

გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო

2022-2026 წლებისთვის საქართველოს გარემოს დაცვის მოქმედებათა
მეოთხე ეროვნული პროგრამის

2024 წლის მონიტორინგის ანგარიში

2025 წლის 28 თებერვალი

შინაარსი

მოკლე შეჯამება.....	5
შესავალი.....	8
ზოგადი პროგრესი	12
დეტალური პროგრესი.....	18
ამოცანა 1.1. გზშ-ს/სგშ-ს დოკუმენტაციის ხარისხის ამაღლება.....	18
ამოცანა 1.2. საზოგადოების მონაწილეობის მექანიზმების გაუმჯობესება და დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის გაზრდა.....	19
ამოცანა 2.1. ინტეგრირებული სანებართვო სისტემის შემოღება.....	21
ამოცანა 3.1. გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის აღსრულების შესაძლებლობების გაძლიერება	21
ამოცანა 3.2. რეგულირების ობიექტების მიერ კანონმდებლობის შესრულების ხელშეწყობის უზრუნველყოფა.....	23
ამოცანა 4.1. გარემოსთან დაკავშირებული ინფორმაციის შეგროვების მექანიზმის შექმნა და მასზე ხელმისაწვდომობის ხელშეწყობა.....	24
ამოცანა 5.1. წყლის ობიექტებში არსებული მდგომარეობის სრულყოფილი შეფასებისთვის თანამედროვე სტანდარტებთან, კერძოდ, ევროკავშირის წყლის ჩარჩო დირექტივასთან შესაბამისი შეფასების სისტემის დანერგვა	26
ამოცანა 5.2. წყლის რესურსების რაციონალური მოხმარების ხელშეწყობა.....	27
ამოცანა 6.1. ბალასტური წყლებიდან ახალი უცხო სახეობების გავრცელების პრევენცია	28
ამოცანა 6.2. მდგრადი სანაპირო თევზჭერის ხელშეწყობა	30
ამოცანა 6.3. გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფი ზუთხისებრთა სახეობების კონსერვაციის ხელშეწყობა.....	30
ამოცანა 6.4. ზღვის აკვაკულტურის განვითარების ხელშეწყობა	32
ამოცანა 6.5. საზღვაო ნარჩენების მართვის გაუმჯობესება.....	32
ამოცანა 6.6. შავი ზღვის ინტეგრირებული მონიტორინგის პროგრამის დანერგვა.....	33
ამოცანა 7.1. დაბინძურების სხვადასხვა წყაროდან მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების შემცირება	34
ამოცანა 7.2. ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მონიტორინგისა და შეფასების სისტემის განვითარება.....	36
ამოცანა 8.1 მიწის დეგრადაციის/გაუდაზნოების შემცირება და დეგრადირებული ტერიტორიების აღდგენა (სამოვრების გარდა)	37
ამოცანა 8.2 სამოვრების მდგრადი მართვა.....	38
ამოცანა 9.1 მუნიციპალური ნარჩენებით გამოწვეული დაბინძურების შემცირება.....	41
ამოცანა 9.2 მწარმოებლის გაფართოებული ვალდებულების (მგვ) დანერგვისა და	

ცირკულარული ეკონომიკის განვითარების ხელშეწყობა	42
ამოცანა 10.1 ქიმიური ნივთიერებების მართვის კანონმდებლობის ჰარმონიზება CLP და REACH რეგულაციებთან	44
ამოცანა 10.2 ეროვნულ დონეზე პკბ-ების მართვის სისტემის გაუმჯობესება	45
ამოცანა 10.3 ეროვნულ დონეზე ვერცხლისწყლის მართვის სისტემის გაუმჯობესება.....	46
ამოცანა 10.4 ეროვნულ დონეზე ოზონდამშლელი ნივთიერებების და სხვა მაცივარაგენტების მართვის სისტემის გაუმჯობესება	47
ამოცანა 11.1 ჰაბიტატების დეგრადაციის პრევენცია	48
ამოცანა 11.2 ეფექტიანად მართული დაცული ტერიტორიების ურთიერთდაკავ-შირებული ქსელის ჩამოყალიბება.....	50
ამოცანა 11.3 ბიომრავალფეროვნებისათვის ფინანსური რესურსების მობილიზაცია და საკვანძო ეკონომიკურ სექტორებში ბიომრავალფეროვნების მეინსტრიმინგი	51
ამოცანა 11.4 ბიომრავალფეროვნების მდგრადი მართვის სისტემის გაუმჯობესება	52
ამოცანა 11.5 უცხო ინვაზიური სახეობების მართვის გაუმჯობესება	53
ამოცანა 12.1 ტყის მართვის სისტემის გაუმჯობესება დაგეგმვისა და განხორციელების მექანიზმების გაძლიერებით.....	54
ამოცანა 12.2 ტყეზე ზეწოლის შემცირება ალტერნატიული წყაროებისა და ენერგოეფექტური ტექნოლოგიების გამოყენების წახალისებით	57
ამოცანა 12.3 ტყის მოვლა და დეგრადირებული ფართობების აღდგენა.....	58
ამოცანა 12.4 მრავალმიზნობრივი ტყითსარგებლობის უზრუნველყოფა.....	59
13.1 მონაცემების შექმნა და სისტემატიზაცია მტკიცებულებებზე დაფუძნებული კლიმატის ცვლილების პოლიტიკის წარმოებისთვის	60
14.1 მონიტორინგისა და ადრეული შეტყობინების სისტემის ფუნქციონირების გაუმჯობესება	61
ამოცანა 14.2 პრევენციული ღონისძიებების განსაზღვრა და განხორციელების ხელშეწყობა	63
ამოცანა 14.3 ბუნებრივ კატასტროფებზე რეაგირების სისტემის გაუმჯობესება	64
ამოცანა 15.1 რადიაციული დაცვის, ბირთვული დაცულობისა და უსაფრთხოების მარეგულირებელი რეჟიმის საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის გაუმჯობესება ..	66
ამოცანა 15.2 რადიოაქტიური ნარჩენების მართვის ობიექტების ინფრასტრუქ-ტურის განვითარება.....	67
ამოცანა 15.3 გარემოს რადიაციული მონიტორინგის გაუმჯობესება	67
ამოცანა 16.1 გარემოსდაცვითი ქცევის ცვლილებისა და შესაბამისი უნარების განვითარების ხელშეწყობა.....	68
ამოცანა 16.2 ზრდასრულთა სწავლებისა და საგანმანათლებლო მასალების ხელმისაწვ-დომობის უზრუნველყოფა გარემოს დაცვის საკითხებში	70
გამოწვევები და რეკომენდაციები.....	71

დანართი 1 - 2024 წლის კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში (ამოცანის დონე)	72
დანართი 2 - 2024 წლის კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში (აქტივობის დონე)	89

მოკლე შეჯამება

წინამდებარე ანგარიშში შეჯამებულია „2022-2026 წლებისთვის საქართველოს გარემოს დაცვის მოქმედებათა მეოთხე ეროვნული პროგრამის“ (შემდგომში - NEAP IV) განხორციელების ერთწლიანი პერიოდი, რომელშიც ასახულია ინფორმაცია 2024 წლის 1 იანვრიდან 31 დეკემბრის ჩათვლით პერიოდში საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროსა და სხვადასხვა პასუხისმგებელი უწყებების მიერ განხორციელებული აქტივობების შესახებ.

საანგარიშო პერიოდში NEAP IV-ის 5-წლიანი სამოქმედო გეგმა განხორციელდა 66%-ით. სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული 196 აქტივობიდან 74 აქტივობა (38%) განხორციელდა (მათ შორის, 5 აქტივობა განხორციელდა დაგვიანებით), მეტწილად განხორციელდა 54 აქტივობა (27%), ნაწილობრივ განხორციელდა 48 აქტივობა (25%), არ დაწყებულა 16 აქტივობა (8%), შეჩერებულია 2 აქტივობა (1%) და გაუქმებულია 2 აქტივობა (1%). ხოლო აქტივობის შედეგის 206 ინდიკატორიდან საანგარიშო პერიოდში განხორციელდა 80 (39%), მათ შორის 5 აქტივობა განხორციელდა დაგვიანებით; მეტწილად განხორციელდა 55 (27%), ნაწილობრივ განხორციელდა 50 (24%) და არ დაწყებულა 17 (8%). ამასთან, შეჩერებულია 2 (1%) და გაუქმებულია 2 (1%) აქტივობა.

განხორციელების პროცესში მთავარ გამოწვევებად გამოიკვეთა ფინანსური და ადამიანური რესურსების, მათ შორის მალაკვალიფიციური და გამოცდილი სპეციალისტების ნაკლებობა და დაბალი კონკურენტუნარიანი გარემო, დაფინანსების წყაროების მოძიება, რის შედეგადაც აქტივობების გვიან დაწყების ან გადადების საშიშროებაა.

გარემოსდაცვითი მმართველობა სექტორულ პრიორიტეტში დაფიქსირდა პროგრესი ამოცანის (გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის აღსრულების შესაძლებლობების გაძლიერება) შედეგის ინდიკატორებში, კერძოდ: 2024 წელს გარემოსდაცვითი ინსპექტორების საერთო რაოდენობამ შეადგინა 169 საშტატო ერთეულს და პატრულირების ჯგუფები აღიჭურვა დამატებითი ტექნიკითა და მოწყობილობებით 8 რეგიონში.

წყლის რესურსების დაცვა სექტორული პრიორიტეტის ფარგლებში ორი მდინარის აუზში (ხრამი-დებედას და ალაზანი-იორის აუზები) 44 ობიექტისთვის განხორციელდა კლასიფიკაცია, ისტორიულ და მიმდინარე მონაცემებზე დაყრდნობით. ამასთან, ამოცანის ფარგლებში საანგარიშო პერიოდში განხორციელდა შემდეგი ქმედებები: გაიზარდა ზედაპირულ და მიწისქვეშა წყლებზე მონიტორინგის წერტილები. ასევე, გაზრდილია ჰიდროლოგიური მონიტორინგის წერტილების რაოდენობა და ქვეყნის ტერიტორიაზე ამჟამად დამონტაჟებულია 77 ერთეული ჰიდროლოგიური სადგური. განხორციელდა სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობაში გამოყენებული ნიტრატებით დაბინძურებული ან დაბინძურების რისკის ქვეშ მყოფი ზედაპირული და მიწისქვეშა წყლების იდენტიფიცირება და განისაზღვრა ნიტრატებისადმი მოწყვლადი ზონები, ჩატარდა კვლევა ნიტრატების მიმართ მოწყვლადი ზონების დადგენის მიზნით და განისაზღვრა ნიტრატების რისკის ქვეშ მყოფი ზონები. მომზადებულია სამი სააუზო მართვის გეგმის (ალაზანი-იორი, ჭოროხი-აჭარისწყალი, ხრამი-დებედა) სამუშაო ვერსია, დაწყებულია ალაზანი-იორის სააუზო მართვის გეგმის განახლება.

შავი ზღვის დაცვა და ზღვის გარემოს კარგი ხარისხობრივი მდგომარეობის მიღწევის ხელშეწყობა სექტორულ პრიორიტეტში მნიშვნელოვან აქტივობებად განიხილება სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს შესაძლებლობების გაძლიერება როგორც ტექნიკური, ასევე, ადამიანური რესურსის კუთხით.

ატმოსფერული ჰაერის დაცვა სექტორული პრიორიტეტის ფარგლებში დამტკიცდა „ზოგიერთ საღებავში, ლაქსა და ავტოსატრანსპორტო საშუალების გადაღების პროდუქციაში აქროლადი ორგანული ნაერთების (აონ) შემცველობის, აგრეთვე, მათი იმპორტის და ბაზარზე განთავსების შესახებ ტექნიკური რეგლამენტი“, რომელიც ძალაში შედის 2025 წლის 1 ივლისიდან. დამტკიცდა თბილისის აგლომერაციის ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მართვის გეგმა 2024-2026 წლებისთვის. ასევე, შემუშავდა შავი ზღვის ზონის ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მართვის 2025-2027 წლების გეგმის პროექტი.

მიწის რესურსების დაცვა სექტორულ პრიორიტეტში დაფიქსირდა პროგრესი ამოცანის (მიწის დეგრადაციის/გაუდაზნობის შემცირება და დეგრადირებული ტერიტორიების აღდგენა (სადოვრების გარდა)) შედეგის ინდიკატორში დანერგილი საუკეთესო სასოფლო-სამეურნეო პრაქტიკის მიმართულებით, კერძოდ: 13 896 ჰა-ზე დანერგილია თესლბრუნვის, ნიადაგის დამუშავების გარეშე თესვის და როტაციული მოვების პრაქტიკები.

ნარჩენების მართვა სექტორულ პრიორიტეტში პროგრესი დაფიქსირდა მუნიციპალური ნარჩენებით გამოწვეული დაბინძურების შემცირების კუთხით, კერძოდ საანგარიშო პერიოდში დამატებით დაიხურა უნებართვო ნაგავსაყრელები.

ქიმიური ნივთიერებების მართვა სექტორულ პრიორიტეტში გარკვეული პროგრესი ფიქსირდება ეროვნულ დონეზე ვერცხლისწყლის მართვის სისტემის გაუმჯობესების ამოცანის მიმართულებით. კერძოდ: მომზადდა „წინასწარი დასაბუთებული თანხმობის გაცემის საფუძველზე ვერცხლისწყლისა და ვერცხლისწყლით გამდიდრებული პროდუქტების იმპორტის, ექსპორტისა და ტრანზიტის განხორციელებისა და რეგულირების წესის დამტკიცების შესახებ“ კანონქვემდებარე აქტის პროექტი, რომლითაც განისაზღვრება ვერცხლისწყლის ექსპორტის, იმპორტისა და ტრანზიტის მოთხოვნები წინასწარი დასაბუთებული თანხმობის გაცემის საფუძველზე, ასევე, ვერცხლისწყლით გამდიდრებული პროდუქციის ჩამონათვალი, რომელთა წარმოება, ექსპორტი, იმპორტი ან ტრანზიტი დაექვემდებარება შეზღუდვას და მისი ძალაში შესვლის ვადები. ჩატარდა განხილვები დაინტერესებულ მხარეებთან, მიმდინარეობს შენიშვნების და წინადადებების განხილვა.

ბიომრავალფეროვნება და დაცული ტერიტორიები სექტორულ პრიორიტეტში ფიქსირდება პროგრესი ამოცანების (ჰაბიტატების დეგრადაციის პრევენცია, ეფექტიანად მართული დაცული ტერიტორიების ურთიერთდაკავშირებული ქსელის ჩამოყალიბება, ბიომრავალფეროვნებისათვის ფინანსური რესურსების მობილიზაცია და საკვანძო ეკონომიკურ სექტორებში ბიომრავალფეროვნების მეინსტრიმინგი) შედეგის ინდიკატორების მიმართულებით. კერძოდ: 2024 წლის დეკემბრის მდგომარეობით, საქართველოში დაარსებულია 100 დაცული ტერიტორია, რომელთა საერთო ფართობია 927 729 ჰა, რაც ქვეყნის ტერიტორიის 13.3%-ს შეადგენს; 2024 წლის განმავლობაში მომზადდა ბიომრავალფეროვნებაზე ტურიზმის სექტორის უარყოფითი ზემოქმედების შემცირების სახელმძღვანელო. ასევე, ბიომრავალფეროვნების მდგრადი მართვის სისტემის გაუმჯობესების მიზნით „ბიოლოგიური მრავალფეროვნების შესახებ“ კანონპროექტი წარდგენილია საქართველოს პარლამენტში განსახილველად.

ტყის მართვა სექტორულ პრიორიტეტში გაზრდილია ინვენტარიზაციაზე დაფუძნებული მართვის გეგმების წილი; გაზრდილია საქმიანი ეზოების რაოდენობა, რაც მოსახლეობას და კერძო სექტორს ხეტყის შეძენას და ტრანსპორტირებას გაუადვილებს; გაზრდილია ასევე ტყის ფართობი, სადაც ჩატარებულია ტყის მოვლისა და აღდგენის ღონისძიებები.

ბუნებრივი საფრთხეებისა და რისკების მართვა სექტორულ პრიორიტეტში ასევე ფიქსირდება გარკვეული პროგრესი მონიტორინგისა და ადრეული შეტყობინების სისტემის ფუნქციონირების გაუმჯობესების და პრევენციული ღონისძიებების განსაზღვრის ამოცანების შედეგის ინდიკატორების მიმართულებით. კერძოდ, საანგარიშო პერიოდში, დამონტაჟდა 50 ერთეული ჰიდრომეტეოროლოგიური სტაციონალური სადგურ/საგუმზაგო, ჯამში ქვეყნის ტერიტორიაზე ფუნქციონირებს 255 ერთეული მეტეოროლოგიურ და ჰიდროლოგიურ პარამეტრებზე დაკვირვების პუნქტი (სადგურ/საგუმზაგოების). ასევე, გეოლოგიური საფრთხეების ზონირების რუკები მომზადდა მდ. მტკვრის აუზის და პირიქითა ხევსურეთის ტერიტორიისთვის. შემუშავდა ჰიდრომეტეოროლოგიური საფრთხეების (წყალდიდობა, თოვლის ზვავები, გვალვა, სეტყვა და ძლიერი ქარი) რუკები მთელი ქვეყნის ტერიტორიისთვის. ამ ეტაპზე მიმდინარეობს შემუშავებული რუკების ვალიდაციის პროცესი. განხორციელდა გეგმიური გეოლოგიური მონიტორინგი (გაზაფხული-შემოდგომა) და მომზადდა ვიზუალური საინჟინრო-გეოლოგიური დასკვნები. ბუნებრივ კატასტროფებზე რეაგირების სისტემის გაუმჯობესების მიზნით გაძლიერდა სსდ საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახურის საოპერაციო შესაძლებლობები.

კლიმატის ცვლილება სექტორულ პრიორიტეტში ამოცანის შედეგის ინდიკატორის მაჩვენებლისთვის საანგარიშო პერიოდში პირველი ორწლიური გამჭვირვალობის ანგარიშისა და მეხუთე ეროვნული მოხსენების მომზადების პროცესში მიმდინარეობდა სათბურის აირების ეროვნული ინვენტარიზაცია, რომლის ფარგლებშიც იდენტიფიცირებულ იქნა ეკონომიკის 2 ახალი სექტორი, რომლებზეც შეგროვდა შესაბამისი მონაცემები და მათი ანალიზის შედეგად მომზადდება რაოდენობრივი მონაცემები.

ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოება სექტორულ პრიორიტეტში ფიქსირდება გაუმჯობესება რადიაციული დაცვის, ბირთვული დაცულობისა და უსაფრთხოების მარეგულირებელი რეჟიმის საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის მიმართულებით, სსიპ ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტო, 2024 წელს, მუშაობდა ბირთვული და რადიაციული საქმიანობის შეტყობინებისა და ავტორიზაციის წესის პროექტზე, შემუშავებულია დადგენილების პირველადი პროექტი. გარემოს რადიაციული მონიტორინგის გაუმჯობესების მიზნით 2024 წელს დამატებითი მონიტორინგი განხორციელდა საქართველოს ორ რეგიონში (სამეგრელოსა და გურიაში).

გარემოსდაცვითი განათლება მდგრადი განვითარებისათვის სექტორულ პრიორიტეტში დაფიქსირდა პროგრესი ამოცანის შედეგის ინდიკატორებში სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების აღმზრდელების/მეთოდისტების რაოდენობის ზრდის მიმართულებით, რომლებიც ნერგავენ „სკოლამდელი გარემოსდაცვითი განათლების“ განახლებულ პროგრამას. 2024 წელს გადამზადდა შიდა ქართლისა და კახეთის სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების 519 აღმზრდელ-პედაგოგი. ასევე, პროგრამის „გარემოსდაცვითი და აგრარული განათლება სკოლაში“ ფარგლებში, 2024 წლის მონაცემებით, სულ გადამზადებულია დაწყებითი კლასის 7009 პედაგოგი. 2024 წელს ტრენინგი გაიარა 1026-მა პედაგოგმა. საქართველოს 2076 ზოგადსაგანმანათლებლო საჯარო დაწესებულებიდან, პროგრამა უკვე დანერგილია 1531 სკოლაში.

შესავალი

წინამდებარე წლიური ანგარიში შეიცავს ინფორმაციას საქართველოს მთავრობის 07.09.2022 წლის N1629 განკარგულებით დამტკიცებული „2022-2026 წლებისთვის საქართველოს გარემოს დაცვის მოქმედებათა მეოთხე ეროვნული პროგრამის“ 2024 წლის განმავლობაში განხორციელების მდგომარეობის შესახებ. საქართველოს გარემოს დაცვის მოქმედებათა მეოთხე ეროვნული პროგრამა წარმოადგენს ქვეყნის მთავარ სტრატეგიულ დოკუმენტს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების მართვის სფეროში, რომელიც შემუშავდა საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს კოორდინაციით და შეიცავს 13 სექტორულ პრიორიტეტს, მათ შორის: 1. გარემოსდაცვითი მმართველობა; 2. წყლის რესურსების დაცვა; 3. შავი ზღვის დაცვა და ზღვის გარემოს კარგი ხარისხობრივი მდგომარეობის მიღწევის ხელშეწყობა; 4. ატმოსფერული ჰაერის დაცვა; 5. მიწის რესურსების დაცვა; 6. ნარჩენების მართვა; 7. ქიმიური ნივთიერებების მართვა; 8. ბიომრავალფეროვნება და დაცული ტერიტორიები; 9. ტყის მართვა; 10. კლიმატის ცვლილება; 11. ბუნებრივი საფრთხეებისა და რისკების მართვა; 12. ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოება; 13. გარემოსდაცვითი განათლება მდგრადი განვითარებისათვის.

NEAP IV-ით განსაზღვრულია 16 მიზანი, 13 სექტორული პრიორიტეტი, 42 ამოცანა და 196 აქტივობა, მათ შორის:

➤ მიზნები

1. გზმ-ს/სგმ-ს პროცედურების ეფექტიანობის ამაღლება
2. სამრეწველო სექტორიდან ემისიების პრევენციისა და კონტროლის მექანიზმის გაუმჯობესება
3. გარემოსდაცვითი კანონდარსებებისა და ზედამხედველობის სისტემის ეფექტიანობის ამაღლება
4. გარემოსდაცვით ინფორმაციაზე ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება
5. წყლის რესურსების ინტეგრირებული მართვის სისტემის დანერგვა
6. შავი ზღვის სახეობების და ჰაბიტატების დაცვა
7. საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე სუფთა და ადამიანის ჯანმრთელობისათვის უსაფრთხო ჰაერის უზრუნველყოფა
8. მიწის რესურსების მდგრადი მართვის ხელშეწყობა
9. ნარჩენებით გამოწვეული გარემოს დაბინძურების შემცირება
10. ქიმიური ნივთიერებებით გამოწვეული გარემოზე და ადამიანის ჯანმრთელობაზე ზემოქმედების რისკის შემცირება
11. ბიომრავალფეროვნების დაცვა, ეკოსისტემური მომსახურების შენარჩუნება და ბიოლოგიური რესურსების მდგრადი გამოყენების უზრუნველყოფა
12. ტყის რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მაჩვენებლების შენარჩუნება და გაუმჯობესება და ტყისგან მიღებული სარგებლის ზრდა ტყის ეკოსისტემური მომსახურების გათვალისწინებით
13. კლიმატის ცვლილების პოლიტიკის სრულყოფა
14. ბუნებრივი საფრთხეებისა და რისკების მართვის სისტემის გაუმჯობესება
15. რადიაციული დაცვის, ბირთვული უსაფრთხოებისა და დაცულობის სისტემის

გაუმჯობესება

16. გარემოსდაცვითი განათლების ხელშეწყობა

➤ სექტორული პრიორიტეტები და ამოცანები

სექტორული პრიორიტეტი - გარემოსდაცვითი მმართველობა

1. გზშ-ს/სგშ-ს დოკუმენტაციის ხარისხის ამაღლება
2. საზოგადოების მონაწილეობის მექანიზმების გაუმჯობესება და დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის გაზრდა
3. ინტეგრირებული სანებართვო სისტემის შემოღება
4. გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის აღსრულების შესაძლებლობების გაძლიერება
5. რეგულირების ობიექტების მიერ კანონმდებლობის შესრულების ხელშეწყობის უზრუნველყოფა
6. გარემოსთან დაკავშირებული ინფორმაციის შეგროვების მექანიზმის შექმნა და მასზე ხელმისაწვდომობის ხელშეწყობა

სექტორული პრიორიტეტი - წყლის რესურსების დაცვა

7. წყლის ობიექტებში არსებული მდგომარეობის სრულყოფილი შეფასებისთვის თანამედროვე სტანდარტებთან, კერძოდ, ევროკავშირის წყლის ჩარჩო დირექტივასთან შესაბამისი შეფასების სისტემის დანერგვა
8. წყლის რესურსების რაციონალური მოხმარების ხელშეწყობა

სექტორული პრიორიტეტი - შავი ზღვის დაცვა და ზღვის გარემოს კარგი ხარისხობრივი მდგომარეობის მიღწევის ხელშეწყობა

9. ბალასტური წყლებიდან ახალი უცხო სახეობების გავრცელების პრევენცია
10. მდგრადი სანაპირო თევზჭერის ხელშეწყობა
11. გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფი ზუთხისებრთა სახეობების კონსერვაციის ხელშეწყობა
12. ზღვის აკვაკულტურის განვითარების ხელშეწყობა
13. საზღვაო ნარჩენების მართვის გაუმჯობესება
14. შავი ზღვის ინტეგრირებული მონიტორინგის პროგრამის დანერგვა

სექტორული პრიორიტეტი - ატმოსფერული ჰაერის დაცვა

15. დაბინძურების სხვადასხვა წყაროდან მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების შემცირება
16. ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მონიტორინგისა და შეფასების სისტემის განვითარება

სექტორული პრიორიტეტი - მიწის რესურსების დაცვა

17. მიწის დეგრადაციის/გაუდაზნოების შემცირება და დეგრადირებული ტერიტორიების აღდგენა (საძოვრების გარდა)
18. საძოვრების მდგრადი მართვა

სექტორული პრიორიტეტი - ნარჩენების მართვა

19. მუნიციპალური ნარჩენებით გამოწვეული დაბინძურების შემცირება
20. მწარმოებლის გაფართოებული ვალდებულების (მგვ) დანერგვისა და ცირკულარული ეკონომიკის განვითარების ხელშეწყობა

სექტორული პრიორიტეტი - ქიმიური ნივთიერებების მართვა

21. ქიმიური ნივთიერებების მართვის კანონმდებლობის ჰარმონიზება CLP და REACH რეგულაციებთან
22. ეროვნულ დონეზე პეპ-ების მართვის სისტემის გაუმჯობესება
23. ეროვნულ დონეზე ვერცხლისწყლის მართვის სისტემის გაუმჯობესება
24. ეროვნულ დონეზე ოზონდამშლელი ნივთიერებების და სხვა მაცივარაგენტების მართვის სისტემის გაუმჯობესება

სექტორული პრიორიტეტი - ბიომრავალფეროვნება და დაცული ტერიტორიები

25. ჰაბიტატების დეგრადაციის პრევენცია
26. ეფექტიანად მართული დაცული ტერიტორიების ურთიერთდაკავშირებული ქსელის ჩამოყალიბება
27. ბიომრავალფეროვნებისათვის ფინანსური რესურსების მობილიზაცია და საკვანძო ეკონომიკურ სექტორებში ბიომრავალფეროვნების მენისტრამინგი
28. ბიომრავალფეროვნების მდგრადი მართვის სისტემის გაუმჯობესება
29. უცხო ინვაზიური სახეობების მართვის გაუმჯობესება

სექტორული პრიორიტეტი - ტყის მართვა

30. ტყის მართვის სისტემის გაუმჯობესება დაგეგმვისა და განხორციელების მექანიზმების გაძლიერებით
31. ტყეზე ზეწოლის შემცირება ალტერნატიული წყაროებისა და ენერგოეფექტური ტექნოლოგიების გამოყენების წახალისებით
32. ტყის მოვლა და დეგრადირებული ფართობების აღდგენა
33. მრავალმიზნობრივი ტყითსარგებლობის უზრუნველყოფა

სექტორული პრიორიტეტი - კლიმატის ცვლილება

- 34. მონაცემების შექმნა და სისტემატიზაცია მტკიცებულებებზე დაფუძნებული კლიმატის ცვლილების პოლიტიკის წარმოებისთვის

სექტორული პრიორიტეტი - ბუნებრივი საფრთხეებისა და რისკების მართვა

- 35. მონიტორინგისა და ადრეული შეტყობინების სისტემის ფუნქციონირების გაუმჯობესება
- 36. პრევენციული ღონისძიებების განსაზღვრა და განხორციელების ხელშეწყობა
- 37. ბუნებრივ კატასტროფებზე რეაგირების სისტემის გაუმჯობესება

სექტორული პრიორიტეტი - ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოება

- 38. რადიაციული დაცვის, ბირთვული დაცულობისა და უსაფრთხოების მარეგულირებელი რეჟიმის საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის გაუმჯობესება
- 39. რადიოაქტიური ნარჩენების მართვის ობიექტების ინფრასტრუქტურის განვითარება
- 40. გარემოს რადიაციული მონიტორინგის გაუმჯობესება

სექტორული პრიორიტეტი - გარემოსდაცვითი განათლება მდგრადი განვითარებისთვის

- 41. გარემოსდაცვითი ქცევის ცვლილებისა და შესაბამისი უნარების განვითარების ხელშეწყობა
- 42. ზრდასრულთა სწავლებისა და საგანმანათლებლო მასალების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა გარემოს დაცვის საკითხებში.

წინამდებარე წლიური ანგარიში შემუშავდა საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტის კოორდინაციით, პასუხისმგებელი უწყებების მიერ წარმოდგენილი სტატუს ანგარიშების საფუძველზე. აღნიშნულმა დეპარტამენტმა უზრუნველყო წლიური ანგარიშის შესაბამისობა „პოლიტიკის დოკუმენტების შემუშავების, მონიტორინგისა და შეფასების წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 20.12.2019 წლის N629 დადგენილებით განსაზღვრულ წლიური ანგარიშის შემუშავების მოთხოვნებთან.

ზოგადი პროგრესი

წინამდებარე ანგარიში ასახავს აქტივობების განხორციელების და ამოცანების შესრულების მხრივ მდგომარეობას 2024 წლის 1 იანვრიდან 2024 წლის 31 დეკემბრის ჩათვლით პერიოდში. ანგარიშში გაანალიზებულია პასუხისმგებელი უწყებების მიერ NEAP IV-ით გათვალისწინებული ამოცანების განხორციელების მდგომარეობა. რაც შეეხება NEAP IV-ის მიზნებისა და გავლენის ინდიკატორებთან მიმართებით პროგრესს, აღნიშნული გაანალიზებულ იქნება NEAP IV-ის შეფასების დროს.

NEAP IV-ის 42 ამოცანა წარმოდგენილია ამოცანის შედეგის 67 ინდიკატორით. ამოცანის შედეგის ინდიკატორების სამიზნე მაჩვენებლების მიღწევის კუთხით, საანგარიშო პერიოდში პროგრესი შეინიშნებოდა 22 ამოცანის 34 შედეგის ინდიკატორთან მიმართებით. 20 ამოცანის 24 შედეგის ინდიკატორთან მიმართებით იყო ნულოვანი პროგრესი, ხოლო 7 ამოცანის 9 შედეგის ინდიკატორთან დაკავშირებით მონაცემები არ იყო ხელმისაწვდომი.

საბაზისო მაჩვენებლებთან შედარებით, ამოცანის შედეგების ინდიკატორების გაუმჯობესებული მაჩვენებლები დაფიქსირდა 22 ამოცანის შემთხვევაში, მათ შორის:

- 3.1. გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის აღსრულების შესაძლებლობების გაძლიერება.
- 4.1. გარემოსთან დაკავშირებული ინფორმაციის შეგროვების მექანიზმის შექმნა და მასზე ხელმისაწვდომობის ხელშეწყობა.
- 5.2. წყლის რესურსების რაციონალური მოხმარების ხელშეწყობა.
- 8.1. მიწის დეგრადაციის/გაუდაბნოების შემცირება და დეგრადირებული ტერიტორიების აღდგენა (საძოვრების გარდა).
- 8.2. საძოვრების მდგრადი მართვა.
- 9.1. მუნიციპალური ნარჩენებით გამოწვეული დაბინძურების შემცირება.
- 9.2. მწარმოებლის გაფართოებული ვალდებულების (მგვ) დანერგვისა და ცირკულარული ეკონომიკის განვითარების ხელშეწყობა.
- 11.1. ჰაბიტატების დეგრადაციის პრევენცია.
- 11.2. ეფექტიანად მართული დაცული ტერიტორიების ურთიერთდაკავშირებული ქსელის ჩამოყალიბება.
- 11.3. ბიომრავალფეროვნებისათვის ფინანსური რესურსების მობილიზაცია და საკვანძო ეკონომიკურ სექტორებში ბიომრავალფეროვნების მეინსტრიმინგი.
- 11.4. ბიომრავალფეროვნების მდგრადი მართვის სისტემის გაუმჯობესება.
- 12.1. ტყის მართვის სისტემის გაუმჯობესება დაგეგმვისა და განხორციელების მექანიზმების გაძლიერებით.
- 12.2. ტყეზე ზეწოლის შემცირება ალტერნატიული წყაროებისა და ენერგოეფექტური ტექნოლოგიების გამოყენების წახალისებით.
- 12.3. ტყის მოვლა და დეგრადირებული ფართობების აღდგენა.
- 12.4. მრავალმიზნობრივი ტყითსარგებლობის უზრუნველყოფა.
- 14.1. მონიტორინგისა და ადრეული შეტყობინების სისტემის ფუნქციონირების გაუმჯობესება.
- 14.2. პრევენციული ღონისძიებების განსაზღვრა და განხორციელების ხელშეწყობა.
- 14.3. ბუნებრივ კატასტროფებზე რეაგირების სისტემის გაუმჯობესება.
- 15.1. რადიაციული დაცვის, ბირთვული დაცულობისა და უსაფრთხოების მარეგულირებელი

რეჟიმის საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის გაუმჯობესება.

15.3. გარემოს რადიაციული მონიტორინგის გაუმჯობესება.

16.1. გარემოსდაცვითი ქცევის ცვლილებისა და შესაბამისი უნარების განვითარების ხელშეწყობა.

16.2. ზრდასრულთა სწავლებისა და საგანმანათლებლო მასალების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა გარემოს დაცვის საკითხებში.

✚ საბაზისო მაჩვენებლებთან შედარებით, ამოცანის შედეგების ინდიკატორების გაუმჯობესებული მაჩვენებლები არ დაფიქსირებულა 13 ამოცანების შემთხვევაში:

2.1. ინტეგრირებული სანებართვო სისტემის შემოღება.

3.2. რეგულირების ობიექტების მიერ კანონმდებლობის შესრულების ხელშეწყობის უზრუნველყოფა.

5.1. წყლის ობიექტებში არსებული მდგომარეობის სრულყოფილი შეფასებისთვის თანამედროვე სტანდარტებთან, კერძოდ, ევროკავშირის წყლის ჩარჩო დირექტივასთან შესაბამისი შეფასების სისტემის დანერგვა.

6.2. მდგრადი სანაპირო თევზჭერის ხელშეწყობა.

6.3. გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფი ზოთხისებრთა სახეობების კონსერვაციის ხელშეწყობა.

6.4. ზღვის აკვაკულტურის განვითარების ხელშეწყობა.

6.5. საზღვაო ნარჩენების მართვის გაუმჯობესება.

6.6. შავი ზღვის ინტეგრირებული მონიტორინგის პროგრამის დანერგვა.

7.2. ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მონიტორინგისა და შეფასების სისტემის განვითარება.

10.4. ეროვნულ დონეზე ოზონდამშლელი ნივთიერებების და სხვა მაცივარაგენტების მართვის სისტემის გაუმჯობესება.

11.5. უცხო ინვაზიური სახეობების მართვის გაუმჯობესება.

13.1. მონაცემების შექმნა და სისტემატიზაცია მტკიცებულებებზე დაფუძნებული კლიმატის ცვლილების პოლიტიკის წარმოებისთვის.

15.2. რადიოაქტიური ნარჩენების მართვის ობიექტების ინფრასტრუქტურის განვითარება.

✚ საანგარიშო წლისთვის, ამოცანის შედეგის ინდიკატორები არ იყო ხელმისაწვდომი შემდეგი 7 ამოცანისთვის:

1.1. გზმ-ს/სგმ-ს დოკუმენტაციის ხარისხის ამაღლება.

1.2. საზოგადოების მონაწილეობის მექანიზმების გაუმჯობესება და დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის გაზრდა.

6.1. ბალასტური წყლებიდან ახალი უცხო სახეობების გავრცელების პრევენცია.

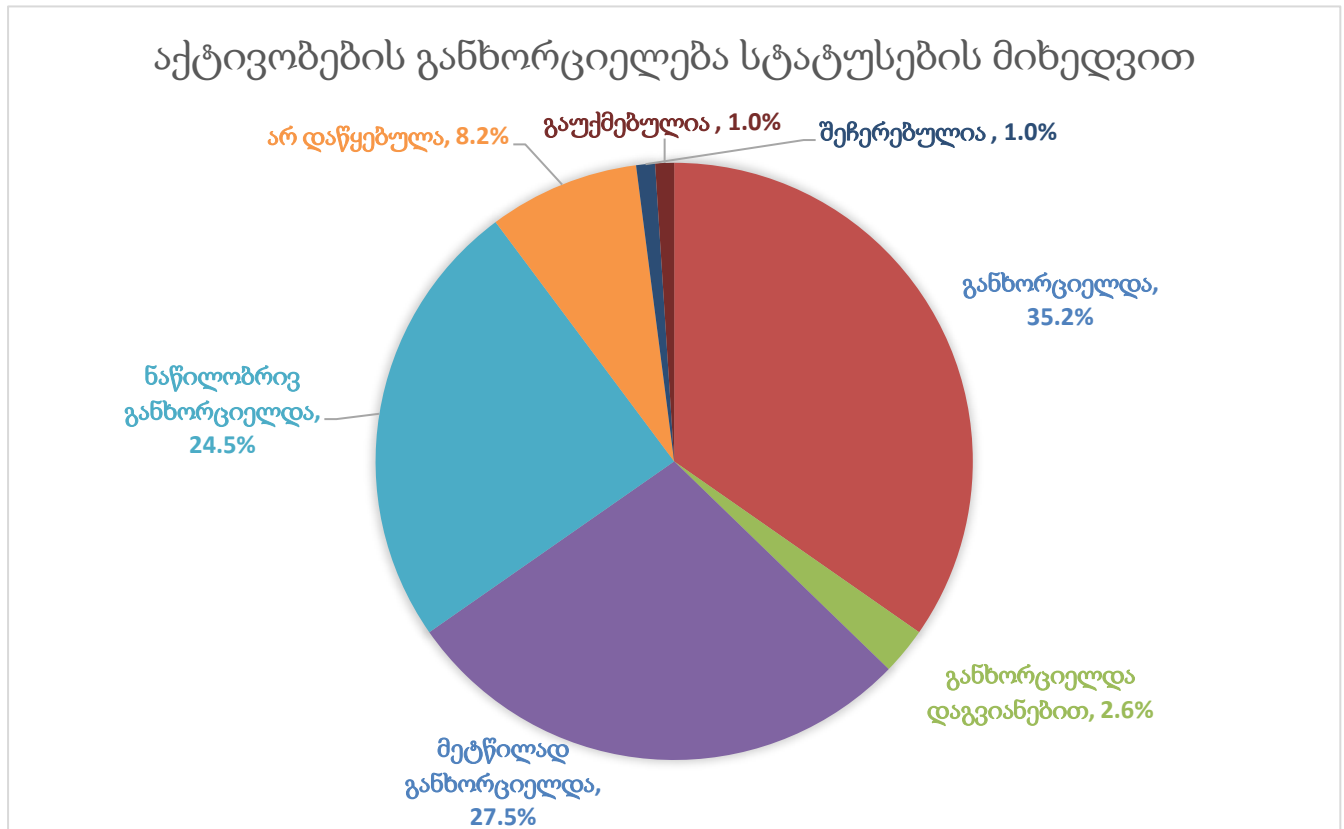
7.1. დაბინძურების სხვადასხვა წყაროდან მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების შემცირება.

10.1. ქიმიური ნივთიერებების მართვის კანონმდებლობის ჰარმონიზება CLP და REACH რეგულაციებთან.

10.2. ეროვნულ დონეზე პქბ-ების მართვის სისტემის გაუმჯობესება.

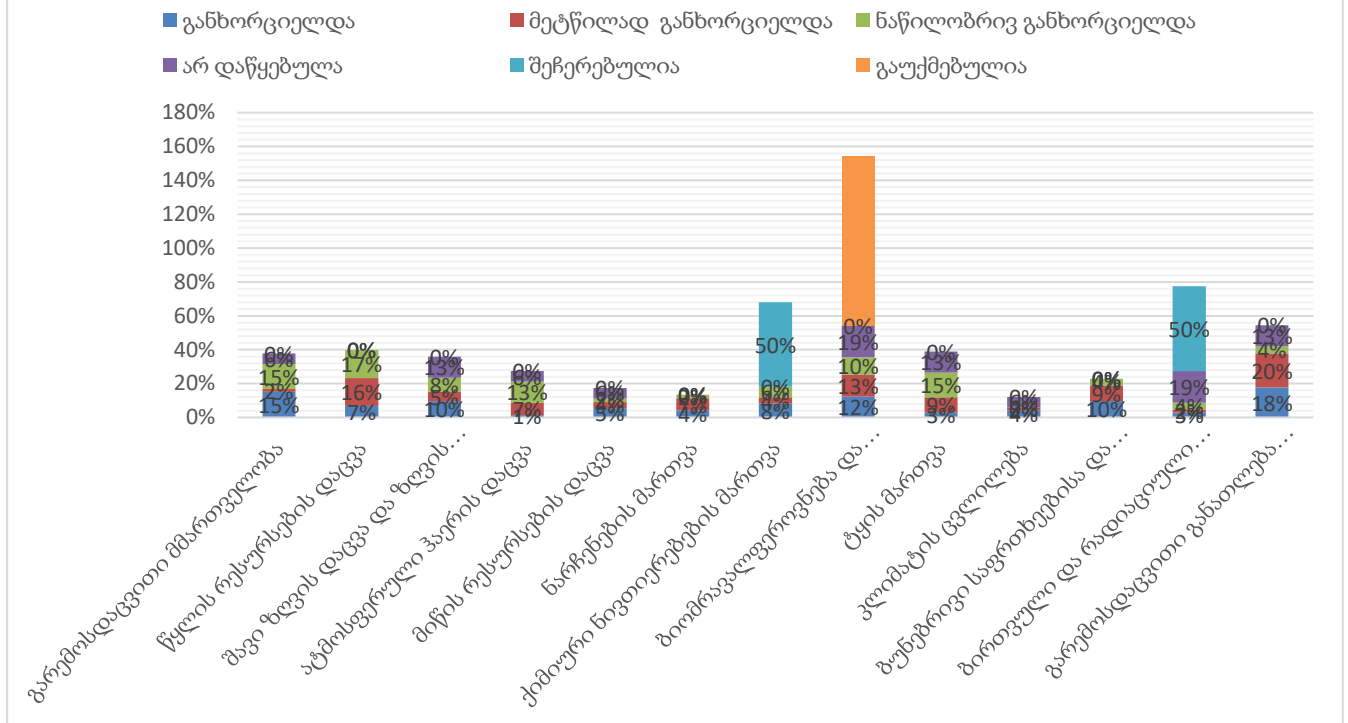
10.3. ეროვნულ დონეზე ვერცხლისწყლის მართვის სისტემის გაუმჯობესება.

NEAP IV-ის 196 აქტივობა წარმოდგენილია აქტივობის 206 შედეგის ინდიკატორით. საანგარიშო პერიოდში, სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული 196 აქტივობიდან განხორციელდა 74 აქტივობა (38%) (მათ შორის, 5 აქტივობა განხორციელდა დაგვიანებით), მეტწილად განხორციელდა 54 აქტივობა (27%), ნაწილობრივ განხორციელდა 48 აქტივობა (25%), არ დაწყებულა 16 აქტივობა (8%), შეჩერებულია 2 აქტივობა (1%) და გაუქმებულია 2 აქტივობა (1%).

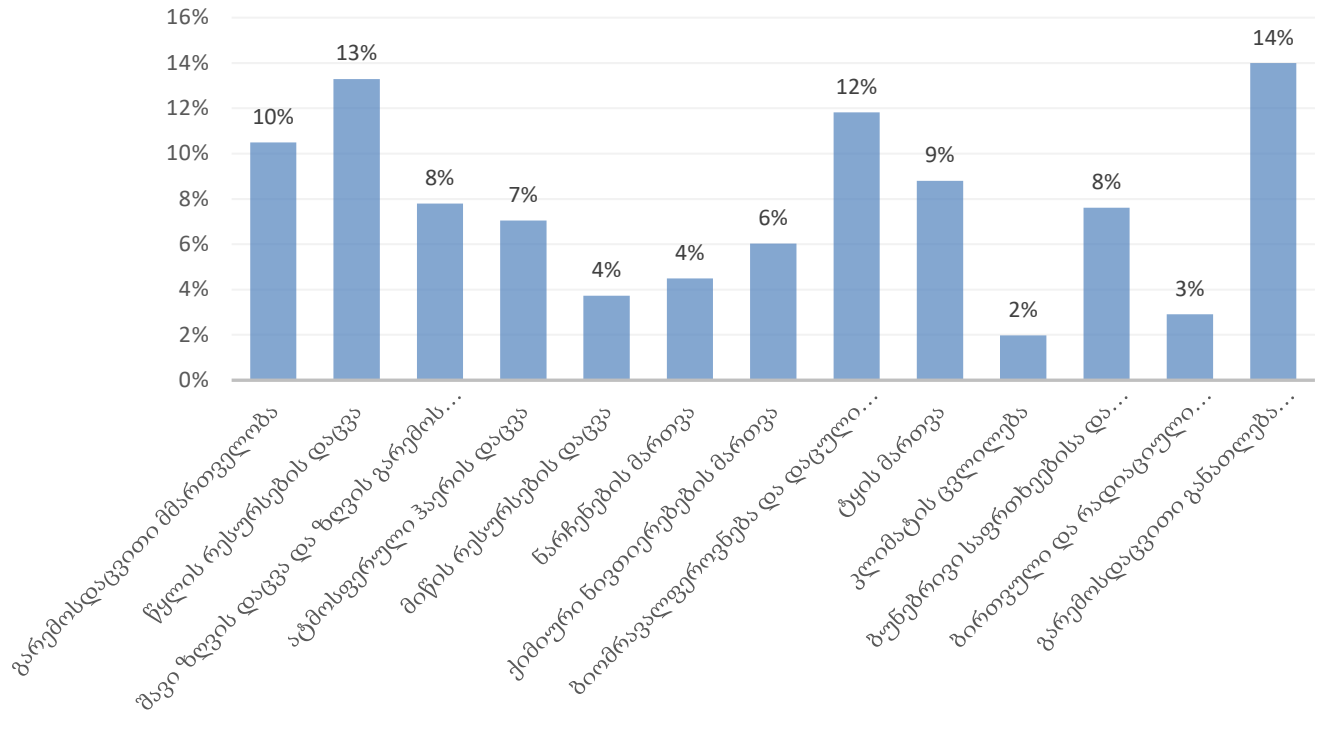
სამოქმედო გეგმის აქტივობების განხორციელების სტატუსები განსხვავდება სექტორული პრიორიტეტების მიხედვით. ყველაზე მეტი წილი აქტივობებისა, რომლებიც საანგარიშო პერიოდში სრულად (18%) და მეტწილად (20%) განხორციელდა გვხვდება სექტორულ პრიორიტეტში - გარემოსდაცვითი განათლება მდგრადი განვითარებისათვის; ყველაზე მეტი წილი აქტივობებისა, რომლებიც ნაწილობრივ განხორციელდა (17%) წყლის რესურსების დაცვაზე მოდის, არ დაწყებულა (19%) თანაბრად მოდის შესაბამისად სექტორულ პრიორიტეტებზე: ბიომრავალფეროვნება და დაცული ტერიტორიები და ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოება.

განხორციელების სტატუსები პრიორიტეტების მიხედვით

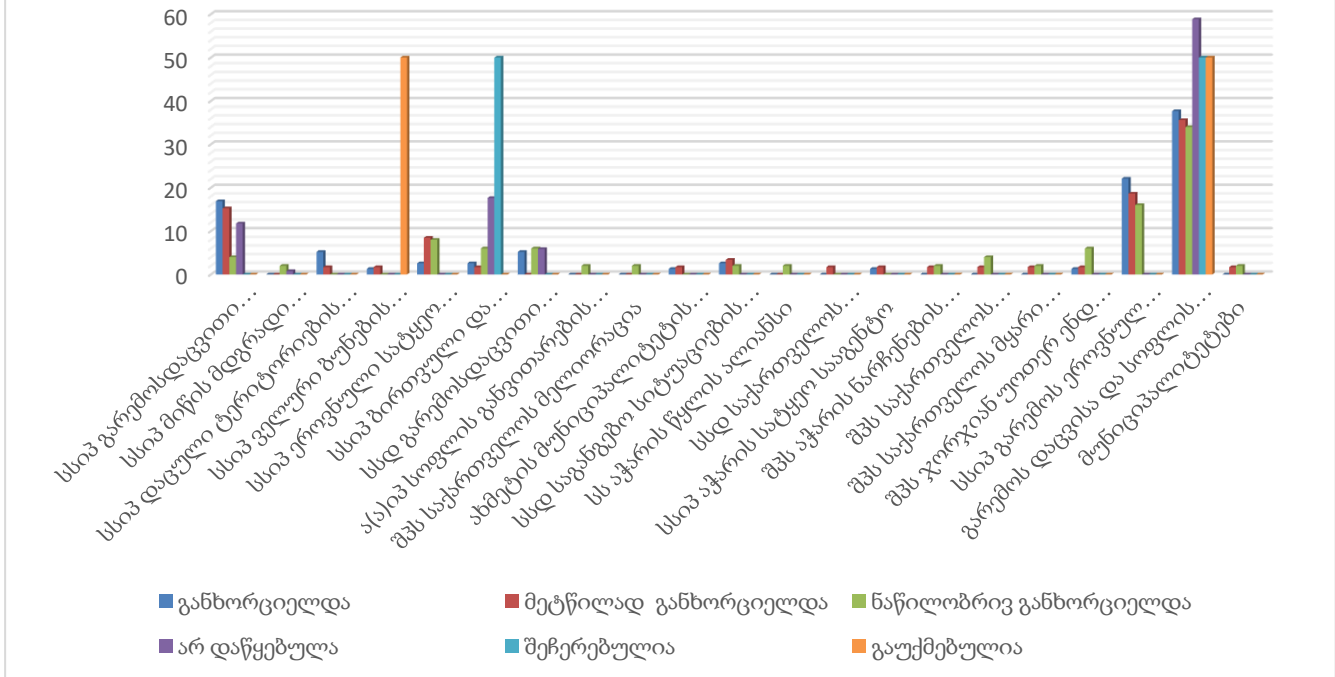
სამოქმედო გეგმის განხორციელების პროგრესი (განხორციელების პროცენტული მაჩვენებელი) განსხვავებულია ასევე სექტორული პრიორიტეტების მიხედვით. საანგარიშო პერიოდში, მთლიანი სამოქმედო გეგმის განხორციელების პროგრესია 66%. განხორციელების ყველაზე მაღალი პროგრესი შეინიშნება გარემოსდაცვითი განათლება მდგრადი განვითარებისთვის (14%), წყლის რესურსების დაცვა (13%) და ბიომრავალფეროვნება და დაცული ტერიტორიები (12%).

განხორციელების პროგრესი სექტორული პრიორიტეტების მიხედვით

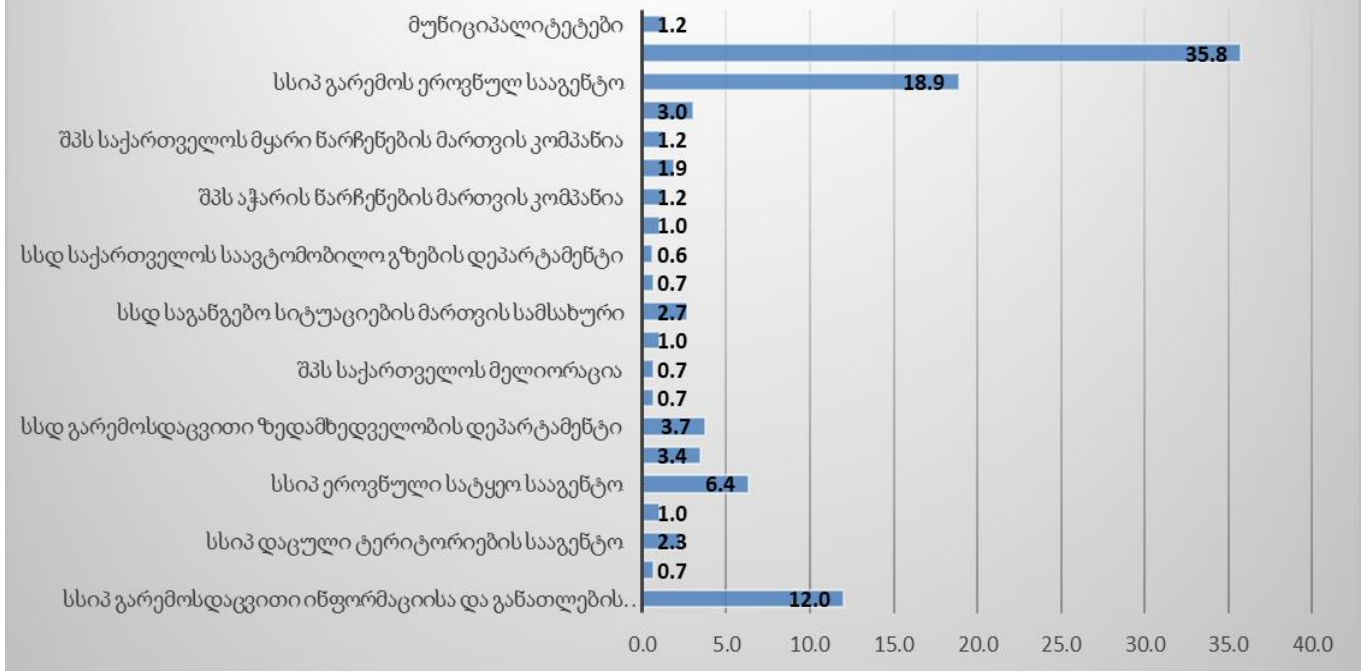
რაც შეეხება სამოქმედო გეგმის აქტივობების განხორციელების სტატუსებს პასუხისმგებელი უწყებების ჭრილში, ყველაზე მეტი წილი აქტივობების ინდიკატორებისა, რომლებიც საანგარიშო პერიოდში სრულად (38%), მეტწილად (36%), ნაწილობრივ (34%) განხორციელდა ან არ დაწყებულა (59%) მოდის გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის სამინისტროზე. აღნიშნული განპირობებულია იმით, რომ სამოქმედო გეგმის აქტივობების დაახლოებით 40%-ის განხორციელებაზე პასუხისმგებელ უწყებად განსაზღვრულია გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო.

აქტივობების განხორციელების სტატუსები პასუხისმგებელი უწყებების ჭრილში

პასუხისმგებელი უწყებების მიხედვით აქტივობების განხორციელების პროგრესის ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი აქვს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს (36%). უწყებების ჭრილში აქტივობების განხორციელების პროგრესი მოცემულია დიაგრამაზე.

აქტივობების განხორციელების პროგრესი უწყებების ჭრილში

დეტალური პროგრესი

ამოცანა 1.1. გზმ-ს/სგმ-ს დოკუმენტაციის ხარისხის ამაღლება

ამოცანის მიზანს წარმოადგენს გზმ-ის/სგმ-ის დოკუმენტაციის ხარისხის ამაღლება, რისთვისაც მნიშვნელოვანია, რომ აღნიშნული დოკუმენტაცია პასუხობდეს გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მოთხოვნებს.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო პერიოდში	პროგრესი
1.1.	1.1.1.	41%	2023	2025	60%	N/A	N/A

გზშ-ს/სგშ-ს დოკუმენტაციის ხარისხის ამაღლება	გზშ-ს და სგშ-ს ანგარიშების წილი, რომელთა ხარისხი პასუხობს გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მოთხოვნებს		N/A	N/A			
---	--	--	-----	-----	--	--	--

ამოცანის შესრულების კუთხით მნიშვნელოვანია, რომ გაიზარდოს იმ გზშ-ს/სგშ-ს ანგარიშების წილი, რომელთა ხარისხი პასუხობს გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მოთხოვნებს. აღნიშნულის პროგრესის შეფასება განხორციელდება 2026 წლისთვის. შესაბამისად, 2024 წლისთვის მაჩვენებელი არ იქნა გამოთვლილი. ამასთან, საანგარიშო პერიოდში წარმოდგენილ ამოცანასთან დაკავშირებით განხორციელდა შემდეგი ქმედებები, კერძოდ: მომზადდა სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების სახელმძღვანელო სივრცითი მოწყობის გეგმებისთვის. სახელმძღვანელოს მიზნებია საქართველოს სივრცის დაგეგმარების სექტორში სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების (სგშ) პროცედურის ეფექტიანი განხორციელება გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მოთხოვნების შესაბამისად.

ამოცანა 1.2. საზოგადოების მონაწილეობის მექანიზმების გაუმჯობესება და დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის გაზრდა

ამოცანა გულისხმობს, რომ საზოგადოების მონაწილეობის მექანიზმების გაუმჯობესებისა და დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის გაზრდის მიზნით, იმ არხების რაოდენობა, რომლის საშუალებითაც ვრცელდება ინფორმაცია გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით გათვალისწინებული პროცედურების შესახებ არ შემცირდეს ან/და გარკვეულწილად გაიზარდოს 2026 წლისთვის. ხოლო იმ პროექტების წილი, რომლებზეც წარმოდგენილია საზოგადოების წერილობითი შენიშვნები/მოსაზრებები გზშ-ის/სგშ-ის დოკუმენტაციაზე, საბაზისო მაჩვენებელთან შედარებით გაიზარდოს.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო პერიოდში	პროგრესი
			2023	2025			
1.2. საზოგადოების მონაწილეობის მექანიზმების გაუმჯობესება და დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის გაზრდა	1.2.1 არხების რაოდენობა, რომლის საშუალებითაც ვრცელდება ინფორმაცია “გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით” გათვალისწინებული პროცედურების შესახებ	6	≥6	≥6	≥6	6	არა
	1.2.2 პროექტების წილი, რომლებზეც წარმოდგენილია საზოგადოების წერილობითი შენიშვნები/ მოსაზრებები გზ შ-ს/სგშ-ს დოკუმენტაციაზე	14%	N/A	N/A	>14%	N/A	N/A

2024 წელს კვლავ 6 საინფორმაციო არხის საშუალებით გავრცელდა ინფორმაცია გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით გათვალისწინებული პროცედურების შესახებ. გარემოსდაცვითი საინფორმაციო პორტალზე ხელმისაწვდომია ყველა მიმდინარე წარმოებასთან დაკავშირებული დოკუმენტაცია და საჯარო განხილვის შესახებ ინფორმაცია. ასევე, სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი უზრუნველყოფს საჯარო განხილვების თაობაზე ბეჭდურ მედიაში ინფორმაციის გამოქვეყნებას. საზოგადოების ინფორმირების და გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მონაწილეობის გაუმჯობესების მიზნით გრძელდება მუნიციპალიტეტების ჩართულობის გაზრდის მექანიზმის დანერგვა - გაფორმებულია მემორანდუმი 64 მუნიციპალიტეტთან. რაც შეეხება პროექტების წილს, რომლებზეც წარმოდგენილია საზოგადოების წერილობითი შენიშვნები/მოსაზრებები გზშ-ის/სგშ-ის

დოკუმენტაციაზე, აღნიშნულის შეფასება მოხდება 2026 წლისთვის. შესაბამისად, 2024 წლის საანგარიშო პერიოდისთვის მაჩვენებელი არ იქნა გამოთვლილი.

ამოცანა 2.1. ინტეგრირებული სანებართვო სისტემის შემოღება

ამოცანა გულისხმობს ინტეგრირებული სანებართვო სისტემის დანერგვას, რისთვისაც დაგეგმილია გარკვეული რაოდენობის საკანონმდებლო აქტების შემუშავება 2026 წლისთვის.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო პერიოდში	პროგრესი
			2023	2025			
2.1. ინტეგრირებული სანებართვო სისტემის შემოღება	2.1.1. მიღებული საკანონმდებლო აქტების რაოდენობა	0	1	≥3	≥5	1	არა

„სამრეწველო ემისიების შესახებ“ კანონის ევროკავშირის დირექტივასთან ჰარმონიზებისა და იმპლემენტაციის მიზნით, ქართულ ენაზე ითარგმნა საუკეთესო ხელმისაწვდომი ტექნიკის (BAT) შესახებ დასკვნები საუკეთესო ხელმისაწვდომი ტექნიკის შესახებ ტექნიკური რეგლამენტების მოსამზადებლად.

ამოცანა 3.1. გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის აღსრულების შესაძლებლობების გაძლიერება

ამოცანა გულისხმობს გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის აღსრულების შესაძლებლობების გაძლიერების მიზნით, 2026 წელს შექმნილ ინსპექტირების დამატებით ახალ სტრუქტურულ ერთეულს და ინსპექტორების რაოდენობა გაიზარდება სულ მცირე 18 ინსპექტორით და ეკვიპირება განახლებული იქნება პატრულირებისა და სწრაფი რეაგირების ჯგუფებისთვის 8 რეგიონში. ამოცანა სრულად შესრულებულია დაგეგმილ მაჩვენებლებთან მიმართებით. 2024 წელს ხილულ გამონაბოლქვზე საავტომობილო ტრანსპორტის კონტროლის მიზნით ინსპექტორების რაოდენობა კიდევ 9 ინსპექტორით გაიზარდა. სულ 2024 წლისათვის გარემოსდაცვითი ინსპექტორების

საერთო რაოდენობამ შეადგინა 169 სამტატო ერთეული. პატრულირების ჯგუფები 8 ტერიტორიული ორგანოს მიხედვით აღიჭურვა დამატებითი ტექნიკითა და მოწყობილობებით. ასევე, დამატებითი პროგრესი, რაც ხორციელდება ამოცანის ფარგლებში განახლებულია საანგარიშო წლისთვის.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო პერიოდში	პროგრესი
			2023	2025			
3.1. გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის აღსრულების შესაძლებლობების გაძლიერება	3.1.1. კანონმდებლობის აღსრულებისათვის აუცილებელი ახალი სტრუქტურული ერთეულ(ებ)ისა და დამატებითი ადამიანური რესურსების რაოდენობა	110 ინსპექტორი			შექმნილია ინსპექტირების დამატებით ახალი სტრუქტურული ერთეული და ინსპექტორების რაოდენობა გაზრდილია სულ მცირე 18 ინსპექტორით	2024 წელს გარემოსდაცვითი ინსპექტორების საერთო რაოდენობამ შეადგინა 169 სამტატო ერთეული	კი
	3.1.2. კანონმდებლობის აღსრულებისათვის აუცილებელი აღჭურვილობისა და თანამედროვე ტექნოლოგიებით ეკიპირებული რეგიონების რაოდენობა	პატრულირების ჯგუფები 8-ვე რეგიონში საჭიროებს განახლებულ ეკიპირებას	პატრულირების ჯგუფები ეკიპირებული ან აღჭურვილობით სულ მცირე 3 რეგიონში	ეკიპირება განახლებულია პატრულირების ჯგუფებისთვის	ეკიპირება განახლებულია პატრულირების 8 რეგიონში	პატრულირების ჯგუფები 8 ტერიტორიული ორგანოს მიხედვით აღიჭურვა დამატებითი ტექნიკითა და მოწყობილობებით	კი

			ნში			
--	--	--	-----	--	--	--

2024 წელს მიღწეული შედეგებიდან აღსანიშნავია შემდეგი: რეგიონული სამმართველოების პატრულირებისა და სწრაფი რეაგირების ჯგუფების სრულად აღჭურვის მიზნით შესყიდულ იქნა საავტომობილო ვიდეო რეგისტრატორები, თერმული დურბინები და თერმული დრონები, 4 და 5 G სიხშირეების გამზომი ხელსაწყოები, უნიფორმები და სხვა პატრულირებისთვის საჭირო აღჭურვილობები, ჰიბრიდული ავტომობილები გზებზე გამონაბოლქვის კონტროლის ეკიპაჟებისთვის - 5 ერთეული; ასევე, შეძენილ იქნა პლანშეტები შავი ზღვის დაცვის კონვენციური სამმართველოსთვის, ინსპექტორებისთვის შეჯავშნული პლანშეტები, ატმოსფერულ ჰაერში მტვრის ნაწილაკების გამზომი და ელექტრომაგნიტური ველის ენერჯის ნაკადის სიმკვრივის საზომი ხელსაწყოები.

ამოცანა 3.2. რეგულირების ობიექტების მიერ კანონმდებლობის შესრულების ხელშეწყობის უზრუნველყოფა

ამოცანის მიზანს წარმოადგენს რეგულირების ობიექტების მიერ კანონმდებლობის შესრულების ხელშეწყობის უზრუნველყოფა გარემოსდაცვით კანონმდებლობას დაქვემდებარებული იმ მიმართულებების რაოდენობის გაზრდით, სადაც სრულად არის დანერგილი ელექტრონული სისტემები.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო პერიოდში	პროგრესი
			2023	2025			
3.2. რეგულირების ობიექტების მიერ კანონმდებლობის შესრულების ხელშეწყობის უზრუნველყოფა	3.2.1. გარემოსდაცვით კანონმდებლობას დაქვემდებარებული მიმართულებების რაოდენობა, სადაც სრულადაა დანერგილი ელექტრონული	დანერგილია 4 სფეროში	დანერგილია 6 (დამატებით 2) სფეროში	დანერგილია 8 (დამატებით 2) სფეროში	დანერგილია 10 (დამატებით 2) სფეროში	ელექტრონული სისტემები უკვე დანერგილია 7 სფეროში.	არა

	ული სისტემა						
--	----------------	--	--	--	--	--	--

გრძელდება მუშაობა ახალი ელექტრონული სისტემების შემუშავებისა და ტესტირებისთვის: ტყის საველე აქტის მოდული <https://forestryacts.mepa.gov.ge> (მიმდინარეობს ტესტირება) და ინსპექტირების ელექტრონული სისტემა.

ასევე, შემუშავდა საპროექტო წინადადებები: ჯარიმების ელექტრონული სისტემის შექმნის შესახებ; ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის ლიცენზიის მფლობელების მიერ წლიური ანგარიშგების ელექტრონულ ფორმატში წარმოდგენის უზრუნველსაყოფად; გზდ რისკების მართვის ელექტრონული სისტემისთვის.

ამოცანა 4.1. გარემოსთან დაკავშირებული ინფორმაციის შეგროვების მექანიზმის შექმნა და მასზე ხელმისაწვდომობის ხელშეწყობა

ამოცანა გულისხმობს, რომ გარემოსთან დაკავშირებული ინფორმაციის შეგროვების მექანიზმის შექმნისა და მასზე ხელმისაწვდომობის ხელშეწყობის მიზნით, 2026 წლისთვის უნდა არსებობდეს სამართლებრივი ბაზა, რის საფუძველზეც სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის მიერ გარემოსდაცვითი ინფორმაციის გაზიარება პროაქტიულად განხორციელდება.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო პერიოდში	პროგრესი
			2023	2025			
4.1. გარემოსთან დაკავშირებული ინფორმაციის შეგროვების მექანიზმის შექმნა და მასზე ხელმისაწვდომობის ხელშეწყობა	4.1.1. შექმნილია გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრისთვის ინფორმაციის პროაქტიული და მიწოდების სამართლებრივი საფუძველი	არ არის სამართლებრივი ბაზა, რომელიც განსაზღვრავს გარემოსდაცვით ინფორმაციას და მისი ცენტრისათვის მიწოდებაზე პასუხისმგებელ ორგანიზაციებსა და პროცედურას	შექმნილია სამართლებრივი ბაზა	მიმდინარეობს ინფორმაციის გაზიარების დაწესებულების პროცესი სამართლებრივი ბაზის საფუძველზე	გარემოსდაცვითი ინფორმაციის გაზიარება ხდება რეგულარულად სამართლებრივი ბაზის შესაბამისად	35%	კი
	4.1.2 ცენტრის ვებ-გვერდზე ვიზიტორების რაოდენობა	8 188	14 250	19 450	22 500	39 566	კი

საანგარიშო პერიოდისთვის გრძელდება შესაბამისი სამართლებრივი აქტის მომზადების პროცედურები.

გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის საიტის ცნობადობის გაზრდისთვის მომზადდა და გავრცელდა ვიდეორგოლები, ცნობადობის ასამაღლებელი კამპანიები და გაიმართა საინფორმაციო შეხვედრები, რის შედეგადაც 2024 წელს ცენტრის ვებგვერდზე უნიკალურ ვიზიტორთა რაოდენობამ 39 566-ს მიაღწია.

ამოცანა 5.1. წყლის ობიექტებში არსებული მდგომარეობის სრულყოფილი შეფასებისთვის თანამედროვე სტანდარტებთან, კერძოდ, ევროკავშირის წყლის ჩარჩო დირექტივასთან შესაბამისი შეფასების სისტემის დანერგვა

მოცემული ამოცანა გულისხმობს, რომ წყლის ობიექტებში არსებული მდგომარეობის სრულყოფილი შეფასებისათვის მოხდეს თანამედროვე სტანდარტებთან, კერძოდ, ევროკავშირის წყლის ჩარჩო დირექტივასთან შესაბამისი შეფასების სისტემის დანერგვა.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი	პროგრესი
			2023	2025			
5.1. წყლის ობიექტებში არსებული მდგომარეობის სრულყოფილი შეფასებისთვის თანამედროვე სტანდარტებთან, კერძოდ, ევროკავშირის წყლის ჩარჩო დირექტივასთან შესაბამისი შეფასების სისტემის დანერგვა	5.1.1. ზედაპირული წყლის ობიექტების რაოდენობა, რომლებიც კლასიფიცირებულია ეკოლოგიური სტატუსის შესაბამისად	0	44 წყლის ობიექტისთვის (ხრამი-დებედას და ალაზანი-იორის აუზი)	118 წყლის ობიექტისთვის (მტკვრის, ხრამი-დებედას, ჭოროხი-აჭარისწყლის, რიონი-ენგურის და ალაზანი-იორის აუზი)	167 წყლის ობიექტისთვის (მტკვრის, ხრამი-დებედას, ჭოროხი-აჭარისწყლის, რიონი-ენგურის და ალაზანი-იორის აუზი)	44 წყლის ობიექტისთვის (ხრამი-დებედას და ალაზანი-იორის აუზი)	არა
	5.1.2. მდინარის აუზების რაოდენობა, რომლებშიც გამოყოფილია	0	0	1 აუზი (ალაზანი-იორი)	2 აუზი (ალაზანი-იორი; ხრამი-დებედა)	0	არა

	მიწისქვეშა წყლის ობიექტები მათთვის რაოდენობრ ივ ი და ხარისხობრ ივი სტატუსის განსაზღვის მიზნით						
--	---	--	--	--	--	--	--

2024 წელს მდინარის ორ აუზში 44 ობიექტისთვის (ხრამი-დებედას და ალაზანი-იორის აუზი) განხორციელდა კლასიფიკაცია, ისტორიულ და მიმდინარე მონაცემებზე დაყრდნობით. ამასთან, ამოცანის ფარგლებში საანგარიშო პერიოდში განხორციელდა შემდეგი ქმედებები: გაიზარდა ზედაპირულ და მიწისქვეშა წყლებზე მონიტორინგის წერტილები. ზედაპირული წყლების ხარისხის მონიტორინგი ტარდება 237 წერტილში. 2024 წელს, ხარისხობრივი მონიტორინგის მიზნით, დაემატა 2 ახალი წყალპუნქტი და საერთო ჯამში მიწისქვეშა წყლების მონიტორინგი განხორციელდა 72 წყალპუნქტზე. ასევე, გაზრდილია ჰიდროლოგიური მონიტორინგის წერტილების რაოდენობა და ქვეყნის ტერიტორიაზე ამჟამად დამოტაჟებულია 77 ერთეული ჰიდროლოგიური სადგური. განხორციელდა სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობაში გამოყენებული ნიტრატებით დაბინძურებული ან დაბინძურების რისკის ქვეშ მყოფი ზედაპირული და მიწისქვეშა წყლების იდენტიფიცირება და განისაზღვრა ნიტრატებისადმი მოწყვლადი ზონები, ჩატარდა კვლევა ნიტრატების მიმართ მოწყვლადი ზონების დადგენის მიზნით და განისაზღვრა ნიტრატების რისკის ქვეშ მყოფი ზონები. ნიტრატებით მოწყვლადი ზონებისთვის განისაზღვრა კარგი სასოფლო-სამეურნეო პრაქტიკა და შემუშავდა შესაბამისი წესები, რომელიც სახელმძღვანელოს ფორმატით იქნა წარმოდგენილი. მომზადებულია სამი სააუზო მართვის გეგმის (ალაზანი-იორი, ჭოროხი-აჭარისწყალი, ხრამი-დებედა) სამუშაო ვერსია, დაწყებულია ალაზანი-იორის სააუზო მართვის გეგმის განახლება.

ამოცანა 5.2. წყლის რესურსების რაციონალური მოხმარების ხელშეწყობა

ამოცანა გულისხმობს 2026 წლისთვის განახლებადი წყლის რესურსების დანაკარგები ტრანსპორტირების დროს 39 %-დან შემცირდეს 20%-მდე.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებე ლი	შუალედუ რი მაჩვენებე ლი		საბოლოო მაჩვენებე ლი	მაჩვენებე ლი საანგარიშ ო პერიოდშ ი	პროგრ ეს ი
			2023	2025			

5.2. წყლის რესურსების რაციონალური მოხმარების ხელშეწყობა	5.2.1. განახლებადი წყლის რესურსების დანაკარგები ტრანსპორტირების დროს	39%	N/A	N/A	20%	30%	კი
--	--	-----	-----	-----	-----	-----	----

2023 წლის 30 ივნისს მიღებულ იქნა წყლის რესურსების მართვის შესახებ კანონი, რომელიც ქმნის წყლის რესურსების რაციონალური მოხმარების ხელშეწყობისთვის სამართლებრივ საფუძველს მდინარეთა სააუზო მართვის დანერგვითა და ეკონომიკური ინსტრუმენტის (ზედაპირულ წყალსარგებლობაზე მოსაკრებელი) დანერგვით. (N3426-XIმს-Xმპ საქართველოს კანონით) აღნიშნული კანონის საფუძველზე ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობისათვის მოსაკრებლების შესახებ საქართველოს კანონში შეტანილია ცვლილება. მომზადდა მთავრობის დადგენილების პროექტები „სააუზო მართვის საკონსულტაციო - საკოორდინაციო საბჭოების შექმნისა და საქმიანობის წესი“ და „მდინარეთა აუზების/სააუზო უბნების საზღვრების დამტკიცების თაობაზე.“ მიუხედავად იმისა, რომ კანონმდებლობით განსაზღვრული ძირითადი ვალდებულებების ძალაში შესვლა (ამოქმედება) განსაზღვრულია 2026 წლის 01 სექტემბრიდან, აღნიშნულ პერიოდამდე გრძელდება ცალკეული ნორმატიული აქტების და მდინარეთა სააუზო მართვის გეგმების შემუშავება.

ამოცანა 6.1. ბალასტური წყლებიდან ახალი უცხო სახეობების გავრცელების პრევენცია

ამოცანა გულისხმობს ბალასტური წყლებიდან ახალი უცხო სახეობების გავრცელების პრევენციას, რისთვისაც მნიშვნელოვანია, რომ მათი რიცხვი არ გაიზარდოს ან/და შემცირდეს.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო პერიოდში	პროგრესი
			2023	2025			
6.1. ბალასტური წყლებიდან ახალი უცხო სახეობების გავრცელების	6.1.1. გავრცელებული უცხო სახეობების რიცხვი	43	N/A	N/A	≤43	N/A	N/A

პრევენცია							
-----------	--	--	--	--	--	--	--

ამოცანის შესრულების პროგრესის შეფასება განხორციელდება 2026 წლისთვის. შესაბამისად, 2024 წელს არ იქნა გამოთვლილი ბალასტური წყლებიდან გავრცელებული უცხო სახეობების რიცხვი. ამოცანის ფარგლებში დაარსდა ბალასტური წყლების ლაბორატორია, სადაც ბალასტური წყლების კონტროლის მიზნით განხორციელდება წყლის უცხო მავნე ორგანიზმების და პათოგენების რაოდენობის ანალიზი. ამ მიმართულებით გაიხსნა სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს ბათუმის ახალი ოფისი, სადაც მოეწყო ბალასტური წყლების კვლევისთვის მიკრობიოლოგიური და ჰიდრობიოლოგიური ლაბორატორიები, შექმნილია აპარატურის ნაწილი, მათ შორის ჰერმეტიზატორი, თერმოსტატები, უსაფრთხოების კარადა, ავტოკლავი, მიკროსკოპები და სხვა. გაგრძელდება ლაბორატორიების აღჭურვა და საჭირო იქნება სპეციალისტებისთვის ტრენინგების ორგანიზება ბალასტური წყლების ბიოლოგიური ანალიზის მეთოდების გასაცნობად.

ამოცანა 6.2. მდგრადი სანაპირო თევზჭერის ხელშეწყობა

მდგრადი სანაპირო თევზჭერის ხელშეწყობის მიზნით ამოცანის ფარგლებში დაგეგმილია აღრიცხული სანაპირო თევზჭერების წილის ზრდა და 2026 წლისთვის სრული აღრიცხვიანობის მიღწევა.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო პერიოდში	პროგრესი
			2023	2025			
6.2. მდგრადი სანაპირო თევზჭერის ხელშეწყობა	6.2.1 აღრიცხული სანაპირო თევზჭერების წილი	0%	50%	80%	100%	0%	არა

სანაპირო თევზჭერის აღრიცხვიანობის მოწესრიგების მიზნით მომზადდა ცვლილებები „ცხოველთა სამყაროს შესახებ“ საქართველოს კანონსა და „ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსში“. ამ ეტაპზე შეჩერებულია აღნიშნულ აქტივობაზე მუშაობა, ვინაიდან საკითხი საჭიროებს დამატებითი კონსულტაციების გამართვას.

ამოცანა 6.3. გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფი ზუთხისებრთა სახეობების კონსერვაციის ხელშეწყობა

ამოცანა გულისხმობს გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფი ზუთხისებრთა სახეობების კონსერვაციის ხელშეწყობას, რისთვისაც ძალისხმევა მიმართული იქნება ზუთხისებრთა

სახეობების შესახებ მონაცემებისა და ინფორმაციის ხელმისაწვდომობაზე.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო პერიოდში	პროგრესი
			2023	2025			
6.3. გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფი ზუთხისებრთა სახეობების კონსერვაციის ხელშეწყობა	6.3.1. ზუთხისებრთა სახეობების რაოდენობა, რომელთა შესახებ ხელმისაწვდომი ა მონაცემები და ინფორმაცია	0	სულ მცირე 1 სახეობის	სულ მცირე 2 სახეობის	სულ მცირე 3 სახეობის	სულ მცირე 3 სახეობის	არა

ამოცანის ფარგლებში ხელმისაწვდომია საქართველოს ტერიტორიულ წყლებში ზუთხისებრთა სულ მცირე სამი სახეობის არსებობის შესახებ ინფორმაცია და მონაცემები. მონაცემები გროვდება სხვადასხვა ორგანიზაციის მიერ და ხშირ შემთხვევაში წარმოადგენს ფრაგმენტულ ხასიათს, მაგალითად, ხშირ შემთხვევაში კვლევები ტარდება მდინარე რიონზე და არ ვრცელდება სხვა მდინარეებზე.

ამოცანა 6.4. ზღვის აკვაკულტურის განვითარების ხელშეწყობა

ამოცანა გულისხმობს, ზღვის აკვაკულტურის განვითარების ხელშეწყობის მიზნით, ზღვის აკვაკულტურის წარმოების შედეგად წარმოებული პროდუქციის რაოდენობის გაზრდას.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო პერიოდში	პროგრესი
			2023	2025			
6.4. ზღვის აკვაკულტურის განვითარების ხელშეწყობა	6.4.1. ზღვის აკვაკულტურის წარმოების შედეგად წარმოებული პროდუქციის რაოდენობა	0	40 ტონა	800 ტონა	1000 ტონა	N/A	არა

სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს მიერ შემუშავდა საქართველოს საზღვაო წყლებში აკვაკულტურისათვის გამოყოფილი ზონების მართვის გეგმები როგორც თევზის, ასევე მოლუსკების ზონებისათვის. სააგენტოში მიმდინარეობს საზღვაო აკვაკულტურის ნებართვის გაცემის მიზნით განაცხადის განხილვა და მზადდება აუქციონის გამოსაცხადებლად. ვინაიდან, 2024 წლის მდგომარეობით საზღვაო სივრცეზე არ არის გაცემული ნებართვები, შესაბამისი სუბიექტების მიერ წარმოებაზე ანგარიშგება არ ხორციელდება.

ამოცანა 6.5. საზღვაო ნარჩენების მართვის გაუმჯობესება

ამოცანა გულისხმობს საზღვაო ნარჩენების მართვის გაუმჯობესების მიზნით, მუნიციპალური ნარჩენების მართვის ისეთი გეგმების შემუშავებას, სადაც გათვალისწინებული იქნება სანაპირო ზოლის მუნიციპალური ნარჩენების მართვის საკითხები.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი	საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი	პროგრესი
---------	-----------------------------	----------------------	-----------------------	---------------------	-------------	----------

			ლი		ლი	საანგარიშო პერიოდში	
			2023	2025			
6.5. საზღვაო ნარჩენების მართვის გაუმჯობესება	6.5.1. მუნიციპალური ნარჩენების მართვის გეგმების რაოდენობა, სადაც გათვალისწინებულია სანაპირო ზოლის მუნიციპალური ნარჩენების მართვის საკითხები	0	8	8	8	4	არა

სანაპირო ნარჩენების მართვის შესახებ ღონისძიებები ასახულია ზუგდიდის, ლანჩხუთის, ოზურგეთის, ფოთის მუნიციპალიტეტების ნარჩენების მართვის გეგმებში, ხოლო ბათუმის, ქობულეთის, ხობის და ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტების ნარჩენების მართვის გეგმაში განსაზღვრული არ არის სანაპირო ნარჩენების მართვასთან დაკავშირებული საკითხები, თუმცა, უნდა აღინიშნოს, რომ სანაპირო ნარჩენების მართვის საკითხი განეკუთვნება მუნიციპალიტეტების კომპეტენციას.

ამოცანა 6.6. შავი ზღვის ინტეგრირებული მონიტორინგის პროგრამის დანერგვა

შავი ზღვის ინტეგრირებული მონიტორინგის პროგრამის დანერგვის მიზნით, ამოცანის ფარგლებში დაგეგმილია შავი ზღვის გარემოს ხარისხობრივი მდგომარეობის შესახებ ზემოაღნიშნული პროგრამის 2 ანგარიშის შემუშავება 2026 წლისთვის.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო პერიოდში	პროგრესი
			2023	2025			

6.6. შავი ზღვის ინტეგრირებ ული მონიტორინგ ის პროგრამის დანერგვა	6.6.1 ინტეგრირებ ული მონიტორინგ ის პროგრამის ანგარიშების რაოდენობა შავი ზღვის გარემოს ხარისხობრივ ი მდგომარეობი ს შესახებ	0	1	2	2	1	არა
--	--	---	---	---	---	---	-----

2023 წელს განხორციელებული ინტეგრირებული მონიტორინგის საფუძველზე მომზადდა ანგარიში „შავი ზღვის საქართველოს სანაპიროს ბიომრავალფეროვნება“. ამოცანის განხორციელების ფარგლებში მნიშვნელოვან აქტივობებად განიხილება სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს შესაძლებლობების გაძლიერება როგორც ტექნიკური (შემენილი იქნა ორი ერთეული პლაზმურ ემისიური მას სპექტრომეტრი (ინდუქციურად დაწყვილებული პლაზმური მასის სპექტრომეტრია), რომლებიც დამონტაჟებულია თბილისისა და ბათუმის ლაბორატორიაში), ასევე, ადამიანური რესურსის კუთხით (დაემატა 3 თანამშრომელი, რომლებიც ჩართულნი არიან დელფინების ნაპირზე გამორიყვის მონიტორინგში, ახორციელებენ საველე გასვლებს, ადგილზე გამორიყული ეგზემპლარების დათვალიერებას და აღრიცხვას). გრძელდება საინფორმაციო კამპანიების წარმოება.

ამოცანა 7.1. დაბინძურების სხვადასხვა წყაროდან მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების შემცირება

დაბინძურების სხვადასხვა წყაროდან მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების შემცირების მიზნით, ამოცანა გულისხმობს ტრანსპორტის სექტორიდან აზოტის დიოქსიდის გაფრქვევების რაოდენობის ფარდობას რეგისტრირებული ასს-ების რაოდენობასთან, ტრანსპორტის სექტორიდან PM2.5-ის გაფრქვევების რაოდენობის ფარდობას რეგისტრირებული ასს-ების რაოდენობასთან და ენერგეტიკის, მრეწველობის და ტრანსპორტის სექტორებიდან გოგირდის დიოქსიდის გაფრქვევების რაოდენობის შემცირებას.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზის ო მაჩვენებ ელი	შუალედ ური მაჩვენებ ელი		საბოლო ო მაჩვენებ ელი	მაჩვენებელი საანგარიშო პერიოდში	პროგრე სი
			2023	2025			

7.1. დაბინძურების სხვადასხვა წყაროდან მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის შემცირება	7.1.1 ტრანსპორტის სექტორიდან აზოტის დიოქსიდის გაფრქვევების რაოდენობის ფარდობა რეგისტრირებული ასს-ების რაოდენობასთან	14.2 ტ/1000 ერთეულ ასს-ზე	-	12.6 ტ/1000 ერთეულ ასს-ზე	12.3 ტ/1000 ერთეულ ასს-ზე	N/A	N/A
	7.1.2. ტრანსპორტის სექტორიდან PM2.5-ის გაფრქვევების რაოდენობის ფარდობა რეგისტრირებული ასს-ების რაოდენობასთან	0.55 ტ/1000 ერთეულ ასს-ზე	-	0.49 ტ/1000 ერთეულ ასს-ზე	0.47 ტ/1000 ერთეულ ასს-ზე	N/A	N/A
	7.1.3 ენერგეტიკის, მრეწველობის და ტრანსპორტის სექტორებიდან გოგირდის დიოქსიდის გაფრქვევების რაოდენობა	4.5 კტ	-	4.1 კტ	4 კტ	N/A	N/A

აღნიშნული ამოცანის შედეგის ინდიკატორების 2024 წლის მაჩვენებლები გამოითვლება 2026 წლის თებერვალში. ამასთან აღსანიშნავია, რომ მავნე ნივთიერების ემისიის ფაქტორის ცვლილების გამო, ტრანსპორტის სექტორიდან აზოტის დიოქსიდის გაფრქვევების რაოდენობის ფარდობა რეგისტრირებული ასს-ების რაოდენობასთან ინდიკატორის მაჩვენებლები გადათვლილ იქნა და დაკორექტირდა ახალი საბაზისო (9.3 ტ/1000 ერთეულ ასს-ზე), შუალედური (2025წ - 8.2 ტ/ 1000 ერთეულ ასს-ზე) და საბოლოო (2026წ - 8.0 ტ/ 1000 ერთეულ ასს-ზე) მაჩვენებლები საწყისი პროპორციის შესაბამისად. 2020 წლის მაჩვენებელთან შედარებით 1000 ერთეულ ავტომობილზე აზოტის ოქსიდების გაფრქვევა შემცირდა 0.5 ტონით და 2023 წელს 8.8 ტონა შეადგინა.

ასევე, მავნე ნივთიერების ემისიის ფაქტორის ცვლილების გამო გადათვლილ იქნა ტრანსპორტის სექტორიდან PM2.5-ის გაფრქვევების რაოდენობის ფარდობა რეგისტრირებული ასს-ების რაოდენობასთან ინდიკატორის მაჩვენებლები და დაკორექტირდა ახალი საბაზისო (0.43 ტ/1000 ერთეულ ასს-ზე), შუალედური (2025წ - 0.38 ტ/1000 ერთეულ ასს-ზე) და საბოლოო (2026წ - 0.37 ტ/1000 ერთეულ ასს-ზე) მაჩვენებლები საწყისი პროპორციის შესაბამისად. 2020 წლის მაჩვენებელთან შედარებით 1000 ერთეულ ავტომობილზე მყარი ნაწილაკების გაფრქვევა შემცირდა 0.02 ტონით და 2023 წელს 0.41 ტონა შეადგინა.

ამოცანის მესამე ინდიკატორზე - ენერგეტიკის, მრეწველობის და ტრანსპორტის სექტორებიდან გოგირდის დიოქსიდის გაფრქვევების რაოდენობა, გამოთვლილია 2023 წლის მონაცემი და შეადგენს 4.4 კტ-ს.

საანგარიშო პერიოდში დამტკიცდა თბილისის აგლომერაციის ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მართვის გეგმა 2024-2026 წლებისთვის. ასევე, შემუშავდა შავი ზღვის ზონის ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მართვის 2025-2027 წლების გეგმის პროექტი. მიმდინარეობს გეგმის პროექტის საბოლოო ვერსიის შემუშავება. „ატმოსფერული ჰაერის დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე შემუშავდა ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მონიტორინგისა და მართვის ზონების და აგლომერაციების კლასიფიკაციის შესახებ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის ბრძანების პროექტი. 2024 წლის 3 აპრილის N127 დადგენილებით დამტკიცდა „ზოგიერთ სადებავში, ლაქსა და ავტოსატრანსპორტო საშუალების გადაღების პროდუქციაში აქროლადი ორგანული ნაერთების (აონ) შემცველობის, აგრეთვე, მათი იმპორტის და ბაზარზე განთავსების შესახებ ტექნიკური რეგლამენტი“, რომელიც ძალაში შედის 2025 წლის 1 ივლისიდან.

ამოცანა 7.2. ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მონიტორინგისა და შეფასების სისტემის განვითარება

ამოცანის ფარგლებშიც, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მონიტორინგისა და შეფასების სისტემის განვითარება, დაგეგმილია კლასიფიცირებული ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მონიტორინგისა და მართვის ზონების და აგლომერაციის რაოდენობის ზრდა.

ამოცანის შესრულება ჯერ არ დაწყებულა.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო პერიოდში	პროგრესი
			2023	2025			
7.2. ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მონიტორინგისა და შეფასების სისტემის განვითარება	7.2.1. კლასიფიცირებული ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მონიტორინგისა და მართვის ზონების და აგლომერაციის რაოდენობა	0	0	6	6	0	არა

„ატმოსფერული ჰაერის დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე შემუშავდა ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მონიტორინგისა და მართვის ზონების და აგლომერაციების კლასიფიკაციის შესახებ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის ბრძანების პროექტი, რომლის დამტკიცებაც დაგეგმილია უახლოეს მომავალში. დოკუმენტის ფარგლებში მოხდება არსებული 5 ზონისა და 1 აგლომერაციის კლასიფიკაცია ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის სტანდარტებით განსაზღვრული ძირითადი მავნე ნივთიერებების მიხედვით. უნდა აღინიშნოს, რომ საანგარიშო პერიოდში ამოცანის ფარგლებში განხორციელდა ქმედებები ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის სტაციონარული მონიტორინგის სისტემის გაფართოებისა და მოდელირებისა და პროგნოზირების სისტემის დანერგვის, ატმოსფერული ჰაერის ხარისხობრივ მონაცემთა ხარისხის მართვისა და კონტროლის მექანიზმების გაუმჯობესებისა და დაბინძურების ძირითადი სექტორებიდან გაფრქვევების ინვენტარიზაციისა და პროგნოზირების შემდგომი განვითარების კუთხით. დამონტაჟდა 8 ახალი ავტომატური სადგური შემდეგ ქალაქებში: თბილისი, რუსთავი, თელავი, ახალციხე, ქუთაისი, ბათუმი, ზუგდიდი, მესტია. ასევე, შესყიდული იქნა 1 მობილური სადგური. ყველა სადგურზე განთავსდა გრავიმეტრული ხელსაწყო. მონაცემები ახალი ავტომატომატური სადგურებიდან განთავსებულია პორტალზე.

ამოცანა 8.1 მიწის დეგრადაციის/გაუდაბნოების შემცირება და დეგრადირებული ტერიტორიების აღდგენა (სამოვრების გარდა)

ამოცანა გულისხმობს მიწის დეგრადაციის/გაუდაბნოების შემცირებისა და დეგრადირებული ტერიტორიების აღდგენის მიზნით აღდგენილი ქარსაფარი ზოლების პროცენტული წილის, ნიადაგის ეროზიის შემცირების პროცენტული მაჩვენებლისა და დანერგილი საუკეთესო სასოფლო-სამეურნეო პრაქტიკების ზრდას.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო პერიოდში	პროგრესი
			2023	2025			
8.1 მიწის დეგრადაციის/ გაუდაბნობის შემცირება და დეგრადირებული ტერიტორიების აღდგენა (საძოვრების გარდა)	8.1.1. აღდგენილი ქარსაფარი ზოლების პროცენტული წილი	0.5%	0.6%	2%	4%	0.5%	არა
	8.1.2. ნიადაგის ეროზიის შემცირების პროცენტული მაჩვენებელი	20%	30%	40%	50%	25%	არა
	8.1.3. დანერგილი საუკეთესო სასოფლო- სამეურნეო პრაქტიკები	10 000 ჰა	12 000 ჰა	15 000 ჰა	20 000 ჰა	13 896 ჰა	კი

საანგარიშო პერიოდში განხორციელდა შემდეგი ქმედებები:

- გაზრდილია ტერიტორიები, სადაც დანერგილია თესლბრუნვის, ნიადაგის დამუშავების გარეშე თესვის და როტაციული ძოვების პრაქტიკები.
- „ქარსაფარი (მინდორდაცვითი) ზოლების შესახებ“ საქართველოს კანონში ცვილების შეტანის შესახებ კანონპროექტი წარდგენილია პარლამენტში, რომელიც ითვალისწინებს ინვენტარიზაციის პროცესის დასრულებას 2027 წლის პირველ იანვრამდე. ქარსაფარი ზოლების გაშენება დაიწყება ინვენტარიზაციის პროცესის დასრულების შემდეგ.

ამოცანა 8.2 საძოვრების მდგრადი მართვა

ამოცანა გულისხმობს 2026 წლისთვის საძოვრების მდგრადი მართვის უზრუნველსაყოფად

მდგრადად მართული საძოვრების პროცენტული წილის ზრდას.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო პერიოდში	პროგრესი
			2023	2025			
8.2 სამოვრების მდგრადი მართვა	8.2.1. სამოვრების პროცენტული წილი რომლის მდგრადი მართვა უზრუნველყოფილია	0	5%	10%	20%	3%	კი

ყაზბეგის, დმანისის და გურჯაანის მუნიციპალიტეტებში შერჩეულ საპილოტე სოფლებსა და ტერიტორიებზე (დაახლოებით 530 ჰა-ზე) გრძელდებოდა სამუშაოები როტაციული ძოვების დანერგვის ხელშესაწყობად.

2024 წელს განხორციელდა შემდეგი ღონისძიებები:

- საპილოტე მუნიციპალიტეტებში (დმანისი, გურჯაანი, ყაზბეგი) დეგრადირებულ სამოვრებზე განხორციელდა აღდგენის ღონისძიებები: ნაკვეთები შემოიღობა ელექტროღობეებით და დაინერგა როტაციული ძოვება, მოეწყო ცხოველების დასარწყულებელი და გაშენდა ცხოველების საჩრდილობელი.
- დმანისის, გურჯაანისა და ყაზბეგის მუნიციპალიტეტებისთვის მომზადდა სამოვრების მართვის გეგმები, სამოვრების მართვის ბიზნეს მოდელები და საბანკო პროექტები;
- საპილოტე სოფლებში (განახლება, ნანიანი, სნო) ბენეფიციარ ფერმერებს გადაეცა მერძევეობის აღჭურვილობისა და ცხოველთა მოვლის საშუალებები;
- სოფელ სნოში საპილოტე სამოვარზე ეროზიული პროცესების შერბილების მიზნით დაირგო ფიჭვები.

სამოვრებთან დაკავშირებული საკანონმდებლო ბაზის შემუშავებისა და გაძლიერებისთვის 2024 წელს „სამოვრების მართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის პროექტი გადამუშავდა ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსა და რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს შენიშვნებისა და წინადადებების მიხედვით. სამოვრების მართვის ეროვნული პოლიტიკის კონცეფციისთვის მომზადდა დოკუმენტთან დაკავშირებული სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების ანგარიში.

ამოცანა 9.1 მუნიციპალური ნარჩენებით გამოწვეული დაბინძურების შემცირება

ამოცანა გულისხმობს მუნიციპალური ნარჩენებით გამოწვეული გარემოს დაბინძურების შემცირებას, რისთვისაც უნდა განხორციელდეს უნებართვო ოფიციალური ნაგავსაყრელების ეტაპობრივი დახურვა და, აგრეთვე, იმ მუნიციპალიტეტების რაოდენობის ზრდა, სადაც დანერგილი იქნება ნარჩენების წყაროსთან სეპარირებულად შეგროვების პრაქტიკა.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო პერიოდში	პროგრესი
			2023	2025			
9.1 მუნიციპალური ნარჩენებით გამოწვეული დაბინძურების შემცირება	9.1.1. დახურული უნებართვო ოფიციალური ნაგავსაყრელები ს პროცენტული წილი უნებართვო ნაგავსაყრელები ს საერთო რაოდენობასთან შედარებით	44%	46%	72%	80%	49%	კი
	9.1.2. მუნიციპალიტეტები ს რაოდენობა სადაც დანერგილია ნარჩენების	0	5	30	64	5	არა

2024 წლის განმავლობაში:

- შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიის“ მართვაში არსებული 54 ნაგავსაყრელებიდან ოფიციალურად დახურულია 27 არსებული ნაგავსაყრელი. ინდიკატორის შესაბამისად, რადგან საუბარია უნებართვო ნაგავსაყრელებზე, უნებართვო 53 ნაგავსაყრელიდან დახურულია 26 ნაგავსაყრელი.
- მუნიციპალური ნარჩენების სეპარირებული შეგროვება ნაწილობრივ დაწყებულია ქუთაისში, თბილისში, ზუგდიდში, სენაკსა და ბათუმში. მწარმოებლის გაფართოებული ვალდებულების შესაბამისად ტექნიკური რეგლამენტის მიღება და მისი აღსრულება ხელს შეუწყობს აღნიშნული სეპარირებული შეგროვების სისტემების ეფექტურ დანერგვას.
- მუნიციპალიტეტების მიერ დაწყებულია მუნიციპალური ნარჩენების მართვის გეგმების

განახლება, რომელიც შესაბამისობაში უნდა იყოს ნარჩენების მართვის კოდექსისა და ნარჩენების მართვის ეროვნული სამოქმედო გეგმის (2022-2026) ვალდებულებებთან. ამ ეტაპისთვის განახლებულია 55 მუნიციპალიტეტის გეგმა.

- ახალი რეგიონული ნარჩენების განთავსების ობიექტები ქვემო ქართლსა და სამეგრელო-ზემო სვანეთის რეგიონებში მშენებლობის აქტიურ ფაზაშია.

ამოცანა 9.2 მწარმოებლის გაფართოებული ვალდებულების (მგვ) დანერგვისა და ცირკულარული ეკონომიკის განვითარების ხელშეწყობა

ამოცანა გულისხმობს მგვ-ს დანერგვისა და ცირკულარული ეკონომიკის განვითარების ხელშეწყობას ბატარეებისა და აკუმულატორების რეციკლირებას, ნარჩენი ზეთების, შესაფუთი მასალების, ელექტრო და ელექტრონული მოწყობილობების, საბურავების და ხმარებიდან ამოღებული სატრანსპორტო საშუალებების გადამუშავების ზრდას.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო პერიოდი	პროგრესი
			2023	2025			
9.2 მწარმოებლის გაფართოებული ვალდებულების (მგვ) დანერგვისა და ცირკულარული ეკონომიკის განვითარების ხელშეწყობა	9.2.1. რეციკლირებული ბატარეებისა და აკუმულატორების პროცენტული მაჩვენებელი	0%	54%	66%	67%	80%	კი
	9.2.2. გადამუშავებული ნარჩენი ზეთების პროცენტული მაჩვენებლები	0%	15%	20%	25%	83%	კი
	9.2.3. გადამუშავებული შესაფუთი მასალების ნარჩენების პროცენტული მაჩვენებლები	0%	0%	39%	45%	0%	არა

9.2.4. გადამუშავებუ ლი ელექტრო და ელექტრონულ ი მოწყობილობე ბის ნარჩენების პროცენტული მაჩვენებელი	0%	37%	46%	50%	80%	კი
9.2.5. გადამუშავებუ ლი საბურავების ნარჩენების პროცენტული მაჩვენებელი	0%	20%	30%	35%	56%	კი
9.2.6. ხმარებიდან ამოღებული სატრანსპორტ ო საშუალებების ნარჩენების აღდგენის პროცენტული მაჩვენებელი	0%	0%	74%	76%	0%	არა

2024 წლის განმავლობაში:

- შეგროვდა 2995.15 ტონა ბატარეები და აკუმულატორები და შეგროვებული ნარჩენებიდან რეციკლირდა 80%.
- შეგროვდა 3139 ნარჩენი ზეთები და 83% გადამუშავდა.
- შემუშავებულია ტექნიკური რეგლამენტის პროექტი „გადამუშავებული შესაფუთი მასალების ნარჩენების” შესახებ, ამ ეტაპზე არ არის მიღებული ტექნიკური რეგლამენტი.
- შეგროვდა წარმოქმნილი ელექტრო და ელექტრონული მოწყობილობების ნარჩენების 1540 ტონა და შეგროვებული ნარჩენებიდან რეციკლირდა 80%.
- შეგროვდა 10030 ტონა ნარჩენი საბურავები აღდგა და რეციკლირდა 56%.
- შემუშავებულია ტექნიკური რეგლამენტის პროექტი „ხმარებიდან ამოღებული სატრანსპორტო საშუალებების ნარჩენების აღდგენის” შესახებ.

ამოცანა 10.1 ქიმიური ნივთიერებების მართვის კანონმდებლობის ჰარმონიზება CLP და REACH რეგულაციებთან

ამოცანის ფარგლებში, რომელიც გულისხმობს ქიმიური ნივთიერებების მართვის კანონმდებლობის ჰარმონიზებას ევროკავშირის CLP (ქიმიური ნივთიერებების და ნარევეების კლასიფიკაციის, ეტიკეტირებისა და შეფუთვის შესახებ) და REACH (ქიმიური ნივთიერებების რეგისტრაციის, შეფასების, დაშვებისა და შეზღუდვების შესახებ) რეგულაციებთან, დაგეგმილია ქიმიური ნივთიერებების ეროვნულ რეესტრში ნივთიერებების შესახებ ინფორმაციის სრულად აღრიცხვა 2026 წლისთვის.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზის ო მაჩვენებ ლი	შუალედუ რი მაჩვენებ ლი		საბოლო ო მაჩვენებ ლი	მაჩვენებ ლი საანგარი შო პერიოდში	პროგრ ეს ი
			2023	2025			
10.1 ქიმიური ნივთიერებები ს მართვის კანონმდებლ ობის ჰარმონიზება CLP და REACH რეგულაციებთ ან	10.1.1.ქიმიუ რი ნივთიერებე ბის ეროვნულ რეესტრში აღრიცხულ ი ქიმიური ნივთიერებე ბი	N/A	N/A	N/A	100%	N/A	N/A

CPL და REACH სისტემების იმპლემენტაციის მიზნით შემუშავდა „ქიმიური ნივთიერებებისა და ნარევეების შესახებ“ კანონპროექტის სამუშაო ვერსია. გაიმართა კანონპროექტის განხილვები დაინტერესებულ მხარეებთან, გრძელდება შემოსული შენიშვნებისა და წინადადებების განხილვა. მიმდინარეობს რეგულირების ზეგავლენის შეფასება (RIA).

ასევე, CPL/REACH სისტემების შესაბამისად შემუშავებულია 3 კანონქვემდებარე აქტის პირველადი სამუშაო ვერსიები: „ნივთიერებებისა და ნარევეების კლასიფიცირების, ეტიკეტირებისა და შეფუთვის შესახებ“, „ქიმიური ნივთიერებების რეგისტრაციის, შეფასების, ავტორიზაციის და შეზღუდვის შესახებ“ და „ქიმიური ნივთიერებების მიწოდების ჯაჭვში ინფორმაციის გადაცემის შესახებ“.

ამოცანა 10.2 ეროვნულ დონეზე პკბ-ების მართვის სისტემის გაუმჯობესება

ამოცანა გულისხმობს ეროვნულ დონეზე პოლიქლორირებული ბიფენილების (პკბ) მართვის სისტემის გაუმჯობესებას „მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების შესახებ“ სტოკჰოლმის კონვენციით განსაზღვრული პკბ-ის მართვასთან დაკავშირებული ვალდებულებების შესრულების გზით.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო პერიოდში	პროგრესი
			2023	2025			
10.2 ეროვნულ დონეზე პკბ-ების მართვის სისტემის გაუმჯობესება	10.2.1. სტოკჰოლმის კონვენციით პკბ მართვასთან დაკავშირებული ვალდებულებების პროცენტული შესრულება	N/A	N/A	N/A	95%	N/A	N/A

მოცემული ამოცანის 2024 წლის შუალედური მაჩვენებლის გამოთვლა არ განხორციელებულა, ვინაიდან საბოლოო შეფასება დაგეგმილია 2026 წლისთვის. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ ამოცანის ფარგლებში საქართველოს მთავრობის 2022 წლის 15 დეკემბრის N575 დადგენილების მიხედვით „სახიფათო ნარჩენების შეგროვებისა და დამუშავების სპეციალური მოთხოვნების შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 29 მარტის N145 დადგენილებაში ცვლილების შეტანის შესახებ, განისაზღვრა პოლიქლორირებული ბიფენილების შემცველი მოწყობილობების და ზეთების მართვის წესები და უსაფრთხოების ნორმები. პროექტის განმახორციელებელი ორგანიზაციის - გაეროს ინდუსტრიული განვითარების ორგანიზაციის (UNIDO) მიერ დაწყებულია დაბინძურებული ზეთების დამუშავების მიზნით, შესაბამისი ტექნოლოგიების შერჩევა.

ამოცანა 10.3 ეროვნულ დონეზე ვერცხლისწყლის მართვის სისტემის გაუმჯობესება

ამოცანა გულისხმობს ეროვნულ დონეზე ვერცხლისწყლის მართვის სისტემის გაუმჯობესებას მინამატას კონვენციით განსაზღვრული ვალდებულებების შესრულების გზით.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო პერიოდში	პროგრესი
			2023	2025			
10.3 ეროვნულ დონეზე ვერცხლისწყლის მართვის სისტემის გაუმჯობესება	10.3.1. მინამატას კონვენციით განსაზღვრული შესრულებული ვალდებულებების პროცენტული რაოდენობა	N/A	N/A	N/A	80%	N/A	N/A

საქართველოს პარლამენტის 2023 წლის 31 მაისის №3005-XIმს-Xმპ დადგენილებით რატიფიცირებული იქნა „ვერცხლისწყლის შესახებ“ მინამატას კონვენცია. კონვენციიდან გამომდინარე მომზადდა „წინასწარი დასაბუთებული თანხმობის გაცემის საფუძველზე ვერცხლისწყლისა და ვერცხლისწყლით გამდიდრებული პროდუქტების იმპორტის, ექსპორტისა და ტრანზიტის განხორციელებისა და რეგულირების წესის დამტკიცების შესახებ“ კანონქვემდებარე აქტის პროექტი, რომლითაც განისაზღვრება ვერცხლისწყლის ექსპორტის, იმპორტისა და ტრანზიტის მოთხოვნები წინასწარი დასაბუთებული თანხმობის გაცემის საფუძველზე, ასევე, ვერცხლისწყლით გამდიდრებული პროდუქციის ჩამონათვალი, რომელთა წარმოება, ექსპორტი, იმპორტი ან ტრანზიტი დაექვემდებარება შეზღუდვას და მისი ძალაში შესვლის ვადები. საანგარიშო პერიოდში ჩატარდა პროექტის განხილვები დაინტერესებულ მხარეებთან, მიმდინარეობს შენიშვნების და წინადადებების განხილვა და დადგენილების პროექტი უახლოეს პერიოდში იქნება წარდგენილი მთავრობის ადმინისტრაციისთვის დასამტკიცებლად.

ამოცანა 10.4 ეროვნულ დონეზე ოზონდამშლელი ნივთიერებების და სხვა მაცივარაგენტების მართვის სისტემის გაუმჯობესება

ამოცანის მიზანს წარმოადგენს ეროვნულ დონეზე ოზონდამშლელი ნივთიერებების და სხვა მაცივარაგენტების მართვის სისტემის გაუმჯობესება საქართველოში წყალბად-ფტორ-ნახშირბადების მოხმარების დარეგულირებით, რაც გულისხმობს იმპორტ-ექსპორტის ნებართვებისა და იმპორტის კვოტირების სისტემის შექმნას.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო პერიოდში	პროგრესი
			2023	2025			
10.4 ეროვნულ დონეზე ოზონდამშლელი ნივთიერებების და სხვა მაცივარაგენტების მართვის სისტემის	10.4.1. საქართველოში წყალბად-ფტორნახშირბადების მოხმარების რეგულირების სტატუსი	არ არის რეგულირებას დაქვემდებარებული	იმპორტი - ექსპორტი ნებართვის სისტემა შექმნილია	იმპორტის კვოტირების სისტემა შექმნილია	იმპორტის კვოტირების სისტემა შექმნილია	იმპორტ-ექსპორტის ნებართვის სისტემა და იმპორტის კვოტირების სისტემა შექმნილია	არა

გაუმჯობესება							
--------------	--	--	--	--	--	--	--

2023 წელს საქართველო შეუერთდა „ოზონის შრის დამშლელ ნივთიერებათა შესახებ“ მონრეალის ოქმის კიგალის ცვლილებას, რომელიც წარმოადგენს საერთაშორისო ძალისხმევას გლობალური დათბობის მაღალი პოტენციალის მქონე ნივთიერებების - წყალბადფტორნახშირბადების (წფნ-ები) მოხმარების შესამცირებლად.

2024 წელს:

- შემუშავდა და დამტკიცდა გათბობის, ვენტილაციის, ჰაერის კონდიციონირებისა და სამაცივრო სისტემების მექანიკოსის (Heating, Ventilation, Air conditioning and Refrigeration (HVACR) Mechanic) პროფესიული კვალიფიკაციის სტანდარტი.
- განახლდა სამაცივრო სისტემების უსაფრთხოების და გარემოსდაცვითი მოთხოვნების სტანდარტები ISO 22712:2023/2023 - Refrigerating systems and heat pumps - Personnel competence სტანდარტის შესაბამისად.
- მაცივარაგენტების მართვის კანონმდებლობის აღსრულების კონტროლის სფეროში სსიპ შემოსავლების სამსახურის საბაჟო დეპარტამენტის ტექნიკური შესაძლებლობების გაუმჯობესების მიზნით სსიპ შემოსავლების სამსახურის საბაჟო დეპარტამენტს გადაეცა მაცივარაგენტების 4 იდენტიფიკატორი. მიმდინარეობს მაცივარაგენტების ჟონვის 15 დეტექტორის შექმნის პროცესი, რომელიც ასევე გადაეცემა საბაჟო დეპარტამენტს.

ამოცანა 11.1 ჰაბიტატების დეგრადაციის პრევენცია

ამოცანა გულისხმობს ჰაბიტატების დეგრადაციის პრევენციას დაცული ტერიტორიების ფართობის წილის ზრდით საქართველოს ტერიტორიასთან მიმართებით და ასევე, სახეობათა გრძელვადიანი გადარჩენისთვის საჭირო მართვის ქვეშ მყოფი ჰაბიტატების ფართობის გაზრდას დაცული ტერიტორიების გარეთ.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო პერიოდში	პროგრესი
			2023	2025			
	11.1.1. დაცული ტერიტორიების ფართობის წილი საქართველოს ტერიტორიასთან მიმართებით	11.4%	12.5%	13.0%	15.0%	13.3%	კი

ამოცანა 11.1 ჰაბიტატები ის დეგრადაციის პრევენცია	11.1.2. სახეობათა გრძელვადიანი გადარჩენისთვის საჭირო მართვის ქვეშე მყოფი ჰაბიტატების ფართობი დაცული ტერიტორიების გარეთ (დამტკიცებული მართვის გეგმები ზურმუხტის ქსელისა და რამსარის ტერიტორიებისათვის)	337730 ჰა	448579 ჰა	478359 ჰა	506973 ჰა	477079 ჰა	კი
---	---	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	----

2024 წელს დაცული ტერიტორიების ფართობის წილი საქართველოს ტერიტორიასთან მიმართებით 13.1%-დან გაიზარდა 13.3%-მდე.

- შეიქმნა ერთი ახალი დაცული ტერიტორია - გურიის ეროვნული პარკი (15310 ჰა).
- მიმდინარეობს მუშაობა რაჭის დაცული ტერიტორიების გაფართოებისა და განვითარების საკითხზე. განისაზღვრა კატეგორიები და საზღვრები, მომზადდა შესაბამისი კანონპროექტი და კვლევის დოკუმენტი. მიმდინარეობს უწყებათშორისი შეთანხმება (გეგმარებითი რაჭის ეროვნული პარკი 27462 ჰა, რაჭის დაცული ლანდშაფტი 31792 ჰა და 3 ბუნების ძეგლი).
- საანგარშო პერიოდში დაიწყო მუშაობა სვანეთის და სამეგრელოს გეგმარებით დაცულ ტერიტორიებთან დაკავშირებით, განხორციელდა შეხვედრები დაინტერესებულ მხარეებთან (გეგმარებითი რეგიონის ჯამური ფართობი დაახლოებით 160 000 ჰა აქედან 90 000 ჰა სვანეთი და 70 000 ჰა სამეგრელო).
- მიმდინარეობს რიონოს გეგმარებითი აღკვეთილის შექმნასთან დაკავშირებით კანონპროექტის დამტკიცების პროცედურები.

საქართველოში დაარსებულია 100 დაცული ტერიტორია, რომელთა საერთო ფართობია 927 729 ჰა.

2024 წელს სახეობათა გრძელვადიანი გადარჩენისთვის საჭირო მართვის ქვეშე მყოფი ჰაბიტატების ფართობი დაცული ტერიტორიების გარეთ (დამტკიცებული მართვის გეგმები ზურმუხტის ქსელისა და რამსარის ტერიტორიებისათვის) 414641 ჰა-დან გაიზარდა 477079 ჰა-მდე. სულ მომზადებულია 27 მართვის გეგმა, კონკრეტულად საანგარშო პერიოდში შემუშავდა და სამინისტროში წარმოდგენილი იქნა 9 მართვის გეგმა დაცული ტერიტორიების საზღვრებს გარეთ არსებული ზურმუხტის ტერიტორიებისთვის, თუმცა შემუშავებული ზურმუხტის ტერიტორიების მართვის გეგმები არ არის დამტკიცებული საკანონმდებლო საფუძვლის არარსებობის გამო (იგულისხმება „ბიოლოგიური მრავალფეროვნების შესახებ“ საქართველოს კანონის პროექტი, რომელიც ამ ეტაპზე პარლამენტშია წარდგენილი).

ამოცანა 11.2 ეფექტიანად მართული დაცული ტერიტორიების ურთიერთდაკავშირებული ქსელის ჩამოყალიბება

ამოცანის მიზანს წარმოადგენს ეფექტიანად მართული დაცული ტერიტორიების ურთიერთდაკავშირებული ქსელის ჩამოყალიბება ეკოლოგიური დერეფნების შექმნით და, ასევე, დამტკიცებული მენეჯმენტის გეგმით მართული და დანერგილი თანამედროვე ტექნოლოგიების მქონე დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციების რაოდენობის გაზრდით.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო პერიოდში	პროგრესი
			2023	2025			
11.2 ეფექტიანად მართული დაცული ტერიტორიების ურთიერთდაკავშირებული ქსელის ჩამოყალიბება	11.2.1. ეკოლოგიური დერეფნების რაოდენობა, რომლებიც აკავშირებს დაცულ ტერიტორიებს	0	1	3	5	0	არა
	11.2.2. დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციების რაოდენობა, რომლებიც დაცულ ტერიტორიებს მართავენ დამტკიცებული მენეჯმენტის გეგმის შესაბამისად	14	17	20	22	15	30
	11.2.3. დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციების	2	4	6	8	12	არა

რაოდენობა, რომლებსაც დანერგილი აქვთ თანამდროვე ტექნოლოგიე ბი							
--	--	--	--	--	--	--	--

- საანგარიშო პერიოდში დამტკიცდა 5 დაცული ტერიტორიის მენეჯმენტის გეგმა. 2024 წლის მდგომარეობით, შემდეგი დაცული ტერიტორიების ტერიტორიული ადმინისტრაციები მართავენ დამტკიცებული მენეჯმენტის გეგმის შესაბამისად დაცულ ტერიტორიებს: მაჭახელა, ქობულეთი, კოლხეთი, ალგეთი, კინტრიში, ჯავახეთი, ბორჯომ-ხარაგაული, ლაგოდეხი, თუშეთი, ჭაჭუნა, აჯამეთი, თბილისი, მტირალა, ბაწარა-ბაბანური, ვაშლოვანი.
- დაცული ტერიტორიების 12 ადმინისტრაციაში დანერგილია SMART ტექნოლოგიის გამოყენებით პატრულირება და ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგი (ალგეთი, კინტრიში, მაჭახელა, ყაზბეგი, მტირალა, თუშეთი, ფშავ-ხევსურეთი, ვაშლოვანი, ჯავახეთი, ლაგოდეხი, ბორჯომ-ხარაგაული, თუშეთის დაცული ლანდშაფტი).
- 12 დაცულ ტერიტორიაზე მოეწყო/რეაბილიტაცია ჩაუტარდა ეკოტურისტულ ინფრასტრუქტურას.
- 2024 წელს დაიწყო მუშაობა დაცული ტერიტორიების სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის შესამუშავებლად. ამ ეტაპისთვის მომზადებულია სტრატეგიის სიტუაციური ანალიზის სამუშაო ვერსია.
- საანგარიშო პერიოდში ეკოლოგიური დერეფნები, რომლებიც აკავშირებს დაცულ ტერიტორიებს არ არის დაარსებული, იქიდან გამომდინარე, რომ დაცული და სხვა კონსერვაციული ტერიტორიების კონცეფცია ჯერ არ არის დამტკიცებული არც კანონმდებლობის განახლება არ მომხდარა და შესაბამისად, ქვეყანაში ეკოდერეფნების დაარსებისა და აღიარების საკითხი არ არის განსაზღვრული.

ამოცანა 11.3 ბიომრავალფეროვნებისათვის ფინანსური რესურსების მობილიზაცია და საკვანძო ეკონომიკურ სექტორებში ბიომრავალფეროვნების მენეჯმენტი

ამოცანა გულისხმობს ბიომრავალფეროვნებისათვის ფინანსური რესურსების მობილიზაციასა და ბიომრავალფეროვნების საკითხების ინტეგრაციას ისეთ საკვანძო სექტორებში, როგორც არის სოფლის მეურნეობა, ტურიზმი, ეკონომიკა და საფინანსო სექტორი.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური	საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშის	პროგრესი
---------	-----------------------------------	-------------------------	-----------	------------------------	----------------------------	----------

			მაჩვენებელი		ლი	შოპერიოდში	
			2023	2025			
11.3 ბიომრავალფეროვნებისათვის ფინანსური რესურსების მობილიზაცია და საკვანძო ეკონომიკურ სექტორებში ბიომრავალფეროვნების მენეჯმენტი	11.3.1. სექტორების რაოდენობა, რომელთათვისაც განხორციელდა ბიომრავალფეროვნების მენეჯმენტი აქტივობები	0	1	3	4	1	კი

2024 წლის განმავლობაში მომზადდა ბიომრავალფეროვნებაზე ტურიზმის სექტორის უარყოფითი ზემოქმედების შემცირების სახელმძღვანელო. განსაზღვრული სხვა სექტორების ფარგლებში მომზადდა ტექნიკური დავალებები.

ამოცანა 11.4 ბიომრავალფეროვნების მდგრადი მართვის სისტემის გაუმჯობესება

ამოცანა მიზნად ისახავს ბიომრავალფეროვნების მდგრადი მართვის სისტემის გაუმჯობესებას, რისთვისაც, პირველ რიგში, მნიშვნელოვანია ეროვნული საკანონმდებლო ბაზის დახვეწა. მოცემული ამოცანის ეფექტიანად განხორციელებისათვის დაგეგმილია იმ ნორმატიული აქტების რაოდენობის ზრდა, რომლებიც დამტკიცდა ან რომლებშიც შევიდა ცვლილებები ბიომრავალფეროვნების კონსერვაციისა და ბიოლოგიური რესურსებით მდგრადი სარგებლობის უზრუნველყოფის მიზნით.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო პერიოდში	პროგრესი
			2023	2025			
	11.4.1.		2023	2025			

11.4 ბიომრავალ- ფეროვნების მდგრადი მართვის სისტემის გაუმჯობესე- ბა	ნორმატიული აქტების რაოდენობა, რომლებიც დამტკიცდა ან, რომლებშიც შევიდა ცვლილებები ბიომრავალფეროვნ- ების კონსერვაციისა და ბიოლოგიური რესურსებით მდგრადი სარგებლობის უზრუნველყ ოფის მიზნით	1	4	5	5	2	კი
---	---	---	---	---	---	---	----

„ბიოლოგიური მრავალფეროვნების შესახებ“ კანონპროექტი წარდგენილია საქართველოს პარლამენტს განსახილველად.

სახეობათა აღდგენის გეგმა დამტკიცდა საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2024 წლის 21 ოქტომბრის №2-804 ბრძანებით გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფ სახეობათა გადარჩენის პრაქტიკულ ღონისძიებათა წესის სახით.

2024 წელს ველური ბუნების კვლევისა და მონიტორინგის ფარგლებში გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფი ფაუნის სახეობების კონსერვაციის მიზნით მიმდინარეობს ირმის საშენის მშენებლობა და კალმახ საშენის წარმადობის მოცულობის გაზრდა. დამატებით, დასრულდა მტაცებელი (მგელი, ტურა, დათვი) სახეობების ადგილობრივ მოსახლეობაზე ზემოქმედების შედეგების კვლევა და მიმდინარეობს ანგარიშის მომზადება. საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს და შვედეთის საერთაშორისო განვითარების თანამშრომლობის სააგენტოს (SIDA) შორის გაფორმებული საგრანტო შეთანხმების ფარგლებში, სსიპ „ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტმა“ მოამზადა სახეობათა აღდგენის, ნიაშორის, დასავლეთკავკასიური ჯიხვის, კავკასიური დომბის, კავკასიური კეთილშობილი ირმის, ევრაზიული თახვის, ევროპული წაულის და ა.შ ეროვნული გეგმა.

ამოცანა 11.5 უცხო ინვაზიური სახეობების მართვის გაუმჯობესება

ამოცანა გულისხმობს უცხო ინვაზიური სახეობების მართვის გაუმჯობესებას, რაც უნდა განხორციელდეს ინვაზიური სახეობების მართვის საკითხების ეროვნულ კანონმდებლობაში სრულად ასახვის გზით.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო პერიოდში	პროგრესი
			2023	2025			
11.5 უცხო ინვაზიური სახეობების მართვის გაუმჯობესება	11.5.1. ინვაზიური სახეობების მართვის საკითხები სრულად არის ასახული კანონმდებლობაში	0	0	50%	100%	0	არა

„გადავარჩინოთ ბუნება-საქართველო“ პროექტის ფარგლებში მომზადებული ტექნიკური დავალების საფუძველზე გამოცხადებულ ტენდერში, გამარჯვებულმა ორგანიზაციამ წარმოადგინა ინვაზიურ სახეობათა მართვის კონცეფციის ანგარიში. ამჟამად მიმდინარეობს დოკუმენტის დაინტერესებულ მხარეებთან განხილვის პროცედურები, ინვაზიური სახეობების მართვის საკითხები შემუშავდება მას შემდეგ, რაც დამტკიცდება ინვაზიური სახეობების მართვის კონცეფცია.

ამოცანა 12.1 ტყის მართვის სისტემის გაუმჯობესება დაგეგმვისა და განხორციელების მექანიზმების გაძლიერებით

ამოცანის მიზანია ტყის მართვის სისტემის გაუმჯობესება დაგეგმვისა და განხორციელების მექანიზმების გაძლიერების გზით. ამ მიმართულებით მნიშვნელოვანია, რომ გაიზარდოს ინვენტარიზაციაზე დაფუძნებული მართვის გეგმების წილი, აგრეთვე, ტყის ფართობი, რომლის მართვაც ტყის კოდექსით გათვალისწინებული მოთხოვნების შესაბამისად და თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებით ხორციელდება და, ასევე, შეიქმნას ტყის საინფორმაციო და მონიტორინგის სისტემაში ინტეგრირებული მოდულების რაოდენობა.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი	საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო პერიოდში	პროგრესი
---------	-----------------------------	----------------------	-----------------------	---------------------	---------------------------------	----------

12.1 ტყის მართ ვის სისტემის	12.1.1.ინვენტარიზაციაზე დაფუძნებული მართვის გეგმების წილი	21%	2023	2025	50%	43%	კი
			30%	40%			
გაუმჯობესება დაგეგმვისა და განხორციელების მექანიზმების გაძლიერებით	12.1.2. ტყის ფართობი, რომლის მართვაც ხორციელდება ტყის კოდექსით გათვალისწინებული მოთხოვნების შესაბამისად და თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებით	0	0	100000 ჰა	270807 ჰა	364 467 ჰა	კი
	12.1.3. ტყის საინფორმაციო და მონიტორინგის სისტემაში ინტეგრირებული მოდულების რაოდენობა (მათ შორის ბიომრავალფეროვნების სხვა კომპონენტების მოდულები)	2	5	6	8	4	არა

2024 წლის განმავლობაში:

- ეროვნული სატყეო სააგენტოს მიერ დამტკიცებული 9 მართვის გეგმის და დაცული ტერიტორიების სააგენტოს მიერ შემუშავებული 15 მართვის გეგმის საფუძველზე ინვენტარიზაციაზე დაფუძნებულმა მართვის გეგმების წილმა შეადგინა 43%.
- 9 მართვის გეგმის საფუძველზე ტყის ფართობი იმართება კოდექსით გათვალისწინებული მოთხოვნებისა და თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებით.
- 2024 წლის მდგომარეობით, სატესტო რეჟიმში ფუნქციონირებს 4 მოდული: საქმიანი ეზოების მოდული, საველე ინსექტივების მოდული, მერქნული რესურსის მოძრაობის მოდული,

ტყის აღრიცხვის მოდული.

- სატყეო ღონისძიებებისათვის გამოსაყენებელი თანამედროვე ტექნოლოგიების იდენტიფიცირების და საჭიროებების შეფასების ანგარიში მომზადებულია 8 სატყეო უბნისთვის (სულ 42 სატყეო უბანი).
- ადამიანური რესურსების კუთხით, შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე სპეციალისტებით ძლიერდება ტყის მართვის ორგანოები.

ამოცანა 12.2 ტყეზე ზეწოლის შემცირება ალტერნატიული წყაროებისა და ენერგოეფექტური ტექნოლოგიების გამოყენების წახალისებით

ამოცანა გულისხმობს ტყეზე ზეწოლის შემცირებას ალტერნატიული წყაროებისა და ენერგოეფექტური ტექნოლოგიების გამოყენების წახალისებით. აღნიშნულისთვის მნიშვნელოვანია, რომ სოფლად მცხოვრები ოჯახებისთვის ენერგოეფექტურ ღუმელებზე ხელმისაწვდომობა და საქმიანი ეზოების რაოდენობა გაიზარდოს.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო პერიოდში	პროგრესი
			2023	2025			
12.2 ტყეზე ზეწოლის შემცირება ალტერნატიული წყაროებისა და ენერგოეფექტური ტექნოლოგიების გამოყენების წახალისებით	12.2.1. სოფლად მცხოვრები ოჯახების რაოდენობა, რომლებისთვისაც ხელმისაწვდომია ენერგოეფექტური ღუმელები	0	0	10000	25000	544	კი
	12.2.2. საქმიანი ეზოების რაოდენობა, სადაც შესაძლებელია მშრალი შეშის შეძენა	27	52	60	70	69	კი

გაზრდილია საქმიანი ეზოების რაოდენობა, რაც მოსახლეობას და კერძო სექტორს ხე-ტყის შეძენას და ტრანსპორტირებას გაუადვილებს - ამ ეტაპზე ქვეყნის მასშტაბით მოწყობილია 69 საქმიანი ეზო.

2024 წლის მდგომარეობით სერტიფიცირებული ღუმელების რეალიზაციის ხელშესაწყობად არსებული სუბსიდირების ფარგლებში თანადაფინანსების პროგრამით ისარგებლა 544 აპლიკანტმა, რომელიც სარგებლობს ენერგოეფექტური ღუმელით.

ამოცანა 12.3 ტყის მოვლა და დეგრადირებული ფართობების აღდგენა

ამოცანის მიზანს წარმოადგენს ტყის მოვლა და დეგრადირებული ფართობების აღდგენა, რისთვისაც ინტენსიურად უნდა განხორციელდეს ტყის მოვლა-დაცვისა და აღდგენა-გაშენების სამუშაოები.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო პერიოდში	პროგრესი
			2023	2025			
12.3 ტყის მოვლა და დეგრადირებული ფართობების აღდგენა	12.3.1. ტყის ფართობი, სადაც ჩატარებულია ტყის მოვლა-დაცვისა და აღდგენა-გაშენების სამუშაოები	26422 ჰა	40500 ჰა	50000 ჰა	70800 ჰა	65894 ჰა	კი

2024 წლის მდგომარეობით ტყის მოვლისა და აღდგენის ღონისძიებები განხორციელებულია 65894 ჰა -ზე. 2024 წლის საანგარიშო პერიოდში კახეთის, ქვემო ქართლის, შიდა ქართლის, სამცხე-ჯავახეთის, იმერეთის, გურიის და რაჭა-ლეჩხუმი ქვემო სვანეთის რეგიონებში ტყის აღდგენა-გაშენების ღონისძიებების განხორციელების მიზნით, 2286 ჰექტარი ფართობისათვის მომზადდა სატენდერო პაკეტი, რომელიც მოიცავს ტყის აღდგენა-გაშენების პროექტებს და შესაბამის საპროგნოზო ხარჯთაღრიცხვას, მათ შორის ახალ პროექტებს - 488.2 ჰექტარზე, მიმდინარე და გასულ წლებში აღდგენილ-გაშენებული ფართობების მოვლა - 1797.4 ჰექტარზე. საანგარიშო პერიოდში ტყის გაშენებისა და აღდგენის ღონისძიებები განხორციელდა 2120.6 ჰა ფართობზე, მათ შორის დარგული იქნა 24 250 ნერგი.

დამატებით, ტყის მოვლისა და დაცვის ღონისძიებები განხორციელდა 65894 ჰა-ზე.

ამოცანა 12.4 მრავალმიზნობრივი ტყითსარგებლობის უზრუნველყოფა

ამოცანა გულისხმობს მრავალმიზნობრივი ტყითსარგებლობის უზრუნველყოფას, რის ფარგლებშიც დაგეგმილია არამერქნული რესურსებისთვის, მერქნიანი მცენარეების პროდუქტებისა და ხის მეორეხარისხოვანი მასალებისთვის გაცემული ნებართვის რაოდენობის, სატყეო სააგენტოს მართვას დაქვემდებარებულ ფართობებზე რეკრეაციული ტყითსარგებლობის მიზნით გაცემული ტერიტორიების რაოდენობისა და სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი წლიური მერქნული რესურსის მოცულობის ზრდა.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო პერიოდში	პროგრესი
			2023	2025			
12.4 მრავალმიზნობრივი ტყითსარგებლობის უზრუნველყოფა	12.4.1. არამერქნული რესურსებისთვის, მერქნიანი მცენარეების პროდუქტებისა და ხის მეორეხარისხოვანი მასალებისთვის გაცემული ნებართვის რაოდენობა	0	10	15	30	23	არა
	12.4.2. რეკრეაციული ტყითსარგებლობის მიზნით გაცემული ტერიტორიების რაოდენობა (იჯარების რაოდენობა) სატყეო სააგენტოს მართვას დაქვემდებარებულ	0	10	20	30	19	კი

	ფართობებზე						
	12.4.3. სარეალიზაცი ოდ ხელმისაწვდო მიწლიური მერქნული რესურსის მოცულობა	100000 მ3	21000 0 მ3	23000 0 მ3	280000 მ3	12 285 მ3	კი

2024 წელს 9 სატყეო უბანში სადაც დამტკიცებულია ტყის მართვის გეგმა, სააგენტოს მიერ მოვლითი და სამეურნეო ჭრებით განხორციელდა 12 285, 8 მ3 რესურსის დამზადება (აღნიშნული საბაზისო მაჩვენებელთან (100000 მ3) შედარებით დაბალია, მაგრამ უნდა აღინიშნოს, რომ მერქნული რესურსის მდგრადი პრინციპების საფუძველზე დამზადება გამოითვლება ინვენტარიზაციის მონაცემების შედეგად).

2024 წელს გაცემულ იქნა 5 იჯარა. საკურორტო, რეკრეაციული, სპორტული და სხვა კულტურულ-გამაჯანსაღებელი მიზნით გაცემულია სულ 19 იჯარა.

ამოცანის განხორციელების ფარგლებში, არამერქნული რესურსებისთვის, მერქნიანი მცენარეების პროდუქტებისა და ხის მეორეხარისხოვანი მასალებისთვის გაცემული ნებართვების რაოდენობამ (23) დაგეგმილს გადააჭარბა.

13.1 მონაცემების შექმნა და სისტემატიზაცია მტკიცებულებებზე დაფუძნებული კლიმატის ცვლილების პოლიტიკის წარმოებისთვის

ამოცანის ფარგლებში, რაც გულისხმობს მონაცემების შექმნასა და სისტემატიზაციას მტკიცებულებებზე დაფუძნებული კლიმატის ცვლილების პოლიტიკის წარმოებისთვის, დაგეგმილია იმ სექტორების რაოდენობის ზრდა, რომელთათვისაც ხელმისაწვდომი იქნება რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მონაცემები კლიმატის ცვლილების სფეროში.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი	საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო პერიოდში	პროგრესი
---------	-----------------------------	----------------------	-----------------------	---------------------	---------------------------------	----------

13.1 მონაცემები ს შექმნა და სისტემატი ზაც ია მტკიცებულ ებ ებზე დაფუძნებუ ლი კლიმატის ცვლილები ს პოლიტიკის წარმოების თვის	13.1.1. სექტორებ ის რაოდენო ბა, რომელთა თვ ისაც ხელმისაწვ დ ომია რაოდენობ რი ვი და ხარისხობრ ივი მონაცემებ ი კლიმატის ცვლილები ს სფეროში	რაოდენ ობ- ირივი მონაცემე ბი 2 სექტორის თ ვის	2023	2025	რაოდენო ბრ ივი მონაცემე ბი 4 სექტორი სთ ვის ხარისხობ რ ივი მონაცემე ბი შექმნილი ა 3 დამატები თ ი სექტორი სთ ვის	რაოდენ ობრივი მონაცემე ბი შეგროვ ებული ა ეკონომ იკის 2 ახალი იდენტ იფიცი რებულ ი სექტორ ისთვის	არა
			რაოდენო ბრ ივი მონაცემე ბი ს შექმნის მიზნით, იდენტიფი ც - ირებულ ია ეკონომ- იკის მინიმუმ 2 დამატებ ით ი სექტორი	რაოდენო ბრ ივი მონაცემე ბი 4 სექტორი სთ ვის			

2024 წელს:

- კლიმატის ცვლილების სტრატეგიის 2024-2025 წლების სამოქმედო გეგმა დამტკიცდა საქართველოს მთავრობის 2024 წლის 29 მარტის №113 დადგენილებით.
- ორწლიური გამჭვირვალობის ანგარიში შემუშავდა და წარედგინა გაეროს კლიმატის ცვლილების ჩარჩო შეთანხმების (UNFCCC) სამდივნოს. დოკუმენტი განთავსებულია გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ვებგვერდზე.
- მეხუთე ეროვნული შეტყობინება (5NC) შემუშავებულია. მიმდინარეობს დოკუმენტის ინგლისური თარგმანი, რის შემდეგაც წარედგინება გაეროს კლიმატის ცვლილების ჩარჩო შეთანხმების (UNFCCC) სამდივნოს.
- პირველი ორწლიური გამჭვირვალობის ანგარიშისა და მეხუთე ეროვნული მოხსენების მომზადების პროცესში მიმდინარეობდა სათბურის აირების ეროვნული ინვენტარიზაცია, რომელის ფარგლებშიც იდენტიფიცირებულ იქნა ეკონომიკის 2 ახალი სექტორი, შეგროვდა შესაბამისი მონაცემები და მათი ანალიზის შედეგად მომზადდება რაოდენობრივი მონაცემები.

14.1 მონიტორინგისა და ადრეული შეტყობინების სისტემის ფუნქციონირების გაუმჯობესება

ამოცანის მიზანია მონიტორინგისა და ადრეული შეტყობინების სისტემის ფუნქციონირების გაუმჯობესება, რისთვისაც, სხვა ქმედებებთან ერთად, მნიშვნელოვანია ჰიდრომეტეოროლოგიური და გეოლოგიური სადამკვირვებლო პუნქტების რაოდენობის გაზრდა და გეოლოგიური/ჰიდრომეტეოროლოგიური საფრთხეების ზონირების რუკების მომზადება ქვეყნის მასშტაბით.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო პერიოდში	პროგრესი
			2023	2025			
14.1 მონიტორინგისა და ადრეული შეტყობინების სისტემის ფუნქციონირების გაუმჯობესება	14.1.1. გაზრდილი ჰიდრომეტეოროლოგიური/ გეოლოგიური სადამკვირვებლო პუნქტების რაოდენობა	158/10	208/16	280/18	298/20	255 /18	30
	14.1.2. ამინდის მოკლევადიანი (მიმდინარე და მომდევნო 2 დღე) პროგნოზების გამართლებადობა (%)	85%	87%	90%	92%	90%	30
	14.1.3. ქვეყნის ტერიტორიის წილი, რომლისთვისაც მომზადებულია გეოლოგიური / ჰიდრომეტეოროლოგიური საფრთხეების ზონირების რუკები	10/15%	50/50%	90/90%	100/100%	95%/95%	30

- 2024 წელს ჯამში დამონტაჟდა 50 ერთეული ჰიდრომეტეოროლოგიური სტაციონალური სადგურ/საგუმავო, ჯამში ქვეყნის ტერიტორიაზე ფუნქციონირებს 255 ერთეული

მეტეოროლოგიურ და ჰიდროლოგიურ პარამეტრებზე დაკვირვების პუნქტი (სადგურ/საგუშაგოების).

- ამინდის მოკლევადიანი პროგნოზირების გაუმჯობესების მიზნით მიმდინარეობდა გლობალური ამინდის რიცხვითი მოდელების ვერიფიკაცია. დასრულდა ყველა შესაბამისი წყაროდან მიღებული სატელიტური მონაცემების შეფასება და ისინი გადაეცა თითოეული საფრთხის პროგნოზირების გუნდს.
- 2024 წელს გეოლოგიური საფრთხეების ზონირების რუკები მომზადდა მდ. მტკვრის აუზის და პირიქითა ხევსურეთის ტერიტორიისთვის. შემუშავდა ჰიდრომეტეოროლოგიური საფრთხეების (წყალდიდობა, თოვლის ზვავები, გვალვა, სეტყვა და ძლიერი ქარი) რუკები მთელი ქვეყნის ტერიტორიისთვის. ამ ეტაპზე მიმდინარეობს შემუშავებული რუკების ვალიდაციის პროცესი.
- დაიწყო სამუშაოები ჰიდრომეტეოროლოგიურ პარამეტრებზე დაკვირვების სადგურების/საგუშაგოების მონაცემთა ოპერატიულად მიღება/გავრცელების და მონაცემთა ხარისხის კონტროლის თანამედროვე საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიის (ICT) დასაწერგად.
- გამოიცა ფოთი-ქუთაისის (K-37-XVIII და K-38-XIII) ნომენკლატურული ფურცლების 1:200 000 მასშტაბის სახელმწიფო გეოლოგიური რუკები, შესაბამისი ტექსტური ანგარიშით. განხორციელდა სავლე კვლევები სვანეთის (K-38-VII) ნომენკლატურული ფურცლის 1:200 000 მასშტაბის სახელმწიფო გეოლოგიური რუკების კომპლექტის შედგენის და გამოცემით მიზნით.

ამოცანა 14.2 პრევენციული ღონისძიებების განსაზღვრა და განხორციელების ხელშეწყობა

ამოცანა გულისხმობს პრევენციული ღონისძიებების განსაზღვრასა და განხორციელების ხელშეწყობას დასახლებული პუნქტებისა და ინფრასტრუქტურული ობიექტების შეფასების გზით.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო პერიოდში	პროგრესი
			2023	2025			

14.2 პრევენციული ლონისძიებების განსაზღვრის და განხორციელების ხელშეწყობა	14.2.1. გეოლოგიური საფრთხეების იდენტიფიკაციის და პრევენციული ლონისძიებების შემუშავების მიზნით შეფასებული დასახლებული პუნქტების/ინფრასტრუქტურული ობიექტების რაოდენობა	1145/1000	1295/1160	1395/1200	1445/1220	2385/1266	კი
---	--	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	----

- გეოლოგიური საფრთხეების იდენტიფიკაციის და პრევენციული ღონისძიებების შემუშავების მიზნით 2024 წელს შეფასებული დასახლებული პუნქტების/ინფრასტრუქტურული ობიექტების რაოდენობა 1335/1105-დან გაიზარდა 2385/1266-მდე.
- განხორციელდა გეგმიური გეოლოგიური მონიტორინგი (გაზაფხული-შემოდგომა), მომზადდა ვიზუალური საინჟინრო-გეოლოგიური დასკვნები. გამოიცა საინფორმაციო გეოლოგიური ბიულეტენი - „საქართველოში 2023 წელს სტიქიური გეოლოგიური პროცესების განვითარების შედეგები და პროგნოზი 2024 წლისთვის“.
- გრძელდება ნაპირსამაგრების მოწყობა ამოცანის ფარგლებში დაგეგმილი სტრუქტურული ღონისძიებების განსახორციელებლად.
- საანგარიშო პერიოდში შემუშავდა: თბილისის, სენაკის, სამტრედიის, აბაშის, ხობის, სიღნაღის, ლაგოდეხის, თელავის, ახმეტის, ბორჯომის, ბათუმის, ონის, ზუგდიდის, ყვარელის, გორისა და ქობულეთის მუნიციპალიტეტების საგანგებო მართვის გეგმები.
- ასევე საგანგებო მართვის გეგმის შემუშავებისა და მუნიციპალიტეტის თანამშრომლების მომზადების მიზნით სწავლებები ჩატარდათ ამბროლაურის, ცაგერის, ლენტეხის, ონის, ყვარელის, დედოფლისწყაროსა და ხულოს მუნიციპალიტეტების ხელმძღვანელ პირებს, სადაც მიმდინარეობს მუშაობა აღნიშნული გეგმების მომზადების მიზნით.

ამოცანა 14.3 ბუნებრივ კატასტროფებზე რეაგირების სისტემის გაუმჯობესება

ამოცანა მიზნად ისახავს ბუნებრივ კატასტროფებზე რეაგირების სისტემის გაუმჯობესებას, რაც უნდა განხორციელდეს სსდ საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახურის საოპერაციო შესაძლებლობების გაძლიერებით.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო პერიოდში	პროგრესი
			2023	2025			
14.3 ბუნებრივი კატასტროფების რეაგირების სისტემების გაუმჯობესება	14.3.1. სსდ საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახურის საოპერაციო შესაძლებლობები განვითარებულია	38 ახალი სახანძრო ავტომობილი 5 ახალი სახანძრო-სამაშველო განყოფილება	4 ჩანაცვლებული/განახლებული წყალზე/სამთო სამაშველო ტრანპორტი 4 ახალი სახანძრო-სამაშველო განყოფილება	2 ახალი სახანძრო ავტომობილი 5 ჩანაცვლებული/განახლებული წყალზე/სამთო სამაშველო ტრანპორტი 2 ახალი სახანძრო-სამაშველო განყოფილება	2 ახალი სახანძრო ავტომობილი 3 ჩანაცვლებული/განახლებული წყალზე/სამთო სამაშველო ტრანპორტი 1 ახალი სახანძრო-სამაშველო განყოფილება	10 ახალი სახანძრო ავტომობილი 15 ჩანაცვლებული/განახლებული წყალზე/სამთო სამაშველო ტრანპორტი 4 ახალი სახანძრო-სამაშველო განყოფილება	კი

- 2023 წლის ბოლოს გაფორმდა ხელშეკრულება 10 ერთეული ავტომანქანის შეძენაზე, საიდანაც 9 ერთეული მოწოდებული იქნა 2024 წლის დასაწყისში. ასევე 30 ერთეული სახანძრო-სამაშველო ავტომანქანის შესაძენად 2024 წელს გაფორმდა შესაბამისი ხელშეკრულება და სახელშეკრულებო ღირებულების 80% ავანსის სახით გაიცა მომწოდებელ კომპანიაზე. აღნიშნული სახანძრო-სამაშველო ავტომანქანების მოწოდება იგეგმება ეტაპობრივად, 2025 წლის პირველი კვარტლის ბოლომდე.
- სამაშველო ღონისძიებების დროული და ეფექტიანი განხორციელებისათვის შეძენილ იქნა 162 ერთეული მსუბუქი მაღალი გამავლობის ავტოსატრანსპორტო საშუალება.
- წყალზე სამაშველო ღონისძიებების განსახორციელებლად შეძენილია 15 ერთეული კატერი.
- დასრულდა ონის სახანძრო-სამაშველო ობიექტის მშენებლობა, ხოლო ხულოს სამშენებლო სამუშაოები დროებით შეჩერებულია მომწოდებლის მიერ ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებების შეუსრულებლობის გამო. სამშენებლო სამუშაოების შესყიდვის პროცედურების განსახორციელებლად მომზადდა დოკუმენტაცია ბორითის ობიექტისთვის,

ხოლო დაბა შუახევისა და დაბა ბაკურიანის სახანძრო-სამაშველო ობიექტების საპროექტო დოკუმენტაცია მომზადების პროცესშია.

ამოცანა 15.1 რადიაციული დაცვის, ბირთვული დაცულობისა და უსაფრთხოების მარეგულირებელი რეჟიმის საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის გაუმჯობესება

ამოცანა გულისხმობს რადიაციული დაცვის, ბირთვული დაცულობისა და უსაფრთხოების მარეგულირებელი რეჟიმის საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის გაუმჯობესებას, რომლის ფარგლებშიც 2026 წლისთვის დაგეგმილია ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს (აეს) რეკომენდაციებისა და წინადადების მინიმუმ ნახევრის შესრულება.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო პერიოდში	პროგრესი
			2023	2025			
15.1 რადიაციული დაცვის, ბირთვული დაცულობისა და უსაფრთხოების მარეგულირებელი რეჟიმის საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის გაუმჯობესება	15.1.1. ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს (აეს) ეროვნული მარეგულირებელი რეჟიმის სისტემის შემფასებელი ინტეგრირებული მისიის 26 რეკომენდაციის და 16 წინადადების შესრულების პროცენტული რაოდენობა	9%	20%	40%	50%-ზე მეტი	30%-ზე მეტი	კი

მოცემული ამოცანის განხორციელების ფარგლებში დამტკიცდა ტექნიკურ რეგლამენტი - „სამედიცინო დასახივების სფეროში რადიაციული უსაფრთხოების მოთხოვნები“ 2022 წელს საქართველოს მთავრობის დადგენილებით. ინიცირებულია წინადადება ბირთვული

უსაფრთხოების შესახებ კონვენციასთან შეერთების თაობაზე. ამავდროულად, სსიპ ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტო, 2024 წელს, მუშაობდა ბირთვული და რადიაციული საქმიანობის შეტყობინებისა და ავტორიზაციის წესის პროექტზე. უკვე შემუშავებულია დადგენილების პირველადი პროექტი.

ამოცანა 15.2 რადიოაქტიური ნარჩენების მართვის ობიექტების ინფრასტრუქტურის განვითარება

ამოცანა გულისხმობს რადიოაქტიური ნარჩენების მართვის ობიექტების ინფრასტრუქტურის განვითარებას, რომლის ფარგლებშიც 2026 წლისთვის საქართველოში უნდა არსებობდეს რადიოაქტიური ნარჩენების მართვის 2 ობიექტი, სადაც გატარებული იქნება ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესებისკენ მიმართული ღონისძიებები.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო პერიოდში	პროგრესი
			2023	2025			
15.2 რადიოაქტიური ნარჩენების მართვის ობიექტების ინფრასტრუქტურის განვითარება	15.2.1. რადიოაქტიური ნარჩენების მართვის ობიექტების რაოდენობა, რომლებსთვისაც გატარებულია ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესებისკენ მიმართული ღონისძიებები	0	0	1	2	0	არა

მოცემული მდგომარეობით პროექტის განხორციელება შეჩერებულია.

ამოცანა 15.3 გარემოს რადიაციული მონიტორინგის გაუმჯობესება

ამოცანის მიზანს წარმოადგენს გარემოს რადიაციული მონიტორინგის გაუმჯობესება, რის ფარგლებშიც 2026 წლისთვის დაგეგმილია ბუნებრივი რადიაციული ფონის შესახებ

დამუშავებული ინფორმაციის არსებობა საქართველოს მინიმუმ 5 რეგიონში.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო პერიოდში	პროგრესი
			2023	2025			
15.3 გარემოს რადიაციული მონიტორინგის გაუმჯობესება	15.3.1. რეგიონების რაოდენობა, რომლებსაც არსებობს დამუშავებული ინფორმაცია ბუნებრივი რადიაციული ფონის შესახებ	0	მინიმუმ 2 რეგიონი	მინიმუმ 4 რეგიონი	მინიმუმ 5 რეგიონი	4 რეგიონი	კი

2024 წელს დამატებითი მონიტორინგი განხორციელდა საქართველოს ორ რეგიონში - სამეგრელოსა და გურიაში.

ამოცანა 16.1 გარემოსდაცვითი ქცევის ცვლილებისა და შესაბამისი უნარების განვითარების ხელშეწყობა

ამოცანა გულისხმობს გარემოსდაცვითი ქცევის ცვლილებისა და შესაბამისი უნარების განვითარების ხელშეწყობას, რომლის განხორციელებისათვის დაგეგმილია სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების იმ აღმზრდელებისა და მეთოდისტების რაოდენობის გაზრდა, რომლებიც ნერგავენ „სკოლამდელი გარემოსდაცვითი განათლების“ განახლებულ პროგრამას და, ასევე, ზოგადსაგანმანათლებლო საჯარო დაწესებულებების წილის პროცენტული ზრდა, სადაც დანერგილია პროგრამა „გარემოსდაცვითი და აგრარული განათლება სკოლაში“.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო პერიოდში	პროგრესი
			2023	2025			

16.1 გარემოსდაცვითი ქცევის ცვლილები სა და შესაბამისი უნარების განვითარების ხელშეწყობა	16.1.1. სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების აღმზრდელების / მეთოდისტების რაოდენობა, რომლებიც წერგავენ „სკოლამდელი გარემოსდაცვითი განათლების“ განახლებულ პროგრამას	0	200	400	500	519	კი
	16.1.2. ზოგადსაგანმანათლებლო საჯარო დაწესებულებების წილი, სადაც დანერგილია პროგრამა „გარემოსდაცვითი და აგრარული განათლება სკოლაში“	5%	30%	60%	80%	74%	კი

2024 წლის განმავლობაში:

- „სკოლამდელი გარემოსდაცვითი განათლების“ პროგრამის შეფასების კვლევის შედეგებზე დაყრდნობით, 2022 წლის ბოლოს განახლდა პროგრამა. განახლებული პროგრამის ტრენინგ-მოდულის შესაბამისად, 2024 წელს გადამზადდა შიდა ქართლისა და კახეთის სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების 519 აღმზრდელ-პედაგოგი (2022 წლიდან 2024 წლის ჩათვლით სულ გადამზადებულია 1373 აღმზრდელ-პედაგოგი).
- პროგრამის „გარემოსდაცვითი და აგრარული განათლება სკოლაში“ ფარგლებში 2024 წელს გადამზადდა 1026 პედაგოგი, სულ გადამზადებულია დაწყებითი კლასის 7009 პედაგოგი. საქართველოს 2076 ზოგადსაგანმანათლებლო საჯარო დაწესებულებიდან, პროგრამა უკვე დანერგილია 1531 სკოლაში.

- დეფიციტური პროფესიების პოპულარიზაციის მიზნით გრძელდება მწვანე და აგროსტიპენდიების პროგრამა. 2024 წელს სტიპენდიები 64 სტუდენტს გადაეცა. ჯამში 2022-2024 წლებში გაიცა 96 მწვანე და 64 აგროსტიპენდია.

16.2 ზრდასრულთა სწავლებისა და საგანმანათლებლო მასალების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა გარემოს დაცვის საკითხებში

ამოცანის მიზანს წარმოადგენს ზრდასრულთა სწავლებისა და საგანმანათლებლო მასალების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა გარემოს დაცვის საკითხებში, რისთვისაც დაგეგმილია ხელმისაწვდომი საგანმანათლებლო რესურსებისა და განხორციელებული პროგრამების რაოდენობის ზრდა ასაკობრივი და დარგობრივი სპეციფიკის გათვალისწინებით.

ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზისო მაჩვენებელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებელი	მაჩვენებელი საანგარიშო პერიოდში	პროგრესი
			2023	2025			
ამოცანა 16.2 ზრდასრულთა სწავლებისა და საგანმანათლებლო მასალების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა გარემოს დაცვის საკითხებში	16.2.1. ხელმისაწვდომი საგანმანათლებლო რესურსებისა და განხორციელებული პროგრამების რაოდენობა ასაკობრივი და დარგობრივი სპეციფიკის გათვალისწინებით ზრდასრულთა განათლებისთვის	3	+2 (წელიწადში 1)	+2 (წელიწადში 1)	+1 (წელიწადში 1)	3 საგანმანათლებლო რესურსი / განხორციელებული პროგრამა	პი

2024 წელს განხორციელდა პროფესიული მომზადება/გადამზადების პროგრამები „ტყის ინვენტარიზაცია და ტაქსაცია“ და „გარემოსდაცვითი მმართველი“. პროგრამების დასრულების შემდეგ გაიცა სახელმწიფოს მიერ აღიარებული სერტიფიკატები.

2024 წელს შეიქმნა ბროშურა სასოფლო-სამეურნეო ცოდნისა და ინოვაციების სისტემის (AKIS) შესახებ, დამზადდა 10 ვიდეორგოლი - ტყის მდგრადი მართვის, საქმიანი ეზოების, ენერგოეფექტური ღუმელის, ბუნებრივი საფრთხეების, სასოფლო-სამეურნეო ცოდნისა და ინოვაციების სისტემის (AKIS) და „შესაძლებლობები (სერვისებზე წვდომა) ფერმერებისთვის“ შესახებ.

გამოწვევები და რეკომენდაციები

განხორციელების პროცესში მთავარ გამოწვევებად გამოიკვეთა ფინანსური და ადამიანური რესურსების, მათ შორის მაღალკვალიფიციური და გამოცდილი სპეციალისტების ნაკლებობა და დაბალი კონკურენტუნარიანი გარემო, დაფინანსების წყაროების მოძიება, რის შედეგადაც აქტივობების გვიან დაწყების ან გადადების საშიშროებაა.

ამასთან, გამოიკვეთა რამოდენიმე აქტივობის (5.2.11, 8.1.1, 8.1.2, 10.1.3, 11.2.8, 12.2.3, 12.3.1) კორექტირების აუცილებლობა. ხოლო, გამოწვეული ცვლილების საჭიროების დასაბუთება მოცემულია აქტივობების პროგრესის ნაწილში.

მიუხედავად იმისა, რომ 2022-2026 წლებისთვის საქართველოს გარემოს დაცვის მოქმედებათა მეოთხე ეროვნული პროგრამის სამოქმედო გეგმა მოიცავს აქტივობათა შესრულების 5 წლიან პერიოდს და ნაწილი აქტივობების განხორციელება დაგეგმილია მომდევნო წლებში, ამ ეტაპზე სამოქმედო გეგმის მიხედვით არ დაწყებულა 16 აქტივობა (8%).

რეკომენდირებულია ამოცანის შედეგის ინდიკატორების დადასტურების წყაროზე პასუხისმგებელმა უწყებებმა გააძლიერონ ძალისხმევა მონაცემების შეგროვების, აქტივობების დროულად დაგეგმვის, დონორების მოძიების და რესურსების მობილიზების მხრივ, რაც შეამცირებს შესაძლო რისკებს და დადგენილ ვადაში უზრუნველყოფს დაგეგმილი აქტივობების განხორციელებას.

დანართი 1 - 2024 წლის კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში
(ამოცანის დონე)

დანართი 2 - 2024 წლის კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში
(აქტივობის დონე)

#	ამოცანა	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	საბაზის ო მაშვენებ ელი	შუალედური მაჩვენებელი		საბოლოო მაჩვენებე ლი	მაჩვენებ ელი საანგარი შო (2024) წლისთვ ის	პროგრესი (აღწერა)
				2023	2025	2026		
1.1	გზშ-ს/სგშ-ს დოკუმენტაციის ხარისხის ამაღლება	გზშ-ს და სგშ-ს ანგარიშების წილი, რომელთა ხარისხი პასუხობს გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მოთხოვნებს	41%	N/A	N/A	60%	N/A	N/A
1.2	საზოგადოების მონაწილეობის მექანიზმების გაუმჯობესება და დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის გაზრდა	არხების რაოდენობა, რომლის საშუალებითაც ვრცელდება ინფორმაცია “გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით” გათვალისწინებული პროცედურების შესახებ	6	≥6	≥6	≥6	6	2024 წლის განმავლობაში გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით გათვალისწინებული პროცედურების შესახებ ინფორმაცია გავრცელდა 6 საინფორმაციო არხის მეშვეობით.
		პროექტების წილი, რომლებზეც წარმოდგენილია საზოგადოების წერილობითი შენიშვნები/ მოსაზრებები გზშ-ს/სგშ-ს დოკუმენტაციაზე	14%	N/A	N/A	>14%	N/A	N/A
2.1	ინტეგრირებული სანებართვო სისტემის შემოღება	მიღებული საკანონმდებლო აქტების რაოდენობა	0	1	≥3	≥5	1	2023 წლის 29 ივნისს საქართველოს პარლამენტის მიერ მიღებულ იქნა „სამრეწველო ემისიების შესახებ“ საქართველოს კანონი
3.1	გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის აღსრულების შესაძლებლობების გამლიერება	კანონმდებლობის აღსრულებისათვის აუცილებელი ახალი სტრუქტურული ერთეულ(ებ)ისა და დამატებითი ადამიანური რესურსების რაოდენობა	110 ინსპექტ ორი			შექმნილი ა ინსპექტი რების დამატები თ ახალი სტრუქტუ რული ერთეული და ინსპექტო რების რაოდენო ბა გაზრდილ ია სულ მცირე 18 ინსპექტო რით	2024 წელს გარემოს დაცვით ი ინსპექტ ორების საერთო რაოდენ ობამ შეადგინა 169 საშტატო ერთეულ ი	2024 წელს ხილულ გამონაბოლქვზე საავტომობილო ტრანსპორტის კონტროლის მიზნით ინსპექტორების რაოდენობა კიდევ 9 ინსპექტორით გაიზარდა. სულ 2024 წლისათვის გარემოსდაცვითი ინსპექტორების საერთო რაოდენობამ შეადგინა 169 საშტატო ერთეული.

		<p>კანონმდებლობის აღსრულებისათვის აუცილებელი აღჭურვილობისა და თანამედროვე ტექნოლოგიებით ეკიპირებული რეგიონების რაოდენობა</p>	<p>პატრულირების ჯგუფები 8-ვე რეგიონში საჭიროებს განახლებულ ეკიპირებას</p>	<p>პატრულირების ჯგუფები ეკიპირებულია საველე აღჭურვილობით სულ მცირე 3 რეგიონში</p>	<p>ეკიპირება განახლებულია პატრულირების ჯგუფების დამატებით 3 რეგიონში</p>	<p>ეკიპირება განახლებულია პატრულირებისა და სწრაფი რეაგირების ჯგუფების 8 რეგიონში</p>	<p>პატრულირების ჯგუფები 8 ტერიტორიული ორგანოს მიხედვით აღიჭურვა დამატებითი ტექნიკითა და მოწყობილობებით</p>	<p>2024 წელს დეპარტამენტის რეგიონული სამმართველოების პატრულირებისა და სწრაფი რეაგირების ჯგუფების სრულად აღჭურვის მიზნით შესყიდული იქნა საავტომობილო ვიდეორეგისტრატორები, თერმული დურბინდები და თერმული დრონები, 4 და 5 G სიხშირეების გამზომი ხელსაწყოები, უნიფორმები და სხვა პატრულირებისთვის საჭირო აღჭურვილობები. ჰიბრიდული ავტომობილები გზებზე გამოანაბლოქვის კონტროლის ეკიპაჟებისთვის - 5 ერთეული; ასევე, შეძენილი იქნა პლანშეტები შავი ზღვის დაცვის კონვენციური სამმართველოსთვის, ინსპექტორებისთვის შეჯავშნული პლანშეტები, ატმოსფერულ ჰაერში მტვრის ნაწილაკების გამზომი და ელექტრომაგნიტური ველის ენერჯის ნაკადის სიმკვრივის საზომი ხელსაწყოები.</p>
<p>3.2</p>	<p>რეგულირების ობიექტების მიერ კანონმდებლობის შესრულების ხელშეწყობის უზრუნველყოფა</p>	<p>გარემოსდაცვით კანონმდებლობას დაქვემდებარებული მიმართულებების რაოდენობა, სადაც სრულადაა დანერგილი ელექტრონული სისტემა</p>	<p>დანერგილია 4 სფეროში</p>	<p>დანერგილია სულ მცირე 6 (დამატებით 2) სფეროში</p>	<p>დანერგილია სულ მცირე 8 (დამატებით 2) სფეროში</p>	<p>დანერგილია სულ მცირე 10 (დამატებით 2) სფეროში</p>	<p>ელექტრონული სისტემები უკვე დანერგილია 7 სფეროში</p>	<p>გრძელდება მუშაობა ახალი ელექტრონული სისტემების შემუშავებისა და ტესტირებისთვის: _ტყის საველე აქტის მოდული https://forestryacts.mepa.gov.ge - მიმდინარეობს ტესტირება; _ ინსპექტირების ელექტრონული სისტემა. შემუშავდა საპროექტო წინადადებები: - ჯარიმების ელექტრონული სისტემის შექმნის შესახებ; _ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის ლიცენზიის მფლობელების მიერ წლიური ანგარიშგების ელექტრონულ ფორმატში წარმოდგენის უზრუნველსაყოფად; გზდ რისკების მართვის ელექტრონული სისტემა.</p>

<p>4.1</p>	<p>გარემოსთან დაკავშირებული ინფორმაციის შეგროვების მექანიზმის შექმნა და მასზე ხელმისაწვდომობის ხელშეწყობა</p>	<p>შექმნილია გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრისთვის ინფორმაციის პროაქტიულად მიწოდების სამართლებრივი საფუძველი</p>	<p>არ არის სამართლებრივი ბაზა, რომელიც განსაზღვრავს გარემოსდაცვით ინფორმაციას და მისი ცენტრისათვის მიწოდებაზე პასუხისმგებელ ორგანიზაციებსა და პროცედურას</p>	<p>შექმნილია სამართლებრივი ბაზა</p>	<p>მიმდინარეობს ინფორმაციის გაზიარების და დანერგვის პროცესი სამართლებრივი ბაზის საფუძველზე</p>	<p>გარემოსდაცვითი ინფორმაციის გაზიარება ხდება რეგულარულად სამართლებრივი ბაზის შესაბამისად</p>	<p>35%</p>	<p>სამართლებრივი აქტი მომზადების პროცესშია.</p>
		<p>ცენტრის ვებ-გვერდზე ვიზიტორების რაოდენობა</p>	<p>8188</p>	<p>14250</p>	<p>19450</p>	<p>22500</p>	<p>39566</p>	<p>2021 წელს განახლდა ცენტრის ვებგვერდი, ძველ საიტზე არსებული ინფორმაცია სრულად იქნა გადმოტანილი. 2022 წლის ცენტრის ვებგვერდის უნიკალურ ვიზიტორთა რაოდენობა შეადგენდა 11,543. 2023 წელს ცენტრის ვებგვერდზე უნიკალურ ვიზიტორთა რაოდენობა - 41,000 მომხმარებელია. 2024 წელს ცენტრის ვებგვერდზე უნიკალურ ვიზიტორთა რაოდენობაა - 39,566.</p>
<p>5.1</p>	<p>წყლის ობიექტებში არსებული მდგომარეობის სრულყოფილი შეფასებისთვის თანამედროვე სტანდარტებთან, კერძოდ, ევროკავშირის წყლის ჩარჩო დირექტივასთან შესაბამისი შეფასების სისტემის დანერგვა</p>	<p>ზედაპირული წყლის ობიექტების რაოდენობა, რომლებიც კლასიფიცირებულია ეკოლოგიური სტატუსის შესაბამისად</p>	<p>0</p>	<p>44 წყლის ობიექტისთვის (ხრამი-დებედას და ალაზანი-იორის აუზი)</p>	<p>118 წყლის ობიექტისთვის (მტკვრის, ხრამი-დებედას, ჭოროხი-აჭარისწყლის, ალაზანი-იორის აუზი)</p>	<p>167 წყლის ობიექტისთვის (მტკვრის, ხრამი-დებედას, ჭოროხი-აჭარისწყლის, რიონი-ენგურის და ალაზანი-იორის აუზი)</p>	<p>44 წყლის ობიექტისთვის (ხრამი-დებედას და ალაზანი-იორის აუზი)</p>	<p>2024 წელს 44 ობიექტისთვის (ხრამი-დებედას და ალაზანი-იორის აუზი) განხორციელდა კლასიფიკაცია ისტორიულ და მიმდინარე მონაცემებზე დაყრდნობით.</p>

		მდინარის აუზების რაოდენობა, რომლებშიც გამოყოფილია მიწისქვეშა წყლის ობიექტები მათთვის რაოდენობრივი და ხარისხობრივი სტატუსის განსაზღვრის მიზნით	0	0	1 აუზი (ალაზანი-იორი)	2 აუზი (ალაზანი-იორი; ხრამი-დებედა)	0%	"EUWI+"-ის პროექტის ფარგლებში მომზდადა მიწისქვეშა წყლის ობიექტების გამოყოფის დოკუმენტი (პირველადი ვერსია), ალაზანი-იორისა და ხრამი-დებედას მდინარეთა აუზებისთვის. საჭიროა აღნიშნული დოკუმენტის განახლება/კორექტირება.
5.2	წყლის რესურსების რაციონალური მოხმარების ხელშეწყობა	განახლებადი წყლის რესურსების დანაკარგები ტრანსპორტირების დროს	39%	N/A	N/A	20%	30%	2023 წლის 30 ივნისს მიღებულ იქნა წყლის რესურსების მართვის შესახებ კანონი, რომელიც ქმნის წყლის რესურსების რაციონალური მოხმარების ხელშეწყობისთვის სამართლებრივ საფუძველს მდინარეთა სააუზო მართვის დანერგვითა და ეკონომიკური ინსტრუმენტის (ზედაპირულ წყალსარგებლობაზე მოსაკრებელი) დანერგვით. (N3426-XIმს-Xმპ საქართველოს კანონით) აღნიშნული კანონის საფუძველზე ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობისათვის მოსაკრებლების შესახებ საქართველოს კანონში შეტანილია ცვლილება. მომზადდა მთავრობის დადგენილების პროექტები „სააუზო მართვის საკონსულტაციო - საკოორდინაციო საბჭოების შექმნისა და საქმიანობის წესი“ და „მდინარეთა აუზების/სააუზო უბნების საზღვრების დამტკიცების თაობაზე“. მიუხედავად იმისა, რომ კანონმდებლობით განსაზღვრული ძირითადი ვალდებულებების ძალაში შესვლა (ამოქმედება) განსაზღვრულია 2026 წლის 1 სექტემბრიდან, აღნიშნულ პერიოდამდე გრძელდება ცალკეული ნორმატიული აქტების და მდინარეთა სააუზო მართვის გეგმების შემუშავება.
6.1	ბალასტური წყლებიდან ახალი უცხო სახეობების გავრცელების პრევენცია	გავრცელებული უცხო სახეობების რიცხვი	43	N/A	N/A	≤43	N/A	N/A
6.2	მდგრადი სანაპირო თევზჭერის ხელშეწყობა	აღრიცხული სანაპირო თევზჭერების წილი	0%	50%	80%	100%	0%	ამ ეტაპზე შეჩერებულია აღნიშნულ აქტივობაზე მუშაობა, ვინაიდან საკითხი საჭიროებს დამატებითი კონსულტაციების გამართვას.

6.3	გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფი ზუთხისებრთა სახეობების კონსერვაციის ხელშეწყობა	ზუთხისებრთა სახეობების რაოდენობა, რომელთა შესახებ ხელმისაწვდომია მონაცემები და ინფორმაცია	0	სულ მცირე 1 სახეობისთვის	სულ მცირე 2 სახეობისთვის	სულ მცირე 3 სახეობისთვის	სულ მცირე 3 სახეობისთვის	ხელმისაწვდომია საქართველოს ტერიტორიულ წყლებში ზუთხისებრთა სულ მცირე სამი სახეობის არსებობის შესახებ ინფორმაცია და მონაცემები. მონაცემები გროვდება სხვადასხვა ორგანიზაციის მიერ და ხშირ შემთხვევაში წარმოადგენს ფრაგმენტულ ხასიათს, მაგალითად, ხშირ შემთხვევაში კვლევები ტარდება მდინარე რიონზე და არ ვრცელდება სხვა მდინარეებზე. გარდა ზემოაღნიშნულისა 2023 წელს, სახელმწიფოს დაკვეთით, ჩატარდა „საქართველოში გავრცელებულ ზუთხისებრთა სახეობების პოპულაციებისა და ჰაბიტატების კვლევა“, რომელიც ზუთხის მდგომარეობის ზოგად შეფასებას წარმოადგენს. თუმცა, ზუსტი სურათის შესაქმნელად საჭიროა უფრო ფართომასშტაბიანი და გრძელვადიანი მონიტორინგი.
6.4	ზღვის აკვაკულტურის განვითარების ხელშეწყობა	ზღვის აკვაკულტურის წარმოების შედეგად წარმოებული პროდუქციის რაოდენობა	0	40 ტონა	800 ტონა	1000 ტონა	N/A	სსიპ გარემოს ეროვნულ სააგენტოში მიმდინარეობს საზღვაო აკვაკულტურის ნებართვის გაცემის მიზნით განაცხადის განხილვა და მზადება აუქციონის გამოსაცხადებლად. ვინაიდან დღეის მდგომარეობით საზღვაო სივრცეზე არ არის გაცემული ნებართვები, შესაბამისი სუბიექტების მიერ წარმოებაზე ანგარიშგება არ ხორციელდება.
6.5	საზღვაო ნარჩენების მართვის გაუმჯობესება	მუნიციპალური ნარჩენების მართვის გეგმების რაოდენობა, სადაც გათვალისწინებულია სანაპირო ზოლის მუნიციპალური ნარჩენების მართვის საკითხები	0	8	8	8	4	სანაპირო ნარჩენების მართვის შესახებ ღონისძიებები ასახულია (ზუგდიდის, ლანჩხუთის, ოზურგეთის, ფოთის) მუნიციპალიტეტების ნარჩენების მართვის გეგმებში, ხოლო ბათუმის, ქობულეთის, ხობის და ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტების ნარჩენების მართვის გეგმაში განსაზღვრული არ არის სანაპირო ნარჩენების მართვასთან დაკავშირებული საკითხები, თუმცა, უნდა აღინიშნოს, რომ სანაპირო ნარჩენების მართვის საკითხი განეკუთვნება მუნიციპალიტეტების კომპეტენციას.
6.6	შავი ზღვის ინტეგრირებული მონიტორინგის პროგრამის დანერგვა	ინტეგრირებული მონიტორინგის პროგრამის ანგარიშების რაოდენობა შავი ზღვის გარემოს ხარისხობრივი მდგომარეობის შესახებ	0	1	2	2	1	2023 წელს განხორციელებული ინტეგრირებული მონიტორინგის საფუძველზე მომზადდა ანგარიში „შავი ზღვის საქართველოს სანაპიროს ბიომრავალფეროვნება“.

7.1	დაბინძურების სხვადასხვა წყაროდან მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების შემცირება	ტრანსპორტის სექტორიდან აზოტის დიოქსიდის გაფრქვევების რაოდენობის ფარდობა რეგისტრირებული ასს-ების რაოდენობასთან	14.2 ტ/1000 ერთეულ ასს-ზე	-	12.6 ტ/1000 ერთეულ ასს-ზე	12.3 ტ/1000 ერთეულ ასს-ზე	არ არის ხელმისაწვდომი	<p>მავნე ნივთიერების ემისიის ფაქტორის ცვლილების გამო გადათვლილ იქნა ინდიკატორის მაჩვენებლები და დაკორექტირდა ახალი საბაზისო(9.3 ტ/1000 ერთეულ ასს-ზე) , შუალედური (2025წ - 8.2 ტ/ 1000 ერთეულ ასს-ზე) და საბოლოო (2026წ - 8.0 ტ/ 1000 ერთეულ ასს-ზე) მაჩვენებლები საწყისი პროპორციის შესაბამისად.</p> <p>2020 წლის მაჩვენებელთან შედარებით 1000 ერთეულ ავტომობილზე აზოტის ოქსიდების გაფრქვევა შემცირდა 0.5 ტონით და 2023 წელს 8.8 ტონა შეადგინა.</p> <p>2024 წლის მაჩვენებელი გამოითვლება 2026 წლის თებერვალში.</p>
		ტრანსპორტის სექტორიდან PM2.5-ის გაფრქვევების რაოდენობის ფარდობა რეგისტრირებული ასს-ების რაოდენობასთან	0.55ტ/1000 ერთეულ ასს-ზე	-	0.49 ტ/1000 ერთეულ ასს-ზე	0.47 ტ/1000 ერთეულ ასს-ზე	არ არის ხელმისაწვდომი	<p>მავნე ნივთიერების ემისიის ფაქტორის ცვლილების გამო გადათვლილ იქნა ინდიკატორის მაჩვენებლები და დაკორექტირდა ახალი საბაზისო(0.43 ტ/1000 ერთეულ ასს-ზე), შუალედური (2025წ - 0.38 ტ/1000 ერთეულ ასს-ზე) და საბოლოო (2026წ - 0.37 ტ/1000 ერთეულ ასს-ზე) მაჩვენებლები საწყისი პროპორციის შესაბამისად.</p> <p>2020 წლის მაჩვენებელთან შედარებით 1000 ერთეულ ავტომობილზე მყარი ნაწილაკების გაფრქვევა შემცირდა 0.02 ტონით და 2023 წელს 0.41 ტონა შეადგინა.</p> <p>2024 წლის მაჩვენებელი გამოითვლება 2026 წლის თებერვალში.</p>
		ენერგეტიკის, მრეწველობის და ტრანსპორტის სექტორებიდან გოგირდის დიოქსიდის გაფრქვევების რაოდენობა	4.5 კტ	-	4.1 კტ	4 კტ	არ არის ხელმისაწვდომი	<p>2024 წლის მაჩვენებელი გამოითვლება 2026 წლის თებერვალში. გამოთვლილია 2023 წლის მონაცემი და შეადგენს 4.4 კტ-ს.</p>
7.2	ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მონიტორინგისა და შეფასების სისტემის განვითარება	კლასიფიცირებული ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მონიტორინგისა და მართვის ზონების და აგლომერაციის რაოდენობა	0	0	6	6	0	<p>„ატმოსფერული ჰაერის დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე შემუშავდა ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მონიტორინგისა და მართვის ზონების და აგლომერაციების კლასიფიკაციის შესახებ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის ბრძანების პროექტი, რომლის დამტკიცებაც დაგეგმილია უახლოეს მომავალში. დოკუმენტის ფარგლებში მოხდება არსებული 5 ზონისა და 1 აგლომერაციის კლასიფიკაცია ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის სტანდარტებით განსაზღვრული ძირითადი მავნე ნივთიერებების მიხედვით.</p>

8.1	მიწის დეგრადაციის/გაუდაზნოების შემცირება და დეგრადირებული ტერიტორიების აღდგენა (სამოვრების გარდა)	აღდგენილი ქარსაფარი ზოლების პროცენტული წილი	0.5%	0.6%	2%	4%	0.5%	„ქარსაფარი (მინდორდაცვითი) ზოლების შესახებ“ საქართველოს კანონში ცვლილების შეტანის შესახებ კანონპროექტი წარდგენილია პარლამენტში, რომელიც ითვალისწინებს ინვენტარიზაციის პროცესის დასრულებას 2027 წლის პირველ იანვრამდე. ქარსაფარი ზოლების გაშენება დაიწყება ინვენტარიზაციის პროცესის დასრულების შემდეგ.
		ნიადაგის ეროზიის შემცირების პროცენტული მაჩვენებელი	20%	30%	40%	50%	25%	დანერგული საუკეთესო სასოფლო-სამეურნეო პრაქტიკის (თესლბრუნვა, ნიადაგის დამუშავების გარეშე თესვა და როტაციული მოვების პრაქტიკები) შედეგად აღდგენილია დეგრადირებული ფართობები.
		დანერგული საუკეთესო სასოფლო-სამეურნეო პრაქტიკები	10000 ჰა	12000 ჰა	15000 ჰა	20000 ჰა	13896 ჰა	დანერგულია თესლბრუნვის, ნიადაგის დამუშავების გარეშე თესვის და როტაციული მოვების პრაქტიკები.
8.2	სამოვრების მდგრადი მართვა	სამოვრების პროცენტული წილი რომლის მდგრადი მართვა უზრუნველყოფილია	0	5%	10%	20%	3%	პროექტის „მიწის დეგრადაციის ნეიტრალური ბალანსის მიღწევა საქართველოში დეგრადირებული სამოვრების აღდგენისა და მდგრადი მართვის გზით“ საპილოტე მუნიციპალიტეტებში ყაზბეგის, დმანისის და გურჯაანის მუნიციპალიტეტებში შეირჩა საპილოტე სოფლები და ტერიტორიები (დაახლოებით 530 ჰა), სადაც განხორციელდა შემდეგი ღონისძიებები: მოეწყო ელექტრო ღობე როტაციული მოვების დანერგვის მიზნით; სამოვრისკენ მიმავალ გზაზე მოეწყო ცხოველთა საწყურებელი, დაირგო აგრომეტეცევილის სპეციალისტის მიერ შერჩეული სახეობის ხეები, ცხოველთა საჩრდილობლად. განხორციელდა სამოვრების ნაწილის მოსუფთავება ფიჭვის ნაზარდისგან.
9.1	მუნიციპალური ნარჩენებით გამოწვეული დაბინძურების შემცირება	დახურული უნებართვო ოფიციალური ნაგავსაყრელების პროცენტული წილი უნებართვო ნაგავსაყრელების საერთო რაოდენობასთან შედარებით	44%	46%	72%	80%	49%	შპს "საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიის" მართვაში არსებული 54 ნაგავსაყრელიდან ოფიციალურად დახურულია 27 არსებული ნაგავსაყრელი. ინდიკატორის შესაბამისად, რადგან საუბარია უნებართვო ნაგავსაყრელებზე, უნებართვო 53 ნაგავსაყრელიდან დახურულია 26 ნაგავსაყრელი.
		მუნიციპალიტეტების რაოდენობა სადაც დანერგულია ნარჩენების წყაროსთან სეპარირებულად შეგროვება	0	5	30	64	5	მუნიციპალური ნარჩენების სეპარირებული შეგროვება ნაწილობრივ დაწყებულია ქუთაისში, თბილისში, ზუგდიდში, სენაკსა და ბათუმში. მწარმოებლის გაფართოებული ვალდებულების შესაბამისად ტექნიკური რეგლამენტის მიღება და მისი აღსრულება ხელს შეუწყობს აღნიშნული სეპარირებული შეგროვების სისტემების ეფექტურ დანერგვას.

2024 წლის კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში (ამოცანის დონე)

9.2	მწარმოებლის გაფართოებული ვალდებულების (მგვ) დანერგვისა და ცირკულარული ეკონომიკის განვითარების ხელშეწყობა	რეციკლირებული ბატარეებისა და აკუმულატორების პროცენტული მაჩვენებელი	0%	54%	66%	67%	80%	2024 წელს შეგროვდა 2995.15 ტონა ბატარეები და აკუმულატორები და შეგროვებული ნარჩენებიდან რეციკლირდა 80%.
		გადამუშავებული ნარჩენი ზეთების პროცენტული მაჩვენებლები	0%	15%	20%	25%	83%	2024 წელს შეგროვდა 3139 ნარჩენი ზეთები და 83% გადამუშავდა.
		გადამუშავებული შესაფუთი მასალების ნარჩენების პროცენტული მაჩვენებლები	0%	0%	39%	45%	0%	შემუშავებულია ტექნიკური რეგლამენტის პროექტი. ამ ეტაპზე არ არის მიღებული ტექნიკური რეგლამენტი.
		გადამუშავებული ელექტრო და ელექტრონული მოწყობილობების ნარჩენების პროცენტული მაჩვენებელი	0%	37%	46%	50%	80%	2024 წელს შეგროვდა წარმოქმნილი ელექტრო და ელექტრონული მოწყობილობების ნარჩენების 1540 ტონა და შეგროვებული ნარჩენებიდან რეციკლირდა 80%.
		გადამუშავებული საბურავების ნარჩენების პროცენტული მაჩვენებელი	0%	20%	30%	35%	56%	2024 წელს შეგროვდა 10030 ტონა ნარჩენი საბურავები აღდგა და რეციკლირდა 56%.
		ხმარებიდან ამოღებული სატრანსპორტო საშუალებების ნარჩენების აღდგენის პროცენტული მაჩვენებელი	0%	0%	74%	76%	0%	შემუშავებულია ტექნიკური რეგლამენტის პროექტი. ამ ეტაპზე არ არის მიღებული ტექნიკური რეგლამენტი.

<p>10.1</p>	<p>ქიმიური ნივთიერებების მართვის კანონმდებლობის ჰარმონიზება CLP და REACH რეგულაციებთან</p>	<p>ქიმიური ნივთიერებების ეროვნულ რეესტრში აღრიცხული ქიმიური ნივთიერებები</p>	<p>N/A</p>	<p>N/A</p>	<p>N/A</p>	<p>100%</p>	<p>N/A</p>	<p>CPL/REACH სისტემების იმპლემენტაციის მიზნით, აშშ-ს სახელმწიფო დეპარტამენტის დაფინანსებული პროექტის - „ქიმიური უსაფრთხოების ინსტიტუციური შესაძლებლობების გაძლიერება საქართველოში“ ფარგლებში შემუშავებულია „ქიმიური ნივთიერებებისა და ნარევების შესახებ“ კანონპროექტის სამუშაო ვერსია „ქიმიური ნივთიერებების რეგისტრაციის, შეფასების, ავტორიზაციისა და შეზღუდვების შესახებ“ (REACH) N1907/2006 და „ქიმიური ნივთიერებების და ნარევების კლასიფიკაციის, ეტიკეტირებისა და შეფუთვის შესახებ“ (CLP) N1272/2008 ევროკავშირის რეგულაციების შესაბამისად. გაიმართა კანონპროექტის განხილვები დაინტერესებულ მხარეებთან, გრძელდება შემოსული შენიშვნებისა და წინადადებების განხილვა. მიმდინარეობს რეგულირების ზეგავლენის შეფასება (RIA). ასევე, CPL/REACH სისტემების შესაბამისად შემუშავებულია 3 კანონქვემდებარე აქტის პირველადი სამუშაო ვერსიები: „ნივთიერებებისა და ნარევების კლასიფიკაციის, ეტიკეტირებისა და შეფუთვის შესახებ“, „ქიმიური ნივთიერებების რეგისტრაციის, შეფასების, ავტორიზაციის და შეზღუდვის შესახებ“ და „ქიმიური ნივთიერებების მიწოდების ჯაჭვში ინფორმაციის გადაცემის შესახებ“. „ქიმიური ნივთიერებების და ნარევების შესახებ“ კანონისა და CLP და REACH რეგულაციებთან ჰარმონიზებული შესაბამისი კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების მიღების შემდეგ უნდა შეიქმნას ქიმიური ნივთიერებების რეესტრი, რომელშიც მომდევნო წლების განმავლობაში მოხდება ქიმიური ნივთიერებებისა და ნარევების აღრიცხვა.</p>
-------------	--	--	------------	------------	------------	-------------	------------	--

10.2	ეროვნულ დონეზე პქბ-ების მართვის სისტემის გაუმჯობესება	სტოკჰოლმის კონვენციით პქბ მართვასთან დაკავშირებული ვალდებულებების პროცენტული შესრულება	N/A	N/A	N/A	95%	N/A	შემუშავებული და დამტკიცებულია საქართველოს მთავრობის 2022 წლის 15 დეკემბრის N575 დადგენილება „სახიფათო ნარჩენების შეგროვებისა და დამუშავების სპეციალური მოთხოვნების შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 29 მარტის N145 დადგენილებაში ცვლილების შეტანის შესახებ, რომლითაც განისაზღვრა პოლიკლორირებული ბიფენილების შემცველი მოწყობილობების და ზეთების მართვის წესები და უსაფრთხოების ნორმები. პროექტის განმახორციელებელი ორგანიზაციის - გაეროს ინდუსტრიული განვითარების ორგანიზაციის (UNIDO) მიერ დაწყებულია დაბინძურებული ზეთების დამუშავების მიზნით, შესაბამისი ტექნოლოგიების შერჩევა.
10.3	ეროვნულ დონეზე ვერცხლისწყლის მართვის სისტემის გაუმჯობესება	მინამატას კონვენციით განსაზღვრული შესრულებული ვალდებულებების პროცენტული რაოდენობა	N/A	N/A	N/A	80%	N/A	საქართველოს პარლამენტის 2023 წლის 31 მაისის №3005-XIმს-Xმპ დადგენილებით რატიფიცირებული იქნა „ვერცხლისწყლის შესახებ“ მინამატას კონვენცია. კონვენციიდან გამომდინარე მომზადდა „წინასწარი დასაბუთებული თანხმობის გაცემის საფუძველზე ვერცხლისწყლისა და ვერცხლისწყლით გამდიდრებული პროდუქტების იმპორტის, ექსპორტისა და ტრანზიტის განხორციელებისა და რეგულირების წესის დამტკიცების შესახებ“ კანონქვემდებარე აქტის პროექტი, რომლითაც განისაზღვრება ვერცხლისწყლის ექსპორტის, იმპორტისა და ტრანზიტის მოთხოვნები წინასწარი დასაბუთებული თანხმობის გაცემის საფუძველზე, ასევე, ვერცხლისწყლით გამდიდრებული პროდუქციის ჩამონათვალი, რომელთა წარმოება, ექსპორტი, იმპორტი ან ტრანზიტი დაექვემდებარება შეზღუდვას და მისი ძალაში შესვლის ვადები. ჩატარდა განხილვები დაინტერესებულ მხარეებთან, მიმდინარეობს შენიშვნების და წინადადებების განხილვა და დადგენილების პროექტი უახლოეს პერიოდში იქნება წარდგენილი მთავრობაში დასამტკიცებლად.

10.4	ეროვნულ დონეზე ოზონდამშლელი ნივთიერებების და სხვა მაცივარაგენტების მართვის სისტემის გაუმჯობესება	საქართველოში წყალბადფტორნახშირბადების მოხმარების რეგულირების სტატუსი	არ არის რეგულირებას დაქვემდებარებული	იმპორტ-ექსპორტის ნებართვის სისტემა შექმნილია	იმპორტის კვოტირების სისტემა შექმნილია	იმპორტის კვოტირების სისტემა შექმნილია	იმპორტ-ექსპორტის ნებართვის სისტემა და იმპორტის კვოტირების სისტემა შექმნილია	2023 წელს საქართველო შეუერთდა „ოზონის შრის დამშლელ ნივთიერებათა შესახებ“ მონრეალის ოქმის კიგალის ცვლილებას, რომელიც წარმოადგენს საერთაშორისო ძალისხმევას გლობალური დათბობის მაღალი პოტენციალის მქონე ნივთიერებების - წყალბადფტორნახშირბადების (წფნ-ები) მოხმარების შესამცირებლად. 2023 წლის 16 ივნისს მიღებულ იქნა საკანონმდებლო ცვლილებათა პაკეტი, რომელიც ითვალისწინებს სანებართვო და კვოტირების სისტემის გაფართოებას მონრეალის ოქმით მოცული ყველა ნივთიერებისთვის (მ.შ. წფნ-ებისთვის), მაცივარაგენტების მართვაში ჩართული ფიზიკური და იურიდიული პირების სერტიფიცირებას და გარემოსდაცვითი მოთხოვნების დაწესებას მაცივარაგენტებზე მომუშავე მოწყობილობების მომსახურებისთვის. აღნიშნული კანონმდებლობის ნაწილი, რომელიც შეეხება მაცივარაგენტების ტრანსსასაზღვრო გადაზიდვას ძალაში შევიდა 2023 წლის 1 სექტემბრიდან, ხოლო სხვა ცვლილებები, მათ შორის წფნ-ების კვოტირების სისტემა ამოქმედდა 2024 წლის 1 იანვრიდან.
11.1	ჰაბიტატების დეგრადაციის პრევენცია	დაცული ტერიტორიების ფართობის წილი საქართველოს ტერიტორიასთან მიმართებით	11.4%	12.5%	13.0%	15.0%	13.3%	2024 წლის დეკემბრის მდგომარეობით, საქართველოში დაარსებულია 100 დაცული ტერიტორია, რომელთა საერთო ფართობია 927 729 ჰა, რაც ქვეყნის ტერიტორიის 13.3%-ს შეადგენს.
11.2	ეფექტიანად მართული დაცული ტერიტორიების ურთიერთდაკავშირებული ქსელის ჩამოყალიბება	სახეობათა გრძელვადიანი გადარჩენისთვის საჭირო მართვის ქვეშ მყოფი ჰაბიტატების ფართობი დაცული ტერიტორიების გარეთ (დამტკიცებული მართვის გეგმები ზურმუხტის ქსელისა და რამსარის ტერიტორიებისათვის)	0	1	3	5	0	არ არის დაარსებული, იქიდან გამომდინარე, რომ დაცული და სხვა კონსერვაციული ტერიტორიების კონცეფცია ჯერ არ არის დამტკიცებული და შესაბამისად, არც კანონმდებლობის რევიზია/განახლება არ მომხდარა, ქვეყანაში ეკოდერეფნების დაარსებისა და აღიარების საკითხი არ არის განსაზღვრული.

		დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციების რაოდენობა, რომლებიც დაცულ ტერიტორიებს მართავენ დამტკიცებული მენეჯმენტის გეგმის შესაბამისად	14	17	20	22	15	2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შემდეგი დაცული ტერიტორიების ტერიტორიული ადმინისტრაციები მართავენ დამტკიცებული მენეჯმენტის გეგმის შესაბამისად დაცულ ტერიტორიებს: მაჭახელა, ქობულეთი, კოლხეთი, ალაგეთი, კინტრიში, ჯავახეთი, ბორჯომ-ხარაგაული, ლაგოდეხი, თუშეთი, ჭაჭუნა, აჯამეთი, თბილისი, მტირალა, ბაწარა-ბაბანურის, ვაშლოვანი.
		დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციების რაოდენობა, რომლებსაც დანერგილი აქვთ თანამდროვე ტექნოლოგიები	2	4	6	8	12	დაცული ტერიტორიების 12 ადმინისტრაციაში დანერგილია SMART ტექნოლოგიის გამოყენებით პატრულირება და ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგი (ალაგეთი, კინტრიში, მაჭახელა, ყაზბეგი, მტირალა, თუშეთი, ფშავ-ხევსურეთი, ვაშლოვანი, ჯავახეთი, ლაგოდეხი, ბორჯომ-ხარაგაული, თუშეთის დაცული ლანდშაფტი).
11.3	ბიომრავალფეროვნების ფინანსური რესურსების მობილიზაცია და საკვანძო ეკონომიკურ სექტორებში ბიომრავალფეროვნების მენეჯმენტის მიზნების განხორციელება	სექტორების რაოდენობა, რომელთათვისაც განხორციელდა ბიომრავალფეროვნების მენეჯმენტის მიზნების აქტივობები	0	1	3	4	1	მომზადდა ბიომრავალფეროვნებაზე ტურიზმის სექტორის უარყოფითი ზემოქმედების შემცირების სახელმძღვანელო.
11.4	ბიომრავალფეროვნების მდგრადი მართვის სისტემის გაუმჯობესება	ნორმატიული აქტების რაოდენობა, რომლებიც დამტკიცდა ან, რომლებშიც შევიდა ცვლილებები ბიომრავალფეროვნების კონსერვაციისა და ბიოლოგიური რესურსებით მდგრადი სარგებლობის უზრუნველყოფის მიზნით	1	4	5	5	2	„ბიოლოგიური მრავალფეროვნების შესახებ“ კანონპროექტი წარდგენილია საქართველოს პარლამენტში განსახილველად. სახეობათა აღდგენის გეგმა დამტკიცდა საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2024 წლის 21 ოქტომბრის №2-804 ბრძანებით „გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფ სახეობათა გადარჩენის პრაქტიკულ ღონისძიებათა წესის“ სახით.
11.5	უცხო ინვაზიური სახეობების მართვის გაუმჯობესება	ინვაზიური სახეობების მართვის საკითხები სრულად არის ასახული კანონმდებლობაში	0	0	50%	100%	0%	„გადავარჩინოთ ბუნება-საქართველო“ პროექტის ფარგლებში მომზადებული ტექნიკური დავალების საფუძველზე გამოცხადებულ ტენდერში, გამარჯვებულმა ორგანიზაციამ წარმოადგინა ინვაზიური სახეობათა მართვის კონცეფციის საბოლოო ანგარიში. ამჟამად მიმდინარეობს საბოლოო ვარიანტის დაინტერესებულ მხარეებთან განხილვის პროცედურები, ინვაზიური სახეობების მართვის საკითხები შემუშავდება მას შემდეგ, რაც დამტკიცდება ინვაზიური სახეობების მართვის კონცეფცია.

12.1	ტყის მართვის სისტემის გაუმჯობესება და გეგმვისა და განხორციელების მექანიზმების გაძლიერებით	ინვენტარიზაციაზე დაფუძნებული მართვის გეგმების წილი	21%	30%	40%	50%	43%	ეროვნული სატყეო სააგენტოს მიერ დამტკიცებული 9 მართვის გეგმის და დაცული ტერიტორიების სააგენტოს მიერ შემუშავებული 15 მართვის გეგმის საფუძველზე შეადგინა 43%
		ტყის ფართობი, რომლის მართვაც ხორციელდება ტყის კოდექსით გათვალისწინებული მოთხოვნების შესაბამისად და თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებით	0	0	100000 ჰა	270807 ჰა	364 467 ჰა	9 მართვის გეგმის საფუძველზე ტყის ფართობი იმართება კოდექსით გათვალისწინებული მოთხოვნებისა და თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებით.
		ტყის საინფორმაციო და მონიტორინგის სისტემაში ინტეგრირებული მოდულების რაოდენობა (მათ შორის ბიომრავალფეროვნების სხვა კომპონენტების მოდულები)	2	5	6	8	4	2024 წლის მდგომარეობით, სატესტო რეჟიმში ფუნქციონირებს 4 მოდული: საქმიანი ეზოების მოდული, საველე ინსექტირების მოდული, მერქნული რესურსის მოძრაობის მოდული, ტყის აღრიცხვის მოდული.
12.2	ტყეზე ზეწოლის შემცირება ალტერნატიული წყაროებისა და ენერგოეფექტური ტექნოლოგიების გამოყენების წახალისებით	სოფლად მცხოვრები ოჯახების რაოდენობა, რომლებსთვისაც ხელმისაწვდომია ენერგოეფექტური ღუმელები	0	0	10000	25000	544	2024 წლის მდგომარეობით, სააგენტოს თანადაფინანსების პროგრამით ისარგებლა 544 აპლიკანტმა.
		საქმიანი ეზოების რაოდენობა, სადაც შესაძლებელია მშრალი შეშის შექმნა	27	52	60	70	69	2024 წლის მდგომარეობით სულ მოეწყო 69 საქმიანი ეზო.
12.3	ტყის მოვლა და დეგრადირებული ფართობების აღდგენა	ტყის ფართობი, სადაც ჩატარებულია ტყის მოვლა-დაცვისა და აღდგენა-გაშენების სამუშაოები	26422 ჰა	40500 ჰა	50000 ჰა	70800 ჰა	65894 ჰა	2024 წლის მდგომარეობით ტყის მოვლისა და აღდგენის ღონისძიებები განხორციელებულია 65894 ჰა -ზე.
12.4	მრავალმიზნობრივი ტყითსარგებლობის უზრუნველყოფა	არამერქნული რესურსებისთვის, მერქნიანი მცენარეების პროდუქტებისა და ხის მეორეხარისხოვანი მასალებისთვის გაცემული ნებართვის რაოდენობა	0	10	15	30	23	2024 წელს გაცემულ იქნა 23 ნებართვა

		<p>რეკრეაციული ტყითსარგებლობის მიზნით გაცემული ტერიტორიების რაოდენობა (იჯარების რაოდენობა) სატყეო სააგენტოს მართვას დაქვემდებარებულ ფართობებზე</p>	0	10	20	30	19	<p>2024 წელს გაცემულ იქნა 5 იჯარა. საკურორტო, რეკრეაციული, სპორტული და სხვა კულტურულ-გამაჯანსაღებელი მიზნით გაცემულია სულ 19 იჯარა.</p>
		<p>სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი წლიური მერქნული რესურსის მოცულობა</p>	100000 მ3	210000 მ3	230000 მ3	280000 მ3	12 285 მ3	<p>2024 წლის მდგომარეობით დამტკიცებული მართვის გეგმების საფუძველზე დამზადებულია 12 285 მ3.</p>
13.1	<p>მონაცემების შექმნა და სისტემატიზაცია მტკიცებულებებზე დაფუძნებული კლიმატის ცვლილების პოლიტიკის წარმოებისთვის</p>	<p>სექტორების რაოდენობა, რომელთათვისაც ხელმისაწვდომია რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მონაცემები კლიმატის ცვლილების სფეროში</p>	<p>რაოდენობრივი მონაცემები 2 სექტორისთვის</p>	<p>რაოდენობრივი მონაცემების შექმნის მიზნით, იდენტიფიცირებულია ეკონომიკის მინიმუმ 2 დამატებითი სექტორი</p>	<p>რაოდენობრივი მონაცემები 4 სექტორისთვის</p>	<p>რაოდენობრივი მონაცემები 4 სექტორისთვის</p> <p>ხარისხობრივი მონაცემები შექმნილია 3 დამატებითი სექტორისთვის</p>	<p>რაოდენობრივი მონაცემები 2 სექტორისთვის</p>	<p>პირველი ორწლიური გამჭვირვალობის ანგარიშისა და მეხუთე ეროვნული მოხსენების მომზადების პროცესში მიმდინარეობდა სათბურის აირების ეროვნული ინვენტარიზაცია, რომლის ფარგლებშიც იდენტიფიცირებულ იქნა ეკონომიკის 2 ახალი სექტორი, რომელზეც შეგროვდა შესაბამისი მონაცემები და მათი ანალიზის შედეგად მომზადდება რაოდენობრივი მონაცემები.</p>
14.1	<p>მონიტორინგისა და ადრეული შეტყობინების სისტემის ფუნქციონირების გაუმჯობესება</p>	<p>გაზრდილი ჰიდრომეტეოროლოგიური/გეოლოგიური სადამკვირვებლო პუნქტების რაოდენობა</p>	158/10	208/16	280/18	298/20	255 /18	<p>2024 წელს ჯამში დამონტაჟდა 50 ერთეული ჰიდრომეტეოროლოგიური სტაციონალური სადგურ/საგუმზაგო, ჯამში ქვეყნის ტერიტორიაზე ფუნქციონირებს 255 ერთეული მეტეოროლოგიური და ჰიდროლოგიური პარამეტრებზე მიწისპირა დაკვირვების პუნქტი (სადგურ/საგუმზაგოების). გარემოს ეროვნული სააგენტოს მიერ გამოცხადებულ ტენდერში გამოვლინდა გამარჯვებული კომპანია, რომელმაც 2025 წლის განმავლობაში უნდა განახორციელოს მეწყერის მონიტორინგის სისტემების ინსტალაცია ახალ 11 ლოკაციაზე.</p>
		<p>ამინდის მოკლევადიანი (მიმდინარე და მომდევნო 2 დღე) პროგნოზების გამართლებადობა (%)</p>	85%	87%	90%	92%	90%	<p>მიმდინარეობდა გლობალური ამინდის რიცხვითი მოდელების ვერიფიკაცია. დასრულდა ყველა შესაბამისი წყაროდან მიღებული სატელიტური მონაცემების შეფასება და ისინი გადაეცა თითოეული საფრთხის პროგნოზირების გუნდს.</p>

		ქვეყნის ტერიტორიის წილი, რომლისთვისაც მომზადებულია გეოლოგიური/ჰიდრომეტეოროლოგიური საფრთხეების ზონირების რუკები	10/15%	50/50%	90/90%	100/100%	95%/95%	2024 წელს გეოლოგიური საფრთხეების ზონირების რუკები მომზადდა მდ. მტკვრის აუზის და პირიქითა ხევსურეთის ტერიტორიისთვის. შემუშავდა ჰიდრომეტეოროლოგიური საფრთხეების (წყალდიდობა, თოვლის ზვავები, გვალვა, სეტყვა და ძლიერი ქარი) რუკები მთელი ქვეყნის ტერიტორიისთვის. ამ ეტაპზე მიმდინარეობს ვალიდაციის პროცესი.
14.2	პრევენციული ღონისძიებების განსაზღვრა და განხორციელების ხელშეწყობა	გეოლოგიური საფრთხეების იდენტიფიკაციის და პრევენციული ღონისძიებების შემუშავების მიზნით შეფასებული დასახლებული პუნქტების/ინფრასტრუქტურული ობიექტების რაოდენობა	1145/1000	1295/1160	1395/1200	1445/1220	2385/1266	განხორციელდა გეგმიური გეოლოგიური მონიტორინგი (გაზაფხული-შემოდგომა); მომზადდა ვიზუალური საინჟინრო-გეოლოგიური დასკვნები; გამოიცა საინფორმაციო გეოლოგიური ბიულეტენი - „საქართველოში 2023 წელს სტიქიური გეოლოგიური პროცესების განვითარების შედეგები და პროგნოზი 2024 წლისთვის“.
14.3	ბუნებრივ კატასტროფებზე რეაგირების სისტემის გაუმჯობესება	სსდ საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახურის საოპერაციო შესაძლებლობები განვითარებულია	38 ახალი სახანძრო ავტომობილი 5 ახალი სახანძრო-სამაშველო ან განყოფილება	4 ჩანაცვლებული/განახლებული/წყალზე/სამთო სამაშველო ტრანპორტი 4 ახალი სახანძრო-სამაშველო ან განყოფილება	2 ახალი სახანძრო ავტომობილი 5 ჩანაცვლებული/განახლებული/წყალზე/სამთო სამაშველო ტრანპორტი 2 ახალი სახანძრო-სამაშველო ან განყოფილება	2 ახალი სახანძრო ავტომობილი 3 ჩანაცვლებული/განახლებული/წყალზე/სამთო სამაშველო ტრანპორტი 1 ახალი სახანძრო-სამაშველო ან განყოფილება	10 ახალი სახანძრო ავტომობილი 15 ჩანაცვლებული/განახლებული/წყალზე/სამთო სამაშველო ტრანპორტი 4 ახალი სახანძრო-სამაშველო ან განყოფილება	2023 წლის ბოლოს გაფორმდა ხელშეკრულება 10 ერთეული ავტომანქანის შეძენაზე, საიდანაც 9 ერთეული მოწოდებული იქნა 2024 წლის დასაწყისში. ასევე 30 ერთეული სახანძრო-სამაშველო ავტომანქანის შესაძენად 2024 წელს გაფორმდა შესაბამისი ხელშეკრულება და სახელშეკრულებო ღირებულების 80% ავანსის სახით გაიცა მომწოდებელ კომპანიაზე. აღნიშნული სახანძრო-სამაშველო ავტომანქანების მოწოდება იგეგმება ეტაპობრივად, 2025 წლის პირველი კვარტლის ბოლომდე. სამაშველო ღონისძიებების დროული და ეფექტიანი განხორციელებისათვის შეძენილ იქნა 162 ერთეული მსუბუქი მაღალი გამავლობის ავტოსატრანსპორტო საშუალება. წყალზე სამაშველო ღონისძიებების განსახორციელებლად შეძენილია 15 ერთეული კატერი. დასრულდა ონის სახანძრო-სამაშველო ობიექტის მშენებლობა, ხოლო ხულოს სამშენებლო სამუშაოები დროებით შეჩერებულია მომწოდებლის მიერ ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებების შეუსრულებლობის გამო. სამშენებლო სამუშაოების შესყიდვის პროცედურების განსახორციელებლად მომზადდა დოკუმენტაცია ბორითის ობიექტისთვის, ხოლო დაბა შუახევისა და დაბა ზუკურიანის სახანძრო-სამაშველო ობიექტების საპროექტო დოკუმენტაცია მომზადების პროცესშია.

15.1	რადიაციული დაცვის, ბირთვული დაცულობისა და უსაფრთხოების მარეგულირებელი რეჟიმის საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის გაუმჯობესება	ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს (აესს) ეროვნული მარეგულირებელი სისტემის შემფასებელი ინტეგრირებული მისიის 26 რეკომენდაციის და 16 წინადადების შესრულების პროცენტული რაოდენობა	9%	20%	40%	50%-ზე მეტი	30%-ზე მეტი	ტექნიკურ რეგლამენტი „სამედიცინო დასხივების სფეროში რადიაციული უსაფრთხოების მოთხოვნები“ დამტკიცდა 2022 წელს საქართველოს მთავრობის დადგენილებით. ინიცირებულია წინადადება ბირთვული უსაფრთხოების შესახებ კონვენციასთან შეერთების თაობაზე. ამავდროულად, სსიპ ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტო, 2024 წელს, მუშაობდა ბირთვული და რადიაციული საქმიანობის შეტყობინებისა და ავტორიზაციის წესის პროექტზე. უკვე შემუშავებულია დადგენილების პირველადი პროექტი.
15.2	რადიოაქტიური ნარჩენების მართვის ობიექტების ინფრასტრუქტურის განვითარება	რადიოაქტიური ნარჩენების მართვის ობიექტების რაოდენობა, რომლებისთვისაც გატარებულია ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესებისკენ მიმართული ღონისძიებები	0	0	1	2	0%	პროექტის განხორციელება შეჩერებულია.
15.3	გარემოს რადიაციული მონიტორინგის გაუმჯობესება	რეგიონების რაოდენობა, რომლებისთვისაც არსებობს დამუშავებული ინფორმაცია ბუნებრივი რადიაციული ფონის შესახებ	0	მინიმუმ 2 რეგიონი	მინიმუმ 4 რეგიონი	მინიმუმ 5 რეგიონი	4 რეგიონი	2024 წელს დამატებითი მონიტორინგი განხორციელდა საქართველოს ორ რეგიონში - სამეგრელოსა და გურიაში.
16.1	გარემოსდაცვითი ქცევის ცვლილებისა და შესაბამისი უნარების განვითარების ხელშეწყობა	სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების აღმზრდელის/მეთოდისტების რაოდენობა, რომლებიც წერავენ „სკოლამდელი გარემოსდაცვითი განათლების“ განახლებულ პროგრამას	0	200	400	500	519	„სკოლამდელი გარემოსდაცვითი განათლების“ პროგრამის შეფასების კვლევის შედეგებზე დაყრდნობით, 2022 წლის ბოლოს განახლდა ზემოაღნიშნული პროგრამა. განახლებული პროგრამის ტრენინგ-მოდულის შესაბამისად, 2024 წელს გადამზადდა შიდა ქართლისა და კახეთის სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების 519 აღმზრდელ-პედაგოგი (2022 წლიდან 2024 წლის ჩათვლით სულ გადამზადებულია 1373 აღმზრდელ-პედაგოგი).
ზოგადსაგანმანათლებლო საჯარო დაწესებულებების წილი, სადაც დანერგილია პროგრამა „გარემოსდაცვითი და აგრარული განათლება სკოლაში“		5%	30%	60%	80%	74%	პროგრამის „გარემოსდაცვითი და აგრარული განათლება სკოლაში“ ფარგლებში, 2024 წლის მონაცემებით, სულ გადამზადებულია დაწყებითი კლასის 7009 პედაგოგი. 2024 წლის მანძილზე ტრენინგი გაიარა 1026-მა პედაგოგმა. საქართველოს 2076 ზოგადსაგანმანათლებლო საჯარო დაწესებულებიდან, პროგრამა უკვე დანერგილია 1531 სკოლაში.	

16.2	<p>ზრდასრულთა სწავლებისა და საგანმანათლებლო მასალების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა გარემოს დაცვის საკითხებში</p>	<p>ხელმისაწვდომი საგანმანათლებლო რესურსებისა და განხორციელებული პროგრამების რაოდენობა ასაკობრივი და დარგობრივი სპეციფიკის გათვალისწინებით ზრდასრულთა განათლებისთვის</p>	3	+2 (წელიწადში 1)	+2 (წელიწადში 1)	+1 (წელიწადში 1)	3 საგანმანათლებლო რესურსი / განხორციელებული პროგრამა	<p>2024 წელს განხორციელდა პროფესიული მომზადება/გადამზადების პროგრამები „ტყის ინვენტარიზაცია და ტაქსაცია“ და „გარემოსდაცვითი მმართველი“. პროგრამების დასრულების შემდეგ გაიცა სახელმწიფოს მიერ აღიარებული სერტიფიკატები. შეიქმნა ბროშურა სასოფლო-სამეურნეო ცოდნისა და ინოვაციების სისტემის (AKIS) შესახებ.</p>
------	---	---	---	---------------------	---------------------	---------------------	---	--

#	აქტივობა	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი	პასუხისმგებელი უწყება	შესრულების ვადა	სტატუსი	პროგრესი	მოკლე აღწერა	გამოწვევები და რეკომენდაციები	ფერი
1.1.1	გზმ-ს//სგმ-ს სახელმძღვანელოების განახლება	განახლებული გზმ/სგმ სახელმძღვანელოები	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2022 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა დაგვიანებით	100%	2023 წელს განახლდა გარემოზე ზემოქმედების შეფასებისა (https://nea.gov.ge/Ge/News/1169) და სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების შესახებ სახელმძღვანელოები (https://nea.gov.ge/Ge/News/1160).		
1.1.2	ჰიდროელექტროსადგურების გარემოზე ზემოქმედების შეფასების სახელმძღვანელოს შემუშავება	შემუშავებული ჰიდროელექტროსადგურების სახელმძღვანელო	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2023 წ. II კვარტ.	განხორციელდა	100%	2023 წელს შემუშავდა ჰიდროენერგეტიკული პროექტების გარემოზე ზემოქმედების შეფასების სახელმძღვანელო (https://nea.gov.ge/Ge/News/1161).		
1.1.3	სივრცითი მოწყობის გეგმებისთვის სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების სახელმძღვანელოს შემუშავება	შემუშავებული სივრცითი მოწყობის გეგმებისთვის სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების სახელმძღვანელო	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2023 წ. II კვარტ.	განხორციელდა დაგვიანებით	100%	შემუშავებული სივრცითი მოწყობის გეგმებისთვის სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების სახელმძღვანელო.	პროექტით გათვალისწინებული ვადები შეიცვალა და შესაბამისად შეიცვალა აქტივობის შესრულების ვადაც	
1.1.4	გზმ-ს დოკუმენტაციის ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით ეფექტიანი ღონისძიებების იდენტიფიცირება და შემდგომი შემუშავება და დანერგვა	იდენტიფიცირებულია და დანერგილია სულ მცირე ერთი ღონისძიება	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2023 წ. II კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	30%	გარემოსდაცვითი შეფასების დეპარტამენტის ინიციატივით ევროკომისიის ტექნიკური მხარდაჭერისა და ინფორმაციის გაცვლის ინსტრუმენტის (TAIEX) ფარგლებში მოწვეულ იქნა ექსპერტთა მისია, ევროკავშირის წევრ ქვეყნებში საკონსულტაციო კომპანიების მიერ მომზადებული გზმ დოკუმენტაციის ხარისხის კონტროლის საუკეთესო პრაქტიკისა და გარემოსდაცვითი საკონსულტაციო კომპანიების აკრედიტაციის/ლიცენზირების სისტემების შესახებ ინფორმაციის გაზიარების მიზნით. მისიის ფარგლებში შემუშავდა შესაბამისი რეკომენდაციები, რომელთა განხორციელების მიზნით დაგეგმილია გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსში ცვლილებების პროექტის მომზადება.	ფინანსური და ადამიანური რესურსების ნაკლებობა	

1.2.1	მომხმარებელზე მორგებული გარემოსდაცვითი შეფასების პორტალის ამოქმედება	<p>საჯარო პორტალი პროგრამულად უზრუნველყოფილია, ინტეგრირებულია დოკუმენტრუნვის სისტემასთან</p>	<p>სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი</p>	<p>2022 წ. IV კვარტ.</p>	<p>განხორციელდა</p>	<p>100%</p>	<p>საჯარო პორტალი პროგრამულად უზრუნველყოფილია და ხელმისაწვდომია საზოგადოებისთვის - ei.gov.ge</p>		
		<p>საჯარო პორტალზე გამოქვეყნებული გზშ/სგშ პროცედურებზე მიმდინარე წარმოებების შესახებ ინფორმაცია</p>	<p>სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო/ გარემოსდაცვითი შეფასების დეპარტამენტი</p>	<p>2023 წ. I კვარტ.</p>	<p>განხორციელდა</p>	<p>100%</p>	<p>პორტალზე ხელმისაწვდომია ყველა მიმდინარე წარმოებასთან დაკავშირებული დოკუმენტაცია და საჯარო განხილვის შესახებ ინფორმაცია.</p>		
		<p>საჯარო პორტალზე ქვეყნდება გაცემული გადაწყვეტილებები და გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით გათვალისწინებული საქმიანობის შემდგომი ანალიზის დოკუმენტაცია</p>	<p>სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო/ გარემოსდაცვითი შეფასების დეპარტამენტი</p>	<p>2023 წ. II კვარტ</p>	<p>განხორციელდა</p>	<p>100%</p>	<p>„გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით“ გათვალისწინებული გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში საზოგადოების ეფექტიანი ინფორმირებისა და მონაწილეობის მიზნით, გარემოსდაცვითი შეფასების დეპარტამენტის მიერ სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის ჩართულობით შეიქმნა გარემოსდაცვითი საინფორმაციო პორტალი. გარემოზე ზემოქმედების შეფასების სფეროში გაცემული აქტების მარტივად ხელმისაწვდომობის მიზნით, გარემოსდაცვითი შეფასების დეპარტამენტის მიერ 2024 წლის მონაცემებით, გარემოსდაცვით საინფორმაციო პორტალზე ატვირთულია სგშ-ის პროცედურების (სკრინინგი, სკოპინგი, სგშ) სრული ადმინისტრაციული წარმოების მასალები, გზშ-ის და სკოპინგის პროცედურების (2020-2023) სრული ადმინისტრაციული წარმოების მასალები, სკრინინგის პროცედურის (2018-2023) სრული ადმინისტრაციული წარმოების მასალები. 2023 წლის 1-ელი ივლისიდან სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის მიერ აღნიშნულ პორტალზე ქვეყნდება „გარემოსდაცვითი შეფასების</p>		

							კოდექსით” გათვალისწინებული ინფორმაცია/დოკუმენტაცია.	
		გარემოსდაცვითი შეფასების პორტალი, სადაც დამატებულია ახალი მოდულები/თემები	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2026 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	გარემოსდაცვით შეფასების პორტალზე (გარემოსდაცვით საინფორმაციო პორტალზე ei.gov.ge) განთავსებულია მოდული: გარემოსდაცვითი პასუხისმგებლობა. აღნიშნული მოდული „გარემოსდაცვითი პასუხისმგებლობის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში საზოგადოების ეფექტიან ინფორმირებასა და გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მონაწილეობის ხელშეწყობას უზრუნველყოფს.	
1.2.2	საზოგადოების ინფორმირების და გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მონაწილეობის გაუმჯობესების მიზნით მუნიციპალიტეტების ჩართულობის გაზრდის მექანიზმის შემუშავება	შემუშავებული მექანიზმი	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2023 წ. I კვარტ.	განხორციელდა	100%	საზოგადოების ინფორმირების და გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მონაწილეობის გაუმჯობესების მიზნით გაფორმებულია მემორანდუმი 64 მუნიციპალიტეტთან.	

2024 წლის კონსოლიდირებული სტატუსსანგარიში (აქტივობის დონე)

1.2.3	საჯარო განხილვების ორგანიზება, გამართვა და მონიტორინგი	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრში შექმნილი და ამოქმედებული შესაბამისი სამსახური	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2023 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრში 2023 წლის 1 ივლისს შეიქმნა და ამოქმედდა გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების პროცესში საზოგადოების მონაწილეობის სამსახური (8 სამტატო ერთეული).		
		ჩატარებული 600 საჯარო განხილვა		2026 წ. IV კვარტ	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	84%	2024 წელს ცენტრის მიერ ორგანიზებულია 190 საჯარო განხილვა. 2022 წლიდან 2024 წლის 31 დეკემბრის ჩათვლით სულ ჩატარებულია 504 საჯარო განხილვა.		
1.2.4	ბეჭდურ მედია-საშუალებებში საჯარო განხილვების თაობაზე ინფორმაციის განთავსება	არსებულ ბეჭდურ მედიაში გამოქვეყნებული საჯარო განხილვების თაობაზე განცხადებების 40%	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2026 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	2024 წლის 1 იანვრიდან 2024 წლის 31 დეკემბრის ჩათვლით დაგეგმვის პროპორციულად საჯარო განხილვის შესახებ გაზეთში „საქართველოს რესპუბლიკა“ გამოქვეყნდა 190 განცხადება (განცხადებების 100%). 2022 წლიდან 2024 წლის ჩათვლით ბეჭდურ მედიაში ჯამში გამოქვეყნებულია საჯარო განხილვების შესახებ 461 განცხადება.		
2.1.1	„სამრეწველო ემისიების შესახებ კანონის“ პროექტის შემუშავება და დასამტკიცებლად წარდგენა	შემუშავებული და პარლამენტისთვის დასამტკიცებლად წარდგენილი საქართველოს კანონის პროექტი „სამრეწველო ემისიების შესახებ“	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2022 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	2023 წლის 29 ივნისს საქართველოს პარლამენტის მიერ მიღებულ იქნა „სამრეწველო ემისიების შესახებ“ საქართველოს კანონი.	საკანონმდებლო ცვლილებების პროცესის გაჭიანურება; ფინანსური და ადამიანური რესურსების ნაკლებობა; დონორული ფინანსური მხარდაჭერის არარსებობა	
2.1.2	„სამრეწველო ემისიების შესახებ“ საქართველოს კანონის პროექტიდან გამომდინარე საქართველოს მთავრობის დადგენილებების პროექტების შემუშავება და დასამტკიცებლად წარდგენა	დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტები, რომლებიც გამომდინარეობს „სამრეწველო ემისიების შესახებ“ საქართველოს კანონიდან	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2024 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	20%	შემუშავებულია კანონპროექტების პირველადი ვერსია.	საკანონმდებლო ცვლილებების პროცესის გაჭიანურება; ფინანსური და ადამიანური რესურსების ნაკლებობა; დონორული ფინანსური მხარდაჭერის არარსებობა	

2.1.3	საუკეთესო ხელმისაწვდომი ტექნიკის (BAT) საფუძველზე კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების შემუშავება და დასამტკიცებლად წარდგენა	დამტკიცებული დადგენილებები საუკეთესო ხელმისაწვდომი ტექნიკის შესახებ რეგლამენტების დამტკიცების თაობაზე	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	20%	„საქართველოში გარემოს დაცვისა და კლიმატის ცვლილების წინააღმდეგ ბრძოლის მხარდაჭერა“ ევროკავშირის დაფინანსებით მიმდინარე ტექნიკური დახმარების პროექტის ფარგლებში, „სამრეწველო ემისიების შესახებ“ ევროკავშირის დირექტივასთან ჰარმონიზებისა და იმპლემენტაციის მიზნით ქართულ ენაზე ითარგმნა საუკეთესო ხელმისაწვდომი ტექნიკის (BAT) შესახებ დასკვნები დადგენილების მოსამზადებლად: - წვის დიდი დანადგარებისთვის; - ცემენტის, კირისა და მაგნიუმის ოქსიდის წარმოებისთვის; - ნარჩენების ინსინერაციისთვის; - თუჯისა და ფოლადის წარმოებისთვის; - ინტენსიური მეფრინველეობისა და მეღორეობისთვის.	საკანონმდებლო ცვლილებების პროცესის გაჭიანურება; ფინანსური და ადამიანური რესურსების ნაკლებობა; დონორული ფინანსური მხარდაჭერის არარსებობა	
3.1.1	გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის სტრუქტურული გაძლიერება	შექმნილია დამატებით ერთი სტრუქტურული ერთეული. ინსპექტორების რიცხოვნება გაზრდილია 18 სამტატო ერთეულით.	სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტი	2023 წ. I კვარტ.	განხორციელდა	100%	შეიქმნა ახალი სტრუქტურული ერთეული - სამრეწველო ემისიებისა და ნარჩენების კონტროლის სამსახური (მინისტრის ბრძ. 2-224, 23.03.2022). 2022 წელს ინსპექტორების სამტატო რიცხოვნება გაიზარდა 16 სამტატო ერთეულით, კიდევ 2 სამტატო ერთეულით 2023 წელს დეპარტამენტის სისტემაში აღმოსავლეთის რეგიონული სამმართველოს ბაზაზე 2 სამსახურის - შიდა ქართლისა და მცხეთა-მთიანეთის რეგ. სამმართველოებში (მინისტრის ბრძანება 2-158, 24/03/2023 გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის სამტატო ნუსხის დამტკიცების შესახებ). 2023 წლის 4 სექტემბრიდან ხილულ გამონაბოლქვზე საავტომობილო ტრანსპორტის კონტროლის მიზნით ინსპექტორების რაოდენობა კიდევ 30 ინსპექტორით გაიზარდა. სულ 2023 წლისათვის გარემოსდაცვითი ინსპექტორების საერთო		

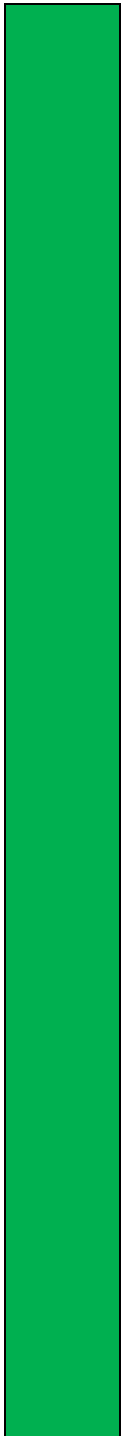
							<p>რაოდენობამ შეადგინა 160 სამშტატო ერთეული.</p> <p>2024 წელს ხილულ გამოწვდობაზე საავტომობილო ტრანსპორტის კონტროლის მიზნით ინსპექტორების რაოდენობა კიდევ 9 ინსპექტორით გაიზარდა.</p> <p>სულ 2024 წლისათვის გარემოსდაცვითი ინსპექტორების საერთო რაოდენობამ შეადგინა 169 სამშტატო ერთეული.</p>	
3.1.2	<p>კანონმდებლობის აღსრულებისათვის აუცილებელი აღჭურვილობისა და თანამედროვე ტექნოლოგიებით გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის აღჭურვა</p>	<p>შემენილია სულ მცირე: 12 მაღალი გამავლობის მანქანა; 70 ფოტოხაფანგი; 7 დრონი; 25 პადი; 50 პორტატული რადიოსადგური; და 23 ერთეული სხვა აღჭურვილობა</p>	<p>სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტი</p>	<p>2026 წ. IV კვარტ</p>	<p>განხორციელდა</p>	<p>100%</p>	<p>აღნიშნული აქტივობა სრულად განხორციელდა წინა წლებში. მიმდინარე ანგარიშგების ფარგლებში დამატებით განხორციელებულ ღონისძიებებს წარმოადგენს: 2024 წელს დეპარტამენტის რეგიონული სამმართველოების პატრულირებისა და სწრაფი რეაგირების ჯგუფების სრულად აღჭურვის მიზნით შესყიდული იქნა საავტომობილო ვიდეო რეგისტრატორები, თერმული დურბინები და თერმული დრონები, 4 და 5 G სიხშირეების გამზომი ხელსაწყოები, უნიფორმები და სხვა პატრულირებისთვის საჭირო აღჭურვილობები. ჰიბრიდული ავტომობილები გზებზე გამოწვდობის კონტროლის ეკიპაჟებისთვის - 5 ერთეული; ასევე შეძენილი იქნა პლანშეტები შავი ზღვის დაცვის კონვენციური სამმართველოსთვის, ინსპექტორებისთვის შეჯავშნული პლანშეტები, ატმოსფერულ ჰაერში მტვრის ნაწილაკების გამზომი და ელექტრომაგნიტური ველის ენერჯის ნაკადის სიმკვრივის საზომი ხელსაწყოები.</p>	

3.2.1	მაცივარაგენტების მონიტორინგისა და კონტროლის უზრუნველყოფა	სამინისტროს ბაზაზე დანერგილი მაცივარაგენტების მართვის ელექტრონული სისტემა.	სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტი	2023 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	<p>2024 წლის 1 იანვრიდან ამოქმედდა მაცივარაგენტების მართვის ელექტრონული სისტემა - emoe.gov.ge. ამასთან დაკავშირებით, გაეროს განვითარების პროგრამის, საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის ხელშეწყობით 2024 წლის იანვრის თვეში ჩატარდა ტრენინგები თბური ტუმბოების, სამაცივრო და ჰაერის კონდიციონერების მოწყობილობების მომსახურე ფიზიკური პირებისთვის, ელექტრონული სისტემის გამოყენებისა და სამაცივრო და ჰაერის კონდიციონერების სექტორში საუკეთესო თანამედროვე პრაქტიკის გამოცდილების გაზიარების მიზნით. ტრენინგი გაიარა აღნიშნულ სექტორში მომუშავე 144 ტენიკოსმა.</p> <p>ასევე ჩატარდა ტრენინგები გაეროს განვითარების პროგრამისა და საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ერთობლივი პროგრამის „საქართველოში მონრეალის ოქმის განხორციელების სამოქმედო პროგრამის“ ფარგლებში - „მაცივარაგენტების მოხმარებისადმი დადგენილი გარემოსდაცვითი მოთხოვნების შესრულების კონტროლი“ (2024 წლის 04-28 ივნისი, 9 ტრენინგი). სწავლება გაიარა დეპარტამენტის 97 თანამშრომელმა.</p>	
-------	--	--	---	-------------------	--------------	------	---	--

3.2.2	<p>შიდა წყალსატევებში სამრეწველო თევზჭერის თვითმონიტორინგისა და თვითანგარიშგების ელექტრონული სისტემის დანერგვა და განვითარება</p>	<p>სამინისტროს ბაზაზე დანერგილი აკვაკულტურის მართვის ელექტრონული სისტემა</p>	<p>სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტი</p>	<p>2024 წ. IV კვარტ.</p>	<p>არ დაწყებულა</p>	<p>0%</p>	<p>საქმიანობა ამ მიმართულებით არ დაწყებულა, ვინაიდან საანგარიშო პერიოდისთვის ვერ მოხერხდა დაფინანსების მოპოვება აღნიშნული პროექტის განხორციელებისთვის.</p>	<p>პრობლემას წარმოადგენს დაფინანსების მოპოვება აღნიშნული პროექტის განხორციელებისთვის, რამაც შესაძლოა შეაფერხოს სისტემის შემუშავებისა და დანერგვის პროცესი.</p> <p>ამ ეტაპზე დაწყებულია მოლაპარაკება სამინისტროს ინფორმაციული ტექნოლოგიების დეპარტამენტსა და კომპანია აბაკოსთან, შემუშავდეს გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის რისკების მართვის ელექტრონული სისტემა, რომელიც ასევე უნდა ითვალისწინებდეს ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის ლიცენზიების, მათ შორის, შიდა წყალსატევებზე სამრეწველო თევზჭერის ლიცენზიების თვითმონიტორინგისა და თვითანგარიშგების მოდულს.</p>	
-------	---	--	--	--------------------------	---------------------	-----------	--	---	--

3.2.3	დაბინძურების სტაციონარული წყაროებიდან ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებების ორგანიზებული გაფრქვევების უწყვეტი თვითმონიტორინგის წარმოების უზრუნველყოფა	ელექტრონულ სისტემაში ჩართული სულ მცირე 100 რეგულირების ობიექტი	სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	35%	მიმდინარე მდგომარეობით გაფრქვევების უწყვეტი თვითმონიტორინგის სისტემაში რეგისტრირებულია 35 რეგულირების ობიექტი.	_მიმდინარე მონაცემებით, იდენტიფიცირებულია 90 ობიექტი, რომელთაც გააჩნიათ გაფრქვევების რაოდენობის ინსტრუმენტული მეთოდით უწყვეტად განსაზღვრის ვალდებულება, ამ ეტაპზე მოქმედია 51 საწარმო, მათგან 35 საწარმომ დაამონტაჟა უწყვეტი თვითმონიტორინგის სისტემა (მოქმედი საწარმოების 68%), ვალდებულების შესრულებას აფერხებს შემდეგი პრობლემები: - საწარმო არ მუშაობს; - ადგილობრივ ბაზარზე აღნიშნული ხელსაწყოები არ არის; კომპანიებს უწევთ უცხოურ კომპანიებთან დაკავშირება; - მოწყობილობების სიძვირე (შესყიდვა, ჩამოტანა, მონტაჟი, IT სერვისი); - სანებართვო დოკუმენტების მოუწესრიგებლობა, რაც ელექტრონულ სისტემაში რეგისტრაციაზე უარის თქმის საფუძველია.	
-------	---	--	---	-------------------	-------------------------------------	-----	--	---	--

3.2.4	სახელმწიფო კონტროლის ხელშეწყობი ელექტრონული მექანიზმების დანერგვა	დანერგილი სულ მცირე 4 ელექტრონული მოდული (მაგ. ინსპექტრების ელ სისტემა; ხე-ტყის ტრანსპორტირების ელ სისტემა და სხვა)	სსიპ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტი	2026 წ. III კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	40%	_ამოქმედდა მაცივარაგენტების მართვის ელექტრონული სისტემა; შემუშავდა და დაინერგა რეპორტების ახალი მოდული. გრძელდება მუშაობა ახალი ელექტრონული სისტემების შემუშავებისთვის: _შემუშავდა ტყის საველე აქტის მოდული https://forestryacts.mepa.gov.ge - მიმდინარეობს ტესტირება; _ შემუშავდა ინსპექტირების ელექტრონული სისტემა - მიმდინარეობს ტესტირება და რეპორტების სრულყოფა (ამ ეტაპზე დანერგილი არ არის); _შემუშავდა საპროექტო წინადადება - ჯარიმების ელექტრონული სისტემის შექმნის შესახებ; _შემუშავდა საპროექტო წინადადება - დამხმარე პროგრამული ინსტრუმენტის შექმნა, ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის ლიცენზიის მფლობელების მიერ წლიური ანგარიშების ელექტრონულ ფორმატში წარმოდგენის უზრუნველსაყოფად.	საპროექტო წინადადებების განხორციელებისთვის მიმდინარეობს განხილვა	
4.1.1	სამართლებრივი აქტის მომზადება და დამტკიცება გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და მისი დროული გავრცელების შესახებ	დამტკიცებული სამართლებრივი აქტი	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი.	2023 წ. II კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	35%	მიმდინარეობს სამართლებრივი აქტის პროექტის მომზადება.		
4.1.2	გაიდლაინის შემუშავება გარემოსდაცვითი ინფორმაციის მიწოდების ფორმატის შესახებ	შემუშავებული გაიდლაინი	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2024 წ. II კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	15%	გაიდლაინის შემუშავების პროცესი დაწყებულია.		

<p>4.1.3</p>	<p>გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის ცენტრის ცნობადობის გაზრდისთვის საინფორმაციო კამპანიები</p>	<p>მომზადებული და სოციალურ მედიაში განთავსებული სულ მცირე 3 ვიდეო რგოლი და ცნობადობის ასამაღლებელი კამპანიის ფარგლებში 15 პოსტი, 10 საინფორმაციო შეხვედრა</p>	<p>გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი</p>	<p>2026 წ. IV კვარტ.</p>	<p>განხორციელდა</p>	<p>100%</p>	<p>ცენტრის საიტის ცნობადობის გაზრდის მიზნით მომზადებულია და სოც. მედიაში განთავსებულია 5 ვიდეორგოლი - „სატყეო სკოლის“ შესახებ, 3 ვიდეორგოლი ენერგოეფექტური ღუმელების შესახებ, საქმიანი ეზო, ტყის მდგრადი მართვა. გაიმართა 61 საინფორმაციო შეხვედრა - გარემოსდაცვითი პროგრამის სამუშაო შეხვედრა, ტყის მდგრადი მართვა და საქართველოს ტყეები (23 შეხვედრა სკოლებში), საინფორმაციო შეხვედრა დედამიწის დღის ფარგლებში, კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული კატასტროფების რისკის შემცირება, „მწვანე ჯილდოს“ კონკურსის 2024 წლის გამარჯვებულების დაჯილდოების ცერემონია, იმერეთის რეგიონში აგრარული ცოდნისა და ინოვაციების სისტემის (AKIS) შესახებ, მწვანე ეკონომიკის შესახებ აღმოსავლეთ პარტნიორობის თანამშრომლობის ფარგლებში, აგრარული განათლების სააკორდინაციო საბჭოს პირველი სამუშაო შეხვედრა, სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების წარმომადგენლებთან, სოფლის მეურნეობის ღირებულებათა ჯაჭვის ანალიზისა და ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მართვის შესახებ მედიატრენინგი, გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის და აჭარის ა/რ სოფლის მეურნეობის სამინისტროს შორის თანამშრომლობის მემორანდუმის გაფორმების ღონისძიება, სამუშაო შეხვედრა საქართველოს სათბურის აირების გაფრქვევისა და შთანთქმის ინვენტარიზაციის ანგარიშის მოსამზადებლად, საინფორმაციო შეხვედრები პროექტის სამიზნე მუნიციპალიტეტის სკოლებსა და რესურს ცენტრის</p>	
--------------	---	---	---	--------------------------	---------------------	-------------	---	---

					<p>წარმომადგენლებისთვის კონკურსის „ისწავლე უსაფრთხო გარემოში“ შესახებ, საინფორმაციო შეხვედრა პროექტის სამიზნე მუნიციპალიტეტების სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებებისა და ბაღების გაერთიანების წარმომადგენლებისთვის კონკურსის „ შექმენი კლიმატგონივრული ბაღი,“ შესახებ.</p> <p>ქ. თბილისის აგლომერაციის ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მართვის 2024-2026 წლების გეგმის პროექტის საჯარო განხილვა, ოზონის შრის დაცვის საერთაშორისო დღის აღნიშვნის ფარგლებში ლექცია-სემინარი „ოზონის შრე და მისი დაცვის შესახებ, შეხვედრა „ახალგაზრდები უსაფრთხო მომავლისთვის“ , ახალგაზრდული ფორუმი, საინფორმაციო შეხვედრა სასოფლო-სამეურნეო ცოდნისა და ინოვაციების სისტემის (AKIS) შესახებ, სასოფლო-სამეურნეო ცოდნისა და ინოვაციების სისტემის (AKIS) რეგიონული კონფერენცია, საინფორმაციო შეხვედრა მონაწილე მხარეთა მანდატების საკითხებზე (AKIS), საქართველოს შვიდ მუნიციპალიტეტში საინფორმაციო და საგანმანათლებლო ტიპის შეხვედრა საქმიანი ეზოების შესახებ, საინფორმაციო შეხვედრა მწვანე და აგროსტიპენდიების შესახებ გარემოს ეროვნული სააგენტოს წარმომადგენლებთან ერთად.</p> <p>Facebook გვერდზე ვებგვერდის ცნობადობის გაზრდის მიზნით განთავსდა 27 პოსტი.</p> <p>2024 წელს დამზადდა 10 ვიდეორგოლი - ტყის მდგრადი მართვის, საქმიანი ეზოების, ენერგოეფექტური ლუმელის, ბუნებრივი საფრთხეების, სასოფლო-სამეურნეო ცოდნისა და</p>	
--	--	--	--	--	---	--

							ინოვაციების სისტემის (AKIS) და შესაძლებლობები (სერვისებზე წვდომა) ფერმერებისთვის შესახებ. 2022-2024 წლებში მომზადებულია 19 ვიდეორგოლი (განთავსებულია 12), 109 საინფორმაციო შეხვედრა და 60 პოსტი.		
5.1.1	გარემოს ეროვნული სააგენტოს თანამშრომლების შესაძლებლობების გაძლიერება წყლის ობიექტების კლასიფიკაციის კუთხით	16 თანამშრომელი, რომლებმაც შესაბამისი ტრენინგები გაიარა	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2023 წ. II კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	50%	ევროკავშირის პროექტის დახმარებით ტრენინგები გაიარა 8 სპეციალისტმა (ოთხმა ჰიდრობიოლოგიის და ოთხმა მიწისქვეშა წყლების მიმართულებით).		
5.1.2	ზედაპირულ წყლებზე ახალი მონიტორინგის წერტილების დამატება	2026 წლისათვის ზედაპირულ წყლებზე მონიტორინგი ხორციელდება 240 წერტილში	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	98%	ზედაპირული წყლების ხარისხის მონიტორინგი ტარდება 237 წერტილში.	2025 წელს ზედაპირული წყლის ხარისხის მონიტორინგი დაგეგმილია 238 წერტილში	

5.1.3	მიწისქვეშა წყლებზე ახალი მონიტორინგის წერტილების დამატება	2026 წლისათვის მიწისქვეშა წყლებზე მონიტორინგი ხორციელდება 76 წერტილში	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	95%	<p>მიწისქვეშა წყლებზე ახალი მონიტორინგის წყალპუნქტების დამატება მიმდინარეობს ყოველწლიურად (წელიწადში 2 წყალპუნქტი).</p> <p>2024 წელს, ხარისხობრივი მონიტორინგის მიზნით, დაემატა 2 ახალი წყალპუნქტი და საერთო ჯამში მიწისქვეშა წყლების მონიტორინგი განხორციელდა 72 წყალპუნქტზე (მათ შორის, ორი ავტომატური სადგურის მოსაწყობად გაფორმებულია სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ ხელშეკრულება).</p> <p>2025-2026 წლებში, იგეგმება 4 წყალპუნქტის დამატება (წელიწადში 2 წყალპუნქტი, რომელზეც განხორციელდება წყლის ხარისხისა და რაოდენობის გეგმიური მონიტორინგი საველე და ლაბორატორიულ პირობებში).</p>	<p>ძირითად გამოწვევას წარმოადგენს მონიტორინგის სადგურების ტექნიკური დაზიანება. შესაბამისად, ცალკეული სადგურებიდან ინფორმაციის მოწოდების შეწყვეტა.</p>	
5.1.4	ჰიდროლოგიური მონიტორინგის წერტილების დამატება	2026 წლისათვის არსებობს 112 ჰიდროლოგიური მონიტორინგის წერტილი	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	68%	<p>ქვეყნის ტერიტორიაზე ამჟამად დამოტაყვებულია 77 ერთეული ჰიდროლოგიური სადგური. აღნიშნული აქტივობა ხორციელდება UNDP/GCF პროექტის „მრავალმხრივი საფრთხეების ადრეული გაფართოება და კლიმატთან დაკავშირებული ინფორმაციის გამოყენება საქართველოში“ ფარგლებში. სადამკვირვებლო პუნქტების საინსტალაციო სამუშაოები გაგრძელდება 2024-2025 წლის ბოლომდე.</p>	<p>სათანადო ჰიდროლოგიური კვეთის შერჩევა. ძირითადად ავტომატური წყლის დონის მზომი ხელსაწყოების განთავსება ხორციელდება სახიდე გადასასვლელებზე, თუმცა რიგ შემთხვევებში რთულია ჰიდროლოგიურად გამართლებული კვეთისა და ხიდის თანხვედრა. ასეთ შემთხვევაში საჭიროა დამატებითი კონსტრუქციის მოწყობა, რაც დაკავშირებულია მნიშვნელოვან ფინანსურ რესურსებთან</p>	

<p>5.1.5</p>	<p>ურბანული ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობების მშენებლობა აჭარის რეგიონში</p>	<p>2026 წლისათვის აშენებულია ურბანული ჩამდინარე წყლების 9 გამწმენდი ნაგებობა</p>	<p>სს „აჭარის წყლის ალიანსი“</p>	<p>2026 წ. IV კვარტ.</p>	<p>მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა</p>	<p>10%</p> <p>2024 წლის I-XII თვის განმავლობაში: გზშ-ს პროცედურები - გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებები მიღებულია - ხულოს, ქობულეთის, ხელვაჩაურის, ქედისა და შუახევის მუნიციპალიტეტების გამწმენდი ნაგებობებისთვის. გარემოსდაცვითი მონიტორინგის პროცესები ჯერ არ დაწყებულა. სპეციალური ტყით სარგებლობის ნებართვები - ხულოს, ქედის, ხელვაჩაურისა და ქობულეთის მუნიციპალიტეტებში არსებულ სახელმწიფო ტყის ფონდის ტერიტორიებზე 49 წლით სპეციალური დანიშნულებით ტყითსარგებლობის ნებართვები მიღებულია. შუახევის მუნიციპალიტეტში არსებულ სახელმწიფო ტყის ფონდის ტერიტორიებზე სპეციალური დანიშნულებით ერთ წლამდე ტყითსარგებლობის უფლება მიღებულია. პროექტის მშენებლობის ეტაპი დაიწყო 2024 წლის აპრილში შემდეგ ლოკაციებზე: ქობულეთის მუნიციპალიტეტი (ქვედა კვირიკე), ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტი (კირნათი-კობალეთი), ქედის მუნიციპალიტეტი (უჩხითი, ვაიო-აქუცა, ქოსოფელი, ტიბეთა), შუახევის მუნიციპალიტეტი (გომარდული, ბრილი, ვარჯანაული, წანკალაური, ღორექეთი-სხეფელა), ხულოს მუნიციპალიტეტი (თხილაძირი, ოქრუაშვილები-დუაძეები). ამ ეტაპისთვის ძირითადად მიმდინარეობს წყალმომარაგების ქსელის საექსკავაციო სამუშაოები. დღეის მდგომარეობით, სულ გაყვანილია 87.5კმ სიგრძის წყალმომარაგების მილი (მთლიანი პროექტის 22.36%), ხოლო სექტიკური ავზების მშენებლობა ჯერ არ დაწყებულა. პროექტის განხორციელებას თან</p>	<p>გამოწვევები ძირითადად უკავშირდებოდა სანებართვო პროცედურებს, რომლებიც ამ ეტაპისთვის დასრულებულია (დარჩენილია მხოლოდ შუახევის 49 წლით ტყის ფონდის სპეციალური დანიშნულებით ტყითსარგებლობისა და მიწისქვეშა წყლების სარგებლობის ნებართვები). კვლავ გამოწვევად რჩება უწყებათაშორისი კორესპონდირება, რაც თავის მხრივ, აფერხებს დროულ რეაგირებას. სამშენებლო სამუშაოების მიმდინარეობას ხშირად ხელს უშლის მეტეოროლოგიური და გეოლოგიური პირობები, რაც ასევე ერთ-ერთ რთულ საკითხად ითვლება.</p> <p>ყოველივე ზემოხსენებულიდან გამომდინარე, რეკომენდებულია უფრო მეტი ეფექტური უწყებათაშორისი კომუნიკაცია და სამუშაოების უსაფრთხოდ და დროულად წარმართვა</p>	
--------------	--	--	----------------------------------	--------------------------	--	---	--	--

						<p>ახლავს რიგი გამოწვევები. გამომდინარე იქედან, რომ მსგავსი ტიპის პროგრამა მაღალმთიან რეგიონებში ჯერ არ განხორციელებულა, ადგილი ჰქონდა გარკვეულ შეფერხებებს წინასამშენებლო პერიოდის სანებართვო პროცედურებთან დაკავშირებით (ძირითადად, სანებართვო ვადები). ამ ეტაპისთვის სანებართვო პირობები თითქმის შესრულებულია - ნებართვების უმრავლესობა მიღებულია. რაც შეეხება სამშენებლო სამუშაოების მიმდინარეობას, გეოლოგიური პირობებიდან გამომდინარე, შესაძლებელია ადგილი ჰქონდეს პროექტის თავდაპირველი დიზაინის ცვლილებებს, რასაც თან ახლავს დროში გაწერილი საქმომედო გეგმის მოდიფიკაცია. ზოგადად, 2024 წლის აპრილიდან 31 დეკემბრის ჩათვლით პროექტის 2024 წლის სამუშაოების 60% (გათვლილი პირველი წლის სამუშაოებისთვის) შესრულებულია. აღსანიშნავია ის ფაქტიც, რომ არამკაცრმა მეტეოროლოგიურმა პირობებმაც ხელი შეუწყო აღნიშნულ პროგრესს.</p>	
--	--	--	--	--	--	--	--

5.1.6	ურბანული ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობების მშენებლობა	2026 წლისათვის აშენებულია ურბანული ჩამდინარე წყლების 17 გამწმენდი ნაგებობა	შპს „საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია“	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	36%	2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დასრულებულია 6 გამწმენდი ნაგებობის მშენებლობა, ხოლო მიმდინარე პროექტების ფარგლებში, გამწმენდი ნაგებობებზე სამშენებლო სამუშაოების ფიზიკური პროგრესი შეადგენს: ქ. ფოთის ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობისთვის (სულ 2 ცალი) - 80%, დაბა გუდაურის ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობისთვის (სულ 4 ცალი) - 92%, ქ. მარნეულის ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობისთვის - 94%. ამასთან, სამშენებლო სამუშაოები დაიწყო ქ. მარტვილის წყალარინების სიტემისა და ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობისა და ქ. ყვარელის წყალარინების სისტემის ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობის. შესაბამისად, ქ. ყვარელის წყალარინების გამწმენდი ნაგებობის სამშენებლო სამუშაოების ფიზიკური პროგრესი შეადგენს 10%, ხოლო ქ. მარტვილის წყალარინების გამწმენდი ნაგებობის სამშენებლო სამუშაოების ფიზიკური პროგრესი შეადგენს - 15%.	გამოწვევები: წყალმომარაგების ქსელის მშენებლობის პროგრესი, რომელზედაც დამოკიდებულია გამწმენდი ნაგებობების მშენებლობის პროგრესი. ამასთან, გამოწვევას წარმოადგენს კონტრაქტორი კომპანიების მიერ ვალდებულების დროული შესრულება, ასევე, გამწმენდი ნაგებობების მშენებლობისათვის საჭირო ტექნიკური გადაწყვეტების სირთულე გეოგრაფიულ არეალთან მიმართებით.	
5.1.7	სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობაში გამოყენებული ნიტრატებით დაბინძურებული ან დაბინძურების რისკის ქვეშ მყოფი ზედაპირული წყლების იდენტიფიცირება და ნიტრატებისადმი მოწყვლადი ზონების განსაზღვრა	შემუშავებულია ნიტრატებით დაბინძურებული ან რისკის ქვეშ მყოფი ზედაპირული წყლის ობიექტების რუკა. განსაზღვრულია ნიტრატების მიმართ მოწყვლადი ზონები	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2023 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა დაგვიანებით	100%	ევროკავშირის ტექნიკური მხარდაჭერის პროექტის ფარგლებში განისაზღვრა სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობაში გამოყენებული ნიტრატების მიმართ მოწყვლადი ზონები.		

5.1.8	სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობაში გამოყენებული ნიტრატებით დაბინძურებული ან დაბინძურების რისკის ქვეშ მყოფი მიწისქვეშა წყლების იდენტიფიცირება და ნიტრატებისადმი მოწყვლადი ზონების განსაზღვრა	განსაზღვრულია ნიტრატების მიმართ მოწყვლადი ზონები	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2024 წ. III კვარტ.	განხორციელდა	100%	ნიტრატებით დაბინძურებული ან დაბინძურების რისკის ქვეშ მყოფი ზონები განისაზღვრა ევროკავშირის ტექნიკური დახმარების პროექტის „გარემოს დაცვისა და კლიმატის ცვლილებასთან ბრძოლის მხარდაჭერა საქართველოში“ ფარგლებში მომუშავე ექსპერტების მიერ.		
5.1.9	ნიტრატების მიმართ მოწყვლადი ზონებისთვის კარგი სასოფლო-სამეურნეო პრაქტიკის წესების განსაზღვრა	ნიტრატების მიმართ მოწყვლადი ზონებისთვის შემუშავებული სახელმძღვანელო კარგი სასოფლო-სამეურნეო პრაქტიკის წესების შესახებ	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2023 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	აქტივობა განხორციელდა 2023 წელს. ევროკავშირის ტექნიკური მხარდაჭერის პროექტის „გარემოს დაცვისა და კლიმატის წინააღმდეგ ბრძოლის ხელშეწყობა საქართველოში“ ფარგლებში ჩატარდა კვლევა ნიტრატების მიმართ მოწყვლადი ზონების განსაზღვრის მიზნით, რომლის შემდგომ საქართველოში განსაზღვრულია ნიტრატების რისკის ქვეშ მყოფი ზონები. აღნიშნული პროექტის ფარგლებში, ნიტრატებით მოწყვლადი ზონებისთვის განისაზღვრა კარგი სასოფლო-სამეურნეო პრაქტიკა და შემუშავდა შესაბამისი წესები, რომელიც სახელმძღვანელოს ფორმატით იქნა წარმოდგენილი.		
5.1.10	სააუზო მართვის გეგმების შემუშავება და დამტკიცება	დამტკიცებული სააუზო მართვის გეგმები 6 სააუზო უბნისთვის	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2024 წ. III კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	60%	მომზადებულია სამი სააუზო მართვის გეგმის (ალაზანი-იორი, ჭოროხი-აჭარისწყალი, ხრამი-დებედა) სამუშაო ვერსია. ორი სააუზო მართვის გეგმის (მდ. რიონისა და მდ. ენგურის სააუზო უბნებისთვის) მომზადება მიმდინარეობს პროგრამის „ევროკავშირი გარემოსთვის - წყლის რესურსები და გარემოსდაცვითი მონაცემები“ (EU4Environment: Water Resources & Environmental Data) ფარგლებში. დაწყებულია ალაზანი-იორის სააუზო მართვის გეგმის განახლება.	სამინისტრო უზრუნველყოფს აღნიშნული მართვის გეგმების შემუშავებას და დასამტკიცებლად წარდგენას. ასევე, ვინაიდან აღნიშნული გეგმები საჭიროებენ განახლებას, შესრულების პროგრესი წინა წელთან შედარებით შემცირდა, რადგან განსაზღვრული დოკუმენტების რაოდენობა გაიზარდა.	

5.1.1 1	„სააუზო მართვის საკონსულტაციო-საკოორდინაციო საბჭოების შექმნისა და საქმიანობის წესის თაობაზე“ ბრძანების შემუშავება და დამტკიცება	მიღებული ბრძანება „სააუზო მართვის საკონსულტაციო-საკოორდინაციო საბჭოების შექმნისა და საქმიანობის წესის თაობაზე“	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2023 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	90%	„წყლის რესურსების მართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, მომზადდა მთავრობის დადგენილების პროექტი „სააუზო მართვის საკონსულტაციო-საკოორდინაციო საბჭოების შექმნისა და საქმიანობის წესის თაობაზე.“ წყლის რეფორმის ფარგლებში, ამ და სხვა დადგენილების პროექტების შემუშავების მიზნით, 2024 წლის 1 ივლისს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის მიერ დამტკიცდა „წყლის რესურსების მართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის 37-ე მუხლის პირველი პუნქტიდან გამომდინარე სამართლებრივი აქტების შემუშავების მიზნით სამუშაო ჯგუფის შექმნის შესახებ ბრძანება, რომლის ფორმატშიც გაგრძელდება მუშაობა დადგენილების პროექტის სრულყოფისთვის.		
5.2.1	კანონპროექტის შემუშავება საქართველოს კანონში „ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობისათვის მოსაკრებლების შესახებ“ ცვლილების შეტანის თაობაზე და დასამტკიცებლად წარდგენა	შემუშავებული და პარლამენტისთვის დასამტკიცებლად წარდგენილი კანონის პროექტი საქართველოს კანონში „ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობისათვის მოსაკრებლების შესახებ“ ცვლილების შეტანის თაობაზე	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2023 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	„ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობისათვის მოსაკრებლების შესახებ“ საქართველოს კანონში შეტანილი იქნა ცვლილება (N3426-XIმს-Xმპ, 30.06.24), რომლის მიხედვით 2027 წლის 1 სექტემბრიდან ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობისათვის მოსაკრებლის გადამხდელი გახდება პირი, რომელიც ახორციელებს ზედაპირული წყლის ობიექტიდან წყალაღებას.		
5.2.2	„გარემოსდაცვითი ხარჯის მეთოდოლოგიის დამტკიცების შესახებ“ ბრძანების შემუშავება და მიღება	მიღებულია ბრძანება „გარემოსდაცვითი ხარჯის მეთოდოლოგიის დამტკიცების შესახებ“	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2023 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	70%	მომზადებულია საქართველოს მდინარეების გარემოსდაცვითი ხარჯის შეფასების მეთოდოლოგიის სამუშაო ვერსია. მიუხედავად ამისა, დოკუმენტს სჭირდება განახლება, რაზეც გრძელდება მუშაობა. წყლის რეფორმის ფარგლებში, ამ და სხვა დადგენილების პროექტების შემუშავების მიზნით, 2024 წლის 1 ივლისს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის მიერ დამტკიცდა „წყლის რესურსების მართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის 37-ე	დონორული ფინანსური დახმარების არარსებობა	

							მუხლის პირველი პუნქტიდან გამომდინარე სამართლებრივი აქტების შემუშავების მიზნით სამუშაო ჯგუფის შექმნის შესახებ ბრძანება, რომლის ფორმატშიც გაგრძელდება მუშაობა აღნიშნული მეთოდოლოგიის პროექტის სრულყოფისთვის.		
5.2.3	„მიწისქვეშა მტკნარი სასმელი წყლის მოპოვების მიზნით, ჭაბურღილების ბურღვის სახელმწიფო აღრიცხვის წესი“-ს შესახებ დადგენილების შემუშავება და დამტკიცება	დამტკიცებული დადგენილება „მიწისქვეშა მტკნარი სასმელი წყლის მოპოვების მიზნით, ჭაბურღილების ბურღვის სახელმწიფო აღრიცხვის წესი“-ს შესახებ	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2023 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	95%	მომზადდა ტექნიკური რეგლამენტის პროექტი „მიწისქვეშა მტკნარი სასმელი წყლის მოპოვების მიზნით ჭაბურღილების აღრიცხვის წესი“-ს შესახებ, რომელიც დაიგზავნა დაინტერესებულ მხარეებთან და დარგობრივ ექსპერტებთან. გარემოს ეროვნული სააგენტოს მიერ განხილული იქნა მოწოდებული წინადადებები/შენიშვნები, მომზადდა დოკუმენტის საბოლოო ვერსია და გაიგზავნა გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში.		
5.2.4	შპს „საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანიის“ მფლობელობაში არსებული წყალმომარაგების ამორტიზებული ქსელის სარეაბილიტაციო/სამშენებლო სამუშაოები	წყალმომარაგების ქსელში აღრიცხავი წყლის დანაკარგები შემცირებულია 30%-ით (77%-დან 47%-მდე).	შპს „საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია“	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	3%	2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მონაცემები რჩება უცვლელი ყოველწლიურ ანგარიშგებასთან მიმართებაში, რადგან მასშტაბური სამშენებლო სამუშაოები არ არის დასრულებული.	გამოწვევა: ტენდერის შედეგები, აგრეთვე, სტაციონალური აღრიცხვის კვანძების მოწყობის სამუშაოების დაგვიანება კონტრაქტორის მიერ.	
5.2.5	შპს „საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების“ წყალმომარაგების გამრიცხველიანება	გამრიცხველიანების პროცენტული მაჩვენებელი გაზრდილია 17%-ით (58%-დან 75%-მდე).	შპს „საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია“	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	89%	2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამრიცხველიანების ნიშნული შეადგენს 73.22%, სამიზნე მაჩვენებელი კი 15.22%-მდე გაიზარდა.	პროექტების დროული დასრულება, რომელთა შედეგადაც განხორციელდება გამრიცხველიანება.	

5.2.6	ქ. თბილისის ზონირება წყლის მრიცხველების დამონტაჟების საშუალებით წყლის დანაკარგების მხრივ პრობლემური ადგილების გამოსავლენად და მიზნობრივი სამუშაოების დასაგეგმად	თბილისის ზონირება განხორციელებულია 100 %-ით (ამჟამად განხორციელებულია 69%-ით).	შპს “ჯორჯიან უოთერ ენდ ფაუერი”	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელებულია	4%	2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით თბილისის ზონირება განხორციელებულია 70%-ით. 2023 წელს დაიწყო წყალმომარაგების ქსელის არსებული ტექნიკური მდგომარეობის კომპლექსური შესწავლის პროცესი, რის ფარგლებშიც მოხდა კრიტიკული წერტილების გამოყოფა და დაისახა წყალმომარაგების სისტემის გრძელვადიანი განვითარების გადაწყვეტები. აღნიშნულმა პროცესმა დროებით შეაჩერა/შეაფერხა მიმდინარე პროექტები.		
5.2.7	შპს “ჯორჯიან უოთერ ენდ ფაუერის” მფლობელობაში არსებული წყალმომარაგების ამორტიზებული ქსელის სარეაბილიტაციო/სამშენებლო სამუშაოები	სრულად რეაბილიტირებულია ამორტიზებული წყალმომარაგების ქსელის 21% (ამჟამად რეაბილიტირებულია 15 %).	შპს “ჯორჯიან უოთერ ენდ ფაუერი”	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელებულია	22.0%	2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სრულად რეაბილიტირებულია წყალმომარაგების ქსელის 16,3%. რეაბილიტირებული წყალმომარაგების ქსელის სიგრძე შეადგენს 16,641 მ-ს, ხოლო წყალარინების (კანალიზაციის) ქსელის სიგრძე 7,452 მ-ს, შესაბამისად ჯამურად რეაბილიტირებულია 24,093 გრძივი მეტრი.		
5.2.8	ტექნიკური სამუშაოების განხორციელება წყალმომარაგების ქსელში წნევის დარეგულირების მიზნით	წყალმომარაგების ქსელზე დამონტაჟებულია წნევის რეგულატორების 100% (ამჟამად დამონტაჟებულია 72%)	შპს “ჯორჯიან უოთერ ენდ ფაუერი”	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელებულია	4%	2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წყალმომარაგების ქსელზე დამონტაჟებულია წნევის რეგულატორების 73%. 2023 წელს დაიწყო წყალმომარაგების ქსელის არსებული ტექნიკური მდგომარეობის კომპლექსური შესწავლის პროცესი, რის ფარგლებშიც მოხდა კრიტიკული წერტილების გამოყოფა და დაისახა წყალმომარაგების სისტემის გრძელვადიანი განვითარების გადაწყვეტები. აღნიშნულმა პროცესმა დროებით შეაჩერა/შეაფერხა მიმდინარე პროექტები.		

2024 წლის კონსოლიდირებული სტატუსსანგარიში (აქტივობის დონე)

5.2.9	რეზერვუარებში წყლის დონის გამზომი მოწყობილობების დამონტაჟება წყლის გადაღვრების მინიმუმზაციისათვის	რეზერვუარების 100% აღჭურვილია წყლის დონის გამზომი მოწყობილობებით.	შპს “ჯორჯიან უოთერ ენდ ფაუერი”	2026 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	სათავე ნაგებობებზე არსებული რეზერვუარების 100% აღჭურვილია წყლის დონის გამზომი მოწყობილობებით.		
5.2.1 0	შპს “ჯორჯიან უოთერ ენდ ფაუერის” წყალმომხმარებლების გამრიცხველიანება	გამრიცხველიანებულია საყოფაცხოვრებო მომხმარებლების 49% (ამჟამად გამრიცხველიანებულია 38%).	შპს “ჯორჯიან უოთერ ენდ ფაუერი”	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	77%	2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამრიცხველიანებულია საყოფაცხოვრებო მომხმარებლების 46,5%. გამრიცხველიანების პროცესში მნიშვნელოვანი ღონისძიებები განხორციელდა თბილისის ტერიტორიის ზედა ზონებში, კერძო მოსახლეობის არეალში სისტემურად მოხდა ძველი მრიცხველების ჩანაცვლება ახალი ჭკვიანი (ანათვალის დისტანციურად წაკითხვის შესაძლებლობის მქონე) მრიცხველებით, რამაც გარკვეულწილად შეამცირა გაუმრიცხველიანებელი საყოფაცხოვრებო მომხმარებლების გამრიცხველიანების ტემპი.		
5.2.1 1	სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის სარეაბილიტაციო სამუშაოები	რეგულარული სარწყავი მიწის ფართობი გაზრდილია 32.74 ათასი ჰექტრით; სარწყავი მიწების წყლით უზრუნველყოფა გაუმჯობესებულია 29.07 ათას ჰექტარზე. მიწის ფართობები დაშრობილია - 0.42 ათას ჰექტარზე; მიწის ფართობებიდან ჭარბი წყლის მოცილება განხორციელებულია - 0.24 ათას ჰექტარზე	შპს საქართველოს მელიორაცია	2025 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	20%	რეგულარული სარწყავი მიწის ფართობი - 10,46 ჰა. სარწყავი მიწების წყლით უზრუნველყოფის გაუმჯობესება - 13.45 ჰა. საანგარიშო პერიოდში, 2024 წელს, ინდიკატორით განსაზღვრული დანარჩენი აქტივობების განხორციელება არ ყოფილა დაგეგმილი.	შესყიდვის პროცედურების შეფერხება(სამშენებლო მასალებზე ბაზარზე არსებული ფასების ზრდა); ფორსმაჟორული სიტუაციები; სხვა გაუთვალისწინებელი გარემოებები (კლიმატური პირობები).	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი დასაკორექტირებელია, ვინაიდან აღნიშნული ინდიკატორი შევსებულია 2022 წლის დასაწყისში და დღეის მდგომარეობით 2022-2026 წლების მიდწეული

								შედეგების ინდიკატორი მნიშვნელოვნად განსხვავდება 2022 წელს დაგეგმილი ინდიკატორებისგან და მორგებულია დღეის მდგომარეობით სახელმწიფო ბიუჯეტისგან გამოყოფილ ასიგნებებზე. ასევე, აღსანიშნავია, რომ აღნიშნული ღონისძიების განხორციელება ხდება მუდმივად და დასაკორექტირებელია შესრულების ვადა 2026 წლის IV ის ჩათვლით.	
6.1.1	ბალასტური წყლების ლაბორატორიის დაარსება, სადაც განხორციელდება ბალასტური წყლების კონტროლის მიზნით წყლის უცხო მავნე ორგანიზმების და პათოგენების რაოდენობის ანალიზი	დაარსებული ლაბორატორია	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	60%	გაიხსნა სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს ბათუმის ახალი ოფისი, მოეწყო ბალასტური წყლების კვლევისთვის მიკრობიოლოგიური და ჰიდრობიოლოგიური ლაბორატორიები, შეძენილია აპარატურის ნაწილი, მათ შორის ჰერმეტიზატორი, თერმოსტატები, უსაფრთხოების კარადა, ავტოკლავი, მიკროსკოპები და სხვა. გაგრძელდება ლაბორატორიების აღჭურვა და საჭირო იქნება სპეციალისტებისთვის ტრენინგების ორგანიზება ბალასტური წყლების ბიოლოგიური ანალიზის მეთოდების გასაცნობად.	მთავარ გამოწვევას წარმოადგენს, რომ სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს სპეციალისტებს ამ ეტაპზე არ გააჩნიათ ბალასტური წყლების კვლევის გამოცდილება, შესაბამისად სასწავლო ვიზიტების და ტრენინგების დაგეგმვა აღნიშნული მიმართულებით უკიდურესად აუცილებელია.	
6.2.1	სანაპირო თევზჭერის აღრიცხვიანობის მოწესრიგების მიზნით ნორმატიული აქტის შემუშავება და დამტკიცება	დამტკიცებული ნორმატიული აქტი	სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტი	2023 წ. II კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	50%	სანაპირო თევზჭერის აღრიცხვიანობის მოწესრიგების მიზნით მომზადდა ცვლილებები ცხოველთა სამყაროს შესახებ საქართველოს კანონსა და ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსში.	ამ ეტაპზე შეჩერებულია აღნიშნულ აქტივობაზე მუშაობა, ვინაიდან საკითხი საჭიროებს დამატებითი კონსულტაციების გამართვას.	

6.2.2	სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის ტექნიკური აღჭურვილობით გაძლიერება	შემენილია სულ მცირე 1 სწრაფმავალი კატერი	სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტი	2023 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	შემენილია და გადაეცა საექსპლუატაციოდ დეპარტამენტის შავი ზღვის დაცვის კონვენციურ სამმართველოს 1 სწრაფმავალი კატარდა.		
6.3.1	მონიტორინგის პროგრამის შემუშავება	შემუშავებული მონიტორინგის პროგრამა	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2023 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	WWF-Caucasus პროგრამის "ზუთხისებრთა კონსერვაციის გაძლიერება საქართველოში" ფარგლებში შემუშავდა ზუთხისებრთა მონიტორინგის პროგრამა, რომელიც მოიცავს მონიტორინგის მეთოდებს, ზუთხისებრთა განვითარების ფაზების შესაბამისად, როგორც საზღვაო, ისე სამდინარო ნაწილში; ასევე, მონიტორინგის სტანდარტიზებულ მეთოდოლოგიას.		
6.3.2	ზუთხისებრთა სახეობების კონსერვაციის ხელშეწყობის მიზნით რეკომენდაციების მომზადება	მომზადებული რეკომენდაციების ამსახველი ანგარიში	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	სამინისტროს პროგრამული ბიუჯეტის ფარგლებში განხორციელდა „საქართველოში გავრცელებულ ზუთხისებრთა სახეობების პოპულაციებისა და ჰაბიტატების“ კვლევა, სადაც ზუთხისებრთა სახეობების კონსერვაციის ხელშეწყობის მიზნით მომზადდა რეკომენდაციები.		
6.4.1	საზღვაო წყლებში აკვაკულტურისთვის ზონა/ზონების გამოყოფა	სულ მცირე ერთი გამოყოფილი ზონა	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2024 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	გაეროს სურსათისა და სოფლის მეურნეობის ორგანიზაციის (FAO/GFCM) და ევროკავშირთან მჭიდრო თანამშრომლობით, „საქართველოს საზღვაო წყლებში აკვაკულტურისათვის გამოყოფილი ზონებს დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2023 წლის 03 აპრილის N639 განკარგულების საფუძველზე დამტკიცებულია თევზის მეურნეობებისათვის 3 ზონა, ხოლო მოლუსკების წარმოებისათვის - 5 აკვაკულტურის ზონა.		

6.4.2	აკვაკულტურისთვის გამოყოფილი ზონების მართვის გეგმის შემუშავება	შემუშავებული მართვის გეგმები	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2025 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს მიერ შემუშავდა საქართველოს საზღვაო წყლებში აკვაკულტურისათვის გამოყოფილი ზონების მართვის გეგმები როგორც თევზის ასევე მოლუსკების ზონებისათვის.		
6.4.3	აკვაკულტურის ხელშეწყობის მიზნით ცნობიერების გასაზრდელი ღონისძიებების განხორციელება	აკვაკულტურის განვითარების ხელშეწყობის მიზნით განხორციელებულია მინიმუმ ერთი საინფორმაციო კამპანია	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2024 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	აკვაკულტურის ახალი კანონმდებლობის გაცნობისა და ფერმერთა ცნობიერების ამაღლების მიზნით საქართველოს რეგიონებში ადგილობრივ ფერმერთან და ადგილობრივ მოსახლეობასთან პერიოდულად იმართება შეხვედრები. განხორციელდა მეწარმეებისათვის მაქსიმალურად გამარტივებული ინფორმაციის მიწოდება ნებართვების აღების მიზნით. სააგენტოს ვებგვერდზე განთავსდა ნებართვის განაცხადის განხილვასთან დაკავშირებული პროცედურები და სხვა საჭირო მასალები. შეხვედრების ფარგლებში განხორციელდა დაინტერესებული პირთათვის აკვაკულტურის ახალი კანონმდებლობის გაცნობა, დარგის პოპულარიზაცია და ცნობიერების ასამაღლებელი ღონისძიებები.		
6.5.1	საზღვაო ნარჩენების კუთხით სიტუაციის ანალიზის შეფასების მიზნით კვლევის განხორციელება	მომზადებული კვლევის ანგარიში	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტ.	არ დაწყებულა	0%	საზღვაო ნარჩენების მართვის კუთხით დაგეგმილია სიტუაციის ანალიზის შეფასების მიზნით შესაბამისი კვლევის განხორციელება, რომელიც ხელს შეუწყობს შავი ზღვის დაბინძურებისგან დაცვას. ამ ეტაპზე, არ დაწყებულა შესაბამისი კვლევის ჩატარება.	დონორული ფინანსური დახმარების არარსებობა	
6.5.2	ზღვისპირა მუნიციპალიტეტების მიერ სანაპირო ზოლის მუნიციპალური ნარჩენების მართვის განხორციელება	სანაპირო ზოლის მუნიციპალური ნარჩენების მართვის საკითხები გათვალისწინებულია ზღვისპირა მუნიციპალიტეტების ნარჩენების მართვის გეგმებში	მუნიციპალიტეტები	2023 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	50%	სანაპირო ნარჩენების მართვის შესახებ ღონისძიებები ასახულია (ზუგდიდის, ლანჩხუთის, ოზურგეთის, ფოთის) მუნიციპალიტეტების ნარჩენების მართვის გეგმებში, ხოლო ბათუმის, ქობულეთის, ხობის და ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტების ნარჩენების მართვის გეგმაში განსაზღვრული არ არის სანაპირო ნარჩენების	უნდა აღინიშნოს, რომ სანაპირო ნარჩენების მართვის საკითხი განეკუთვნება მუნიციპალიტეტების კომპეტენციას. მიუხედავად იმისა, რომ იმ მუნიციპალიტეტებს, რომლებსაც განახლებულ მუნიციპალურ	

							მართვასთან დაკავშირებული საკითხები.	ნარჩენების მართვის გეგმებში არ აქვთ ასახული სანაპირო ზოლის მუნიციპალური ნარჩენების მართვის საკითხები, კომპეტენციის შესაბამისად აგრძელებენ სანაპირო ზოლის ნარჩენების მართვას.	
6.6.1	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს ტექნიკური შესაძლებლობების გაძლიერება ინტეგრირებული მონიტორინგისთვის	სულ მცირე ერთი მცურავი საშუალება, რომელიც აღჭურვილია მეცნიერული კვლევის განსახორციელებლად საჭირო ტექნიკით	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	60%	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო აქტიურად მონაწილეობს შავი ზღვის საქართველოს სანაპიროს ბიოლოგიური რესურსებისა და ბიომრავალფეროვნების მდგომარეობის შეფასების პროცესში, საზღვაო კვლევებს სააგენტო ამ ეტაპზე ახორციელებს თევზსაჭერი გემის საშუალებით, რომელსაც ქირობს მთელი წლის განმავლობაში სატენდერო შესყიდვის საფუძველზე. გემი, რომელსაც ვკირობთ იძლევა გარკვეული მოცულობის კვლევითი სამუშაოების ჩატარების საშუალებას ძირითადად პორტატული ხელსაწყოებით (ექოსაუნდერი „ბიოსონიკი“, სილრმისეული ზონდი „ექსო“ და სხვა). არსებული აპარატურა იძლევა საშუალებას შეფასებულ იქნას თევზის რაოდენობრივი მაჩვენებლები და წყლის ძირითადი ხარისხობრივი პარამეტრები გარკვეულ დონეზე, მაგრამ სრულყოფილი კვლევისათვის აუცილებელია უფრო ზუსტი ხელსაწყოები, რომლებიც მონტაჟდება უშუალოდ გემზე და იძლევა საშუალებას კვლევები წარმოებულ იქნეს ზედმიწევნით ზუსტად ევროკავშირის წამყვანი მეთოდოლოგიების მიხედვით.	არასაკმარისი ფინანსური რესურსები	

6.6.2	თევზჭერის, საზღვაო ბიოლოგიის და მათემატიკური მოდელირების კუთხით სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს თანამშრომელთა რაოდენობის გაზრდა	თანამშრომელთა რაოდენობა გაზრდილია 25-მდე	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	84%	მიმდინარე წელს სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს მეთევზეობის, აკვაკულტურისა და წყლის ბიომრავალფეროვნების დეპარტამენტს ერთი სპეციალისტი მოეწყო ბიოლოგიის სადოქტორო პროგრამაზე ჰიდრობიოლოგიის მიმართულებით ქ. ტრაბზონში შავი ზღვის ტექნიკურ უნივერსიტეტში და შესაბამისად მოუწია სამსახურიდან წასვლა. ამჟამად დეპარტამენტში სულ მუშაობს 21 შტატისანი და შტატგარეშე თანამშრომლები. გამოცხადდა კონკურსი 3 ვაკანტურ თანამდებობაზე.	საქართველოში შესაბამისი დარგის სპეციალისტების ნაკლებობა.	
6.6.3	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს ტექნიკური შესაძლებლობების გაძლიერება ქიმიური პარამეტრების მონიტორინგისთვის	შემენილი მონიტორინგის განსახორციელებლად საჭირო ტექნიკური აღჭურვილობის 80%	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	30%	შემენილი იქნა ორი ერთეული პლაზმურ ემისიური მას სპექტრომეტრი (ინდუქციურად დაწყვილებული პლაზმური მასის სპექტრომეტრია), რომლებიც დამონტაჟებულია თბილისისა და ბათუმის ლაბორატორიაში.		
6.6.4	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს შესაძლებლობების გაძლიერება ადამიანური რესურსის კუთხით ვეშაპისნაირების გამორიყვების უფრო მასშტაბური შესწავლის მიზნით	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს თანამშრომლების რაოდენობა, რომლებიც ახორციელებენ სავსე გასვლებს, ეგზემპლარების იდენტიფიკაციას, გამორიყვების აღრიცხვას და საინფორმაციო კამპანიებს სამიზნე ჯგუფებთან (უწყებები, უნივერსიტეტები, საზოგადოება) გაზრდილია 3 თანამშრომლით	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2026 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს მეთევზეობის, აკვაკულტურისა და წყლის ბიომრავალფეროვნების დეპარტამენტში 3 თანამშრომელი ჩართულია დელეგირების ნაპირზე გამორიყვის მონიტორინგში, ახორციელებენ სავსე გასვლებს, ადგილზე გამორიყული ეგზემპლარების დათვალიერებას და აღრიცხვას. გრძელდება საინფორმაციო კამპანიების წარმოება.		

6.6.5	მეცნიერული პლატფორმის შექმნა, რომლის ფარგლებშიც მეცნიერული კვლევის შედეგები შავი ზღვის გარემოს ხარისხობრივი მდგომარეობის შესახებ გაზიარებული იქნება მეცნიერებსა და შესაბამის სფეროში პოლიტიკის შემქმნელებს შორის	პლატფორმის ფარგლებში ჩატარებული მინიმუმ 2 შეხვედრა	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტ.	არ დაწყებულია	0%	შავი ზღვის შესახებ მეცნიერული და ექსპერტული ცოდნის გაზიარების ფარგლებში დაგეგმილია მეცნიერული პლატფორმის შექმნა, რომლის მიზანია კვლევითი მიმართულებით მომუშავე ინსტიტუტების, საერთაშორისო ორგანიზაციების, ადგილობრივი არასამთავრობო ორგანიზაციების და სფეროში პოლიტიკის შემქმნელების ჩართვა. აღნიშნული პლატფორმა მიზნად ისახავს შავი ზღვის შესახებ მეცნიერული კვლევის შედეგებისა და სფეროში მომუშავე სპეციალისტთა გამოცდილების გაზიარებას.		
6.6.6	წყლის საინფორმაციო სისტემის (WIS Georgia) ფარგლებში ზღვის კომპონენტის დამატება და მუდმივად განახლება	შავი ზღვის შესახებ ინფორმაცია ხელმისაწვდომია წყლის საინფორმაციო სისტემის ვებგვერდზე wis.mepa.gov.ge	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2023 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	50%	აღნიშნული აქტივობის განხორციელების შუალედურ ეტაპზე მომზადდა შესაბამისი მასალა საიტზე შემდგომი განთავსების მიზნით. თუმცა, ვინაიდან საიტს (WIS Georgia - წყლის საინფორმაციო სისტემა) ამჟამად ტექნიკური ხარვეზი აქვს, აქტივობის შესრულება გადადებულია. იგეგმება ევროკავშირის ახალი პროექტის (Better Water Quality for Citizens' Health and Environment, under the EU Green Connectivity Programme for Georgia) ფარგლებში შავი ზღვის კომპონენტის ასახვა და წყლის საინფორმაციო სისტემის განვითარება.	აქტივობის განხორციელების ეტაპზე ძირითადი გამოწვევაა პორტალის ტექნიკური ხარვეზი, რის გამოც საიტი ამ დროისთვის არ ფუნქციონირებს. შესაბამისად, მიმდინარეობს ტექნიკური პრობლემის ლიკვიდაცია	

<p>7.1.1</p>	<p>ზონებისა და აგლომერაციებისთვის ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მართვის გეგმების შემუშავება და დამტკიცება</p>	<p>დამტკიცებული ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მართვის სულ მცირე 4 გეგმა</p>	<p>გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი</p>	<p>2023 წ. IV კვარტ.</p>	<p>მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა</p>	<p>70%</p> <p>ქართველი და ევროპელი ექსპერტების მონაწილეობით, ევროკავშირის ტექნიკური მხარდაჭერის პროექტის „გარემოს დაცვისა და კლიმატის ცვლილების წინააღმდეგ ბრძოლის მხარდაჭერა“ ხელშეწყობით, მომზადდა თბილისის აგლომერაციისთვის ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მართვის 2024-2026 წლების გეგმის პროექტი. გეგმის საჯარო განხილვა გაიმართა 2024 წლის 2 აგვისტოს, რომლის შემდეგაც იგი დასამტკიცებლად წარედგინა საქართველოს მთავრობას. საქართველოს მთავრობის 2024 წლის 17 სექტემბრის N1361 განკარგულებით დამტკიცდა თბილისის აგლომერაციის ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მართვის გეგმა 2024-2026 წლებისთვის (https://mepa.gov.ge/Ge/PublicInformation/35129).</p> <p>იმავე პროექტის ფარგლებში მომზადდა საბაზისო კვლევა შავი ზღვის ზონაში ჰაერის დაბინძურების კუთხით არსებული მდგომარეობის შესახებ და შემუშავდა შავი ზღვის ზონის ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მართვის 2025-2027 წლების გეგმის პროექტი. საბაზისო კვლევის შედეგები და გეგმის პროექტის სამუშაო ვერსია განხილული იქნა საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2022 წლის 31 ოქტომბრის N2-812 ბრძანების საფუძველზე შექმნილი შავი ზღვის ზონის ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის გაუმჯობესების ხელშეწყობი სამუშაო ჯგუფის წევრების მიერ 18 ოქტომბერს და 21 ნოემბერს. მიმდინარეობს გეგმის პროექტის საბოლოო ვერსიის შემუშავება. პროექტის საჯარო განხილვა და მისი საქართველოს მთავრობისთვის</p>	<p>აქტივობის განხორციელების გადავადება გამოწვეულია შესაბამისი დონორული დახმარების პროექტებისა და მისი აქტივობების გაჭიანურებით, აგრეთვე ჰაერის ხარისხის გეგმის მოსამზადებლად აუცილებელი საბაზისო მონაცემების მოპოვების სირთულით.</p>	
--------------	---	---	---	--------------------------	--	--	--	---

							<p>დასამტკიცებლად წარდგენა დაგეგმილია 2025 წლის I კვარტალში.</p> <p>დაიწყო ევროკავშირის ახალი პროექტი „ჰაერის ხარისხის ინსტრუმენტებისა და ავტომობილების ემისიის სტანდარტების გაუმჯობესება საქართველოს მოქალაქეების ჯანმრთელობის უკეთესი დაცულობისთვის”, რომლის ერთ-ერთ მთავარ ღონისძიებას წარმოადგენს ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მართვის გეგმის შემუშავება დასავლეთის ზონისთვის.</p>	
7.1.2	<p>„ზონებისა და აგლომერაციების კლასიფიკაციის შესახებ“ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის ბრძანების შემუშავება და დამტკიცება</p>	<p>დამტკიცებულია „ზონებისა და აგლომერაციების კლასიფიკაციის შესახებ“ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის ბრძანება</p>	<p>გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი</p>	<p>2024 წ. IV კვარტ.</p>	<p>მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა</p>	<p>80%</p>	<p>„ატმოსფერული ჰაერის დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე შემუშავდა ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მონიტორინგისა და მართვის ზონების და აგლომერაციების კლასიფიკაციის შესახებ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის ბრძანების პროექტი, რომლის დამტკიცებაც დაგეგმილია უახლოეს მომავალში.</p>	<p>აქტივობის განხორციელების გადავადება გამოწვეულია ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მონიტორინგისა და მართვის ზონების და აგლომერაციების კლასიფიკაციის მეთოდოლოგიის არარსებობით, აგრეთვე ჰაერის ხარისხის მონიტორინგის არასრულყოფილი ქსელით, რომლის ფარგლებშიც არ იზომებოდა ძირითადი მავნე ნივთიერებები ყველა ზონასა და აგლომერაციაში. ამ მხრივ აღსანიშნავია, რომ 2024 წელს შესწავლილ იქნა ევროპული ქვეყნების გამოცდილება კლასიფიკაციის დოკუმენტის შემუშავების კუთხით. აგრეთვე, მონიტორინგის ქსელს დაემატა 8 სადგური, რისი საშუალებითაც</p>

								ხელმისაწვდომი გახდა ზონებისა და აგლომერაციების კლასიფიკაციისთვის აუცილებელი ჰაერის ხარისხობრივი მონაცემები.	
7.1.3	აქროლადი ორგანული ნაერთების (აონ) გაფრქვევების შესამცირებლად ბენზინის შესანახი და ჩასატვრითი მოწყობილობებისთვის ტექნიკური მოთხოვნების შემუშავება და დამტკიცება	მომზადებულია შესაბამისი რეგულაციის ზემოქმედების შეფასების (RIA) ანგარიში. დამტკიცებული ნორმატიული აქტები „ავტოგასამართი სადგურებისა და ავტოგასამართი კომპლექსების უსაფრთხოების შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 15 იანვრის N60 დადგენილებასა და „ნავთობის ბაზების უსაფრთხო ექსპლუატაციის შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“. საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 15 იანვრის N65 დადგენილებაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2022 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	95%	ბენზინის შენახვისა და ჩატვირთვა-გადმოტვირთვის ოპერაციებიდან აქროლადი ორგანული ნაერთების (აონ-ები) გაფრქვევების შემცირების მიზნით შემუშავებულია „ავტოგასამართი სადგურებისა და ავტოგასამართი კომპლექსების უსაფრთხოების შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 15 იანვრის N60 დადგენილებასა და „ნავთობის ბაზების უსაფრთხო ექსპლუატაციის შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 15 იანვრის N65 დადგენილებაში ცვლილების შეტანის თაობაზე საქართველოს მთავრობის დადგენილების პროექტები. პროექტებთან დაკავშირებით საანგარიშო პერიოდში ჩატარდა კონსულტაციები კერძო სექტორის წარმომადგენლებთან საქართველოს ბიზნეს ასოციაციის შუამავლობით. განხილვების საფუძველზე მიმდინარეობს კანონქვემდებარე აქტების პროექტების საბოლოო ვერსიის შემუშავება, რომელიც უახლოეს მომავალში წარედგინება საქართველოს მთავრობას დასამტკიცებლად.	აქტივობის განხორციელების გადავადება გამოწვეულია ტექნიკურ რეგლამენტთან დაკავშირებით რეგულირების შეფასების ჩატარებითა და კერძო სექტორის მხრიდან საკითხის განხილვის პროცესის გაჭიანურებით.	

7.1.4	საღებავებში, ლაქებსა და ავტოსატრანსპორტო საშუალებების გადაღების პროდუქციაში აქროლადი ორგანული ნაერთების (აონ) შემცველობის ზღვრული მნიშვნელობების დადგენა და აღნიშნული პროდუქტების ბაზარზე განთავსების რეგულაციების მომზადება და დამტკიცება	დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტი საღებავებში, ლაქებსა და ავტოსატრანსპორტო საშუალებების გადაღების პროდუქციაში ორგანული გამხსნელების გამოყენებით აქროლადი ორგანული ნაერთების გაფრქვევების ზღვრული ნორმებისა და ეტიკეტირების შესახებ	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2022 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა დაგვიანებით	100%	შემუშავდა და საქართველოს მთავრობის 2024 წლის 3 აპრილის N127 დადგენილებით დამტკიცდა „ზოგიერთ საღებავში, ლაქსა და ავტოსატრანსპორტო საშუალებების გადაღების პროდუქციაში აქროლადი ორგანული ნაერთების (აონ) შემცველობის, აგრეთვე, მათი იმპორტის და ბაზარზე განთავსების შესახებ ტექნიკური რეგლამენტი“, რომელიც ძალაში შედის 2025 წლის 1 ივლისიდან. 28 მარტს სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრში გაიმართა შეხვედა ლაქ-საღებავების მწარმოებელი, იმპორტიორი, დისტრიბუტორი და რეალიზატორი კომპანიების წარმომადგენლებთან, რომლის ფარგლებშიც მათ მიეწოდათ ინფორმაცია დაგეგმილ ცვლილებებთან დაკავშირებით. 19 აპრილს ევროკავშირის ტექნიკური მხარდაჭერის პროექტის „გარემოს დაცვისა და კლიმატის ცვლილების წინააღმდეგ ბრძოლის მხარდაჭერა“ ფარგლებში, სსიპ ბაზარზე ზედამხედველობის სააგენტოსა და სსიპ შემოსავლების სამსახურის საბაჟო დეპარტამენტის ოფიცრებისთვის გაიმართა ტრენინგი ლაქ-საღებავების სექტორიდან აქროლადი ორგანული ნაერთების შემცირების თაობაზე.	აქტივობის განხორციელების გადავადება გამოწვეულია ტექნიკურ რეგლამენტთან დაკავშირებით რეგულირების ზემოქმედების შეფასების ჩატარებითა და დაინტერესებულ პირებთან პროექტის განხილვის პროცესის გაჭიანურებით.	
7.1.5	დიზელის ძრავიანი მსუბუქი ავტომობილების იმპორტზე შეზღუდვის ეფექტიანი მექანიზმების იდენტიფიცირება	ანგარიში, რომელშიც იდენტიფიცირებულია დიზელისძრავიანი მსუბუქი ავტომობილების იმპორტის შეზღუდვის ეფექტიანი მექანიზმები ხარჯთსარგებლიანობის ანალიზის გათვალისწინებით	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2024 წ. II კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	5%	დაიწყო ევროკავშირის ახალი პროექტი - „ჰაერის ხარისხის ინსტრუმენტებისა და ავტომობილების ემისიის სტანდარტების გაუმჯობესება საქართველოს მოქალაქეების ჯანმრთელობის უკეთესი დაცულობისთვის“, რომლის ერთ-ერთ ღონისძიებას წარმოადგენს დიზელისძრავიანი მსუბუქი ავტომობილების იმპორტის შეზღუდვის ეფექტიანი მექანიზმების იდენტიფიცირება. მიმდინარეობს პროექტის სამუშაო გეგმის შემუშავება და მონაცემების	აქტივობის განხორციელება დამოკიდებულია დონორულ დახმარებაზე და მისი გადავადებაც გამოწვეულია შესაბამისი დონორული დახმარების პროექტის დაწყების გადავადებით.	

							შეგროვება აქტივობის განხორციელების მიზნით.		
7.1.6	„შორ მანძილებზე ჰაერის ტრანსსასაზღვრო დაბინძურების შესახებ“ კონვენციის ოქმების რატიფიკაციისა და შესაბამისი ვალდებულებების შესრულების ეროვნული სამოქმედო გეგმის მომზადება	შემუშავებული „შორ მანძილებზე ჰაერის ტრანსსასაზღვრო დაბინძურების შესახებ“ კონვენციის ოქმების რატიფიკაციისა და შესაბამისი ვალდებულებების შესრულების ეროვნული სამოქმედო გეგმა	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2023 წ. IV კვარტ.	არ დაწყებულა	0%	აქტივობა ჯერ არ დაწყებულა	ჰაერის კონვენციის ოქმების რატიფიკაციის გეგმის შესამუშავებლად საჭიროა არსებული მდგომარეობის კვალიფიციური ანალიზი და საჭიროებებისა და შესაბამისი აქტივობების იდენტიფიცირება. შვედეთის გარემოს დაცვის სააგენტოსთან თანამშრომლობით 2024 წელს შემუშავდა ტექნიკური დახმარების პროექტის განაცხადი, რომელიც სხვა აქტივობებთან ერთად ითვალისწინებდა საქართველოს მზაობის შეფასებას ჰაერის კონვენციის ოქმების რატიფიკაციის შესაძლებლობების კუთხით და სამოქმედო გეგმის შემუშავებას. პროექტის განაცხადი 2024 წლის ივნისში წარედგინა შვედეთის საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს დასამტკიცებლად, თუმცა ორგანიზაციის გადაწყვეტილებით ოქტომბრის ბოლოს	

								განხილვის პროცედურა შეჩერებულ იქნა.	
7.1.7	ავტოპარკში ელექტრომობილების წილის ზრდის კონცეფციის მომზადება	შემუშავებული კონცეფცია ავტოპარკში ელექტრომობილების წილის ზრდის შესახებ	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	5%	დაიწყო ევროკავშირის ახალი პროექტი - „ჰაერის ხარისხის ინსტრუმენტებისა და ავტომობილების ემისიის სტანდარტების გაუმჯობესება საქართველოს მოქალაქეების ჯანმრთელობის უკეთესი დაცულობისთვის“, რომლის ერთ-ერთ ღონისძიებას წარმოადგენს უფრო სუფთა სატრანსპორტო საშუალებების (ელექტრო, ჰიბრიდი) წახალისების მხრივ განხორციელებული ღონისძიებების შედეგების ანალიზი და რეკომენდაციების შემუშავება ავტოპარკში მათი წილის გაზრდის მიზნით. მიმდინარეობს პროექტის სამუშაო გეგმის შემუშავება და მონაცემების შეგროვება აქტივობის განხორციელების მიზნით.	აქტივობის განხორციელება დამოკიდებულია დონორულ დაფინანსებაზე.	
7.2.1	ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის სტაციონარული მონიტორინგის სისტემის გაფართოება	დამონტაჟებულია დამატებით 18 ავტომატური მონიტორინგის სადგური და შექმნილი 2 მობილური სადგური. დამონტაჟებულია დამატებით 22 გრავიმეტრიული ხელსაწყო	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	90%	დამონტაჟდა 8 ახალი ავტომატური სადგური შემდეგ ქალაქებში: თბილისი, რუსთავი, თელავი, ახალციხე, ქუთაისი, ბათუმი, ზუგდიდი, მესტია. ასევე, შესყიდული იქნა 1 მობილური სადგური. ყველა სადგურზე განთავსდა გრავიმეტრიული ხელსაწყო. მონაცემები ახალი ავტომატური სადგურებიდან განთავსებულია პორტალზე. მიმდინარეობდა ევროკავშირის ახალი პროექტის ფარგლებში დამატებით 9 ახალი სადგურის შესყიდვის მიზნით ტექნიკურ სპეციფიკაციებზე მუშაობა და სადგურების განსათავსებლად		

							შესაბამისი ლოკაციების შერჩევის სამუშაოები.		
7.2.2	ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მოდელირებისა და პროგნოზირების სისტემის დანერგვა	დანერგილი ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მოდელირებისა და პროგნოზირების სისტემა	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	30%	ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მოდელირებისა და პროგნოზირების სისტემის დანერგვის სრულად განხორციელება დაგეგმილია ევროკავშირის ახალი პროექტის ფარგლებში, სადაც ექსპერტებთან ერთად, საქართველოს მასშტაბით, დაინერგება ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მოდელირების და მომდევნო დღეების პროგნოზირების სისტემა, რომელიც ხელმისაწვდომი იქნება დაინტერესებული მხარეებისათვის შესაბამისი პორტალის მეშვეობით.		
7.2.3	ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის პორტალის გაუმჯობესება	განახლებულია ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის პორტალი - air.gov.ge. შემუშავებულია შესაბამისი მობილური აპლიკაცია	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2025წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	5%	დაიწყო ევროკავშირის ახალი პროექტი - „ჰაერის ხარისხის ინსტრუმენტებისა და ავტომობილების ემისიის სტანდარტების გაუმჯობესება საქართველოს მოქალაქეების ჯანმრთელობის უკეთესი დაცულობისთვის“, რომლის ერთ-ერთ მთავარ ღონისძიებას წარმოადგენს ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის პორტალის განახლება და მობილური აპლიკაციის შემუშავება. მიმდინარეობს პროექტის სამუშაო გეგმის შემუშავება და მონაცემების შეგროვება აქტივობის განხორციელების მიზნით.	აქტივობის განხორციელება დამოკიდებულია დონორულ დაფინანსებაზე. მისი განხორციელება გაჭიანურდა ევროკავშირის შესაბამისი პროექტის დაწყების გადავადების გამო.	

7.2.4	ატმოსფერული ჰაერის ხარისხობრივ მონაცემთა ხარისხის მართვისა და კონტროლის მექანიზმების გაუმჯობესება	ამოქმედებული რეფერენსული ლაბორატორია. დანერგილი ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის შესახებ მონაცემთა ვალიდაციისა და ვერიფიკაციის ელექტრონული სისტემა	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2024 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	10%	ევროკავშირის ტექნიკური დახმარების პროექტის „საქართველოში გარემოს დაცვისა და კლიმატის ცვლილების წინააღმდეგ ბრძოლის მხარდაჭერა“ ფარგლებში მომზადდა ტექნიკური ანგარიშები „ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მონიტორინგის ხარისხის უზრუნველყოფის/ხარისხის კონტროლის შესახებ“ და „ეროვნული რეფერენსული ლაბორატორიის შესახებ“.	აქტივობის განხორციელება დაგეგმილია ევროკავშირის ახალი პროექტის ფარგლებში	
7.2.5	ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების ძირითადი სექტორებიდან გაფრქვევების ინვენტარიზაციის და პროგნოზირების შემდგომი განვითარება და შესაბამისი ანგარიშის მომზადება	მომზადებული ინვენტარიზაციისა და პროგნოზირების ანგარიშები, მათ შორის გაფრქვევების სივრცითი განაწილების ანგარიში	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	43%	<p>მომზადდა სხვადასხვა სექტორიდან ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების 1990-2022 წწ ანგარიში და წარედგინა „შორ მანძილებზე ჰაერის ტრანსსასაზღვრო დაბინძურების შესახებ კონვენციის“ (ჰაერის კონვენცია) ოქმის სამდივნოს. სხვადასხვა სექტორიდან ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების სივრცითი განაწილების ანგარიშის მომზადების მიზნით გაეროს ევროპის ეკონომიკური კომისიის ორგანიზებით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს და სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს სპეციალისტებს 2024 წლის აპრილში ჩატარდა ტრენინგები. ტრენინგზე მიღებულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით დაგეგმილია ანგარიშის შემუშავება 2023 წლის საბაზისო მონაცემებზე დაყრდნობით, რომელიც ასევე წარედგინება ჰაერის კონვენციის სამდივნოს 2025 წელს.</p> <p>ევროკავშირის რეგიონული პროექტის „ევროკავშირი გარემოსთვის-წყლის რესურსები და გარემოსდაცვითი მონაცემები“ და აესტრიის გარემოს სააგენტოს მხარდაჭერით ევროპელი ექსპერტის მიერ შეფასდა ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების</p>	ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების პროგნოზირების ანგარიშის შემუშავება დონორული დაფინანსების მოპოვებაზე, რომელიც ამ ეტაპზე არ არის უზრუნველყოფილი.	

2024 წლის კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში (აქტივობის დონე)

							ინვენტარიზაციისა და პროგნოზირების ანგარიშები და შემუშავდა რეკომენდაციები მათი გაუმჯობესების მიზნით.		
8.1.1	ქარსაფარი ზოლების ინვენტარიზაცია	აღწერილია არსებული ქარსაფარი ზოლების 100%	სსიპ მიწის მდგრადი მართვისა და მიწათსარგებლობის მონიტორინგის ეროვნული სააგენტო	2024 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	38%	2024 წელს ინვენტარიზებულია 2,684.57 ჰა ქარსაფარი (მინდორდაცვითი) ზოლები გარდაბნის, თეთრიწყაროს, ბოლნისის, დმანისის და წალკის მუნიციპალიტეტებში. „ქარსაფარი (მინდორდაცვითი) ზოლების შესახებ“ საქართველოს კანონში ცვლილების შეტანის შესახებ კანონპროექტი წარდგენილია პარლამენტში, რომელიც ითვალისწინებს ინვენტარიზაციის პროცესის დასრულებას 2027 წლის პირველ იანვრამდე.	აღნიშნული ინდიკატორის შესრულების ვადა დასაკორექტირებელი იქნება კანონში შეტანილი ცვლილების შესაბამისად.	
8.1.2	ქარსაფარი ზოლების გაშენება	ქარსაფარი ზოლები გაშენებულია 35 ჰა-ზე	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ ჰიდრომელიორაციისა და მიწის მართვის დეპარტამენტი	2023 წ. IV კვარტ.	არ დაწყებულია	0%	ქარსაფარი ზოლების გაშენება დაიწყება ინვენტარიზაციის პროცესის დასრულების შემდეგ.	აღნიშნული ინდიკატორის შესრულების ვადა დასაკორექტირებელი იქნება კანონში შეტანილი ცვლილების შესაბამისად.	
		აღდგენილი და გაშენებულია ინვენტარიზებული ქარსაფარი ზოლის 400 ჰა	სსიპ მიწის მდგრადი მართვისა და მიწათსარგებლობის მონიტორინგის ეროვნული სააგენტო	2026 წ. IV კვარტალი	არ დაწყებულია	0%	ქარსაფარი ზოლების გაშენება დაიწყება ინვენტარიზაციის პროცესის დასრულების შემდეგ.	აღნიშნული ინდიკატორის შესრულების ვადა დასაკორექტირებელი იქნება კანონში შეტანილი ცვლილების შესაბამისად.	
8.1.3	თესლბრუნვის დანერგვა	თესლბრუნვა დანერგილია 600 ჰა-ზე	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ ჰიდრომელიორაციისა და მიწის მართვის დეპარტამენტი	2023 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	პროექტის „სასოფლო ტერიტორიებზე ლანდშაფტისა და მიწის რესურსების მდგრადი მართვის დანერგვა მიწის დეგრადაციისა და სიღარიბის შემცირების მიზნით“ 2019 წელს დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტში 448 ჰა-ზე დაინერგა თესლბრუნვის პრაქტიკა, რომელიც მოიცავდა 5 წლიან ციკლს. 84 ფერმერს უსასყიდლოდ გადაეცა ხორბლის, ქერის, შვრიის, წიწიბურას, ბარდის, ლობიოს, ესპარცეტის, იონჯისა და სიმინდის თესლი და		

							ასევე ორგანული სასუქი. თითოეული ფერმერის ნაკვეთისთვის შემუშავდა თესლბრუნვის ინდივიდუალური, 5 წლიანი გეგმა. 2024 წელს თავიდან დაიწყო ზემოაღნიშნული გეგმის განხორციელება. თესლბრუნვის პრაქტიკა დამატებით ასევე დაინერგა სხვა ფერმერების მიერ დაახლოებით 100 ჰა-ზე.	
8.1.4	ნიადაგის დამუშავების გარეშე თესვის დანერგვა	თესვა ნიადაგის დამუშავების გარეშე დანერგილია 637 ჰა-ზე	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ ჰიდრომელიორაციისა და მიწის მართვის დეპარტამენტი	2023 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	გლობალური გარემოსდაცვითი ფონდის ფინანსური მხარდაჭერით პროექტის „ეკონომიკური და გარემოსდაცვითი სარგებელი მიწის მდგრადი მართვის გზით მოწყვლადი სასოფლო თემებისთვის საქართველოში“ ფარგლებში 650 ჰა სასოფლო სამეურნეო დანიშნულების მიწაზე დაითესა ხორბალი ნიადაგის დაუმუშავებლად გორის, ქარელისა და დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტებში. ფერმერებს კონსულტაციას უწევდა პროექტის მიერ შერჩეული ნიადაგმცოდნე. 2024 წლისათვის აღნიშნული პრაქტიკით ხორბლის და ქერის თესვა განხორციელდა დაახლოებით 1000 ჰა-ზე.	
8.2.1	სამოვრების მართვის პოლიტიკის დოკუმენტის შემუშავება	შემუშავებულია სამოვრების მართვის პოლიტიკის დოკუმენტი, სადაც გასაზღვრულია დაინტერესებული მხარეების პასუხისმგებლობები	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ ჰიდრომელიორაციისა და მიწის მართვის დეპარტამენტი	2022 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	სამოვრების მართვის ეროვნული პოლიტიკის კონცეფცია 2023 წლის მარტის თვეში წარდგენილ იქნა სოფლის მეურნეობისა და სოფლის განვითარების უწყებათაშორისი საკოორდინაციო საბჭოს სხდომაზე. საბჭოს წევრების მიერ მოწონებულ იქნა ზემოაღნიშნული დოკუმენტი. 2024 წელს მომზადდა პოლიტიკის დოკუმენტთან დაკავშირებული სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების ანგარიში.	

8.2.2	სამოვრებთან დაკავშირებული საკანონმდებლო ბაზის შემუშავება	დამტკიცებულია სულ მცირე ერთი საკანონმდებლო აქტი	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ ჰიდრომელიორაციისა და მიწის მართვის დეპარტამენტი	2024 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	85%	„სამოვრების მართვის ეროვნული პოლიტიკის კონცეფციის“ საფუძველზე შემუშავდა საქართველოს კანონის პროექტი „სამოვრების მართვის შესახებ“, რომელშიც ასახულია სამოვრების მდგრადი მართვის საერთაშორისო პრინციპები და ინტეგრირებულია ეროვნულ რეალობასა და ტრადიციებთან. 2024 წელს „სამოვრების მართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის პროექტი გადამუშავდა ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსა და რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს შენიშვნებისა და წინადადებების მიხედვით.		
8.2.3	დეგრადირებული სამოვრების აღდგენა	აღდგენილია 700 ჰა დეგრადირებული სამოვარი დმანისის, ყაზბეგისა და გურჯაანის მუნიციპალიტეტებში	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ ჰიდრომელიორაციისა და მიწის მართვის დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	77%	პროექტის „მიწის დეგრადაციის ნეიტრალური ბალანსის მიღწევა საქართველოში დეგრადირებული სამოვრების აღდგენისა და მდგრადი მართვის გზით“ საპილოტე მუნიციპალიტეტებში ყაზბეგის, დმანისის და გურჯაანის მუნიციპალიტეტებში შეირჩა საპილოტე სოფლები და ტერიტორიები (დაახლოებით 530 ჰა) 2024 წელს განხორციელდა შემდეგი ღონისძიებები: 1.საპილოტე მუნიციპალიტეტებში (დმანისი, გურჯაანი, ყაზბეგი) დეგრადირებულ სამოვრებზე განხორციელდა აღდგენის ღონისძიებები: ნაკვეთები შემოიღობა ელექტროლობებით და დაინერგა როტაციული ძოვება, მოეწყო ცხოველების დასარწყულელები და გაშენდა ცხოველების საჩრდილობელი. 2.დმანისის, გურჯაანისა და ყაზბეგის მუნიციპალიტეტებისთვის მომზადდა სამოვრების მართვის გეგმები, სამოვრების მართვის ბიზნეს მოდელები და საბანკო პროექტები; 3.საპილოტე სოფლებში (განახლება, ნანიანი, სნო) ბენეფიციარ ფერმერებს გადაეცა		

							მერძევეობის აღჭურვილობისა და ცხოველთა მოვლის საშუალებები; 4.სოფელ სნოში საპილოტე საძოვარზე ეროზიული პროცესების შერბილების მიზნით დაირგო ფიჭვები.		
8.2.4	საძოვრების ინვენტარიზაციის მეთოდოლოგიის შემუშავება	შემუშავებულია საძოვრების ინვენტარიზაციის მეთოდოლოგია	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ ჰიდრომელიორაციისა და მიწის მართვის დეპარტამენტი	2022 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	პროექტის „მიწის დეგრადაციის ნეიტრალური ბალანსის მიღწევა საქართველოში დეგრადირებული საძოვრების აღდგენისა და მდგრადი მართვის გზით“ ფარგლებში მომზადდა საძოვრების ინვენტარიზაციის მეთოდოლოგია, რომელიც მოიცავს საძოვრების იდენტიფიცირებას და აღწერას/შეფასებას.		
9.1.1	რეგიონული არასახიფათო ნარჩენების განთავსების ობიექტის მოწყობა	2026 წლისთვის მოწყობილია სულ მცირე 5 ახალი რეგიონული არასახიფათო ნარჩენების განთავსების ობიექტი (აჭარა, ქვემო ქართლი, სამეგრელო-ზემო სვანეთი, იმერეთი, კახეთი).	შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია“	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	50%	ახალი რეგიონული ნარჩენების განთავსების ობიექტები ქვემო ქართლსა და სამეგრელო-ზემო სვანეთის რეგიონებში მშენებლობის აქტიურ ფაზაშია.	შესაბამისი ლოკაციის მოძიება, მოსახლეობის მიერ პროექტის განხორციელების მიმდებლობა. კახეთისა და იმერეთი-რაჭა-ლეჩხუმი-ქვემო სვანეთის ახალი რეგიონული არასახიფათო ნარჩენების განთავსების ობიექტის მშენებლობის დაწყება დამოკიდებულია მოსახლეობის მიერ სამშენებლო ადგილმდებარეობის მიმდებლობაზე.	

								<p>ამ ეტაპზე, სანიტარული ნაგავსაყრელი პოლიგონის ექსპლოატაციისათვის, უპირველეს ყოვლისა, არსებითად მნიშვნელოვანია ბათუმი-ქობულეთის შემოვლითი გზის მშენებლობის დასრულება. ხსენებული შემოვლითი გზის გარეშე ნარჩენების ცეცხლაურის ნაგავსაყრელ პოლიგონზე ტრანსპორტირება, გზაზე არსებული შეზღუდვების გათვალისწინებით, მაღიან რთული იქნება. ასევე, ნარჩენების მართვის შემდგომი ეფექტურობისთვის, „აჭარის მყარი ნარჩენების პროექტი – ფაზა II“-ის ფარგლებში, იგეგმება გადამტვირთი სადგურისა და მუნიციპალური ნარჩენების მექანიკურ-ბიოლოგიური დამუშავების ობიექტის მოწყობა, რისთვისაც 2025 წლის ივნისამდე უნდა გამოცხადდეს საერთაშორისო ტენდერი.</p>	<p>ამ ეტაპზე, სანიტარული ნაგავსაყრელი პოლიგონის ექსპლოატაციისათვის, უპირველეს ყოვლისა, არსებითად მნიშვნელოვანია ბათუმი-ქობულეთის შემოვლითი გზის მშენებლობის დასრულება. ხსენებული შემოვლითი გზის გარეშე ნარჩენების ცეცხლაურის ნაგავსაყრელ პოლიგონზე ტრანსპორტირება, გზაზე არსებული შეზღუდვების გათვალისწინებით, მაღიან რთული იქნება. ასევე, ნარჩენების მართვის შემდგომი ეფექტურობისთვის, „აჭარის მყარი ნარჩენების პროექტი – ფაზა II“-ის ფარგლებში, იგეგმება გადამტვირთი სადგურისა და მუნიციპალური ნარჩენების მექანიკურ-ბიოლოგიური დამუშავების ობიექტის მოწყობა, რისთვისაც 2025 წლის ივნისამდე უნდა გამოცხადდეს საერთაშორისო ტენდერი.</p>	
	შპს „აჭარის ნარჩენების მართვის კომპანია“		მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	95%						

								ზედამხედველობას გაუწევს დარჩენილ აქტივობებს, კერძოდ, გადამტვირთი სადგურის მშენებლობას, მექანიკურ-ბიოლოგიური დამუშავების ობიექტის მოწყობასა და არსებულ კანონმდებლობასთან შეუსაბამო ნაგავსაყრელების დახურვის ღონისძიებებს.	
9.1.2	ოფიციალური, უნებართვო ნაგავსაყრელების დახურვა	2026 წლამდე დახურულია სულ მცირე 20 არსებული უნებართვო ნაგავსაყრელი	შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია“	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	10%	გეგმით განსაზღვრული 20 მოქმედი არსებული ნაგავსაყრელიდან, რომლებიც ოპერირებენ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროსთან შეთანხმებული შესაბამისობაში მოყვანის გეგმებით 2024 წლის განმავლობაში ოფიციალურად დახურულია 2 არსებული ნაგავსაყრელი (დმანისი და წნორი). დაიხურა თიანეთის ნაგავსაყრელი და მიდინარეობს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროსთან დახურვის პროცედურების შეთანხმება.	მნიშვნელოვან გამოწვევებს არ ჰქონია ადგილი. აქტივობის განხორციელება და დასრულება მოითხოვს სულ მცირე 2 წლიან პერიოდს, რაც მოიცავს დახურვისთვის მოსამზადებელი ეტაპის შემდგომ ტექნიკური სამუშაოების განხორციელებას და საბოლოოდ ნაგავსაყრელის ოფიციალურად დახურულად აღიარების პროცედურას. არსებული ნაგავსაყრელების დახურვა განხორციელდება ახალი რეგიონული	

							ობიექტების ოპერირების დაწყების შემდეგ.	
	2024 წლისთვის, აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში დახურულია 3 კანონმდებლობასთან შეუსაბამო ნაგავსაყრელი	შპს „აჭარის ნარჩენების მართვის კომპანია“		მიმდინარე - ნაწილობრ ოვ განხორციე ლდა	20%	მომზადდა კანონმდებლობასთან შეუსაბამო ნაგავსაყრელების დახურვის კონცეფცია, ტექნიკურ- ეკონომიკური შეფასება და სხვა გარემოსდაცვითი კვლევები (საერთაშორისო საკონსულტაციო კომპანია ICP-ის მიერ), რის შესაბამისადაც იგეგმება რეკულტივაციისა და დახურვის ლონისძიებები. საერთაშორისო ტენდერის მეშვეობით შერჩეულია საერთაშორისო საკონსულტაციო კომპანია, რომელიც გაუწევს დახურვის სამუშაოებს ზედამხედველობას.	კანონმდებლობასთან შეუსაბამო ნაგავსაყრელების რეკულტივაციისა და დახურვის ლონისძიებების განხორციელება დაიწყება მას შემდეგ, როდესაც ახალი სანიტარული ნაგავსაყრელი პოლიგონი დაიწყებს ექსპლუატაციას. ბათუმის ნაგავსაყრელი გადავსებულია და დროული ლონისძიებების გატარებას საჭიროებს. დასრულდა 2 ეტაპიანი სატენდერო პროცედურები საკონსულტაციო კომპანიის შერჩევისათვის, რომელიც შემდგომში მხარდაჭერას გაუწევს პროექტის განმახორციელებელ ჯგუფს და მონაწილეობას მიიღებს ხსენებულ კანონმდებლობასთან შეუსაბამო ნაგავსაყრელების დახურვის ლონისძიებებში.	

9.1.3	მუნიციპალიტეტების მიერ განახლებული მუნიციპალური მართვის გეგმების მიღება	განახლებული გეგმები მიღებულია ყველა მუნიციპალიტეტის მიერ	მუნიციპალიტეტები	2023 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	85%	მუნიციპალიტეტების მიერ დაწყებულია მუნიციპალური ნარჩენების მართვის გეგმების განახლება, რომელიც შესაბამისობაში უნდა იყოს ნარჩენების მართვის კოდექსისა და ნარჩენების მართვის ეროვნული სამოქმედო გეგმის (2022-2026) ვალდებულებებთან. ამ ეტაპისთვის შეთანხმებული აქვს 55 მუნიციპალიტეტს.	დაინტერესებულ მუნიციპალიტეტებს დეპარტამენტის მიერ გაეწია რეკომენდაციები ახალი მუნიციპალური ნარჩენების მართვის გეგმების შესამუშავებლად. ასევე, აღსანიშნავია, რომ მუნიციპალიტეტებს არ გააჩნიათ მუნიციპალური ნარჩენების მართვის გეგმის პროექტის სამინისტროსთან შეთანხმების ვალდებულება.	
9.2.1	კანონის პროექტის „ნარჩენების მართვის კოდექსში ცვლილებების შეტანის შესახებ“ შემუშავება და დასამტკიცებლად წარდგენა	შემუშავებული და პარლამენტისთვის დასამტკიცებლად წარდგენილი კანონის პროექტი „ნარჩენების მართვის კოდექსში ცვლილებების შეტანის შესახებ“ რომელიც უკავშირდება პასუხისმგებლობას მგვ-ს მოთხოვნების შეუსრულებლობისათვის	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობაგარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ნარჩენებისა და ქიმიური ნივთიერებების მართვის დეპარტამენტის სამინისტრო	2023 IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	მომზადდა და ნარჩენების მართვის კოდექსში შეტანილ იქნა ცვლილებები (2024 წლის 21 თებერვლის კანონი №4041-XIVმს-Xმპ „ნარჩენების მართვის კოდექსში ცვლილების შეტანის შესახებ“), რომლითაც განისაზღვრა მწარმოებლის გაფართოებულ ვალდებულებასთან დაკავშირებული ახალი მოთხოვნები, მათ შორის ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევები და შესაბამისი საჯარიმო სანქციები. ასევე, 2024 წლის 13 დეკემბერის №157-III-XIმპ „ნარჩენების მართვის კოდექსში ცვლილების შეტანის შესახებ“ შესაბამისად, 2028 წლის 1 იანვრამდე გადავადდა ნარჩენების მართვის კოდექსით განსაზღვრული ზოგიერთი ვალდებულებები.		
9.2.2	„შეფუთვის ნარჩენების მართვის შესახებ“ ტექნიკური რეგლამენტის შემუშავება და დამტკიცება	დამტკიცებულია დადგენილება „შეფუთვის ნარჩენების მართვის შესახებ“ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობაგარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ნარჩენებისა და ქიმიური ნივთიერებების მართვის დეპარტამენტის სამინისტრო	2023 IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	90%	შემუშავებულია ტექნიკური რეგლამენტის პროექტი. დაგეგმილია 2025 წლის მე-4 კვარტალში მთავრობის ადმინისტრაციისთვის წარდგენა.	მიმდინარეობს დამატებითი კონსულტაციები დაინტერესებულ მხარეებთან.	

2024 წლის კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში (აქტივობის დონე)

9.2.3	„ხმარებიდან ამოღებული ავტოსატრანსპორტო საშუალებების მართვის შესახებ“ ტექნიკური რეგლამენტის შემუშავება და დამტკიცება	დამტკიცებული დადგენილება „ხმარებიდან ამოღებული ავტოსატრანსპორტო საშუალებების მართვის შესახებ“ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობაგარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ ნარჩენებისა და ქიმიური ნივთიერებების მართვის დეპარტამენტის სამინისტრო	2023 IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	90%	შემუშავებულია ტექნიკური რეგლამენტის პროექტი. დაგეგმილია 2025 წლის მე-4 კვარტალში მთავრობის ადმინისტრაციისთვის წარდგენა.	მიმდინარეობს დამატებითი კონსულტაციები დაინტერესებულ მხარეებთან.	
9.2.4	მწარმოებლების შესაძლებლობათა გაძლიერება მწარმოებლის გაფართოებული ვალდებულების (მგვ) ორგანიზაციების შექმნის ხელშეწყობის მიზნით	შექმნილი სულ მცირე 3 მგვ ორგანიზაცია	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობაგარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ ნარჩენებისა და ქიმიური ნივთიერებების მართვის დეპარტამენტის სამინისტრო	2026 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ ავტორიზებულია 4 მწარმოებლის გაფართოებული ვალდებულების ორგანიზაცია, რომლებიც საქმიანობენ ოთხი სპეციფიკური ნარჩენების ნაკადების მიმართულებით, როგორცაა: ბატარეებისა და აკუმულატორების ნარჩენები, საბურავების ნარჩენები, გამოყენებული ზეთები, ელექტრო და ელექტრონული მოწყობილობების ნარჩენები.		
9.2.5	მწარმოებლების შესაძლებლობათა გაძლიერება მგვ ვალდებულებების შესრულების მიზნით	მგვ რეესტრში დარეგისტრირებული და მგვ ორგანიზაციებში გაწევრიანებული მწარმოებლები	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობაგარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ ნარჩენებისა და ქიმიური ნივთიერებების მართვის დეპარტამენტის სამინისტრო	2026 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	მგვ ელექტრონულ რეესტრში დარეგისტრირებულია 15 800-ზე მეტი მწარმოებელი ორგანიზაცია. რეგისტრაცია მიმდინარეობს ყოველდღიურ რეჟიმში.		
10.1.1	„ქიმიური ნივთიერებების და ნარეგების შესახებ“ კანონის პროექტის შემუშავება და დასამტკიცებლად წარდგენა	შემუშავებული და პარლამენტისთვის დასამტკიცებლად წარდგენილი „ქიმიური ნივთიერებების და ნარეგების შესახებ კანონი“	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ ნარჩენებისა და ქიმიური ნივთიერებების მართვის დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	80%	აშშ-ს სახელმწიფო დეპარტამენტის მიერ დაფინანსებული პროექტის „ქიმიური უსაფრთხოების ინსტიტუციური შესაძლებლობების გაძლიერება საქართველოში“ ფარგლებში შემუშავდა „ქიმიური ნივთიერებების და ნარეგების შესახებ“ კანონპროექტი „ქიმიური ნივთიერებების რეგისტრაციის, შეფასების, ავტორიზაციისა და შეზღუდვების შესახებ“ (REACH) N 1907/2006 და „ქიმიური ნივთიერებების და ნარეგების კლასიფიკაციის, ეტიკეტირების	სხვადასხვა სახელმწიფო სტრუქტურებიდან კომენტარების დაგვიანებით მოწოდება/შეფერხება უწყებებთან შეთანხმების პროცესში; საჯარო განხილვების ჩატარების შეფერხება.	

							და შეფუთვის შესახებ“ (CLP) N 1272/2008 ევროკავშირის რეგულაციების მოთხოვნების შესაბამისად. გაიმართა კანონპროექტის განხილვები დაინტერესებულ მხარეებთან, გრძელდება შემოსული შენიშვნებისა და წინადადებების განხილვა. მიმდინარეობს რეგულირების ზეგავლენის შეფასება (RIA).	
10.1.2	CLP და REACH რეგულაციებთან ჰარმონიზებული შესაბამისი კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების შემუშავება დამტკიცება	დამტკიცებული სულ მცირე 4 ნორმატიული აქტი	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ ნარჩენებისა და ქიმიური ნივთიერებების მართვის დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	45%	„ნივთიერებებისა და ნარევების კლასიფიცირების, ეტიკეტირებისა და შეფუთვის შესახებ“ N1272/2008 (CLP) და „ქიმიური ნივთიერებების რეგისტრაციის, შეფასების, ავტორიზაციისა და შეზღუდვების შესახებ“ 1907/2006 REACH რეგულაციების შესაბამისად შემუშავებულია 3 კანონქვემდებარე აქტის პირველადი სამუშაო ვერსიები: „ნივთიერებებისა და ნარევების კლასიფიცირების, ეტიკეტირებისა და შეფუთვის შესახებ“, „ქიმიური ნივთიერებების რეგისტრაციის, შეფასების, ავტორიზაციისა და შეზღუდვის შესახებ“ და „ქიმიური ნივთიერებების მიწოდების ჯაჭვში ინფორმაციის გადაცემის შესახებ“.	სხვადასხვა სახელმწიფო სტრუქტურებიდან კომენტარების დაგვიანებით მოწოდება/შეფერხება უწყებებთან შეთანხმების პროცესში; საჯარო განხილვების ჩატარების შეფერხება.
10.1.3	ქიმიური ნივთიერებების ეროვნული სააგენტოს და რეესტრის შექმნა	ქიმიური ნივთიერებების მოქმედი ეროვნული სააგენტო და რეესტრი	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ ნარჩენებისა და ქიმიური ნივთიერებების მართვის დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტ.	შეჩერებულია	0%	„ქიმიური ნივთიერებებისა და ნარევების შესახებ“ კანონისა და CLP და REACH რეგულაციებთან ჰარმონიზებული შესაბამისი კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების მიღების შემდეგ უნდა შეიქმნას ქიმიური ნივთიერებების რეესტრი, რომელშიც მომდევნო წლების განმავლობაში მოხდება ქიმიური ნივთიერებებისა და ნარევების აღრიცხვა.	ქიმიური ნივთიერებების ეროვნული სააგენტოს და რეესტრის ჩამოყალიბება განისაზღვრება „ქიმიური ნივთიერებებისა და ნარევების შესახებ“ კანონის მიღების შემდეგ.

10.2.1	პკბ-ების მარეგულირებელი კანონმდებლობის შემუშავება და დამტკიცება	დამტკიცებული პკბ-ების მარეგულირებელი სულ მცირე 1 ნორმატიული აქტი	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ ნარჩენებისა და ქიმიური ნივთიერებების მართვის დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	შემუშავებული და დამტკიცებულია საქართველოს მთავრობის 2022 წლის 15 დეკემბრის N575 დადგენილება „სახიფათო ნარჩენების შეგროვებისა და დამუშავების სპეციალური მოთხოვნების შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 29 მარტის N145 დადგენილებაში ცვლილების შეტანის შესახებ, რომლითაც განისაზღვრა პოლიკლორირებული ბიფენილების შემცველი მოწყობილობების და ზეთების მართვის წესები და უსაფრთხოების ნორმები.		
10.3.1	მინამატას კონვენციის რატიფიკაციის ინიცირება	პარლამენტისთვის რატიფიკაციის მიზნით წარდგენილი მინამატას კონვენცია	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ ნარჩენებისა და ქიმიური ნივთიერებების მართვის დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	„ვერცხლისწყლის შესახებ“ მინამატას კონვენცია რატიფიცირებულია საქართველოს პარლამენტის 2023 წლის 31 მაისის №3005-XIმს-XXმ დადგენილებით „ვერცხლისწყლის შესახებ მინამატას კონვენციის რატიფიცირების თაობაზე“.		
10.3.2	ვერცხლისწყლის მარეგულირებელი კანონმდებლობის შემუშავება და დამტკიცება	დამტკიცებული სულ მცირე 1 ნორმატიული აქტი	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ ნარჩენებისა და ქიმიური ნივთიერებების მართვის დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	80%	„ვერცხლისწყლის შესახებ“ მინამატას კონვენციიდან გამომდინარე მომზადდა „წინასწარი დასაბუთებული თანხმობის გაცემის საფუძველზე ვერცხლისწყლისა და ვერცხლისწყლით გამდიდრებული პროდუქტების იმპორტის, ექსპორტისა და ტრანზიტის განხორციელებისა და რეგულირების წესის დამტკიცების შესახებ“ კანონპროექტები აქტის პროექტი, რომლითაც განისაზღვრება ვერცხლისწყლის ექსპორტის, იმპორტისა და ტრანზიტის მოთხოვნები წინასწარი დასაბუთებული თანხმობის გაცემის საფუძველზე, ასევე, ვერცხლისწყლით გამდიდრებული პროდუქციის ჩამონათვალი, რომელთა	პროცედურული საკითხების გაჭიანურება.	

							წარმოება, ექსპორტი, იმპორტი ან ტრანზიტი დაექვემდებარება შეზღუდვას და მისი ძალაში შესვლის ვადები. ჩატარდა განხილვები დაინტერესებულ მხარეებთან, მიმდინარეობს შენიშვნების და წინადადებების განხილვა და დადგენილების პროექტი უახლოეს პერიოდში იქნება წარდგენილი მთავრობის ადმინისტრაციისთვის დასამტკიცებლად.	
10.4.1	საკანონმდებლო ცვლილებების პაკეტის ინიცირება ოზონდამშლელი ნივთიერებებისა და სხვა მაცივარაგენტების მართვის სისტემის გასუმჯობესებლად	შემუშავებული და პარლამენტისთვის დასამტკიცებლად წარდგენილი საკანონმდებლო ცვლილებების პაკეტი	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2022 წ. III კვარტ.	განხორციელდა დაგვიანებით	100%	აქტივობა განხორციელდა 2022-2023 წლებში.	
10.4.2	მონრეალის ოქმის კიგალის ცვლილების საქართველოს მიერ სავალდებულოდ აღიარების ინიცირება	პარლამენტისთვის რატიფიკაციის მიზნით წარდგენილი მონრეალის ოქმის კიგალის ცვლილება	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2022 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	აქტივობა განხორციელდა 2022-2023 წლებში.	
10.4.3	მემაცივრე ტექნიკოსის პროფესიული კვალიფიკაციის სტანდარტის შექმნა	შემუშავებული პროფესიული კვალიფიკაციის სტანდარტები	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2024 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	გაეროს განვითარების პროგრამასთან და სსიპ პროფესიული უნარების სააგენტოსთან თანამშრომლობით მონრეალის ოქმის განხორციელების მრავალმხრივი ფონდის მიერ დაფინანსებული პროექტის „წყალბადქლორფტორნაზშირბადების მოხმარებიდან ამოღების მართვის გეგმა“ მეორე ფაზის (HPMP II) ფარგლებში, შემუშავდა და დამტკიცდა გათბობის, ვენტილაციის, ჰაერის კონდიციონირებისა და სამაცივრო სისტემების მექანიკოსის (Heating, Ventilation, Air conditioning and Refrigeration (HVACR) Mechanic)	

							პროფესიული კვალიფიკაციის სტანდარტი.		
10.4.4	სამაცივრო სისტემების უსაფრთხოებისა და გარემოსდაცვითი მოთხოვნების შესახებ სტანდარტის შემუშავება	განახლებული სამაცივრო სისტემების უსაფრთხოებისა და გარემოსდაცვითი მოთხოვნების სტანდარტები ISO/DIS 22712 სტანდარტის შესაბამისად	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2024 წ. II კვარტ.	განხორციელდა	100%	განახლებულ იქნა სამაცივრო სისტემების უსაფრთხოებისა და გარემოსდაცვითი მოთხოვნების სტანდარტები ISO 22712:2023/2023 - Refrigerating systems and heat pumps - Personnel competence სტანდარტის შესაბამისად.		
10.4.5	საკანონმდებლო ცვლილების ინიცირება ოზონდამშლელი ნივთიერებების შემცველი ან მათზე მომუშავე მოწყობილობების იმპორტის აკრძალვის მიზნით	შემუშავებული და პარლამენტისთვის დასამტკიცებლად წარდგენილი შესაბამისი საკანონმდებლო ცვლილებების პროექტი	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2024 წ. I კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	30%	გაიმართა შეხვედრა დაინტერესებულ მხარეებთან. პროექტის „წყალბადქლორფტორნახშირბადე ბის მოხმარებიდან ამოღების მართვის გეგმა“ მეორე ფაზის (HPMP II) ფარგლებში. დაქირავებულია ექსპერტი, რომელიც დაინტერესებულ მხარეებთან კონსულტაციით ამზადებს შესაბამის საკანონმდებლო აქტებში ცვლილების პროექტებს.		
10.4.6	სსიპ შემოსავლების სამსახურის საბაჟო დეპარტამენტის ტექნიკური შესაძლებლობების გაუმჯობესება მაცივარაგენტების მართვის კანონმდებლობის აღსრულების კონტროლის სფეროში	სსიპ შემოსავლების სამსახურის საბაჟო დეპარტამენტი აღჭურვილია მაცივარაგენტების იდენტიფიკატორებით, გაჟონვის დეტექტორებითა და სხვა დამხმარე მოწყობილობებით	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	50%	პროექტის „წყალბადქლორფტორნახშირბადე ბის მოხმარებიდან ამოღების მართვის გეგმა“ მეორე ფაზის (HPMP II) ფარგლებში შეძენილ იქნა მაცივარაგენტების 2 იდენტიფიკატორი, რომლებიც გადაეცა სსიპ შემოსავლების სამსახურის საბაჟო დეპარტამენტს. საბაჟო დეპარტამენტს ასევე გადაეცა 2 იდენტიფიკატორი სსიპ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტიდან. ზემოაღნიშნული პროექტის ფარგლებში მიმდინარეობს მაცივარაგენტების ჟონის 15 დეტექტორის შეძენის პროცესი,		

							რომელიც ასევე გადაეცემა საბაჟო დეპარტამენტს.		
11.1.1	დაცული ტერიტორიების გაფართოება და ახალი დაცული ტერიტორიების შექმნა	შექმნილი 3 ახალი დაცული ტერიტორია (რაჭის ეროვნული პარკი, შიდა ქართლისა და რიონის დაცული ტერიტორიები) ჯამში 99 304 ჰა-ზე და 650 ჰა-ითაა გაფართოებული კოლხეთის ეროვნული პარკი	სსიპ დაცული ტერიტორიების სააგენტო	2025 წ. III კვარტ.	განხორციელდა	100%	<p>- 2024 წლის საანგარიშო პერიოდში შეიქმნა ერთი ახალი დაცული ტერიტორია - გურიის ეროვნული პარკი (15310 ჰა)</p> <p>- მიმდინარეობს მუშაობა რაჭის დაცული ტერიტორიების გაფართოებისა და განვითარების საკითხზე; განისაზღვრა კატეგორიები და საზღვრები, მომზადდა შესაბამისი კანონპროექტი და კვლევის დოკუმენტი. მიმდინარეობს უწყებათშორისი შეთანხმება (გეგმარებითი რაჭის ეროვნული პარკი 27462 ჰა, რაჭის დაცული ლანდშაფტი 31792 ჰა და 3 ბუნების ძეგლი).</p> <p>- საანგარშო პერიოდში დაიწყო მუშაობა სვანეთის და სამეგრელოს გეგმარებით დაცულ ტერიტორიებთან დაკავშირებით, განხორციელდა შეხვედრები და ინტერესებულ მხარეებთან (გეგმარებითი რეგიონის ჯამური ფართობი დაახლოებით 160 000 ჰა აქედან 90 000 სვანეთი და 70 000 ჰა სამეგრელო).</p> <p>- მიმდინარეობს რიონის გეგმარებითი ადკვეთილის შექმნასთან დაკავშირებით კანონპროექტის დამტკიცების პროცედურები;</p>		
11.1.2	ზურმუხტის ქსელის ტერიტორიების მართვის გეგმების მომზადება (დაცული ტერიტორიების საზღვრებს გარეთ)	მომზადებული და დამტკიცებული 18 მართვის გეგმა	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	60%	<p>სულ მომზადებულია 27 მართვის გეგმა, დაცული ტერიტორიების საზღვრებს გარეთ არსებული ზურმუხტის საიტებისთვის. კონკრეტულად 2024 წლის განმავლობაში შემუშავდა და სამინისტროში წარმოდგენილი იქნა 9 მართვის გეგმა, თუმცა ამ ეტაპზე ზურმუხტის საიტების მართვის არცერთი გეგმა არ არის დამტკიცებული საკანონმდებლო</p>	ბიოლოგიური მრავალფეროვნების შესახებ კანონპროექტის დამტკიცების პროცედურების დაყოვნება.	

							საფუძვლის არარსებობის გამო. აქტივობას მინიჭა 60% რადგან შემუშავდა მართვის გეგმები თუმცა არ დამტკიცებულა დაცული ტერიტორიების საზღვრებს გარეთ არსებულ ტერიტორიაზე.	
11.2.1	დაცული ტერიტორიების კონცეფციის შემუშავება	დაცული ტერიტორიების დამტკიცებული კონცეფცია	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2023 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	90%	დოკუმენტი შემუშავებულია და შეთანხმებულია დაინტერესებულ მხარეებთან. დეკემბრის თვეში დაგეგმილი იყო საჯარო განხილვა, თუმცა მონაწილეთა მცირე რაოდენობის გამო, დაიგეგმა დამატებითი საჯარო განხილვის ჩატარება.	
11.2.2	დაცული ტერიტორიების სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის შემუშავება და დამტკიცება	დაცული ტერიტორიების დამტკიცებული სტრატეგია და სამოქმედო გეგმა	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2025 წ. III კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	10%	სტრატეგიასა და სამოქმედო გეგმაზე მუშაობა დაიწყო 2024 წელს. ამ ეტაპისთვის მომზადებულია სტრატეგიის სიტუაციური ანალიზის სამუშაო ვერსია.	
11.2.3	დაცული ტერიტორიების კრიტიკული სივრცითი ანალიზის მომზადება	მომზადებული სივრცითი ანალიზის ანგარიში, რომელიც წარდგენილია სამინისტროში/სააგენტოში	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2024 წ. II კვარტ.	გაუქმებულია	0%	ამ ეტაპზე აქტივობა გაუქმებულია. დაცული ტერიტორიების კრიტიკული სივრცითი ანალიზის მომზადება შესაძლებელია, დაიგეგმოს ბიომრავალფეროვნების სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის (NBSAP) შემუშავების პროცესში.	

<p>11.2. 4</p>	<p>მენეჯმენტის გეგმების შემუშავება და დამტკიცება დაცული ტერიტორიების მართვის ეფექტიანობის გაზრდის მიზნით</p>	<p>შემუშავებული და დამტკიცებული 6 მენეჯმენტის გეგმა</p>	<p>სსიპ დაცული ტერიტორიების სააგენტო</p>	<p>2024 წ. IV კვარტ.</p>	<p>განხორციელდა</p>	<p>100%</p>	<p>2024 წლის საანგარიშო პერიოდში დამტკიცდა 5 დაცული ტერიტორიის მენეჯმენტის გეგმა; 2024 წლის მდგომარეობით სააგენტოს მართვას დაქვემდებარებული 25 ტერიტორიული ადმინისტრაციიდან მენეჯმენტის გეგმით იმართება 15 დაცული ტერიტორია, 10 დაცული ტერიტორიის მენეჯმენტის გეგმაზე მიმდინარეობს მუშაობა საანგარიშო პერიოდში დამტკიცდა 5 დაცული ტერიტორიის მენეჯმენტის გეგმა:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. აჯამეთის ადკვეთილის მენეჯმენტის გეგმა, დონორი: შვედეთის მათავრობა (SIDA), დამტკიცდა 04.04.2024 წელს; 2. თბილისის ეროვნული პარკის მენეჯმენტის გეგმა, დონორი: UNDP, დამტკიცდა 27.06.2024 წელს. 3. მტირალას ეროვნული პარკი, დონორი: CNF/GEF/UNDP; დამტკიცდა 03.07.2024 წელს; 4. ზაწარა-ზაბანეურის დაცული ტერიტორიები, დონორი: შვედეთის მათავრობა (SIDA), დამტკიცდა 17.12. 2024 წელს; 5. ვაშლოვანის დაცული ტერიტორიების გეგმა, დონორი: CNF/GEF/UNDP, დამტკიცდა 30.12.2024 წელს; <p>მიმდინარეობს 2 მენეჯმენტის გეგმის დამტკიცების პროცედურები:</p> <p>იმერეთის მღვიმეების დაცული ტერიტორიების მენეჯმენტის გეგმა, დონორი: შვედეთის მათავრობა (SIDA); სტატუსი: მიმდინარეობს დამტკიცების პროცედურები;</p> <p>მაჭახელას ეროვნული პარკის მენეჯმენტის გეგმა, დონორი: შვედეთის მათავრობა (SIDA); მიმდინარეობს დამტკიცების პროცედურები;</p> <p>2022-2024 წწ სულ დამტკიცებულია 9 მენეჯმენტის გეგმა.</p>	
--------------------	--	---	--	--------------------------	---------------------	-------------	--	--

<p>11.2. 5</p>	<p>დაცული ლანდშაფტის მენეჯმენტის გეგმების შემუშავება და დამტკიცება</p>	<p>მინიმუმ 2 დაცული ლანდშაფტის დამტკიცებული გეგმა და დაცული ლანდშაფტების მართვა გეგმების შესაბამისად</p>	<p>გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი</p>	<p>2024 წ. III კვარტ.</p>	<p>მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა</p>	<p>50%</p>	<p>მომზადებულია თუშეთის დაცული ლანდშაფტის მენეჯმენტის გეგმის სამუშაო ვერსია, თუმცა ამ ეტაპზე დროებით შეჩერებულია დამტკიცების პროცედურები, ვინაიდან პარალელურად დაგეგმილია თუშეთის დაცული ლანდშაფტის ტერიტორიის გაფართოება (სოფ. ტბათანა), რის შედეგადაც საჭირო გახდება მენეჯმენტის გეგმის გადამუშავება.</p> <p>მომზადებულია არაგვის დაცული ლანდშაფტის მენეჯმენტის გეგმის სამუშაო ვერსია. საბოლოო ვერსიის მომზადება შეფერხებულია დაცული ლანდშაფტის დაგეგმილი გაფართოებიდან გამომდინარე.</p> <p>მიმდინარეობს მაჭახელას დაცული ლანდშაფტის მენეჯმენტის გეგმის შემუშავება.</p>		
<p>11.2. 6</p>	<p>„სმარტ“ პროგრამის დანერგვა</p>	<p>მინიმუმ 5 ადმინისტრაციაში დანერგილი პატრულირების თანამედროვე ტექნოლოგია „სმარტ“</p>	<p>სსიპ დაცული ტერიტორიების სააგენტო</p>	<p>2023 წ. IV კვარტ.</p>	<p>განხორციელდა</p>	<p>100%</p>	<p>SMART-მეთოდის პატრულირება და ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგი მიმდინარეობს 12 დაცულ ტერიტორიაზე.</p>		

<p>11.2. 7</p>	<p>განახლებული ეკოტურისტული ინფრასტრუქტურის შექმნა დაცული ტერიტორიების ფინანსური მდგრადობისა და ეკოტურიზმის განვითარებისთვის</p>	<p>ახალი/განახლებული ეკოტურისტული ინფრასტრუქტურა სულ მცირე 10 ლოკაციაზე</p>	<p>სსიპ დაცული ტერიტორიების სააგენტო</p>	<p>2026 წ. III კვარტ.</p>	<p>განხორციელდა</p>	<p>100%</p>	<p>12 დაცულ ტერიტორიაზე მოეწყო/რეაბილიტაცია ჩაუტარდა ეკოტურისტულ ინფრასტრუქტურას:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ბორჯომ-ხარაგაულის ეროვნულ პარკში აშენდა 3 ტურისტული თავშესაფარი; • ლაგოდეხის დაცულ ტერიტორიებზე „ეკოსოფელი ტყეში“ ტერიტორიაზე მოეწყო 10 ტურისტული კოტეჯი; • ოკაცეს კანიონზე რეაბილიტაცია ჩაუტარდა ტურისტულ ინფრასტრუქტურას; • ჯავახეთის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციის შენობას ჩაუტარდა რეაბილიტაცია; • აჯამეთის დაცულ ტერიტორიაზე განახლდა 6 ხიდი და მოეწყო 3 საპიკნიკე ფანჩატური; • პრომეთეს მღვიმის ტურისტულ ინფრასტრუქტურას ჩაუტარდა რეაბილიტაცია; • სათაფლიას ტურისტულ ინფრასტრუქტურას ჩაუტარდა რეაბილიტაცია; • კოლხეთის ეროვნული პარკის ტერიტორიაზე, ჭურის უბანზე რეაბილიტირდა და მოეწყო ახალი ნავმისადგომი; ადმინისტრაციულ ეზოს ჩაუტარდა სარეაბილიტაციო სამუშაოები; • კინტრიშის დაცულ ტერიტორიებზე აშენდა 1 თავშესაფარი და მოეწყო 6 საცალფეხო ხიდი; <ul style="list-style-type: none"> • 4 დაცულ ტერიტორიაზე მოეწყო 12 ახალი ბილიკი (ჯამში 223 კმ): <ul style="list-style-type: none"> - ერუშეთის ეროვნულ პარკში 7 ბილიკი (115 კმ); - ბორჯომ-ხარაგაულის დაცულ ტერიტორიებზე 1 ბილიკი (54 კმ); - კინტრიშის და მტირალას დამაკავშირებელი ბილიკი (33 კმ, 	
--------------------	--	---	--	---------------------------	---------------------	-------------	---	--

							<p>მათ შორის მტირალას ეროვნული პარკის ტერიტორიაზე - 27 კმ, კინტრიშის დაცულ ტერიტორიაზე - 6 კმ);</p> <ul style="list-style-type: none">- კინტრიშის დაცულ ტერიტორიებზე 3 ბილიკი (21 კმ).• 3 დაცულ ტერიტორიაზე რეაბილიტაცია ჩატარდა 18 ბილიკს (ჯამში 253 კმ):- ქობულეთის დაცულ ტერიტორიებზე 1 ბილიკი (700 მ);- ბორჯომ-ხარაგაულის დაცულ ტერიტორიებზე 14 ბილიკი (196 კმ);- მტრალას ეროვნულ პარკში 3 ბილიკი (56 კმ).	
--	--	--	--	--	--	--	--	--

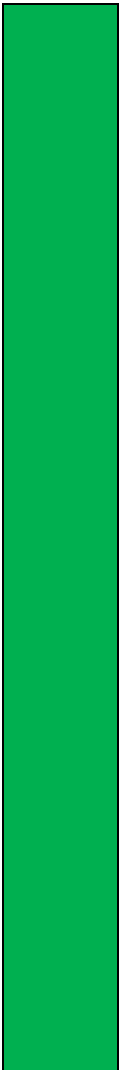
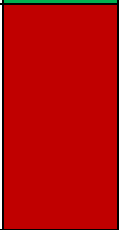
<p>11.2. 8</p>	<p>დაცულ ტერიტორიებზე ტურიზმის ზეგავლენის კვლევა და მდგრადი ტურიზმის დაგეგმვის შესახებ რეკომენდაციების მომზადება</p>	<p>დაცულ ტერიტორიებზე ტურისტული საქმიანობის დაგეგმვა ხორციელდება კვლევის რეკომენდაციების საფუძველზე</p>	<p>გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი</p>	<p>2024 წ. IV კვარტ.</p>	<p>არ დაწყებულია</p>	<p>0%</p>	<p>ქმედება გადამუშავდა და მოექცა შვედეთის მთავრობის მიერ დაფინანსებული პროექტის „გადავარჩინოთ ბუნება“-ს საქართველო"-ს 4.2.1 ბიომრავალფეროვნების ინტეგრაცია ფინანსურ სექტორში ქვეთავში, და მოიცავს ბიომრავალფეროვნებაზე ტურიზმის ზეგავლენის სახელმძღვანელოს შემუშავებას. ამ ეტაპზე სამინისტროში წარმოდგენილია პირველი შუალედური ანგარიში.</p>	<p>აღნიშნული აქტივობა და ინდიკატორი საჭიროებს ფორმულირების ცვლილებას.</p>	
<p>11.3. 1</p>	<p>სოფლის განვითარების სააგენტოს (RDA) პროგრამების კვლევა, ბიომრავალფეროვნები სთვის საზიანო პროგრამების მოდიფიცირება</p>	<p>იდენტიფიცირებულია ბიომრავალფეროვნების ათვის საზიანო პროგრამები. შემუშავებულია რეკომენდაციები ბიომრავალფეროვნების ათვის საზიანო პროგრამების მოდიფიცირებისათვის</p>	<p>გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი</p>	<p>2022 წ. IV კვარტ.</p>	<p>განხორციელდა</p>	<p>100%</p>	<p>ქმედება განხორციელდა გაეროს განვითარების პროგრამის (UNDP) ბიომრავალფეროვნების ფინანსირების ინიციატივის (BIOFIN) ფარგლებში. იდენტიფიცირებულია სოფლის განვითარების სააგენტოს ის პროგრამები, რომელთაც განსაკუთრებით უარყოფითი ზეგავლენა გააჩნიათ ბიომრავალფეროვნებაზე. შემუშავებულია რეკომენდაციები პროგრამების მოდიფიცირებისათვის, ასევე სოფლის მეურნეობისა და სოფლის განვითარების სტრატეგიულ დოკუმენტებში ბიომრავალფეროვნების ინდიკატორების, ასევე ბიომრავალფეროვნებისთვის დადებითი სუბსიდიების შემუშავების თაობაზე. მომდევნო წლებში დაიგეგმება ქმედებები რეკომენდაციების შესრულების მიზნით.</p>		

2024 წლის კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში (აქტივობის დონე)

11.3.2	ტურიზმის სექტორში ბიომრავალფეროვნების საკითხების ინტეგრაცია	მომზადებული რეკომენდაციები ტურიზმის განვითარების სექტორულ გეგმაში ბიომრავალფეროვნების საკითხების ინტეგრაციის შესახებ	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2024 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	შვედეთის მთავრობის მიერ დაფინანსებული პროექტის - „გადავარჩინოთ ზუნება-საქართველო“ ფარგლებში, მომზადებული ტექნიკური დავალების საფუძველზე გამოცხადებულ ტენდერში გამარჯვებულმა ორგანიზაციამ წარმოადგინა ტურიზმის სექტორის ბიომრავალფეროვნებაზე უარყოფითი ზემოქმედების შემცირების სახელმძღვანელო დოკუმენტი.	შემსრულებელი ორგანიზაციის მიერ ტენდერით ნაკისრი ვალდებულებების ვადების/პირობების დარღვევა. დაინტერესებულ მხარეებთან შეთანხმების მიუღწევლობა. რისკის შერბილება: სატენდერო დოკუმენტაციის კვალიფიციურად მომზადება და სამუშაოს შესრულებისთვის საჭირო თანხის გათვალისწინება.	
11.3.3	ენერგეტიკის სექტორში ბიომრავალფეროვნების საკითხების ინტეგრაცია	ენერგეტიკის განვითარების სექტორულ გეგმაში ინტეგრირებული ბიომრავალფეროვნების საკითხები	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2024 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	10%	შვედეთის მთავრობის მიერ დაფინანსებული პროექტის - „გადავარჩინოთ ზუნება-საქართველო“ ფარგლებში მომზადდა ტექნიკური დავალება, თუმცა 2024 წელს ტენდერი ჩავარდა და 2025 წელს SIDA -ს მიერ ფინანსური რესურსის შეჩერების გამო ტენდერი აღარ ცხადდება.	რისკს წარმოადგენს ტენდერების ჩავარდნა ტენდერში არაკვალიფიციური ორგანიზაციების მონაწილეობის გამო. რისკის შერბილება: სატენდერო დოკუმენტაციის კვალიფიციურად მომზადება და სამუშაოს შესრულებისთვის საჭირო თანხის გათვალისწინება.	
11.3.4	საფინანსო სექტორში ბიომრავალფეროვნების საკითხების ინტეგრაცია, საოპერაციო გაიდლაინების მომზადება და საბანკო სექტორის წარმომადგენლების ტრენინგები	კომერციული ბანკების რაოდენობა, რომლებიც იყენებენ მომზადებულ გაიდლაინებს	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2025 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	10%	შვედეთის მთავრობის მიერ დაფინანსებული პროექტის - „გადავარჩინოთ ზუნება-საქართველო“ ფარგლებში მომზადდა ტექნიკური დავალება, თუმცა 2024 წელს ტენდერი ჩავარდა და 2025 წელს SIDA -ს მიერ ფინანსური რესურსის შეჩერების გამო ტენდერი აღარ ცხადდება.	რისკს წარმოადგენს ტენდერების ჩავარდნა ტენდერში არაკვალიფიციური ორგანიზაციების მონაწილეობის გამო. რისკის შერბილება: სატენდერო დოკუმენტაციის კვალიფიციურად მომზადება და სამუშაოს შესრულებისთვის საჭირო თანხის გათვალისწინება.	

2024 წლის კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში (აქტივობის დონე)

11.3.5	ბიომრავალფეროვნების ფინანსირების გეგმის შემუშავება	შემუშავებული და დამტკიცებული ბიომრავალფეროვნების ფინანსირების გეგმა	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2024 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	10%	დაფინანსება აღნიშნული ქმედებისთვის არსებობს გავროს განვითარების პროგრამის (UNDP) ბიომრავალფეროვნების ფინანსირების ინიციატივის (BIOFIN) პროექტის ფარგლებში. პროცესი დაიწყება ბიომრავალფეროვნების ეროვნული სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის (NBSAP) შემუშავების პროცესთან ერთად.	რისკს წარმოადგენს ბიომრავალფეროვნების ეროვნული სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის (NBSAP) შემუშავების დაგვიანება.	
11.4.1	ბიოლოგიური მრავალფეროვნების შესახებ კანონპროექტის წარდგენა პარლამენტისთვის დასამტკიცებლად	დასრულებული და პარლამენტისათვის დასამტკიცებლად წარდგენილი კანონპროექტი	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2022 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	„ბიოლოგიური მრავალფეროვნების შესახებ“ კანონპროექტი წარდგენილია საქართველოს პარლამენტში საგაზაფხულო სესიაზე განსახილველად.		
11.4.2	ნადირობის შესახებ კანონპროექტის დასრულება და წარდგენა პარლამენტისთვის დასამტკიცებლად	დასრულებული და პარლამენტისათვის დასამტკიცებლად წარდგენილი კანონპროექტი;	სსიპ ველური ბუნების ეროვნული სააგენტო	2024 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	60%	მომზადებულია ნადირობის შესახებ კანონის და რეგულირების ზემოქმედების შეფასების პროექტი. აღსანიშნავია, რომ კანონის საწყისი ვერსია შეიცვალა და ამჟამად დაგეგმილია დამატებითი შეხვედრები, რათა უზრუნველყოფილ იქნას სხვადასხვა მხარის ჩართულობა და მოსაზრებების გათვალისწინება. გარდა ამისა, აუცილებელია კანონქვემდებარე აქტების შემუშავება, რაც უზრუნველყოფს კანონის ეფექტიან აღსრულებას და შესაბამისი სამართლებრივი ჩარჩოს ჩამოყალიბებას.		
11.4.3	კრწანისის ტყის დეგრადირებული ეკოსისტემის აღდგენა და სამხრეთ კავკასიის ეკოსისტემის კვლევის და აღდგენის ცენტრის შექმნა	შემუშავებულია კრწანისის ტყე-პარკის აღდგენის და განვითარების მართვის გეგმა	სსიპ ველური ბუნების ეროვნული სააგენტო	2024 წ. I კვარტ.	გაუქმებულია	0%	სახელმწიფოს პრიორიტეტების ცვლილების გამო, აღნიშნული ღონისძიება არ დაწყებულა.		

<p>11.4.4</p>	<p>ველური ბუნების კვლევა და მონიტორინგი კლიმატის ცვლილების უარყოფითი ზემოქმედების კონტექსტში, გადამენების საფრთხის წინაშე მყოფი ფაუნის სახეობების ex-situ და in-situ კონსერვაცია</p>	<p>შეირჩა საკვლევი ტერიტორიები და სახეობები, შემუშავდა კვლევის გეგმა და მეთოდოლოგია. კვლევის პარტნიორები შეთანხმდნენ სახეობებზე და კვლევის მეთოდოლოგიაზე</p>	<p>სსიპ ველური ბუნების ეროვნული სააგენტო</p>	<p>2024 წ. IV კვარტ.</p>	<p>განხორციელდა</p>	<p>100%</p>	<p>მიმდინარეობს ირმის საშენის მშენებლობა და კალმახ საშენის წარმადობის მოცულობის გაზრდა. დამატებით, დასრულდა მტაცებელი (მგელი, ტურა, დათვი) სახეობების ადგილობრივ მოსახლეობაზე ზემოქმედების შედეგების კვლევა და მიმდინარეობს ანგარიშის მომზადება. საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს და შვედეთის საერთაშორისო განვითარების თანამშრომლობის სააგენტოს (SIDA) შორის გაფორმებული საგრანტო შეთანხმების ფარგლებში, სსიპ „ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტმა" მოამზადა სახეობათა აღდგენის, ნიაშორის, დასავლეთკავკასიური ჯიხვის, კავკასიური დომბის, კავკასიური კეთილშობილი ირმის, ევრაზიული თახვის, ევროპული წაულის და ა.შ ეროვნული გეგმა. კავკასიური კეთილშობილი ირმის აღდგენის მიზნით, მიმდინარეობს ირმის საშენის მშენებლობა. აგრეთვე, მიმდინარეობს კალმახის კონსერვაციის პროგრამა და წარმადობის მოცულობის ზრდის მიზნით კალმახსაშენის გაფართოება. დამატებით, მიმდინარეობს მტაცებელი (მგელი, ტურა, დათვი) სახეობების ადგილობრივ მოსახლეობაზე ზემოქმედების კვლევის შედეგების დამუშავება და ანალიზი.</p>	
<p>11.4.5</p>	<p>დაცული ტერიტორიების სისტემის შესახებ კანონის განახლება</p>	<p>განახლებული და პარლამენტისათვის დასამტკიცებლად წარდგენილი კანონპროექტი დაცული ტერიტორიების სისტემის შესახებ</p>	<p>გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი</p>	<p>2023 წ. IV კვარტ.</p>	<p>არ დაწყებულა</p>	<p>0%</p>	<p>აქტივობის განხორციელება არ დაწყებულა, რადგან მისი დაწყება დამოკიდებულია დაცული და სხვა კონსერვაციული ტერიტორიების პოლიტიკის დოკუმენტების შემუშავებაზე.</p>	

2024 წლის კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში (აქტივობის დონე)

11.4.6	თევზჭერის კონცეფციის შემუშავება და დამტკიცება	შემუშავებული და დამტკიცებული კონცეფცია	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2023 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	90%	სამინისტროში წარმოდგენილია მდგრადი მეთევზეობის ეროვნული კონცეფციის საბოლოო ანგარიში, ამჟამად მიმდინარეობს საბოლოო ვარიანტის დაინტერესებულ მხარეებთან განხილვის პროცედურები.	
11.4.7	სახეობათა აღდგენის ეროვნული გეგმის დამტკიცება	დამტკიცებული გეგმა	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2023 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	აღნიშნული გეგმა დამტკიცდა საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2024 წლის 21 ოქტომბრის №2-804 ბრძანებით გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფ სახეობათა გადარჩენის პრაქტიკულ ღონისძიებათა წესის სახით.	
11.4.8	მცენარეთა სახეობების მონიტორინგის/რესურსის კვლევის მეთოდოლოგიების მომზადება და რესურსის კვლევა	მომზადებული მეთოდოლოგიები მცენარეთა 3 სახეობისათვის. განხორციელებული კვლევა 5 სახეობისათვის.	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	95%	თეთრყვავილას ეკონომიკური ღირებულების რესურსის შესაფასებლად ჩატარდა კვლევა. კვლევის ფარგლებში განხორციელდა საველე სამუშაოები, რომლის საფუძველზე მომზადდა მეორე ანგარიში და გაიცა შესაბამისი რეკომენდაციები.	
11.4.9	ფრინველთა სახეობების მონიტორინგის/რესურსის კვლევის მეთოდოლოგიების მომზადება	მეთოდოლოგიები მომზადებულია ფრინველთა არანაკლებ 10 სახეობისათვის	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	„ბიოლოგიური დაცვის ღონისძიებების“ (პროგრამული ბიუჯეტის შესაბამისი კოდი: 310102) ფარგლებში განხორციელდა ფრინველთა სხვადასხვა სახეობის პოპულაციების მდგომარეობის შეფასება, რომლის ფარგლებშიც მომზადებულია კვლევის მეთოდოლოგია.	
11.5.1	ინვაზიური სახეობების შემოსვლის იდენტიფიცირებული პოტენციური გზები და შემუშავებული რეკომენდაციები ასეთი სახეობების შემოსვლის თავიდან აცილებისათვის	ინვაზიური სახეობების შემოსვლის პოტენციური გზები იდენტიფიცირებულია და რეკომენდაციები ასეთი სახეობების შემოსვლის თავიდან აცილებისათვის შემუშავებულია	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2024 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	80%	აღნიშნული აქტივობა ჩანაცვლდა ინვაზიური სახეობების მართვის კონცეფციის შემუშავებით. შესაბამისად შვედეთის მთავრობის მიერ დაფინანსებული პროექტის - „გადავარჩინოთ ბუნება-საქართველო“ ფარგლებში მომზადებული ტექნიკური დავალების საფუძველზე გამოცხადებულ ტენდერში, გამარჯვებულმა ორგანიზაციამ წარმოადგინა ინვაზიურ სახეობათა მართვის კონცეფციის საბოლოო ანგარიში. ამჟამად მიმდინარეობს საბოლოო ვარიანტის დაინტერესებულ	

2024 წლის კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში (აქტივობის დონე)

დანართი 2

							მხარეებთან განხილვის პროცედურები.	
11.5.2	შემუშავებული სამართლებრივი აქტები, სადაც ასახულია ინვაზიური სახეობების მარეგულირებელი ნორმები	შემუშავებულია სამართლებრივი აქტები, სადაც ასახულია ინვაზიური სახეობების მარეგულირებელი ნორმები	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტ.	არ დაწყებულა	0%	აღნიშნული აქტივობა შემუშავდება მას შემდეგ რაც დამტკიცდება ინვაზიური სახეობების მართვის კონცეფცია, შემდგომში მომზადდება სტრატეგია და სამოქმედო გეგმა, სადაც იქნება რეკომენდაციები აღნიშნული საკითხის კანონმდებლობაში ასახვის თაობაზე.	

<p>12.1. 1</p>	<p>ტყის ინვენტარიზაციის ჩატარება და მართვის გეგმების შემუშავება</p>	<p>ინვენტარიზაცია ჩატარებულია ტყის 1 300 000 ჰა-ზე.</p>	<p>სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტო და სსიპ დაცული ტერიტორიების სააგენტო მათი მართვის ქვეშ არსებულ ტერიტორიებზე</p>	<p>2026 წ. III კვარტ.</p>	<p>მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა</p>	<p>75%</p>	<p>სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტო: ტყის მართვის გეგმებით მართული ტყის ფართობი 2022-2024 წწ-ში შეადგენს 364467 ჰა-ს. ამასთანავე 2024 წლის მდგომარეობით: 1. დასრულდა - „ტყის მდგრადი მართვა ეროვნული სატყეო სააგენტოს მართვას დაქვემდებარებულ ტერიტორიებზე - 8 სამიზნე სატყეო უბანი“ პროექტის ფარგლებში - ყვარელის სატყეო უბნის (ფართობი - 45600 ჰა) და თელავის სატყეო უბნის (ფართობი - 53000 ჰა) ტყის აღრიცხვის (ინვენტარიზაციის) სავლე სამუშაოები. შემდგომში 10 წლიანი ტყის მართვის გეგმების შემუშავების უზრუნველსაყოფად; 2. დასრულდა - 8 სამიზნე სატყეო უბანში FMI მუდმივი რადიუსის წრიული სანიმუშო ფართობებზე სავლე სამუშაოები; 3. დასრულდა ონის სატყეო უბნის (57400 ჰა) და ცაგერის სატყეო უბნის (50800 ჰა) ფართობებზე სავლე სამუშაოები; 4. დასრულდა და დამტკიცდა მინისტრის ბრძანებით - ახმეტის სატყეო უბნის ტყის მართვის გეგმა - 55925 ჰა ფართობისთვის (14.02.2024წ. N2-146 ბრძანება); სსიპ ეროვნულ სატყეო სააგენტოს ჯამში ინვენტარიზებული აქვს 764142 ჰა.</p> <p>დაცული ტერიტორიების სააგენტო: საანგარიშო პერიოდში მიმდინარეობდა მუშაობა 4 ტყის მართვის გეგმაზე: - გაიმართა 2 ტყის მართვის გეგმის საჯარო განხილვა და დამტკიცდა ცივ-გომბორის ალკვეთილი (4935.8 ჰა) და - ერუშეთის ეროვნული პარკი (7216 ჰა). ჯამში ინვენტარიზაცია ჩატარდა 12 151,8 ჰა, ამჟამად მიმდინარეობს დამტკიცების პროცედურები; სსიპ დაცული ტერიტორიების</p>	
--------------------	---	---	--	---------------------------	--	------------	---	--

		შემუშავებულია სულ მცირე 30 მარტვის გეგმა			მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	80%	<p>სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტო: შემუშავებულია 9 ტყის მართვის გეგმა 9 სატყეო უბნისთვის(დამტკიცებული ტყის მართვის გეგმები - 364467 ჰა ფართობი ტერიტორიისთვის).</p> <p>დაცული ტერიტორიების სააგენტო: საანგარიშო პერიოდში გაიმართა 2 ტყის მართვის გეგმის საჯარო განხილვა:ცივ-გომბორის ალკვეთილის (4935.8 ჰა) და ერუშეთის ეროვნული პარკის (7216 ჰა). მიმდინარე წელს დამტკიცდა ცივ გომბორის ალკვეთილი დღეის მდგომარეობით სულ შემუშავებულია 15 მარტვის გეგმა. ჯამში შემუშავებულია 24 მარტვის გეგმა.</p>	
12.1.2	სატყეო ღონისძიებებისათვის განსაზღვრული თანამედროვე ტექნოლოგიების იდენტიფიცირება და საჭიროებების შეფასება	შეფასების ანგარიში	სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტო, სსიპ დაცული ტერიტორიების სააგენტო, სსიპ აჭარის სატყეო სააგენტო	2023 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	19%	სატყეო ღონისძიებებისათვის განსაზღვრული თანამედროვე ტექნოლოგიების იდენტიფიცირების და საჭიროებების შეფასების ანგარიში მომზადებულია 8 სატყეო უბნისთვის (სულ 42 სატყეო უბანი).	
12.1.3	სატყეო ღონისძიებებისათვის საჭირო ტექნიკის უზრუნველყოფა	ადგილზეა სატყეო ღონისძიებებისათვის საჭირო ტექნიკის სულ მცირე 50 ერთეული	სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტო, სსიპ დაცული ტერიტორიების სააგენტო, სსიპ აჭარის სატყეო სააგენტო მათი მართვის ქვეშ არსებულ ტერიტორიებზე	2024 წ. III კვარტ.	განხორციელდა	100%	ეროვნული სატყეო სააგენტო: 2024 წელს შეძენილ იქნა 9 ერთეული თვითმცლელი სატვირთო 6x6; 2 ერთეული სატვირთო ავტომანქანა ჯალამბართი და ჰიდრომანიპულატორით; 4 ერთეული თვითმცლელი სატვირთო 4x2; 3 ერთეული თვითმცლელი სატვირთო 8x4; 2 ერთეული ექსკავატორი ; 3 ერთეული ბულდოზერი; 9 ერთეული კვადროციკლი ; 1 ერთეული უნაგირასაწევეარა; 1 ერთეული ევაკუატორი (ბაქნიანი ლაფეტი; (მ.შ 4 ერთეული სსიპ - ეროვნულ სატყეო სააგენტოსა და „გერმანიის საერთაშორისო თანამშრომლობის საზოგადოებას (GIZ)“ შორის 2021 წლის 22 დეკემბერს გაფორმებული საგრანტო ხელშეკრულების შესაბამისი დაფინანსებით);	

12.1.4	ტყის მართვის ორგანოების ადამიანური რესურსებით გაძლიერება შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე სპეციალისტებით	სექტორში მომუშავე მეტყევეთა და სატყეო საქმის სპეციალისტის კვალიფიკაციის მქონე პირების რაოდენობა შეადგენს სულ მცირე 660 ადამიანს	სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტო, სსიპ დაცული ტერიტორიების სააგენტო, სსიპ აჭარის სატყეო სააგენტო	2024 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელებდა	76%	<p>ეროვნული სატყეო სააგენტო: 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სსიპ ეროვნულ სატყეო სააგენტოში დასაქმებულია მეტყევეთა და სატყეო საქმის სპეციალისტის კვალიფიკაციის მქონე 277 პირი, აქედან 35 - ცენტრალურ აპარატში და 242 - რეგიონალურ სამსახურებში.</p> <p>დაცული ტერიტორიების სააგენტო: სისტემაში ჯამში 665 თანამშრომლიდან 74 არის სპეციალობით მეტყევე. დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციის თანამშრომლებს ჩაუტარდათ - „ტყის მართვისა“ და „ფიტოსანიტარული შეფასების, ტყის პათოლოგიების მონიტორინგის და მავნებლების კონტროლის“ ტრენინგები.</p> <p>აჭარის სატყეო სააგენტო: აჭარის სატყეო სააგენტოში 2024 წლის მესამე კვარტლიდან სტაჟირება გაიარა უმაღლესი სატყეო განათლების მქონე 5 მა პირმა გადამზადების მიზნით.</p>		
12.1.5	ტყის საინფორმაციო და მონიტორინგის სისტემის მოდულების შემუშავება	შემუშავებულია 8 მოდული	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2026 წ. III კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელებდა	25%	კომპანია ABACO-ს მიერ შემუშავდა ტყის საინფორმაციო და მონიტორინგის სისტემის ტყითსარგებლობისა და ტყის მოვლა-აღდგენის მოდულების პირველადი სამუშაო ვერსიები.		
12.2.1	საქმიანი ეზოს მოწყობა	მოწყობილი 70 საქმიანი ეზო	სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტო	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელებდა	99%	2024 წლის მდგომარეობით, სულ მოეწყო 69 საქმიანი ეზო, აქედან 2 საქმიანი ეზო 2025 წელს დასრულდება. 2024 წელს (იანვრიდან დეკემბრის ჩათვლით) მოეწყო 3 საქმიანი ეზო: იმერეთში 2, ხოლო რაჭაში 1 საქმიანი ეზო. საანგარიშო პერიოდში მოეწყო 14 საქმიანი ეზო, კერძოდ: იმერეთში-4, ქვემო ქართლში-3, სამეგრელო-ჯემო სვანეთში-3, კახეთი-1, სამცხე-ჯავახეთი-2, რაჭა-ლეჩხუმში ქვემო სვანეთი-1 და შიდა ქართლში-1 საქმიანი ეზო. მე-15 საქმიანი ეზოსთვის შერჩევის პროცესი დასრულებულია.		

							შერჩეულია ტერიტორია სოფელ ქორეთის (ახმეტის რაიონი) მიმდებარედ. განხორციელდება სწრაფი გარემოსდაცვითი და სოციალური სკრინინგი.	
12.2.2	სტანდარტის დანერგვა ენერგოეფექტური ღუმელების სერტიფიცირებისთვის	რეგისტრირებული სტანდარტი	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2023 წ. II კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	75%	ეკოდიზიანის რეგულაციის წარმოების სტანდარტად დანერგვის ფარგლებში დაქირავებული ექსპერტის მიერ მიმდინარეობს რეგულაციის შესაბამისი კრიტერიუმების გაწერა და რეგულაციასთან დაკავშირებული სხვა დოკუმენტების მომზადება. გარდა აღნიშნულისა, რეგულაციის პრაქტიკაში დანერგვის მიზნით, პარალელურად, დაგეგმილია ქართველი სპეციალისტების დატრენინგება ენერგოეფექტური ღუმელების ენერგო ეფექტურობის მაჩვენებლის შეფასების მიზნით. ასევე, იგეგმება საზღვარგარეთ არსებულ საწარმოებში სასწავლო ვიზიტები, რომლის ფარგლებშიც ადგილობრივი მწარმოებლები გაეცნობიან სასარგებლო და საჭირო ინფორმაციას და მიიღებენ პრაქტიკულ გამოცდილებას ეკოდიზიანის წარმოების სტანდარტის შესაბამისად, ენერგო ეფექტური ღუმელების საწარმოს მოწყობისთვის.	

<p>12.2.3</p>	<p>სერტიფიცირებული ღუმელების რეალიზაციის ხელშეწყობა სუბსიდირების გზით</p>	<p>რეალიზებული სულ მცირე 25 000 ღუმელი</p>	<p>ა(ა)იპ სოფლის განვითარების სააგენტო</p>	<p>2025 წ. III კვარტ.</p>	<p>მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა</p>	<p>2%</p>	<p>01.07.2024 - 31.12.2024 წწ პერიოდში სააგენტოს თანადაფინანსების მოთხოვნით მიმართა 326-მა აპლიკანტმა, საიდანაც დაფინანსდა 272 განაცხადი. სააგენტოს თანადაფინანსებამ შეადგინა 80,975 ლარი, ხოლო ინვესტიციის ოდენობამ კი 202,659 ლარი. 2024 წლის გათბობის სეზონისთვის ცვლილება შევიდა პროგრამის პროცედურაში, რამაც გაამარტივა პროგრამაში მონაწილეობის ეტაპები. პროგრამის ფარგლებში ერთ-ერთ კომპონენტს წარმოადგენს ენერგოეფექტური ღუმელების მწარმოებლებისთვის პროგრამის პარამეტრებთან შესაბამისობის დადგენის მიზნით ლაბორატორიული ანალიზის განხორციელების თანადაფინანსება. აღნიშნულ კომპონენტის ფარგლებში, ა(ა)იპ სოფლის განვითარების სააგენტოში შემოვიდა 4 მწარმოებლის 5 განაცხადი. პროგრამის დაწყებიდან 2024 წლის 31 დეკემბრის ჩათვლით თანადაფინანსებულია 544 ენერგოეფექტური ღუმელი.</p>	<p>ამოცანის დონე 12.2-ში საბოლოო მაჩვენებლად (2026 წელი) მითითებულია 25,000 ღუმელი. აქტივობის დონე 12.2.3 აქტივობის შედეგის ინდიკატორად მითითებულია 25,000 ღუმელი, შესრულების ვადად კი 2025 წლის III კვარტალი. დასაკორექტირებელია კავშირი ამოცანასა და აქტივობას შორის - 12.2.3-ში მითითებულ „აქტივობის შედეგის ინდიკატორი“-ს შესრულების ვადად უნდა განესაზღვროს 2026 წლის IV კვარტალი, ნაცვლას 2025 წლის III კვარტლისა. სერტიფიცირებული ღუმელების ბაზრის განვითარებისთვის მნიშვნელოვანია, როგორც მწარმოებლების ხელშეწყობა - რათა ბაზარზე საბოლოო მომხმარებლებისთვის შეთავაზებული იყოს მრავალფეროვანი პროდუქცია, ისე საბოლოო მომხმარებლების ხელშეწყობა - ფინანსური დახმარების გზით ენერგოეფექტური ღუმელების შეღავათიან ფასად შეთავაზება. ამ ეტაპზე, მთავარ გამოწვევას წარმოადგენს პროგრამის ცნობადობა და სუბსიდირების თანხა, რომელიც ენერგოეფექტური ღუმელების საბაზრო</p>	
---------------	---	--	--	---------------------------	--	-----------	--	---	--

									<p>ფასს კონკურენტუნარიანს ვერ ხდის ბაზარზე არსებულ სხვა ტიპის დუმელებთან მიმართებით. ცნობადობის თვალსაზრისით, დაგეგმილია მარკეტინგული აქტივობების განხორციელება, რომელიც განსხვავებით წინა წლისგან, ორიენტირებული იქნება გაყიდვების წახალისებაზე, რაც შეეხება თანადაფინანსების მოცულობას, ვინაიდან ამ ეტაპზე ვერ ხერხდება მისი გაზრდა - აღნიშნული ცვლილება დონორი ორგანიზაციის მიერ განისაზღვრება, სააგენტო მწარმოებელთა ბაზრის დააფინანსებს ბიზნეს გეგმების მომზადების ღირებულებას, რომლებიც გამოყენებული იქნება სააგენტოს საგრანტო პროექტში მონაწილეობისთვის, რაც გამოიწვევს ბაზრის კონკურენტუნარიანობი ს გაზრდას, მიწოდების ზრდა კი საბოლოოდ სავარაუდოა, რომ პროდუქტის საბაზრო ფასის მოცულობაზე აისახება.</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

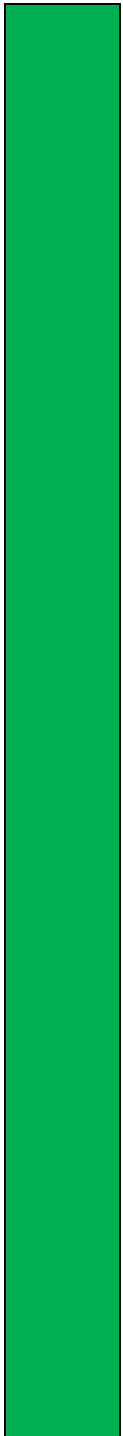
12.2. 4	ტყის ნარჩენის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა ალტერნატიული საწვავი საშუალებების წარმოებისთვის	ხელმისაწვდომია სულ მცირე 25 000 მ3 ტყის ნარჩენი	სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტო	2026 წ. III კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	34%	ქვ. ქართლის სატყეო სამსახურის დაქვემდებარებულ ტერიტორიაზე ხელმისაწვდომი 4 366 კმ ნარჩენი. იმერეთის სატყეო სამსახურის ტერიტორიაზე ხელმისაწვდომი ნარჩენის მოცულობა შეადგენს 335 კმ-ს. სამეგრელო-ზემო სვანეთის ტერიტორიაზე 3888,5 კმ ნარჩენია ხელმისაწვდომი. სულ 8589,5 კმ.		
12.2. 5	საჯარო დაწესებულებებში ენერგოეფექტური ინფრასტრუქტურის განვითარებისა და შეშის ალტერნატიული საწვავით ჩანაცვლების სიტუაციური ანალიზის ჩატარება	სიტუაციური ანგარიში	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2023 წ. II კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	20%	უახლოეს მომავალში ქვეყნის მასშტაბით შეგროვდება ინფორმაცია საჯარო დაწესებულებებში არსებული ენერგო გამათბობლების შესახებ. მიღებული ინფორმაციის საფუძველზე გაიწერება ამ დაწესებულებებში არსებული ენერგო გამათბობლების ენერგოეფექტური ღუმელებით ჩანაცვლების სამოქმედო გეგმა. აღნიშნულთან დაკავშირებით, შეხვედრები გაიმართა ინფრასტრუქტურის, ჯანდაცვისა და განათლების სამინისტროებთან, რომლებმაც მზადყოფნა გამოთქვეს პროცესში ჩასართავად. უახლოეს მომავალში აღნიშნულ უწყებებს გადაეგზავნებათ სპეციალურად შედგენილი ცხრილი, რომელსაც გადაუგზავნიან საბიუჯეტო ორგანიზაციებს თავიანთ დაწესებულებებში არსებული გამათბობელი საშუალებების აღსარიცხად.		

12.3.1	ტყის გაშენებისა და აღდგენის ღონისძიებების განხორციელება დეგრადირებულ ფართობზე	აღდგენილია სულ მცირე 800 ჰა დეგრადირებული ტყის ფართობი	სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტო, სსიპ აჭარის სატყეო სააგენტო, ახმეტის მუნიციპალიტეტის მერია	2026 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	<p>სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტო: 2022-2023 წწ. სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტოს მართვას დაქვემდებარებულ 9 რეგიონში 3080.5 ჰა ფართობზე განხორციელდა ტყის აღდგენა-გაშენების ღონისძიებები. 2024 წლის საანგარიშო პერიოდში კახეთის, ქვემო ქართლის, შიდა ქართლის, სამცხე-ჯავახეთის, იმერეთის, გურიის და რაჭა-ლეჩხუმი ქვემო სვანეთის რეგიონებში ტყის აღდგენა-გაშენების ღონისძიებების განხორციელების მიზნით, 2286 ჰექტარი ფართობისათვის მომზადდა სატენდერო პაკეტი, რომელიც მოიცავს ტყის აღდგენა-გაშენების პროექტებს და შესაბამის საპროგნოზო ხარჯთაღრიცხვას, მათ შორის ახალ პროექტებს - 488.2 ჰექტარზე, მიმდინარე და გასულ წლებში აღდგენილ-გაშენებული ფართობების მოვლა - 1797.4 ჰექტარზე. საანგარიშო პერიოდში ტყის აღდგენის ღონისძიებები განხორციელდა 2120.6 ჰა ფართობზე, მათ შორის დარგული იქნა 24 250 ნერგი.</p> <p>აჭარის სატყეო სააგენტო: საანგარიშო პერიოდში არ არის განახლებული ინფორმაცია.</p> <p>ახმეტის მუნიციპალიტეტის მერია: საანგარიშო პერიოდში არ არის განახლებული ინფორმაცია.</p>	<p>აქტივობაში მითითებული ანგარიშგება პასუხობს ტყის გაშენებისა და აღდგენის ღონისძიებებს და არა უშუალოდ აღდგენილ ფართობს, ვინაიდან ტყის ფართობის აღსადგენად საჭიროა გაცილებით მეტი დრო, ვიდრე ეს პროგრამის სამოქმედო გეგმის ანგარიშგების 5 წლიანი პერიოდით არის გათვალისწინებული.</p>	
12.3.2	ტყის მოვლისა და დაცვის ღონისძიებების განხორციელება	ტყის მოვლისა და დაცვის ღონისძიებები განხორციელებულია სულ მცირე 70 000 ჰა-ზე	სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტო, სსიპ დაცული ტერიტორიებისა სააგენტო, სსიპ აჭარის სატყეო სააგენტო, ახმეტის მუნიციპალიტეტის მერია	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	94%	დაჯამებული მონაცემებით, 2024 წლის მდგომარეობით, ტყის მოვლისა და დაცვის ღონისძიებები განხორციელდა 65894 ჰა-ზე.		
12.3.3	ლაბორატორიის მოწყობა ტყის მოვლა-აღდგენის ფუნქციონირებადი ლაბორატორიის ღონისძიებების	ფუნქციონირებადი ლაბორატორია	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტ.	არ დაწყებულა	0%	აღნიშნული აქტივობის განხორციელება მითითებული სტატუსის შესაბამისად ჯერ არ დაწყებულა.		

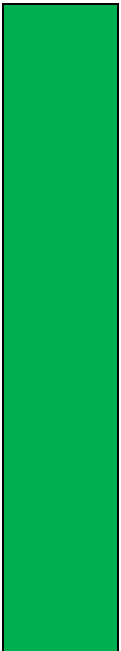
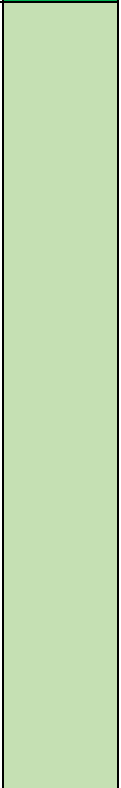
	ეფექტიანად შესასრულებლად								
12.4.1	ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის მოსაკრებლის განსაზღვრა კომერციული პოტენციალის მქონე არამერქნული რესურსისათვის	მოსაკრებელი განსაზღვრულია არამერქნული რესურსის სულ მცირე 3 სახეობისათვის	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2026 წ. II კვარტ.	არ დაწყებულა	0%	აღნიშნული აქტივობის განხორციელება მითითებული სტატუსის შესაბამისად ჯერ არ დაწყებულა.		
12.4.2	ეკოტურიზმის განვითარების გეგმების შემუშავება	შემუშავებული გეგმები სულ მცირე 5 სატყეო უბნისთვის	ეროვნული სატყეო სააგენტო	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	50%	2024 წლის მდგომარეობით, შემუშავებულია ეკოტურიზმის განვითარების გეგმები 1.რაჭა-ლეჩხუმი-ქვემო სვანეთის, 2. ასევე, ქვემო ქართლის რეგიონისთვის. 3. შემუშავებულია სარეკრეაციო გეგმა ადიგენის მუნიციპალიტეტის ეკოტურიზმის განვითარებისთვის.		
12.4.3	მერქნული რესურსის დამზადება სარეალიზაციოდ მდგრადი მართვის პრინციპების გათვალისწინებით	საქმიან ეზოებში დასაწყობებული 280 000 მ3 მერქნული რესურსი	ეროვნული სატყეო სააგენტო	2026 წ. III კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	4%	2024 წელს 9 სატყეო უბანში სადაც დამტკიცებულია ტყის მართვის გეგმა, სააგენტოს მიერ მოვლითი და სამეურნეო ჭრებით განხორციელდა 12 285, 8 მ3 რესურსის დამზადება.	პროექტ „ეკო ჯორჯიას“ ინდიკატორების განსაზღვრისას, შემუშავებული სატყეო მოდელის საფუძველზე განისაზღვრა საპროგნოზო დასამზადებელი მოცულობა 8 სამიზნე მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე, რამაც შეადგინა 280 000 კმ3. 2022-2024 წლებში ჩატარებული მართვის დონის ინვენტარიზაციის მონაცემებზე დაყრდნობით გამოვლინდა, რომ ამ მოცულობის დასამზადებელი რესურსი ტყეში ფაქტობრივად არ მოიპოვება.	ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, ბიომრავალფეროვნების

								ა და სატყეო დეპარტამენტი ეროვნულ სატყეო სააგენტოსთან ერთად დაითვლის მდგრადად დასამზადებელი რესურსის ამჟამინდელი მოცულობას და ამის შემდეგ, მოითხოვს ინდიკატორის ცვლილებას შესაბამისი დაზუსტებული მოცულობის მითითებით.	
13.1.1	კლიმატის ცვლილების სტრატეგიის 2024-2025 წლების სამოქმედო გეგმის შემუშავება	განახლებული სამოქმედო გეგმა	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2023 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	კლიმატის ცვლილების სტრატეგიის 2024-2025 წლების სამოქმედო გეგმა დამტკიცდა საქართველოს მთავრობის 2024 წლის 29 მარტის №113 დადგენილებით.		
13.1.2	ადაპტაციის ეროვნული გეგმის მომზადება	ადაპტაციის ეროვნული გეგმა	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2024 წ. IV კვარტ.	არ დაწყებულა	0%	ადაპტაციის ეროვნული გეგმის პროექტი განხორციელდება კლიმატის მწვანე ფონდის (GCF) ფინანსური მხარდაჭერით. პროექტის განმახორციელებელია გაეროს გარემოსდაცვითი პროგრამა (UNEP) და საქართველოს გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი (EIEC). განმახორციელებლებს შორის 2024 წლის იანვარში დასრულდა ადაპტაციის ეროვნული გეგმის საპროექტო თანამშრომლობის შეთანხმების (PCA) პროექტის შემუშავება, რომელიც დამტკიცდა საქართველოს მთავრობამ, თუმცა 2024 წლის 20 მარტს UNEP-მა შეიტანა ცვლილებები საპროექტო თანამშრომლობის შეთანხმებაში, რადგან შეიცვალა კლიმატის მწვანე ფონდის სახელმძღვანელო პრინციპები, ასევე მთავარმა ტექნიკურმა მრჩეველმა (CTA) შეასწორა ბიუჯეტი, რომელიც ასახავს GCF-ის შესყიდვების სახელმძღვანელო მითითებებს. შესაბამისად, განახლებული დოკუმენტაცია მოითხოვდა საქართველოს მთავრობის ხელახალ დამტკიცებას		

							განხორციელებული ცვლილებების გამო. გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრომ ასევე შეცვალა ტენდერის გამოცხადების პროცედურები, მოხდება ორგანიზაციის დაკონტრაქტება და ორგანიზაცია დაიქირავებს პროექტზე მომუშავე ექსპერტებს. 2024 წლის მეორე ნახევარში საქართველოს მთავრობამ დაამტკიცა ადაპტაციის ეროვნული გეგმის განახლებული საპროექტო თანამშრომლობის შეთანხმება. ამის შემდეგ შემუშავდა ადაპტაციის ეროვნული გეგმის საპროექტო განცხადის საშუალო ვერსია, GCF შეთანხმების შემდეგ გამოცხადდება ტენდერი და დაიწყება შესაბამისი ექსპერტების აყვანა.		
13.1.3	მეხუთე ეროვნული შეტყობინებების (5NC) შემუშავება	შემუშავებული დოკუმენტი	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	95%	მეხუთე ეროვნული შეტყობინება (5NC) შემუშავებულია. მიმდინარეობს დოკუმენტის ინგლისური თარგმანი, რის შემდეგაც ის წარედგინება გაეროს კლიმატის ცვლილების ჩარჩო შეთანხმების (UNFCCC) სამდივნოს.		
13.1.4	ორწლიური გამჭვირვალობის ანგარიშის შემუშავება	შემუშავებული დოკუმენტი	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2024 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	ორწლიური გამჭვირვალობის ანგარიში შემუშავდა და წარედგინა გაეროს კლიმატის ცვლილების ჩარჩო შეთანხმების (UNFCCC) სამდივნოს. დოკუმენტი განთავსებულია სამდივნოს ვებგვერდზე.		
13.1.5	ტექნოლოგიების საჭიროების შეფასება	შემუშავებული დოკუმენტი	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2025 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	ტექნოლოგიების საჭიროების შეფასების დოკუმენტი შემუშავებულია - იდენტიფიცირებულ იქნა 4 სექტორი და თითოეული მათგანისთვის მომზადდა საქართველოს პირობებზე მორგებული, ხელმისაწვდომი და ყველაზე სარგებლის მომტანი ტექნოლოგიების ანალიზი.		

<p>14.1. 1</p>	<p>ჰიდრომეტეოროლოგიური დაკვირვების სტაციონარული ქსელის გაფართოება რეპრეზენტატულ ადგილებზე ჰიდრომეტეოროლოგიური სადგურების/საგუმავგოების ინსტალირებით</p>	<p>დამონტაჟებული სულ მცირე 140 სადგური/საგუმავგო</p>	<p>სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო</p>	<p>2024 IV კვარტ.</p>	<p>განხორციელდა</p>	<p>100%</p>	<p>ჯაშში ქვეყნის ტერიტორიაზე ფუნქციონირებს 255 ერთეული მეტეოროლოგიურ და ჰიდროლოგიურ პარამეტრებზე მიწისპირა დაკვირვების პუნქტი (სადგურ/საგუმავგოები).</p>	<p>ძირითადი პრობლემა სადგურების განთავსებასთან მიმართებაში სახელმწიფო ან/და მუნიციპალიტეტის საკუთრებაში არსებული მიწის ნაკვეთების მოძიებასა (რომელიც ამავდროულად მსოფლიო მეტეოროლოგიური ორგანიზაციის მიერ დადგენილ სტანდარტებს მეტეოროლოგიური სადგურების ინსტალაციის შესახებ უნდა აკმაყოფილებდეს) და გარემოს ეროვნულ სააგენტოზე უვალო სარგებლობის უფლებით გადმოცემასთან არის დაკავშირებული. აგრეთვე, საჯარო რეესტრში სააგენტოს ბალანსზე რეგისტრირებულ მიწის ნაკვეთებზე (რომელთა შერჩევაშიც ადგილობრივი მუნიციპალიტეტების წარმომადგენლებიც მონაწილეობდნენ) სააგენტოს სპეციალისტების მხრიდან სადგურების დამონტაჟების დროს ადგილობრივი მოსახლეობის მიერ სამუშაოების წარმოებაში ხელის შეშლა და პროტესტი. მოსახლეობის განმარტებით, სადგურის განთავსების ადგილი მათ საკუთრებას</p>	
--------------------	---	--	---------------------------------------	-----------------------	---------------------	-------------	--	--	---

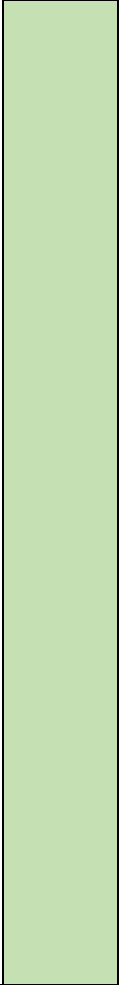
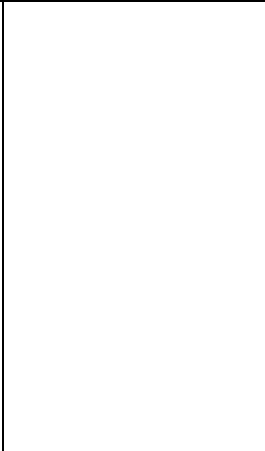
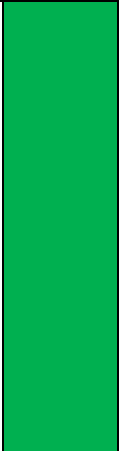
								წარმოადგენს (რაც დოკუმენტალურად არ დასტურდება) და კატეგორიულად ეწინააღმდეგებიან სადგურების დამონტაჟებას.	
14.1.2	ჰიდრომეტეოროლოგიურ პარამეტრებზე დაკვირვების სადგურების/საგუმბაგოების მონაცემთა ოპერატიულად მიღება/გავრცელების და მონაცემთა ხარისხის კონტროლის თანამედროვე საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიის (ICT) დანერგვა	დანერგილი ICT	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2024 წ. III კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	30%	<ul style="list-style-type: none"> • 2024 წლის 2 აგვისტოს ადგილობრივ კომპანია შპს "ელკოსა" და ფინეთის მეტეოროლოგიის ინსტიტუტთან გაფორმებული პირდაპირი ხელშეკრულების საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიის (ICT) შესყიდვის ფარგლებში მიმწოდებელმა გარემოს ეროვნული სააგენტოს სპეციალისტებთან ერთად შეიმუშავა საერთო გაფრთხილების პროტოკოლის (CAP) დოკუმენტის პროექტი. • შემუშავდა ავტომატური მიწისპირა ჰიდრომეტეოროლოგიური სადგურ/საგუმბაგოებიდან მონაცემების გადმოცემის სიხშირის დოკუმენტი თითოეული პარამეტრისათვის. • მომწოდებელმა დაიწყო ავტომატური მიწისპირა ჰიდრომეტეოროლოგიური სადგურების თვითმწერების (დატალოგერების) კონფიგურაციების შემუშავების სამუშაოები. • სისტემის მომხმარებელთათვის საჭირო 4 ერთეული მძლავრი კომპიუტერისა და მონიტორების შესაძენად სახელმწიფო შესყიდვების ერთიან ელექტრონული სისტემაში გამოცხადდა ტენდერი და გამოვლინდა გამარჯვებული. 	საჭირო სერვერული ინფრასტრუქტურის დროული გამოყოფა	

<p>14.1.3</p>	<p>გეოლოგიური სტიქიით დაძაბულ უბნებზე, შესაბამისი წინასწარი კვლევების ჩატარების საფუძველზე, თანამედროვე მონიტორინგული სისტემების მოწყობა</p>	<p>ქვეყნის მასშტაბით შერჩეულ 10 მეწყრულ სხეულზე ინსტალირებულია თანამედროვე მონიტორინგული აღჭურვილობა</p>	<p>სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო</p>	<p>2026 წ. III კვარტ.</p>	<p>განხორციელდა</p>	<p>100%</p>	<p>გარემოს ეროვნული სააგენტოს მიერ გამოცხადებულ ტენდერში გამოვლინდა გამარჯვებული კომპანია, რომელმაც 2025 წლის განმავლობაში უნდა განახორციელოს მეწყრის მონიტორინგის სისტემების ინსტალაცია დამატებით 11 ლოკაციაზე</p>	<p>თანამშრომელთა გადამზადება (ტრენინგი). დამონტაჟებული სისტემების ფუნქციონირება და ოპერირება გრძელვადიან რეჟიმში, რაც მოითხოვს შესაბამისი კვალიფიკაციის სპეციალისტების რაოდენობის ზრდას. ასევე მირითად პრობლემას წარმოადგენს სადგურების მარცვა და/ან დაზიანება. შესაბამისად, ცალკეული სადგურებიდან ინფორმაციის მოწოდების შეწყვეტა.</p>	
<p>14.1.4</p>	<p>ამინდის პროგნოზების თანამედროვე მოდელების დანერგვა</p>	<p>დანერგილი თანამედროვე რიცხვითი მოდელები</p>	<p>სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო</p>	<p>2026 წ. IV კვარტ.</p>	<p>მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა</p>	<p>90%</p>	<ul style="list-style-type: none"> • მიმდინარეობდა გლობალური ამინდის რიცხვითი მოდელების ვერიფიკაცია; • დასრულდა ყველა შესაბამისი წყაროდან მიღებული სატელიტური მონაცემების შეფასება და ისინი გაეცა თითოეული საფრთხის პროგნოზირების გუნდს; • მოხდა წყალდიდობის პროგნოზირების პლატფორმის DELFT-FEWS-ის ინტეგრირება „ევროპის წყალდიდობების შესახებ შეტყობინების ევროპულ სისტემაში“ (EFAS) და ისეთ წყალდიდობების პროგნოზირების გლობალურ მოდელებში, როგორცაა GEOGLOWS; • DELFT-FEWS-ის სისტემაში დასანერგად მიმდინარეობს აღმოსავლეთ საქართველოს მდინარეთა აუზების ჰიდროლოგიური და ჰიდრაულიკური მოდელირების დანერგვის სამუშაოები; • განხორციელდა მეწყრებისა და ღვარცოფების საფრთხეების ანალიზი; 	<p>არასაკმარისი საკადრო რესურსი. სამუშაოები საჭიროებს მაღალკვალიფიციურ და გამოცდილ სპეციალისტებს. კადრების გადამზადება ადგილზე პრაქტიკული ტრენინგის განხორციელების გზით. აგრეთვე, დისტანციურად რეგულარული დახმარების გაწევა საერთაშორისო ექსპერტების მიერ. გარემოს ეროვნულ სააგენტოს და გაეროს განვითარების პროგრამას შორის ხელშეკრულების ხელმოწერის გადავადების გამო ვერ მოხერხდა დროულად ჰიდრაულიკური მოდელირების საერთაშორისო</p>	

							<ul style="list-style-type: none"> • დაინერგა მეწყერებისა და ღვარცოფების პროგნოზირებისათვის DELFT-FEWS სისტემა; • თოვლის ზვავების პროგნოზირებისათვის მოხდა თოვლის შესახებ ისტორიული მონაცემებისა და თოვლის ზვავების შემთხვევების შესწავლა. 	<p>ექსპერტის დაქირავება, რის გამოც აღმოსავლეთ საქართველოს მდინარეთა აუზებისათვის ვერ დასრულდა ჰიდრავლიკური მოდელირების დანერგვის სამუშაოები.</p>	
14.1.5	<p>ჰიდრომეტეოროლოგიური საფრთხეების (წყალდიდობა/წყალმოვარება, სეტყვა, თოვლის ზვავი, ძლიერი ქარი და გვალვა) რუკების შედგენა სავსე კვლევებისა და მოდელირებით მიღებული შედეგების საფუძველზე</p>	<p>11 მდინარის აუზისთვის მომზადებული ჰიდრომეტეოროლოგიური საფრთხეების ზონირების რუკები</p>	<p>სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო</p>	<p>2026 წ. III კვარტ.</p>	<p>მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა</p>	<p>95%</p>	<p>შემუშავდა ჰიდრომეტეოროლოგიური საფრთხეების (წყალდიდობა, თოვლის ზვავები, გვალვა, სეტყვა და ძლიერი ქარი) რუკები მთელი ქვეყნის ტერიტორიისთვის. ამ ეტაპზე მიმდინარეობს ვალიდაციის პროცესი.</p>		
14.1.6	<p>საქართველოს ტერიტორიის გეოლოგიური საფრთხეების ზონირების რუკების მომზადება/განახლება</p>	<p>ქვეყნის მასშტაბით, 11 ძირითადი მდინარის აუზისათვის მომზადებული გეოლოგიური საფრთხეების GIS მონაცემთა ბაზა, კატალოგი/კადასტრი და მათ საფუძველზე შექმნილი გეოლოგიური საფრთხეების ზონირების რუკები</p>	<p>სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო</p>	<p>2026 წ. IV კვარტ.</p>	<p>მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა</p>	<p>95%</p>	<p>შემუშავდა გეოლოგიური საფრთხეების ზონირების რუკები ქვეყნის მასშტაბით 11 ძირითადი მდინარის აუზისთვის;</p> <p>2024 წელს გეოლოგიური საფრთხეების ზონირების რუკები მომზადდა მდ. მტკვრის აუზის და პირიქითა ხევისურეთის ტერიტორიისთვის. ამ ეტაპზე მიმდინარეობს ვალიდაციის პროცესი.</p>	<p>საქართველოს ტერიტორიის სრულად დაფარვა დეტალური გეოლოგიური საფრთხეების ზონირების რუკებით და მათი ეტაპობრივი განახლება</p>	

<p>14.1.7</p>	<p>ქ. თბილისის ტერიტორიაზე გეოლოგიური საფრთხეების (მეწყერი, ღვარცოფი და სხვა) ზონირების რუკის (მასშტაბი 1:25 000) შედგენა/განახლება და მონიტორინგი</p>	<p>ქ. თბილისის ტერიტორიის გეოლოგიური საფრთხეების ზონირების (დარაიონების) განახლებული რუკა. ქ. თბილისში იდენტიფიცირებული გეოლოგიური საფრთხეების განახლებული GIS მონაცემთა ბაზა. ქ. თბილისში იდენტიფიცირებული გეოლოგიური საფრთხეების განახლებული კატალოგი/კადასტრი</p>	<p>სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო</p>	<p>2026 წ. III კვარტ.</p>	<p>განხორციელდა</p>	<p>100%</p>	<p>განხორციელდა გეოლოგიური საფრთხეების მონიტორინგი და შესაბამისი შედეგები აისახა საინფორმაციო გეოლოგიურ ბიულეტენში, რომელიც გამოიცემა 2025 წლის I კვარტალში; განახლდა გეოლოგიური საფრთხეების GIS მონაცემთა ბაზა.</p>	<p>გეოლოგიური საფრთხეების ზონირების რუკის მუდმივი განახლება და ინსტრუმენტული გეოლოგიური მონიტორინგის ქსელის გაფართოება.</p>	
<p>14.1.8</p>	<p>სახელმწიფო გეოლოგიური რუკების შედგენა (გეოლოგიური აგებმვა)</p>	<p>1:200 000-იანი მასშტაბის განახლებული გეოლოგიური რუკები საქართველოს ტერიტორიისთვის</p>	<p>სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო</p>	<p>2026 წ. IV კვარტ.</p>	<p>განხორციელდა</p>	<p>100%</p>	<p>გამოიცა ფოთი-ქუთაისის (K-37-XVIII და K-38-XIII) ნომენკლატურული ფურცლების 1:200 000 მასშტაბის სახელმწიფო გეოლოგიური რუკები, შესაბამისი ტექსტური ანგარიშით. განხორციელდა საველი კვლევები სვანეთის (K-38-VII) ნომენკლატურული ფურცლის 1:200 000 მასშტაბის სახელმწიფო გეოლოგიური რუკების კომპლექტის შედგენის და გამოცემით მიზნით.</p>	<p>საქართველოს ტერიტორიის სრულად დაფარვა 1 : 200 000-იანი მასშტაბის განახლებული გეოლოგიური რუკებით და შემდეგ უფრო დეტალური რუკების ეტაპობრივად მომზადება.</p>	
<p>14.2.1</p>	<p>გეოლოგიური მონიტორინგი (გაზაფხული-შემოდგომა) და ფორს-მაჟორულ სიტუაციაში სტიქიური გეოლოგიური პროცესების შეფასება</p>	<p>ვიზუალური საინჟინრო-გეოლოგიური დასკვნების რაოდენობა; გეოდინამიკური სიტუაციის თვალსაზრისით შეფასებული დასახლებული პუნქტების, ინფრასტრუქტურული ობიექტების, მოქალაქეების საკარმიდამო მიწის ნაკვეთებისა და საცხოვრებელი სახლების რაოდენობა</p>	<p>სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო</p>	<p>2026 წ. IV კვარტ.</p>	<p>განხორციელდა</p>	<p>100%</p>	<p>შედგენილი იქნა 1461 ვიზუალური საინჟინრო-გეოლოგიური დასკვნა, სადაც შეფასებულია 2385 დასახლებულ პუნქტში მცხოვრები 4266 მოსახლის (კომლი), საცხოვრებელი სახლის, საკარმიდამო მიწის ნაკვეთის და მიმდებარე ტერიტორიის გეოდინამიკური მდგომარეობა, საშიშროების რისკის განსაზღვრით და შესაბამისი რეკომენდაციებით, რაც განხორციელდა გადაუდებელი ღონისძიებების გატარების მიზნით. ინფრასტრუქტურული ობიექტებზე მომზადდა 161 ვიზუალური საინჟინრო-გეოლოგიური დასკვნა.</p>		

<p>14.2. 2</p>	<p>საგანგებო სიტუაციების მართვის გეგმების შემუშავება (მუნიციპალიტეტების დონეზე)</p>	<p>შემუშავებული და დამტკიცებული გეგმები 14 მუნიციპალიტეტისთვის</p>	<p>სსდ საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახური მუნიციპალიტეტები</p>	<p>2023 წ. IV კვარტ.</p>	<p>განხორციელდა</p>	<p>100%</p>	<p>საანგარიშო პერიოდში გაეროს განვითარების პროგრამის (UNDP), კლიმატის მწვანე ფონდის (GCF) ფინანსური მხარდაჭერით, კლიმატის რისკის ინტეგრირებული მართვის (CRM) პროექტის ფარგლებში შემუშავდა: თბილისის, სენაკის, სამტრედიის, აბაშის, ხობის, სიღნაღის, ლაგოდეხის, თელავის, ახმეტის, გორისა და ქობულეთის მუნიციპალიტეტების საგანგებო მართვის გეგმები. საანგარიშო პერიოდში, აღმოსავლეთ პარტნიორობის ქვეყნების ბუნებრივი და ტექნოგენური კატასტროფების პრევენციის, მზადყოფნისა და რეაგირების პროგრამის - „PPRD East 3“-ის ფარგლებში, ასევე, ამერიკის შეერთებული შტატების თავდაცვის თანამშრომლობის ოფისისა და „ჯორჯიის“ შტატის გვარდიის ექსპერტების მონაწილეობით შემუშავდა ბორჯომის, ბათუმისა და ონის მუნიციპალიტეტების საგანგებო მართვის გეგმები. გარდა ამისა, საგანგებო მართვის გეგმა შემუშავებულ იქნა ზუგდიდისა და ყვარელის მუნიციპალიტეტებში. ასევე საგანგებო მართვის გეგმის შემუშავებისა და მუნიციპალიტეტის თანამშრომლების მომზადების მიზნით სწავლებები ჩატარდათ ამბროლაურის, ცაგერის, ლენტეხის, ონის, ყვარლის, დედოფლისწყაროსა და ხულოს მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელ პირებს, სადაც მიმდინარეობს მუშაობა აღნიშნული გეგმების მომზადების მიზნით.</p>	<p>საქართველოს კანონის „სამოქალაქო უსაფრთხოების შესახებ“ მე-5 მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად, მუნიციპალური ორგანოები სამოქალაქო უსაფრთხოების სფეროში ზემოაღნიშნული კანონის მე-5 მუხლის პირველი პუნქტით განსაზღვრულ უფლებამოსილებებს ახორციელებენ დელეგირების საფუძველზე. ამ ეტაპზე ზემოაღნიშნული დელეგირება არ გააჩნიათ.</p>	
--------------------	---	--	---	--------------------------	---------------------	-------------	---	---	---

<p>14.2. 3</p>	<p>სტრუქტურული ღონისძიებების განხორციელება</p>	<p>განსახორციელებელი ნაპირსამაგრი ღონისძიებები 14 (თოთხმეტი) პროექტი მ. შ - 4 (ოთხი) UNDP -ს დაფინანსებით)</p>	<p>რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს გამგებლობაში არსებული სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულება - საქართველოს სავტომობილო გზების დეპარტამენტი</p>	<p>2023 წ. I კვარტ.</p>	<p>მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა</p>	<p>90%</p>	<p>დაგეგმილი 14 პროექტიდან: დასრულებულია სახელმწიფო ბიუჯეტით დაფინანსებული 10 პროექტი; UNDP-ს დაფინანსებით მიმდინარე 4 პროექტიდან - სამუშაოები დასრულდა 2 ობიექტზე; 2 ობიექტზე მიმდინარეობს სამშენებლო სამუშაოები.</p>	<p>გამოწვევები და რისკები: მეტეოროლოგიური ფაქტორებიდან გამომდინარე, სანაპირო ზონის სამშენებლო ობიექტებზე ეროზიული პროცესების გამწვავების შედეგად სიტუაციის ცვლილება (რაც შესაძლოა გახდეს პროექტი კორექტირების საფუძველი) და სამუშაოთა წარმოების შეფერხება. პრობლემის და რისკების დასაბალანსებლად: შესაძლებლობის ფარგლებში სამუშაოთა წარმოების გრაფიკის მაქსიმალურად მორგება წყალმცირობის პერიოდთან. საპროექტო, სამშენებლო და საზედამხედველო ორგანიზაციებთან კომუნიკაციით პროექტის კორექტირების გადაწყვეტილების მიღება დაჩქარებულ, გონივრულ ვადაში.</p>	
<p>14.3. 1</p>	<p>შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსდ საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახურის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის გაუმჯობესება.</p>	<p>სულ მცირე 4 სახანძრო ავტომობილით და 12 ერთეული წყალზე/სამთო სამაშველო ტრანპორტით განახლებული/ჩანაცვლებული სახანძრო-სამაშველო ავტოპარკი; 15 მლნ-მდე ღირებულების აღჭურვილობისა და უნიფორმების შესყიდვა საჭიროების გათვალისწინებით</p>	<p>სსდ საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახური</p>	<p>2026 წ. IV კვარტ.</p>	<p>განხორციელდა</p>	<p>100%</p>	<p>2023 წლის ბოლოს გაფორმდა ხელშეკრულება 10 ერთეული ავტომანქანის შეძენაზე, საიდანაც 9 ერთეული მოწოდებულ იქნა 2024 წლის დასაწყისში. ასევე 30 ერთეული სახანძრო-სამაშველო ავტომანქანის შესაძენად 2024 წელს გაფორმდა შესაბამისი ხელშეკრულება და სახელშეკრულებო ღირებულების 80% ავანსის სახით გაიცა მომწოდებელ კომპანიაზე. აღნიშნული სახანძრო-სამაშველო ავტომანქანების მოწოდება იგეგმება ეტაპობრივად 2025 წლის პირველი კვარტლის ბოლომდე.</p>		

					<p>სამაშველო ღონისძიებების დროული და ეფექტიანი განხორციელებისათვის შექმნილი იქნა 162 ერთეული მსუბუქი, მაღალი გამავლობის ავტოსატრანსპორტო საშუალება. წყალზე სამაშველო ღონისძიებების განსახორციელებლად შექმნილია 15 ერთეული კატერი, აღჭურვილობა და ფორმა-ტანსაცმელი, საერთო ღირებულებით 11 502 987 ლარი; ვერტმფრენით ხანძრის ქრობის სამუშაოების განსახორციელებელი სახანძრო წყალდამცველი მოწყობილობა (კალათები); სამაშველო ოპერაციების განსახორციელებელი უსაფრთხოების ბალიშები; კომპიუტერული ტექნიკა; მაიზოლირებული აირწინაღის კომპლექტი, იაპონიის საელჩოს მიერ გადმოცემული სახანძრო-სამაშველო ავტომობილის დასაკომპლექტებლად; სახანძრო-სამაშველო დანიშნულების ავტომანქანებისთვის მოცურების საწინააღმდეგი ჯაჭვები და ელ. ჯალამბარები; მეხანძრე-მაშველის ზამთრის და ყოველდღიური ფორმა/ტანსაცმელი, დათბილული ქუდები, ზამთრის მაღალყელიანი და ყოველდღიური ფეხსაცმელები, ასევე ოპერატორის მისურები; ზაფხულის საკურორტო სეზონის მზადებასთან დაკავშირებით შექმნილი იქნა შესაბამისი სამაშველო აღჭურვილობა, ზღვაზე სამაშველო თოკები, ზღვაზე მშველებისათვის სანაპიროზე სასიარულო ფეხსაცმელი და ფორმები; სახანძრო ქაფი; სხვადასხვა დასახელების სახანძრო-სამაშველო აღჭურვილობა და ინვენტარი.</p>	
--	--	--	--	--	---	--

<p>14.3. 2</p>	<p>შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსდ საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახურის ინფრასტრუქტურის განვითარება</p>	<p>სულ მცირე 7 სახანძრო-სამაშველო ობიექტის მშენებლობა ან კაპიტალური რემონტი</p>	<p>სსდ საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახური</p>	<p>2026 წ. IV კვარტ.</p>	<p>მიმდინარე - მეტწილად განხორციე ლდა</p>	<p>70%</p>	<p>2023 წელს დაიწყო და 2024 წელს დასრულდა ონის სახანძრო-სამაშველო ობიექტების სამშენებლო სამუშაოები. მომწოდებლის მიერ ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებების შეუსრულებლობის გამო, ხულოს სამშენებლო სამუშაოები დროებით შეჩერებულია. სოფელ ბორითში სახანძრო-სამაშველო ობიექტის სამშენებლო სამუშაოების შესყიდვის პროცედურების განსახორციელებლად მომზადდა დოკუმენტაცია და გადაიგზავნა პასუხისმგებელ უწყებაში. დაბა შუახევსა და დაბა ბაკურიანში სახანძრო-სამაშველო ობიექტის სამშენებლო სამუშაოების შესყიდვის პროცედურების განსახორციელებლად მიმდინარეობს შესაბამისი საპროექტო დოკუმენტაციის მომზადება.</p>	<p>რელიეფური ბარიერებისა და ბუნებრივი მოვლენების (უამინდობა) შედეგად შეფერხებით მიმდინარეობდა ხულოს სახანძრო-სამაშველო განყოფილების სამშენებლო სამუშაოები, ხოლო 2024 წელს მომწოდებლის მიერ ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებების შეუსრულებლობის გამო დროებით შეჩერდა სამშენებლო სამუშაოები.</p>	
--------------------	---	---	--	------------------------------	---	------------	--	--	--

<p>14.3. 3</p>	<p>მოხალისეობის ინსტიტუტის განვითარება</p>	<p>დარეგისტრირებული სულ მცირე 2 000 მოხალისე მთელი ქვეყნის მასშტაბით</p>	<p>სსდ საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახური</p>	<p>2026 წ. IV კვარტ.</p>	<p>მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა</p>	<p>19%</p> <p>2024 წლის იანვრიდან ივნისის ჩათვლით 10-მა მოქალაქემ თავად გამოთქვა სურვილი და მოხალისეობის შესახებ აპლიკაცია ატვირთა ოფიციალურ ვებგვერდზე www.volunteers.ge-ზე. 2024 წლის მარტის თვეში მესტიის მუნიციპალიტეტის სოფელ ხაიშში ჩატარდა დაგეგმილი შეხვედრა მოხალისეობის მსურველ კანდიდატებთან. გაიმართა პროექტ „მოხალისე“-ს პრეზენტაცია. მოხალისეობის მსურველებს შორის შერჩეულ იქნა 15 მოხალისე. 2024 წლის სექტემბრის თვეში ხაიშის მუნიციპალიტეტის შერჩეულ თხუთმეტივე მოხალისეს ჩაუტარდა თეორიული და პრაქტიკული სწავლებები ტყის ხანძრის ქრობის მიმართულებით, ასევე გაეცნენ სახანძრო-სამაშველო ტექნიკასა და აღჭურვილობას. მოხალისეობრივი საქმიანობის ხელშეწყობის მიზნით, შსს საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახურის წარმომადგენლები ჩართული იყვნენ სხვადასხვა აქტივობებში:</p> <ul style="list-style-type: none"> - გაეროს პროექტების მომსახურების ოფისის (UNOPS) მიერ, 2024 წლის 11-15 მარტს ბორჯომში და 18-22 მარტს ბათუმში დაგეგმილ სწავლებაში პოტენციური ტრენერების მომზადება მოხალისეთათვის სწავლების ჩატარების მიმართულებით; - კომპანია „Digway“-ის მიერ, 2024 წლის 16-17 აპრილს, ევროკავშირის პროექტის ფარგლებში თურქეთში დაგეგმილ სასწავლო ტრენინგში. სწავლების მიზანს წარმოადგენდა მოხალისე მაშველების გადამზადება ხანძრის, მეწყერისა და წყალდიდობის შემთხვევაში; - ევროკავშირის პროგრამის ფარგლებში, ქალაქ რომში (იტალია) 2024 წლის 7 აპრილიდან 11 აპრილის 	<p>საჭიროა სამოქალაქო ცნობიერების ამაღლება, საქმიანობის პოპულარიზაცია და საგანმანათლებლო პროგრამების განვითარება. ასევე მიზანშეწონილად მიგვაჩნია სხვადასხვა ორგანიზაციებთან დამატებითი კავშირების შექმნა და კერძო სექტორთან აქტიური თანამშრომლობა, რაშიც საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახური აქტიურად არის ჩართული. საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახურისთვის მნიშვნელოვანია მოხალისეთა სისტემის ფუნქციონირების მიმართულებით გამოცდილების მიღება მსგავსი პრაქტიკის მქონე ქვეყნისგან.</p>	<p></p>
--------------------	--	--	--	--------------------------	--	---	---	---------

							<p>ჩათვლით, „PPRD East 3“ -ის მიერ ორგანიზებულ ექსპერტთა გაცვლის პროგრამაში, რომლის მიზანსაც წარმოადგენდა საუკეთესო გამოცდილება და ინფორმაციის გაზიარება სამოქალაქო უსაფრთხოების დაგეგმარებისა და მოხალისეთა სისტემის დანერგვის შესახებ. 2019 წლიდან დღემდე შსს საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახურში დარეგისტრირებულია 374 მოხალისე, აქედან 2022-2024 წლებში დარეგისტრირებულია 176 მოხალისე.</p>	
--	--	--	--	--	--	--	--	--

2024 წლის კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში (აქტივობის დონე)

15.1.1	სამედიცინო დასახივების მარეგულირებელი კანონმდებლობის გაუმჯობესება ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოსა და ევროკავშირის სტანდარტებთან დაახლოების გზით	დამტკიცებული ცვლილებები ტექნიკურ რეგლამენტში - „სამედიცინო დასახივების სფეროში რადიაციული უსაფრთხოების მოთხოვნები“	სსიპ ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტო	2022 წ. III კვარტ.	განხორციელდა	100%	აქტივობა განხორციელდა დადგენილ ვადაში 2022 წ. III კვარტალში.		
15.1.2	ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს ბირთვული უსაფრთხოების შესახებ კონვენციასთან შეერთება	ინიცირებული დადგენილება კონვენციასთან შეერთების შესახებ საქართველოს პარლამენტის წინაშე	სსიპ ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტო	2023 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	20%	საანგარიშო პერიოდში დამატებითი აქტივობები არ განხორციელებულა. სსიპ ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტოს მიერ მომზადებული საკანონმდებლო წინადადება კონვენციასთან შეერთების თაობაზე განხილვის პროცესშია გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სისტემაში.		
15.1.3	ბირთვული და რადიაციული საქმიანობის შეტყობინებისა და ავტორიზაციის სისტემის დაახლოება ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს სტანდარტებთან	მიღებული კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტი შეტყობინებისა და ავტორიზაციის თაობაზე	სსიპ ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტო	2023 წ. II კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	20%	საანგარიშო პერიოდში, სსიპ ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტო აგრძელებდა მუშაობას ბირთვული და რადიაციული საქმიანობის ავტორიზაციის წესის პროექტზე.	პროექტის ინიცირებისა და მიღების პროცესის გაჭიანურება განაპირობა „რადიაციული დაცვის, ბირთვული უსაფრთხოებისა და დაცულობის შესახებ“ საქართველოს კანონის დამტკიცების თარიღის გადაწევამ, რომელიც ქმნის შესაბამისი დადგენილების შემუშავების საფუძველს. დადგენილების მიღების ვადად განსაზღვრულია 2026 წლის 1 იანვარი.	

2024 წლის კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში (აქტივობის დონე)

15.1.4	მაიონებელი გამოსხივების წყაროებთან დასაქმებული პერსონალის საკვალიფიკაციო მოთხოვნების, უფლება-მოვალეობებისა და აღიარების პროცედურების განსაზღვრა	მიღებული კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტი მაიონებელი გამოსხივების წყაროებთან დასაქმებული პერსონალის საკვალიფიკაციო მოთხოვნების, უფლება-მოვალეობებისა და აღიარების პროცედურების შესახებ	სსიპ ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტო	2026 წ. III კვარტ.	არ დაწყებულა	0%	„რადიაციული დაცვის, ბირთვული უსაფრთხოებისა და დაცულობის შესახებ“ საქართველოს კანონით განისაზღვრა მითითებული კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტის დამტკიცების თარიღი (2026 წლის 1 იანვარი). სსიპ ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტო უზრუნველყოფს კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტის პროექტის მომზადებასა და ინიცირებას კანონით განსაზღვრული ვადის დაცვით.	
15.2.1	რადიოაქტიური ნარჩენების მართვის ობიექტების დეტალური პროექტ(ებ)ის შემუშავება (მათ შორის, გზშ, უსაფრთხოების შეფასება, ხარისხის კონტროლი)	შემუშავებული რადიოაქტიური ნარჩენების მართვის ობიექტების დეტალური პროექტ(ებ)ი	სსიპ ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტო	2024 წ. IV კვარტ.	შეჩერებულია	30%	აქტივობა ხორციელდება ევროკავშირისა და შვედეთის რადიაციული უსაფრთხოების მარეგულირებელი ორგანოს მხარდაჭერილი პროექტის ფარგლებში. 2024 წლის მეორე ნახევრიდან პროექტი შეჩერებულია.	
15.3.1	საერთაშორისო ორგანიზაცი(ებ)ის ფონური რადიაციის მონიტორინგის მონაცემთა სისტემასთან მიერთება	ფონური რადიაციის მონიტორინგის საერთაშორისო საინფორმაციო სისტემასთან (IRMIS) მიერთება. არსებობის შემთხვევაში, ფონური რადიაციის მონიტორინგის სხვა საერთაშორისო სისტემებთან მიერთება	სსიპ ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტო	2023 II კვარტ. 2026 წ. III კვარტ.	განხორციელდა	100%	საქართველოს გარემოს რადიაციული ფონის მონიტორინგის სადგურები მიუერთდა ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს ფონური რადიაციის მონიტორინგის საერთაშორისო საინფორმაციო სისტემას (IRMIS). შესაბამისად, ქვეყანას გააჩნია აქტიური მომხმარებლის სტატუსი და მონაცემები მიმდინარე რეჟიმში ასახულია საერთაშორისო რუკაზე.	
15.3.2	გარემოს რადიაციული ფონის მონიტორინგი საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში	გარემოს რადიაციული ფონის მონიტორინგი ხორციელდება საქართველოს სულ მცირე 5 რეგიონში	სსიპ ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტო	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	80%	საანგარიშო პერიოდში, გარემოს რადიაციული ფონის დამატებითი მონიტორინგი განხორციელდა საქართველოს ორ რეგიონში - სამეგრელოსა და გურიისში.	
15.3.3	ლაბორატორიის მართვაზე პასუხისმგებელი უწყებისა და მისი ფუნქციების განსაზღვრა	შემუშავებული ლაბორატორიის მართვის სისტემისა და პასუხისმგებელი ორგანოს ფუნქციების კონცეფცია	სსიპ ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტო	2025 წ. III კვარტ.	არ დაწყებულა	0%		

2024 წლის კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში (აქტივობის დონე)

15.3.4	ლაბორატორიის სამართლებრივი და ინფრასტრუქტურული განვითარებისათვის საჭირო რესურსების შეფასება	შეფასების დოკუმენტი	სსიპ ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტო	2026 წ. II კვარტ.	არ დაწყებულა	0%			
16.1.1	გარემოსდაცვითი განათლების საკოორდინაციო ჯგუფის შექმნა და ფუნქციონირება	შექმნილი და დაკომპლექტებული საკოორდინაციო ჯგუფი საკოორდინაციო ჯგუფის სულ მცირე 5 შეხვედრა	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2022 წ. II კვარტ. 2026 წ. II კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	90%	2022-2024 წლებში ჯამში ჩატარებულია 4 სამუშაო შეხვედრა.		
16.1.2	გარემოსდაცვითი განათლების პლატფორმის შექმნა	შექმნილი პლატფორმა	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2022 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის ვებგვერდზე შექმნილია გარემოსდაცვითი განათლების სექტორი, სადაც განთავსებულია გარემოსდაცვითი განათლების შესახებ დოკუმენტები (მონაცემები, სახელმძღვანელოები, ანგარიშები, ტრენინგ-მოდულები, პუბლიკაციები და სტრატეგიული დოკუმენტები). ინფორმაცია განახლებადია.		
16.1.3	კვლევა „სკოლამდელი გარემოსდაცვითი განათლება“	ჩატარებული კვლევა	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2023 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	კვლევა განხორციელდა 2022 წელს.		

2024 წლის კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში (აქტივობის დონე)

16.1.4	სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების აღმზრდელების შესაძლებლობების განვითარება	ტრენინგებში მონაწილე 500 აღმზრდელი	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2026 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	„სკოლამდელი გარემოსდაცვითი განათლების“ პროგრამის შეფასების კვლევის შედეგებზე დაყრდნობით, 2022 წლის ბოლოს განახლდა ზემოაღნიშნული პროგრამა. განახლებული პროგრამის ტრენინგ-მოდულის შესაბამისად, 2024 წელს გადამზადდა შიდა ქართლისა და კახეთის სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების 519 აღმზრდელ-პედაგოგი (2022 წლიდან 2024 წლის ჩათვლით სულ გადამზადებულია 1373 აღმზრდელ-პედაგოგი).		
16.1.5	პროგრამის - „სკოლამდელი გარემოსდაცვითი განათლება“ - განხორციელების წახალისება/ხელშეწყობა	ყოველწლიურად ჩატარებული კონკურსი „მწვანე ჯიქი“	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2026 წ. III კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	60%	ყოველწლიური კონკურსი „მწვანე ჯიქი“ საბავშვო ბაღების აღმზრდელ-პედაგოგებისა და დაწყებითი კლასის მასწავლებლებისთვის 2024 წელსაც წარმატებით განხორციელდა. ორეტაპიანი შეფასების შედეგად, კომისიამ შეარჩია ფინალური ათეულები და გამოვლინდნენ გამარჯვებულები. დაჯილდოების ცერემონიას 148 პირი დაესწრო. 2024 წლის ოქტომბერში გამოცხადდა განაცხადების მიღება 2024-2025 წლის კონკურსისთვის.		
16.1.6	მასწავლებლების შესაძლებლობების განვითარება	ქვეყნის მასშტაბით ტრენინგებში მონაწილე სულ მცირე 3 000 მასწავლებელი	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2026 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	პროგრამის „გარემოსდაცვითი და აგრარული განათლება სკოლაში“ დაწყებით საფეხურზე დანერგვის მიზნით, 2021 წლიდან უწყვეტად მიმდინარეობს 20-საათიანი ტრენინგები მასწავლებლებისთვის. 2024 წელს ცენტრის მიერ გადამზადდა დაწყებითი კლასის 1026 მასწავლებელი (ჯამში გადამზადებულია 7009 პედაგოგი).		

16.1.7	პროგრამის - „გარემოსდაცვითი და აგრარული განათლება სკოლაში“ - ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულების საბაზო და საშუალო საფეხურისთვის შემუშავება	შემუშავებული პროგრამა	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2024 წ. III კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	85%	2024 წლის განმავლობაში, „გარემოსდაცვითი და აგრარული განათლება სკოლაში“ - პროგრამის ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულების საბაზო და საშუალო საფეხურისთვის შემუშავების მიზნით, შერჩეული ექსპერტის მიერ მომზადდა საბაზო და საშუალო საფეხურის პროგრამის სტრუქტურა და თემების შინაარსობრივი ნაწილი. შინაარსი შეთანხმდა სამინისტროს დარგობრივ დეპარტამენტებთან. ამ ეტაპზე მიმდინარეობს ექსპერტის მიერ შემუშავებული მასალის დამუშავებისა და აგრარული მიმართულების მოდულების დამუშავების პროცესი.		
16.1.8	პროფესიული სასწავლებლების მასწავლებლების შესაძლებლობების გაძლიერება	ტრენინგებში მონაწილე 200 მასწავლებელი	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	56%	პროფესიული განათლების მასწავლებლებისთვის ჩატარდა ტრენინგი „კლიმატგონივრული სოფლის მეურნეობა“ (34 მონაწილე). 2022 წლიდან დღემდე ტრენინგები ჩატარდა პროფესიული სასწავლებლების 112 მასწავლებლისთვის.		
16.1.9	სამუშაო შეხვედრები, კონფერენციები უმაღლესი სასწავლებლების ლექტორებისთვის	შეხვედრებში მონაწილე 200 ლექტორი	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	74%	2024 წელს ჩატარდა სასოფლო-სამეურნეო ცოდნისა და ინოვაციების სისტემის შესახებ შეხვედრა საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის წევრებთან (51 მონაწილე). DRR/DRM ტრენინგები კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული კატასტროფების რისკის შემცირების შესახებ მოდულის შექმნის მიზნით სამუშაო შეხვედრა/ტრენინგი პარტნიორი უნივერსიტეტების ლექტორებისთვის (26 ლექტორი). 2022 წლიდან ჯამში ცენტრის მიერ ჩატარებულ შეხვედრებსა და ტრენინგებში 147 ლექტორი ჩაერთო.		
16.1.10	დეფიციტური პროფესიების განვითარების ხელშეწყობა	„მწვანე სტიპენდია“ დანერგვით სულ მცირე 5 უნივერსიტეტში	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2025 წ. III კვარტ.	განხორციელდა	100%	2022 წელს „მწვანე სტიპენდიის“ პროგრამა დაინერგა საქართველოს 8 უნივერსიტეტში და ყოველწლიურად დეფიციტური გარემოსდაცვითი პროფესიების წარმომადგენელ 32 წარჩინებულ		

							მაგისტრანტ სტუდენტს გადაეცა 1500-ლარიანი სტიპენდია. 2023 წელს აგრარული დევიციტური პროფესიების ხელშეწყობის მიმართულებით ცენტრმა, მწვანე სტიპენდიის პროგრამასთან ერთად, ასევე განახორციელა აგროსტიპენდიის პროგრამა, რომლის ფარგლებშიც პროფესიული და უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების (13 კოლეჯი და 6 უნივერსიტეტი) 32 წარჩინებულ სტუდენტს გადაეცა აგრო სტიპენდია. აღნიშნული პროგრამები 2024 წელსაც განხორციელდა და მწვანე და აგროსტიპენდიები 12 კოლეჯისა და 10 უნივერსიტეტის 64 სტუდენტს გადაეცა. ჯამში 2022-2024 წლებში გაიცა 96 მწვანე და 64 აგროსტიპენდია.	
16.1.11	პროფესიულ და უმაღლეს სასწავლებლებში ინიცირებული ახალი/განახლებული საგნების/კურსების ან/და კვალიფიკაციების / პროგრამების გადახედვა/შემუშავება გარემოსდაცვითი მიმართულებით	სულ მცირე 20 პროფესიულ/უმაღლეს სასწავლებელში ინიცირებული ახალი/განახლებული საგნები/კურსები ან/და გადახედილი/შემუშავებული კვალიფიკაციები / პროგრამები გარემოსდაცვითი მიმართულებით	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	55%	მიმდინარეობს კლიმატგონივრული სოფლის მეურნეობის მოდულის დანერგვის პროცესი ქუთაისის აკაკი წერეთლისა და სამცხე-ჯავახეთის უნივერსიტეტში. 8 უნივერსიტეტთან თანამშრომლობით შემუშავდა სასწავლო მოდული უმაღლესი სასწავლებლების საბაკალავრო საფეხურისათვის კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული კატასტროფების რისკის მართვისა და შემცირების შესახებ. აღნიშნული საკითხები დაინტეგრირდა GIPA-ს სამაგისტრო პროგრამაზე, ხოლო თელავის იაკობ გოგებაშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საბაკალავრო საფეხურზე განახლდა კლიმატის ცვლილების კურსი და შეიქმნა კატასტროფების რისკის შემცირების შესახებ კურსი.	

<p>16.1. 12</p>	<p>ცნობიერების ასამაღლებელი ღონისძიებები დაცული ტერიტორიების მნიშვნელობის შესახებ ადგილობრივ მოსახლეობასთან</p>	<p>დაცული ტერიტორიების მნიშვნელობის შესახებ ადგილობრივ მოსახლეობასთან ჩატარებული სულ მცირე 500 ცნობიერების ასამაღლებელი ღონისძიება</p>	<p>სსიპ დაცული ტერიტორიების სააგენტო</p>	<p>2026 წ. IV კვარტ.</p>	<p>განხორციელდა</p>	<p>100%</p>	<p>2024 წლის საანგარიშო პერიოდში დაცული ტერიტორიების სააგენტოს ორგანიზებით დაცული ტერიტორიების მიმდებარედ მცხოვრებ მოსახლეობაში დაცული ტერიტორიებისა და გარემოს დაცვის თემატიკით განხორციელდა 3975 ეკოსაგანმანათლებლო აქტივობა, მათ შორის: 494 ლექცია-სემინარი, დაცულ ტერიტორიებზე მოეწყო 3201 ეკოტური, 39 გარემოსდაცვითი კვირეული, ჩატარდა 17 გამწვანებისა და 49 დასუფთავების აქცია და ადგილობრივ მოსახლეობასთან/დაინტერესებულ მხარეებთან გაიმართა 143 საინფორმაციო შეხვედრა და 23 სხვა სახის აქტივობა.</p>		
<p>16.1. 13</p>	<p>ტყის მდგრადი მართვის მნიშვნელობისა და მისი სოციალურ-ეკონომიკური სარგებლიანობის შესახებ ცნობიერების ასამაღლებელი კამპანიის წარმოება</p>	<p>ცნობიერების ასამაღლებელი შეხვედრების სულ მცირე 500 მონაწილე (მათ შორის თვითმმართველობების წარმომადგენლები) (დაახლოებით 100 მონაწილე ყოველწლიურად)</p>	<p>სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი</p>	<p>2026 წ. III კვარტ.</p>	<p>განხორციელდა</p>	<p>100%</p>	<p>პროექტის „საქართველოში ტყის სექტორის რეფორმის განხორციელების მხარდაჭერა - ECO.Georgia“ ფარგლებში ჩატარდა 8 შეხვედრა 8 სამიზნე მუნიციპალიტეტის ადგილობრივ მოსახლეობასთან ტყის სექტორში არსებული სიახლეებისა და შესაძლებლობების გაცნობის მიზნით. ჩატარდა 22 საინფორმაციო შეხვედრა გურიისა და თიანეთის 20 სკოლაში ტყის მდგრადი მართვის შესახებ მოსწავლეებთან (926 მონაწილე). საქართველოს შვიდ მუნიციპალიტეტში გაიხსნა საქმიანი ეზოები.სკოლის მოსწავლეებისა და მასწავლებლებისთვის ჩატარდა ცნობიერების ასამაღლებელი და საგანმანათლებლო აქტივობები, რომელშიც მონაწილეობა მიიღო 305 მონაწილემ. ჯამში 2022-2024 წლებში საინფორმაციო შეხვედრებში მონაწილეობა მიიღო 1694 მონაწილემ.</p>		

		სულ მცირე 5 საგანმანათლებლო ინიციატივა (კონკურსი, კონფერენცია და სხვა)		2026 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	2024 წელს განხორციელდა 3 საგანმანათლებლო ინიციატივა: 1) ესეების კონკურსის დაჯილდოება - „დავიცვათ ტყე ჩვენი მწვანე მომავლისთვის“. 2) ცნობიერების ასამაღლებელი სოციალური მედიაკამპანია ტყის მდგრადი მართვის მნიშვნელობისა და ენერგოეფექტურობის შესახებ. 3) ჩატარდა ორთვიანი ონლაინ სასწავლო კურსი „სატყეო სკოლა“ ქვეყნის მასშტაბით არსებული სკოლების მოსწავლეებისთვის. 2022-2024 წლებში განხორციელდა 8 საგანმანათლებლო ინიციატივა.		
16.1. 14	ფართო საზოგადოების ცნობიერების ასამაღლებელი კამპანიის წარმოება რადიაციული დაცვის, ბირთვული უსაფრთხოებისა და დაცულობის შესახებ	ცნობიერების ასამაღლებელი სულ მცირე 5 საინფორმაციო შეხვედრა	სსიპ ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სააგენტო	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	40%	საანგარიშო პერიოდში, დამატებითი ღონისძიებების განხორციელება არ იყო დაგეგმილი.		
16.1. 15	ცნობიერების ასამაღლებელი კამპანიის წარმოება კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული რისკების მართვის მიმართულებით	8 კონკურსი სკოლებისთვის/სათემო ორგანიზაციებისთვის	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2025 წ. II კვარტ.	განხორციელდა	100%	2024 წელს ჩატარდა 3 თემატური კონკურსი: შექმენი კლიმატგონივრული ბაღი, სასკოლო კონკურსი - ისწავლე უსაფრთხო გარემოში, შექმენი უსაფრთხო თემი-კონკურსი სათემო ორგანიზაციებისთვის. 2022 წლიდან ჯამში ჩატარდა 9 კონკურსი კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული რისკების მართვის მიმართულებით.		
		ცნობიერების ასამაღლებელ შეხვედრებში მონაწილე 2 400-მდე პირი		2025 წ. III კვარტ.	განხორციელდა	100%	2024 წელს ჩატარდა ტრენინგები, სემინარები, საინფორმაციო და ცნობიერების ასამაღლებელი შეხვედრები კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული კატასტროფების რისკის შემცირების შესახებ, რომელშიც მონაწილეობა მიიღო 2661 პირმა პროექტის სამიზნე მუნიციპალიტეტებიდან. 2022 წლიდან საინფორმაციო შეხვედრებში, ტრენინგებსა და		

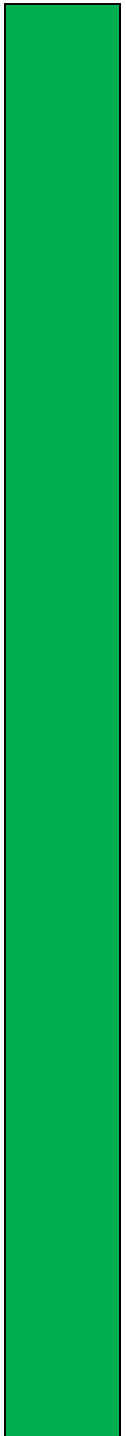
							სემინარებში მონაწილეობა ჯამში 10230-მა პირმა მიიღო.		
16.1.16	პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის განახლება მასში მაცივარგენტების აღდგენა და რევიკლირებისა და ენერგოეფექტურობასთან დაკავშირებული საკითხების ადეკვატურად ასახვის მიზნით	განახლებული შესაბამისი პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამა	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2024 წ. II კვარტ.	განხორციელდა	100%	აქტივობა განხორციელდა 2023 წელს.		
16.1.17	ნულოვანი და დაბალი გლობალური დათბობის პოტენციალის მქონე მაცივარაგენტების მოხმარების პოპულარიზება	ჩატარებული კონფერენცია გამართული სულ მცირე 5 შეხვედრა	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - ნაწილობრივ განხორციელდა	50%	2023 წლის ოქტომბერ-ნოემბერსა და 2024 თებერვალში ჩატარდა 9 მრგვალი მაგიდის შეხვედრა, რომლის ფარგლებში ყურადღება გამახვილდა წყალბადფტორნახშირბადების მოხმარების შემცირებისა და ნულოვანი და დაბალი გლობალური დათბობის პოტენციალის მქონე მაცივარაგენტების მოხმარების უპირატესობის საკითხებს. ჯამში შეხვედრებში მონაწილეობა მიიღო 176-მა ადამიანმა.		
16.1.18	სანაპირო თევზჭერების ცნობიერების ამაღლება მდგრადი თევზჭერის საკითხებთან დაკავშირებით	სულ მცირე 6 პოსტი სოც. მედიაში	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2026 წ. IV კვარტ.	არ დაწყებულა	0%	აღნიშნულის გავრცელება დაიწყება 2025 წლიდან.		
16.1.19	საზოგადოების ცნობიერების ასამაღლებელი კამპანიის წარმოება საზღვაო ნარჩენების საკითხებზე	ცნობიერების ასამაღლებელი სულ მცირე 5 შეხვედრა.	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი	2025 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	60%	საანგარიშო პერიოდში, საზოგადოების ცნობიერების ასამაღლებელი კამპანიის წარმოება საზღვაო ნარჩენების საკითხებზე არ იყო დაგეგმილი. მიუხედავად ამისა, საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროსა და მის სისტემაში შემაჯავალი უწყების სსიპ	დონორული ფინანსური დახმარების არარსებობა.	

					<p>გარემოს ეროვნული სააგენტოს მიერ 2023 წელს ევროკავშირის მიერ დაფინანსებული პროექტის „საზღვაო ნარჩენები ხმელთაშუა ზღვაში - II ფაზა“ (Marine Litter MED II) ფარგლებში და მცირე მასშტაბის დაფინანსების შეთანხმების (SSFA) საფუძველზე, შავი ზღვის რეგიონისთვის საზღვაო ნარჩენების მართვის რეგიონული გეგმის განხორციელების მხარდასაჭერად (მიღებული შავი ზღვის კომისიის მიერ 2018 წლის ოქტომბერში) ჩატარდა ღონისძიება, რომლის ერთ-ერთი კომპონენტი იყო დაინტერესებულ მხარეებისთვის კონსულტაციის გაწევა საზღვაო ნარჩენების მართვის შესახებ და მონაწილეთათვის ცნობიერების ამაღლება საერთაშორისო და მსოფლიოში აღიარებული სტანდარტების/პრაქტიკების შესახებ. მათ შორის, შეხვედრა მოიცავდა ისეთ თემებს, როგორცაა ერთჯერადი პლასტიკის პარკების ეტაპობრივი ამოღების საუკეთესო პრაქტიკის გაზიარება. 2023 წლის 31 ოქტომბერს, გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრისა და აფხაზეთის ა/რ მთავრობის თანამშრომლობით გაიმართა შავი ზღვის დაცვისადმი მიძღვნილი კონფერენცია, სადაც მონაწილეობა მიიღეს სტუდენტებმა. ღონისძიება მიზნად ისახავდა შავი ზღვის შესახებ ცნობიერების ამაღლებას და ცნობადობის ზრდას. ასევე, პროექტის EU4MBLAS ფარგლებში, ბათუმის მუნიციპალიტეტის სამი სკოლის მონაწილეობით ჩატარდა შავი ზღვის სანაპიროს დასუფთავების ღონისძიება, რომელიც მიზნად ისახავდა საზღვაო ბიომრავალფეროვნების შესახებ ცნობადობის ზრდას, სანაპირო</p>	
--	--	--	--	--	--	--

							ზოლის დაცვის ხელშეწყობას და ახალგაზრდების ჩართულობას.	
16.2.1	თემატური საგანმანათლებლო რესურსების შექმნა	შექმნილი სულ მცირე 5 საგანმანათლებლო რესურსი (ტრენინგ-მოდული, საგანმანათლებლო ბროშურა და ა.შ).	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2026 წ. II კვარტ.	განხორციელდა	100%	<p>2024 წელს შეიქმნა ბროშურა სასოფლო-სამეურნეო ცოდნისა და ინოვაციების სისტემის (AKIS) შესახებ, დამზადდა 10 ვიდეორგოლი - ტყის მდგრადი მართვის,საქმიანი ეზოების, ენერგოეფექტური ლუმელის,ბუნებრივი საფრთხეების,სასოფლო-სამეურნეო ცოდნისა და ინოვაციების სისტემის (AKIS) და შესაძლებლობები (სერვისებზე წვდომა) ფერმერებისთვის შესახებ.</p> <p>2022-2024 წლებში ცენტრის მიერ მომზადდა 9 საგანმანათლებლო რესურსი. შეიქმნა 23 საინფორმაციო და საგანმანათლებლო სახის ვიდეორგოლი.</p>	
16.2.2	გარემოსდაცვითი მიმართულების მოკლევადიანი სასწავლო პროგრამების შემუშავება და განხორციელება	შემუშავებული სულ მცირე 5 მოკლევადიანი სასწავლო პროგრამა	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2024 წ. I კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	60%	<p>2022 წელს შემუშავდა პროფესიული მომზადება/გადამზადების 3 მოკლევადიანი პროგრამა. მათგან ორი რეგულარულად ხორციელდება.</p>	

<p>16.2. 3</p>	<p>ტრენინგების გამართვა 10 სამიზნე მუნიციპალიტეტის თვითმმართველი ორგანოების წარმომადგენლებისთვის თემზე დაფუძნებული კატასტროფების რისკის მართვის შესახებ</p>	<p>სულ მცირე 280 დატრენინგებული მონაწილე</p>	<p>სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი</p>	<p>2025 წ. II კვარტ.</p>	<p>განხორციელდა</p>	<p>100%</p>	<p>სამიზნე მუნიციპალიტეტების მერიის და საკრებულოს წარმომადგენლებისთვის ჩატარდა ტრენინგები მრავალმხრივი საფრთხეების რისკის მართვის, ადრეული გაფრთხილების სისტემის და ახლადმემუშავებული რისკის რუკების შესახებ (78 მონაწილე), ასევე კლიმატის ცვლილების საფუძვლების, კლიმატის ცვლილების მრავალმხრივი საფრთხეების რისკის მართვისა და ადრეული გაფრთხილების სისტემის შესახებ (168 მონაწილე). ჯამში, 2022 წლიდან ტრენინგებში მონაწილეობა მიიღო ადგილობრივი თვითმმართველობებისა და სათემო ორგანიზაციების 407-მა წარმომადგენელმა.</p>		
<p>16.2. 4</p>	<p>მეხანძრე-მაშველთა მომზადება-გადამზადება</p>	<p>საბაზისო სპეციალური პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამა გავლილი აქვს მინიმუმ 1 100 მეხანძრე მაშველს</p>	<p>სსდ საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახური</p>	<p>2026 წ. IV კვ.</p>	<p>მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა</p>	<p>54%</p>	<p>სააგენტოს 2023 წლის პირველი იანვრიდან განხორციელებული სტრუქტურული ცვლილებების საფუძველზე დაემატა სასწავლო ცენტრი (სამმართველო), რომლის მეშვეობითაც ხორციელდება სპეციალური პროფესიული საგანმანათლებლო საქმიანობა. საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახურის მოსამსახურეთა მომზადების, გადამზადებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით შეიქმნა სპეციალური პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამები/კურსები. სწავლების პარალელურად მიმდინარეობს პროცესის ეფექტურობის შეფასება და საჭიროებების განსაზღვრა. საბაზისო სპეციალური პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების ფარგლებში სულ მომზადებულია 593 მეხანძრე-მაშველი. აქედან 2024 წელს მომზადება გაიარა 281-მა მეხანძრე-მაშველმა. მსმენელები სწავლების ფარგლებში გადიან როგორც თეორიულ, ისე პრაქტიკულ ნაწილს, ასევე, სხვადასხვა სიმულაციურ სწავლებებსა და</p>	<p>სასწავლო ცენტრის ინფრასტრუქტურის გაფართოება - დამატებითი აუდიტორიებისა და პრაქტიკული სწავლებებისათვის დამატებითი სპეციალური სასწავლო სივრცეების მოწყობა, რაც კიდევ უფრო ეფექტურს გახდის მოსამსახურეთა მომზადების/გადამზადებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების პროცესს და ხელს შეუწყობს მომზადებულ/გადამზადებულ მსმენელთა რიცხვის ზრდას.</p>	

							ფიზიკური მზადყოფნის ამალეების ვარჯიშებს. პროგრამის დასრულების შემდეგ მსმენელებს გადაეცემათ სერტიფიკატები.	
16.2.5	სსიპ შემოსავლების სამსახურისა და სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის თანამშრომლების ტრენინგი „გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფი ველური ფაუნისა და ფლორის სახეობებით საერთაშორისო ვაჭრობის შესახებ“ კონვენციის (CITES) საკითხებზე	ჩატარებული სულ მცირე 2 ტრენინგი. ტრენინგში მონაწილე სულ მცირე 100 თანამშრომელი	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ბიომრავალფეროვნებისა და სატყეო დეპარტამენტი	2026 წ. IV კვარტ.	განხორციელდა	100%	„ფაუნა და ფლორა ინტერნეიშენალის“ მხარდაჭერით ჩატარდა 2 ტრენინგი, ტრენინგში მონაწილეობდნენ სსიპ შემოსავლების სამსახურისა და სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის წარმომადგენლები.	
16.2.6	ტრენინგების ჩატარება მუნიციპალიტეტებისა თვის მუნიციპალური ნარჩენების მართვის გაუმჯობესების მიზნით	ჩატარებული სულ მცირე 1 ტრენინგი საქართველოს თითოეულ მხარეში (რეგიონში)	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ნარჩენებისა და კიმიური ნივთიერებების მართვის დეპარტამენტი	2023 წ. IV კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	65%	მუნიციპალური ნარჩენების მართვის გაუმჯობესების მიზნით გაიმართა შეხვედრები თბილისში, აჭარის, იმერეთის, კახეთის, რაჭა-ლეჩხუმისა და ქვემო სვანეთის რეგიონებში მუნიციპალური ნარჩენების მართვასთან დაკავშირებით, სადაც დაინტერესებულ მხარეებს და საზოგადოებას მიეწოდათ შესაბამისი ინფორმაცია (სულ 10 შეხვედრა). პროცესი სამომავლოდაც გაგრძელდება.	

<p>16.2. 7</p>	<p>ოზონდამშლელი ნივთიერებების და სხვა მაცივარაგენტების შესახებ ტრენინგების ჩატარება დაინტერესებული პირებისთვის</p>	<p>ჩატარებული 15 ტრენინგი და დატრენინგებული ჯამში 300 მემაცივრე ტექნიკოსი, საბაჟო ოფიცერი, ინსპექტორი და ტრენერი</p>	<p>გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი</p>	<p>2026 წ. IV კვარტ.</p>	<p>განხორციელდა</p>	<p>100%</p>	<p>2024 წლის 5 და 7 მარტს სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის ინსპექტორებისა და სსიპ შემოსავლების სამსახურის საბაჟო დეპარტამენტის მეზაჟე ოფიცრებისთვის გაიმართა ტრენინგები ბენზინის დისტრიბუციისა და შენახვის სექტორიდან აქროლადი ორგანული ნაერთების შემცირების თაობაზე, რომელშიც მონაწილეობდა 40 მონაწილე. 2024 წლის იანვარში მონრეალის ოქმის განხორციელების მრავალმხრივი ფონდის დაფინანსებით, მონრეალის ოქმით რეგულირებული ნივთიერებების მართვის ელექტრონული სისტემის გამოყენების და სამაცივრო და ჰაერის კონდიციონერების სექტორში საუკეთესო თანამედროვე პრაქტიკის სწავლების მიზნით მაცივარაგენტზე მომუშავე მოწყობილობების, გათბობის, ვენტილაციის, ჰაერის კონდიციონერებისა და სამაცივრო სისტემების ტექნიკოსებისთვის ჩატარდა ტრენინგები. სულ გადამზადებულ იქნა 200 ადამიანი. 2024 წლის 3-25 ივნისის პერიოდში სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის ინსპექტორებისთვის ჩატარდა 9 ტრენინგი მაცივარაგენტების მართვის განახლებულ რეგულაციებთან დაკავშირებით, რომლის ფარგლებშიც გადამზადდა 97 ინსპექტორი. 2024 წლის 27-28 ივნისს ჩატარდა 2 ტრენინგი საბაჟო დეპარტამენტის 19 მეზაჟე ოფიცრისთვის ოზონდამშლელი ნივთიერებების (ოდნ) ექსპორტ-იმპორტისა და რეექსპორტის კონტროლის საკითხებზე. 9-10 დეკემბერს თეორიული და პრაქტიკული</p>	
--------------------	--	--	--	--------------------------	---------------------	-------------	--	---

							ტრენინგი ჩაუტარდა 20 მეზაჟეს მაცივარაგენტების უკანონო საზღვრის კვების ფაქტების აღმოჩენის შესახებ ცოდნის გაღრმავების, საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის გაცნობისა და შესაბამისი ტექნიკური აღჭურვილობის გამოყენების შესწავლის მიზნით. 2024 წლის 15-16 ოქტომბერს საირმეში და 2024 წლის 14-16 ნოემბერს გურჯაანის მუნიციპალიტეტში ჩატარდა სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის ინსპექტორთა პრაქტიკული სწავლება სამაცივრო, ჰაერის კონდიციონერებისა და თბური ტუმბოების მოწყობილობების კონტროლის თაობაზე. ჯამში დატრენინგდა 46 ინსპექტორი.	
16.2. 8	ტრენინგები მუნიციპალიტეტებისთვის გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით დადგენილი პროცედურების და საზოგადოების მონაწილეობის მექანიზმების თაობაზე	თითოეულ მუნიციპალიტეტში ჩატარებული სულ მცირე 1 ტრენინგი	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2024 წ. I კვარტ.	მიმდინარე - მეტწილად განხორციელდა	63%	სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაციის, მუნიციპალიტეტების მერიებისა და საკრებულოების წარმომადგენლებისთვის ჩატარდა ტრენინგები თემაზე „გარემოსდაცვითი დემოკრატია - ადამიანის უფლებები და ვალდებულებები“. ტრენინგები მოიცავდა გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით დადგენილი პროცედურების და საზოგადოების მონაწილეობის მექანიზმებს. ტრენინგები ჩატარდა საქართველოს 6 მხარის 40 მუნიციპალიტეტის წარმომადგენლისთვის (250 მონაწილე). ტრენინგების დასკვნითი ნაწილი დაგეგმილია 2025 წლის I კვარტალში.	
16.2. 9	ტრენინგების ჩატარება დაინტერესებული მხარეებისათვის ინტეგრირებული ნებართვის საკითხებზე	სულ მცირე 4 ჩატარებული ტრენინგი	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2023 წ. IV კვარტ.	არ დაწყებულა	0%	ტრენინგების ჩატარება დაიგეგმება კანონის ამოქმედების შესაბამისად	